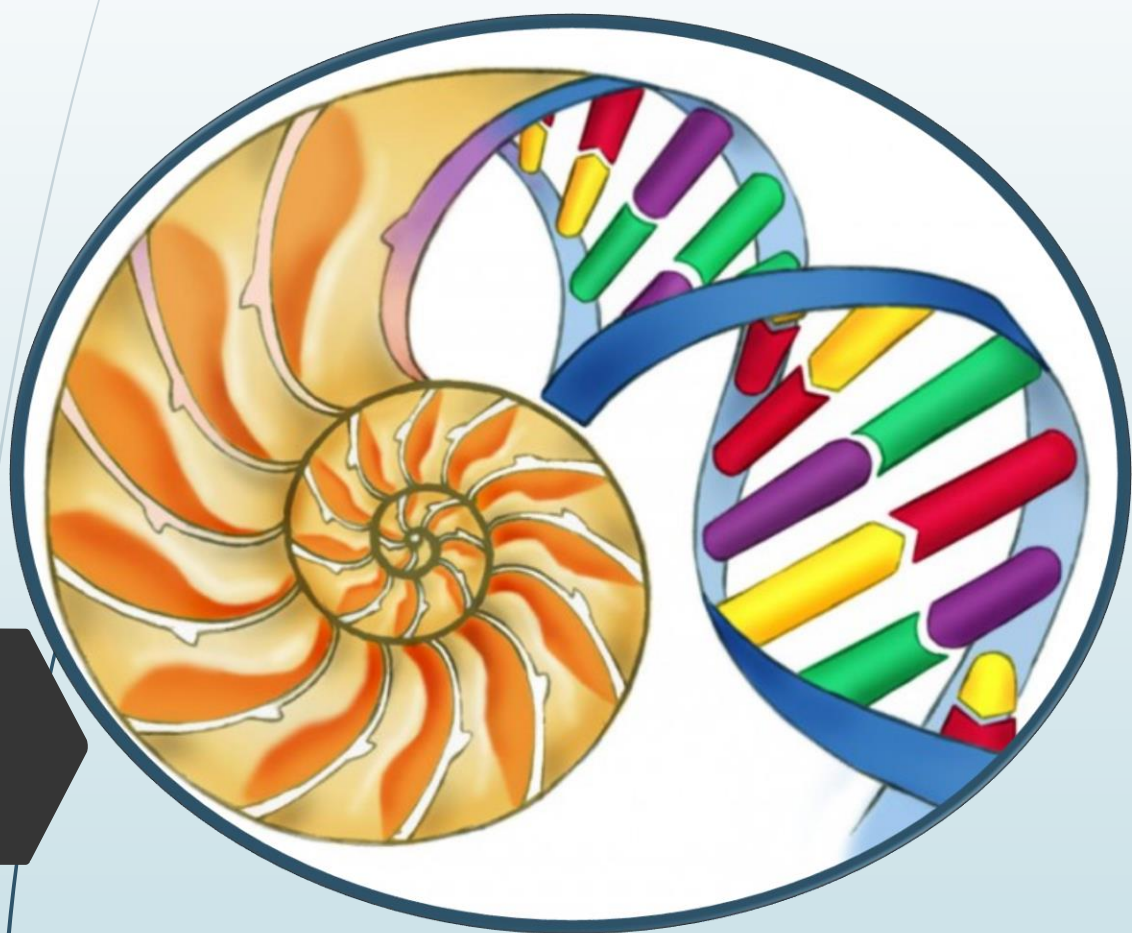

ΘΕΜΑΤΑ
ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017 - 2018

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
2019

Ευχαριστίες

Δρ Κυπριανό Δ. Λούη, Διευθυντή Μέσης Εκπαίδευσης
Δρ Μαππούρα π. Δημήτριο, ΕΜΕ Φυσιογνωστικών/ Βιολογίας/ Γεωγραφίας

Ευχαριστούμε όλους τους συναδέλφους Βιολόγους εκπαιδευτικούς για τη συνεργασία τους καθώς και τις Διευθύνσεις και τις Γραμματείες των σχολείων για την αποστολή των Γραπτών Εξεταστικών Δοκιμίων.

Στην έκδοση περιλήφθηκε υλικό το οποίο δόθηκε από τα συμμετέχοντα σχολεία τα οποία έχουν και την ευθύνη του περιεχομένου.

Επιμέλεια Έκδοσης: Δρ Ανδρέας Χατζηχαμπής, Σύμβουλος Βιολογίας

Εποπτεία Έκδοσης: Δρ π. Δημήτριος Μαππούρας, ΕΜΕ Φυσιογνωστικών/ Βιολογίας/ Γεωγραφίας

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
2019

ISBN: 978-9963-54-109-6-3

ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017-2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΑ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

1.	Γυμνάσιο Αγλαντζιάς	/
2.	Γυμνάσιο Φανερωμένης	5
3.	Γυμνάσιο Παλουριώτισσας	11
4.	Γυμνάσιο Ακροπόλεως	19
5.	Γυμνάσιο Μακεδονίτισσας	26
6.	Γυμνάσιο Έγκωμης Κυριάκος Νεοκλέους	32
7.	Γυμνάσιο Αρχ. Μακαρίου Γ΄ Πλατύ	40
8.	Γυμνάσιο Αγ. Δομετίου	48
9.	Γυμνάσιο Ανθουπόλεως	55
10.	Γυμνάσιο Αγ. Βασιλείου Στροβόλου	63
11.	Γυμνάσιο Αγ. Στυλιανού Στροβόλου	73
12.	Γυμνάσιο Σταυρού Στροβόλου	80
13.	Γυμνάσιο Κωνσταντινουπόλεως Στροβόλου	/
14.	Γυμνάσιο Διανέλλου και Θεοδότου	87
15.	Γυμνάσιο Λατσιών	/
16.	Γυμνάσιο Αρχαγγέλου Λακατάμειας	96
17.	Γυμν. Αγ. Ιωάννου του Χρυσοστόμου	102
18.	Γυμνάσιο Γερίου «Ιωνά και Κολοκάση»	110
19.	Περιφ. Γυμνάσιο Πέρα Χωρίου και Νήσου	117
20.	Περιφ. Γυμνάσιο Αγ. Βαρβάρας	125
21.	Β΄ Περιφ. Γυμνάσιο Λευκωσίας	/
22.	Γυμνάσιο Σολέας	132
23.	Περιφ. Γυμνάσιο Ακακίου	143
24.	Περιφ. Γυμνάσιο Κοκκινότριμιθιάς	151
25.	Γυμνάσιο ΝΑΡΕΚ	/

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ

26.	Λανίτειο Γυμνάσιο	/
27.	Γυμνάσιο Καλογεροπούλου	157
28.	Γυμνάσιο Αγ. Ιωάννη	/
29.	Γυμνάσιο Νεάπολης	165
30.	Γυμνάσιο Καθολικής	173
31.	Γυμνάσιο Πολεμιδιών	181
32.	Τσίρειο Γυμνάσιο	188
33.	Γυμνάσιο Αγ. Αντωνίου	197
34.	Θέκλειο Γυμνάσιο	/
35.	Γυμνάσιο Λινόπετρας	/
36.	Γυμνάσιο Αγ. Αθανασίου	202
37.	Γυμνάσιο Αγ. Βαρβάρας	/
38.	Γυμνάσιο Αγ. Φυλάξεως	209
39.	Γυμνάσιο Αγ. Νεοφύτου	/
40.	Γυμνάσιο Επισκοπής	216
41.	Γυμνάσιο Ζακακίου	/
42.	Περιφ. Γυμνάσιο Αγ. Μάμαντος Τραχωνίου	224

43.	Γυμνάσιο Ομόδους (Εξατάξιο)	230
44.	Απεήτειο Γυμνάσιο Αγρού (Εξατάξιο)	/
45.	Γυμνάσιο Ύψωνα	/
46.	Εμπορική Σχολή Μιτσή Λεμούθου (Εξατάξιο)	240

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

47.	Γυμνάσιο Δροσιάς	247
48.	Ευρυβιάδειο Γυμνάσιο	255
49.	Γυμνάσιο Φανερωμένης	263
50.	Γυμνάσιο Λιβαδιών	/
51.	Γυμνάσιο Πετράκη Κυπριανού	270
52.	Γυμνάσιο «Βεργίνα»	276
53.	Γυμνάσιο Λευκάρων (Εξατάξιο)	284
54.	Γυμνάσιο Αραδίππου	291
55.	Περιφ. Γυμνάσιο Κιτίου	299
56.	Γυμνάσιο Αθηνένου	309
57.	Περιφ. Γυμνάσιο Ξυλοτύμπου	318
58.	Περιφ. Γυμνάσιο Ξυλοφάγου	326

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

59.	Γυμνάσιο Παραλιμνίου	/
60.	Γυμνάσιο Κοκκινοχωρίων Πάνου Ιωαννίδη	/
61.	Γυμνάσιο Ειρήνης και Ελευθερίας Δερύνειας	333
62.	Γυμνάσιο Ριζοκαρπάσου (Εξατάξιο)	/

ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ

63.	Γυμνάσιο Αγ. Θεοδώρου Πάφου	341
64.	Νικολαΐδειο Γυμνάσιο	351
65.	Γυμνάσιο Απ. Παύλου	/
66.	Γυμνάσιο Αγ. Παρασκευής Γεροσκήπτου	/
67.	Γυμνάσιο Απ. Ανδρέα Έμπας	358
68.	Γυμνάσιο Παναγίας Θεοσκεπαστης	367
69.	Γυμνάσιο Πολεμίου (Εξατάξιο)	375
70.	Γυμνάσιο Πόλεως Χρυσοχούς	383
71.	Γυμνάσιο Κάτω Πύργου (Εξατάξιο)	391

Σημείωση:

Σε όσα σχολεία αναγράφεται / αυτό σημαίνει ότι το Εξεταστικό Δοκίμιο δεν περιλαμβάνεται στην παρούσα έκδοση.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017/2018

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2018	ΒΑΘ.: / 25
	ΟΛΟΓΡ.:
	ΥΠΟΓΡ.:
ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 31/05/2018
ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ – ΧΗΜΕΙΑ/ <u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1,5 ΩΡΕΣ (90΄ λεπτά)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:.....	ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε μόνο με μπλε πένα.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις του εξεταστικού δοκιμίου.
Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή ταινίας (Tipp-Ex).
Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 6 σελίδες.

Κ Α Λ Η Ε Π Ι Τ Υ Χ Ι Α

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

A) Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, βάζοντας σε κύκλο το γράμμα **A, B, Γ, Δ ή Ε** που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

α) Αποτελούν την πλουσιότερη πηγή ενέργειας για τους οργανισμούς:

- A.** οι πρωτεΐνες
- B.** οι λιπαρές ουσίες
- Γ.** το νερό
- Δ.** τα άλατα
- E.** οι βιταμίνες

β) Αποτελούν καύσιμα πρώτης επιλογής:

- A** οι υδατάνθρακες
- B.** οι πρωτεΐνες
- Γ.** οι λιπαρές ουσίες
- Δ.** οι βιταμίνες
- E.** τα νουκλεϊνικά οξέα

γ) Καθορίζουν τα κληρονομικά χαρακτηριστικά των οργανισμών :

- A.** τα άλατα
- B.** οι βιταμίνες
- Γ.** τα νουκλεϊνικά οξέα
- Δ.** οι υδατάνθρακες
- E.** οι λιπαρές ουσίες

δ) Αποτελούν αποταμιευτικά υλικά για το σώμα των φυτικών οργανισμών:

- A.** οι πρωτεΐνες
- B.** οι λιπαρές ουσίες
- Γ.** οι υδατάνθρακες
- Δ.** τα νουκλεϊνικά οξέα
- E.** οι βιταμίνες

(4 X 0.5 μ = 2 μ.) μ: ...

B) Να γράψετε **δύο (2)** κανόνες υγιεινής διατροφής με βάση τη μεσογειακή πυραμίδα.

1:

2:

(2X 0.25 μ = 0.5 μ.) μ: ...

Ερώτηση 2

Να συμπληρώσετε τις πιο κάτω προτάσεις:

α) Τα αιμοσφαίρια είναι η άμυνα του οργανισμού. (1X0,5 μ=0,5) μ.....

β) Η ομάδα αίματος που δίνει αίμα σε όλες τις άλλες ομάδες ονομάζεται (1X0,5 μ=0,5) μ....

γ) Μέσα στη κοιλότητα η τροφή κατατεμαχίζεται με τη βοήθεια των Αναμειγνύεται με το σάλιο που παράγεται από τους
..... (3X0,5= 1,5μ.) μ....

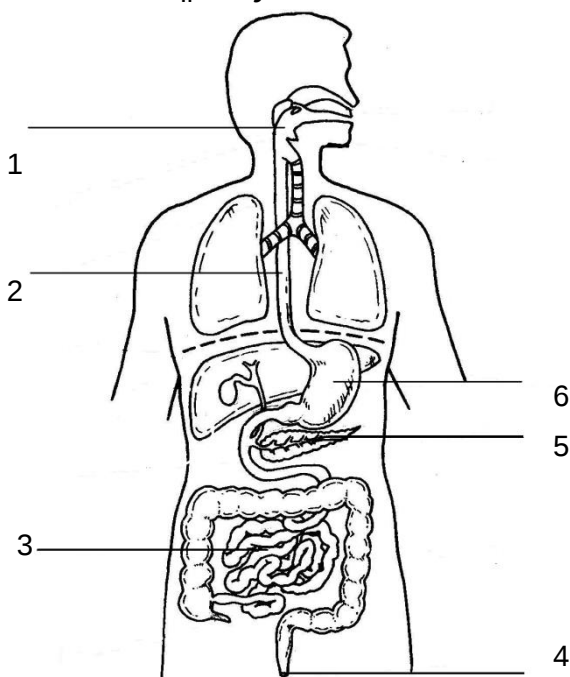
ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις .

Ερώτηση 3

3.α) Να ονομάσετε τα μέρη που δείχνουν οι αριθμοί 1-6 στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα του πεπτικού συστήματος: (6X0,5= 3 μ.) μ....

1.
2.
3.
4.
5.
6.

β) Τι είναι οι λειτουργίες των οργάνων με τους αριθμούς 2 και 5 στο πιο πάνω σχήμα; (2X0,5= 1 μ.) μ....
όργανο 2

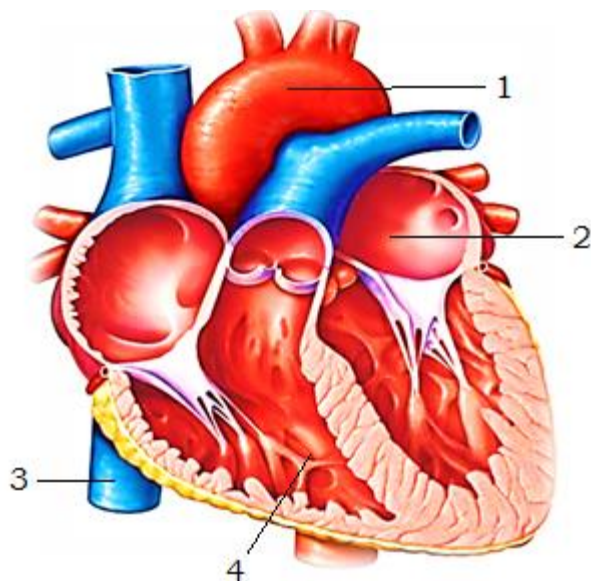
.....
όργανο 5

γ) Ποιος προσαρτημένος αδένας του πεπτικού συστήματος εκκρίνει τη χολή; Να τον ονομάσετε και να τον δείξετε στο πιο πάνω σχήμα. (2X0,5= 1μ.) μ.....

.....

Ερώτηση 4

α) Τι δείχνουν οι αριθμοί 1 - 4 στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα της καρδιάς;

1	
2	
3	
4	

(4 X 0. 5 μ =2 μ) μ.....

β) Να περιγράψετε τη διαδρομή της μικρής ή πνευμονικής κυκλοφορίας του αίματος.

Δεξιός κόλπος → → (πνευμόνων)
 → αριστερός κόλπος

(4 X 0. 5 μ = 2 μ.) μ.....

γ) Ο κ. Κώστας, ο οποίος έχει ομάδα αίματος **AB Ρέζους αρνητικό (Rh -)**, χρειάζεται επείγοντως αίμα. Να αναφέρετε από ποια ή ποιες ομάδες αίματος μπορεί να δεχθεί αίμα.

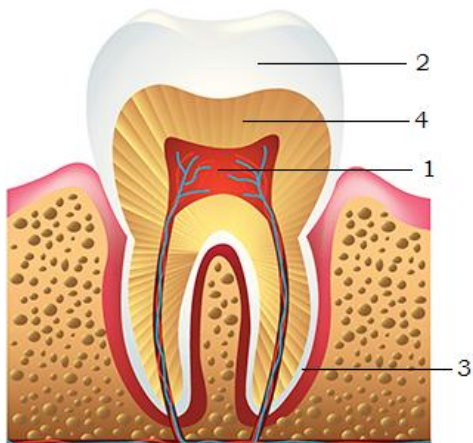
.....

(4 X 0.25 =1 μ) μ.....

ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από μία (1) ερώτηση των δέκα (10) μονάδων .

Ερώτηση 5

α)ι. Να ονομάσετε τις ενδείξεις **1 – 4** στο πιο κάτω σχήμα του δοντιού.

1	
2	
3	
4	

(4 X 0.5 μ = 2 μ.) μ...

ii. Να εξηγήσετε πως δημιουργείται η τερηδόνα.

(1X1=1 μ.) μ.....

.....

.....

.....

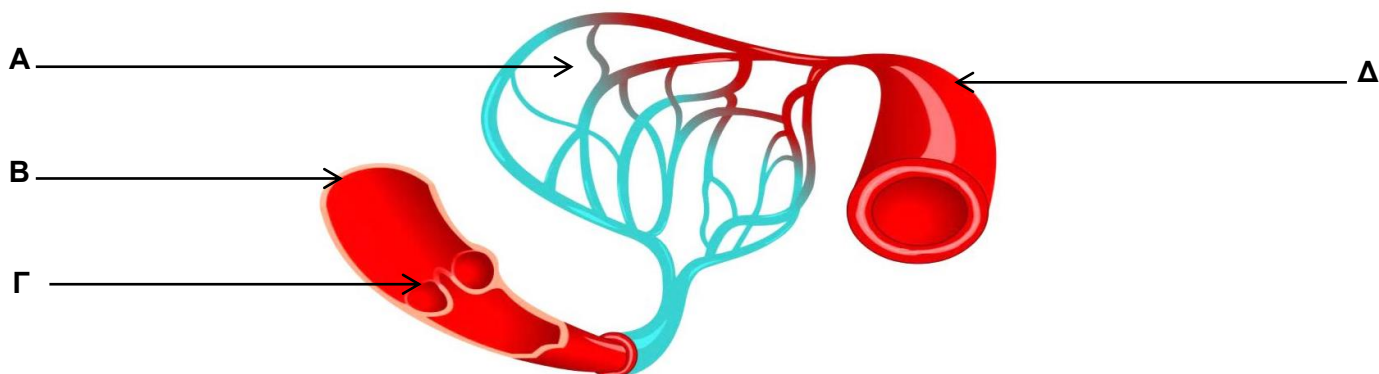
β) Να γράψετε **δύο (2) λόγους** για τους οποίους η τροφή είναι χρήσιμη στον οργανισμό μας.

(2X0,5= 1 μ.) μ.....

1.

2.

γ) Το πιο κάτω σχεδιάγραμμα παρουσιάζει τα τρία είδη αιμοφόρων αγγείων του κυκλοφορικού συστήματος. Να ονομάσετε τις ενδείξεις **Α – Δ** .

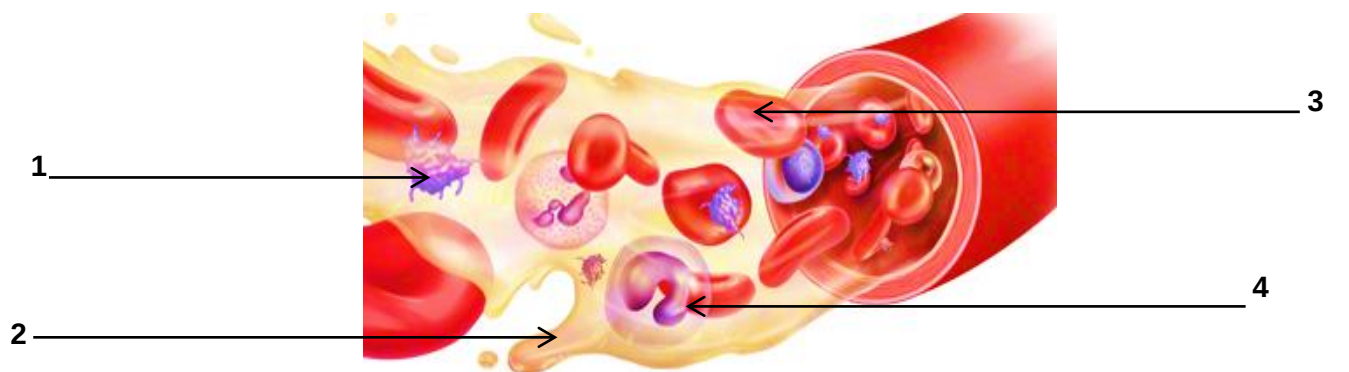
(4 X 0. 5 μ =2 μ) μ.....

(4 X 0.25 μ = 1 μ) μ.....

δ) Να ονομάσετε τις ομάδες αίματος.

.....

ε) i. Να ονομάσετε τα συστατικά του αίματος 1 – 4 , τα οποία παρουσιάζει η πιο κάτω εικόνα .

(4 X 0.25 μ = 1 μ) μ.....

1.....

3.....

2.....

4.....

ii. Να αναφέρετε το **ρόλο** των συστατικών με ενδείξεις **1 και 3** στο πιο πάνω σχήμα.

1.

3.

(2 X 0. 5 = 1 μ) μ.....

στ) Να αντιστοιχίσετε ανάλογα βάζοντας τον αριθμό από τη στήλη Β μπροστά από το γράμμα στη στήλη Α. Στη στήλη Α περισσεύουν 2. (4X0,25= 1 μ.) μ.....

A

- Πάθηση του συκωτιού (ήπατος)
- Πάθηση του παγκρέατος
- Αορτή
- Πάθηση του στομαχιού
- Πεψίνη
- Αμυλάση

1. Το μεγαλύτερο αιμοφόρο αγγείο
2. Ένζυμο που διασπά τις πρωτεΐνες
3. Γαστρικός έλκος
4. Κίρρωση του ήπατος

ΤΕΛΟΣ

Η Εισηγήτρια:

Ο Διευθυντής

.....

Ρουμιάνα Λίλλη

Χριστόδουλος Πουργουρίδης

**ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΜΑΪΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2018
ΒΙΟΛΟΓΙΑ**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΜΑΘΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ:..... ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: Δευτέρα, 4/6/2018

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 90 λεπτά (ΒΙΟΛΟΓΙΑ/ΧΗΜΕΙΑ)

ΩΡΑ: 7:45π.μ.-9:15π.μ.

ΒΑΘΜΟΣ:/25

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΣ:

ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ:

ΥΠΟΓΡ. ΚΑΘΗΓΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ:

.....

- Να γράψετε στο φύλλο εξέτασης τα στοιχεία σας (ονοματεπώνυμο, τμήμα, αριθμό καταλόγου τμήματος).
- Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού (tippex) ή ταινίας.

ΤΟ ΓΡΑΠΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΟΚΤΩ (8) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Η ορθή απάντηση της κάθε μιας ερώτησης βαθμολογείται με δυόμισι (2,5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

1. α) Να αντιστοιχίσετε τις προτάσεις της στήλης Α με τις θρεπτικές ουσίες που σας δίνονται στη στήλη Β στον παρακάτω πίνακα. (μον. 1,5)

Στήλη Α: Θρεπτικές ουσίες	Στήλη Β: Τροφές	Αντιστοίχιση
1 Οι πατάτες, τα μακαρόνια και το ρύζι είναι τροφές πλούσιες σε...	Α Λιπαρές ουσίες	1.....
2 Το γάλα, τα αυγά και το ψάρι είναι πλούσια σε...	Β Υδατάνθρακες	2.....
3 Στις ελιές αλλά και στους ξηρούς καρπούς συναντούμε...	Γ Πρωτεΐνες	3.....

β) Να σημειώσετε δίπλα από κάθε θρεπτική ουσία που ακολουθεί την **κύρια** κατηγορία στην οποία ανήκει ανάλογα με τη χρησιμότητά της στον ανθρώπινο οργανισμό. (μον. 1)

- Υδατάνθρακες:
- Βιταμίνες:
- Πρωτεΐνες:
- Λίπη:

2. α) Ο Αγαμέμνονας, έχοντας ένα δυστύχημα, κατέληξε στο νοσοκομείο. Οι γιατροί είπαν ότι χρειάζεται μετάγγιση αίματος. Η ομάδα αιματός του είναι **B ρέζους θετικό (B+)**. Εμφανίστηκαν στο νοσοκομείο άνθρωποι πρόθυμοι να προσφέρουν αίμα. Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω αιμοδότες **δεν μπορούν** να προσφέρουν αίμα στον Αγαμέμνονα. (μον. 1)

Αιμοδότες: A+, O-, B-, AB+, AB-, O+, A-
--

- Δεν μπορούν να προσφέρουν αίμα στον Αγαμέμνονα άτομα με ομάδα αίματος:.....

β) Να αναφέρετε τέσσερα (4) χαρακτηριστικά των αρτηριών (δομικά ή/και λειτουργικά) που τις κάνουν να διαφέρουν από τις φλέβες. (μον. 1)

Αρτηρίες
1.....
2.....
3.....
4.....

γ) Να εξηγήσετε τι είναι η αθηροσκλήρωση.

(μον. 0,5)

.....

.....

.....

ΜΕΡΟΣ Β΄: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

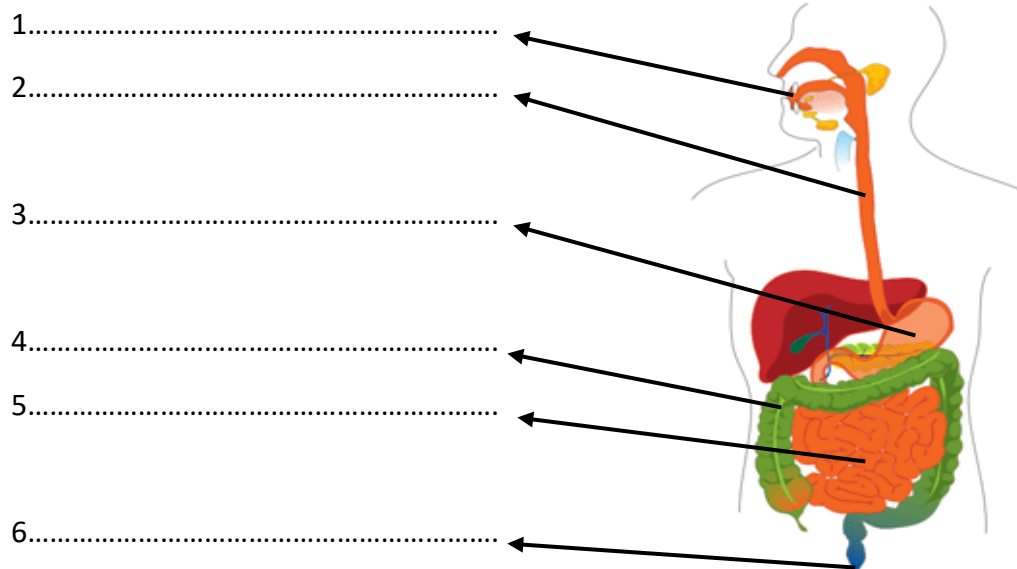
Η ορθή απάντηση της κάθε μιας ερώτησης βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

1. α) Το σχήμα που ακολουθεί, παρουσιάζει το ανθρώπινο πεπτικό σύστημα.

Να ονομάσετε τα μέρη που σημειώνονται με τους αριθμούς 1-6.

(μον. 1,5)

β) Να συμπληρώσετε τους παρακάτω πίνακες.

(μον. 2)

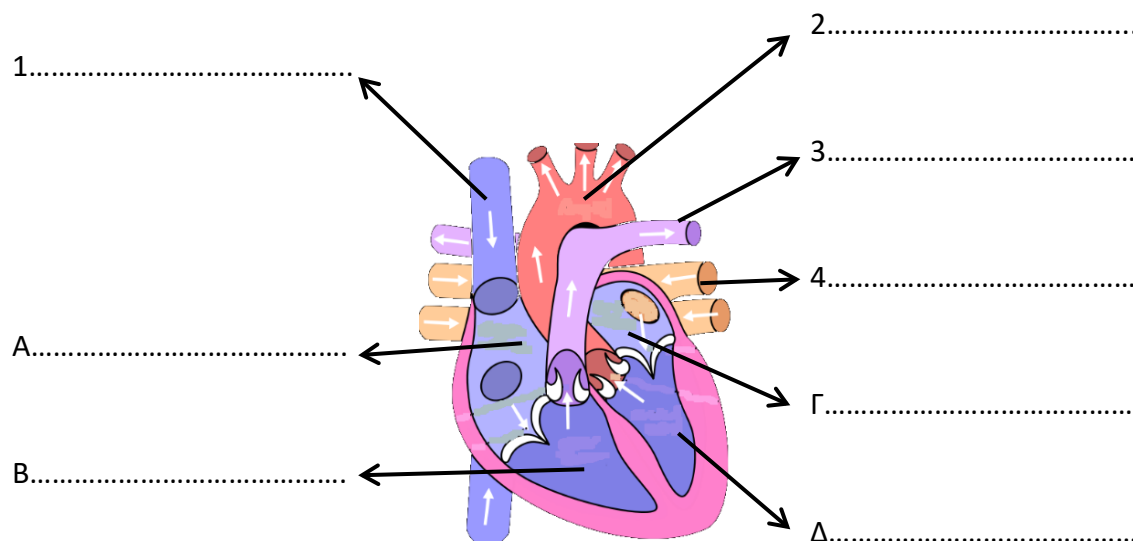
Όργανο όπου παράγεται	Έκκριμα (ουσία) που παράγει	Ρόλος του εκκρίματος
Συκώτι		

Όργανο όπου παράγεται	Ένζυμο	Ρόλος του ενζύμου
	Νουκλεάση	

γ) Να βάλετε σε κύκλο ένα μόνο γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.
(μον. 1,5)

- Οι πρωτεΐνες είναι οργανικές ουσίες που μετά την πέψη διασπώνται σε...
 - α. νουκλεϊνικά οξέα
 - β. άλατα
 - γ. αμινοξέα
 - δ. κανένα από τα παραπάνω
- Οι πρωτεΐνες διασπώνται...
 - α. στο λεπτό έντερο και στο στόμα
 - β. στο στομάχι και στο πάγκρεας
 - γ. στο στομάχι και στο συκώτι
 - δ. στο στομάχι και στο λεπτό έντερο
- Η θρυψίνη είναι ένζυμο που διασπά...
 - α. τα άλατα
 - β. τις πρωτεΐνες
 - γ. το άμυλο
 - δ. τα νουκλεϊνικά οξέα
- Η λυσοζύμη...
 - α. έχει αντιμικροβιακή δράση
 - β. διασπά το άμυλο
 - γ. περιέχεται στο παγκρεατικό υγρό
 - δ. παράγεται στο στομάχι
- Το άμυλο διασπάται...
 - α. στη στοματική κοιλότητα μόνο
 - β. στη στοματική κοιλότητα και στο λεπτό έντερο
 - γ. στο στομάχι και στο λεπτό έντερο
 - δ. στο λεπτό έντερο μόνο
- Το στομάχι παράγει το ένζυμο...
 - α. αμυλάση
 - β. λιπάση
 - γ. πεψίνη
 - δ. νουκλεάση

2. α) Να ονομάσετε τα αγγεία 1-4, καθώς και τις κοιλότητες Α-Δ της καρδιάς όπως σημειώνονται στο παρακάτω σχήμα. (μον. 2)

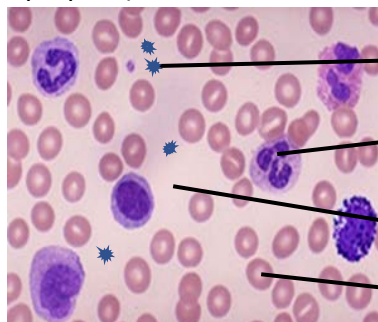
- β) Μια σταγόνα αίματος έχει παραλάβει διοξείδιο του άνθρακα από τα κύτταρα του σώματος και βρίσκεται στον δεξιό κόλπο. Να περιγράψετε την πορεία που θα ακολουθήσει μέχρι να φτάσει στους πνεύμονες, για να παραδώσει το αέριο αυτό και να επιστρέψει στην καρδιά πλούσιο σε οξυγόνο. (μον. 1)

Δεξιός κόλπος → →

→ (πνευμόνων) →

→ Αριστερός κόλπος

- γ) Παρατηρώντας μια σταγόνα αίματος στο μικροσκόπιο βλέπουμε την εικόνα που ακολουθεί. Να ονομάσετε τα συστατικά του, όπως σημειώνονται με τους αριθμούς 1-4. (μον. 1)

1.....

2.....

3.....

4.....

δ) Να γράψετε τέσσερα (4) χαρακτηριστικά (λειτουργικά ή/και δομικά) για τα ερυθρά αιμοσφαίρια που τα διακρίνουν από τα λευκά αιμοσφαίρια. (μον. 1)

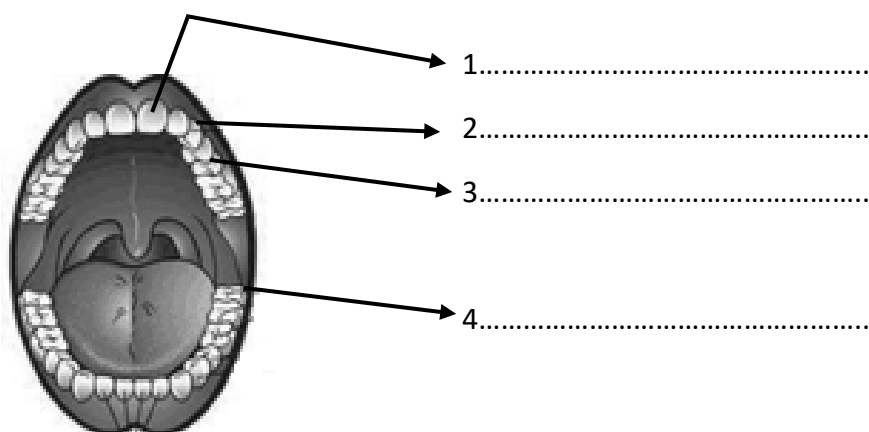
Ερυθρά αιμοσφαίρια	
1.....	
2.....	
3.....	
4.....	

ΜΕΡΟΣ Γ΄: Αποτελείται από μian (1) ερώτηση των δέκα μονάδων.

- 1. α)** Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αναφέρεται στην ανίχνευση θρεπτικών ουσιών. (μον. 2)

Θρεπτική ουσία	Αντιδραστήριο για ανίχνευση	Χρώμα αντιδραστηρίου πριν από την ανίχνευση	Χρώμα αντιδραστηρίου μετά την ανίχνευση
	Θειικός χαλκός και καυστικό νάτριο	Γαλάζιο	
Λιπαρές ουσίες		Διαφανές	
Βιταμίνη C			Άχρωμο
		Γαλάζιο	Κεραμιδί

β) Στο παρακάτω σχήμα φαίνονται οι σιαγόνες. Να ονομάσετε τις κατηγορίες των δοντιών που σημειώνονται με τους αριθμούς 1-4. (μον. 1)

γ) Παρατηρούμε τα συστατικά (μέρη) από τα οποία αποτελείται ένα δόντι. Να γίνει στον πίνακα που ακολουθεί η αντιστοίχιση, σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά όπως περιγράφονται. (μον. 1)

Συστατικό του δοντιού	Χαρακτηριστικά	Αντιστοίχιση
1. Αδαμαντίνη	A. Μέρος του δοντιού που περιέχει τα νεύρα και τα αιμοφόρα αγγεία του δοντιού	1.....
2. Οδοντίνη	B. Ουσία που καλύπτει το δόντι στην περιοχή της ρίζας	2.....
3. Οστέινη ουσία	Γ. Σκληρό συστατικό των δοντιών που έχει παρόμοια σύσταση με αυτή των οστών	3.....
4. Πολφός	Δ. Περιβάλλει το εξωτερικό μέρος του δοντιού	4.....

δ) Να βάλετε σε κύκλο ό,τι **δεν** ισχύει για το παχύ έντερο. (μον. 1)

1. Προσωρινή αποθήκευση των άπεπτων υλικών
2. Απορρόφηση πρωτεϊνών
3. Παραγωγή βιταμίνης K
4. Απορρόφηση νερού και αλάτων
5. Σχηματισμός κοπράνων

ε) Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους:

(μον. 2)

- Πέψη:
.....
- Απορρόφηση:
.....

στ) Να συμπληρώσετε τις προτάσεις που ακολουθούν.

(μον. 3)

- Το στομάχι παράγει το που παρουσιάζει αντιμικροβιακή δράση.
- Εκτός από τους σιελογόνους αδένες, στο πεπτικό σύστημα υπάρχουν και άλλοι δύο προσσαρτημένοι αδένες που είναι το και το
- Η γλυκόζη είναι ένα μικρομόριο που προέρχεται από τη διάσπαση του
- Η πάθηση που προκαλεί καταστροφή της αδαμαντίνης και της οδοντίνης των δοντιών από οξέα που παράγουν τα μικρόβια ονομάζεται
- Όταν παραχθεί η χολή, αποθηκεύεται προσωρινά στη

Οι Εισηγητές

Η Διευθύντρια

Βίβια Χαϊλή-Μαννάρη

Κύπρος Πολυδώρου

Μαρία Ανθούση

Ελένη Παπαστεφάνου

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017-18

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

	ΒΑΘ.:...../25 ΒΑΘ:...../20 ΟΛΟΓΡ.:..... ΥΠΟΓΡ.:.....
ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 06/06/2018
ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ-ΧΗΜΕΙΑ/<u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1.30 (ΩΡΕΣ, 90 λεπτά)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:.....	ΤΜΗΜΑ:..... ΑΡ.:.....

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-Ex).

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 6 σελίδες.

Κ Α Λ Η Ε Π Ι Τ Υ Χ Ι Α !

ΜΕΡΟΣ Α΄: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις των δύομιση (2.5) μονάδων.

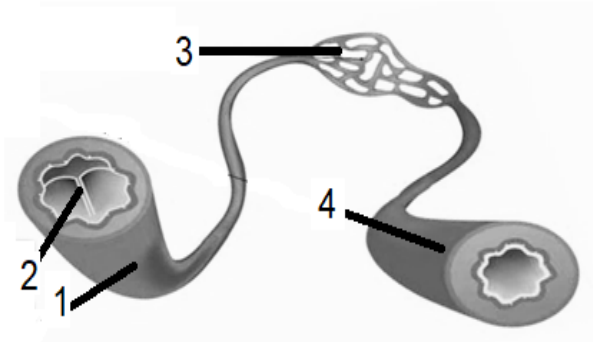
Να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις.

ΕΡΩΤΗΣΗ 1

i. Το πιο κάτω σχήμα παρουσιάζει τα αιμοφόρα αγγεία.

Να ονομάσετε τα μέρη 1 - 4.

(4 X 0.5 μ = 2μ) μ:

1:

2:

3:

4:

ii. «Το αίμα στις φλέβες ρέει μονόδρομα προς την καρδιά».

Να γράψετε με ποιο τρόπο επιτυγχάνεται αυτό.

(0.5 μ) μ:

.....
.....

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

α) Να γράψετε δύο λόγους για τους οποίους οι ζωντανοί οργανισμοί πρέπει να τρέφονται.

(2x1.0μ=2.0μ).....

-
-

β) Να αναφέρετε δύο λόγους για τους οποίους η διατροφή μας πρέπει να είναι

" ισορροπημένη"

(2x0.25μ=0.5μ)μ.....

-
-

ΜΕΡΟΣ Β΄:

Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις των πέντε(5) μονάδων.

Να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις.**ΕΡΩΤΗΣΗ 3**

i. Να συμπληρώσετε το πιο κάτω κείμενο με τις κατάλληλες λέξεις :

(12 X 0.25 μ = 3 μ) μ:

Μια εύκολη παρατήρηση που μπορούμε να κάνουμε σε πειράματα ανίχνευσης θρεπτικών ουσιών σε τροφές είναι η χρωματική αλλαγή, χρησιμοποιώντας ειδικά αντιδραστήρια (ουσίες) που έχουν την ιδιότητα της αλλαγής χρώματος ανάλογα με την ύπαρξη ή όχι μιας ουσίας.

- ♦ Το ιώδιο έχει χρώμα και γίνεται χρώμα, όταν ρίξουμε λίγες σταγόνες σε τροφές που περιέχουν Έτσι Ψωμί + ιώδιο $\Rightarrow$ χρώμα αφού το ψωμί περιέχει
- ♦ Τα απλά σάκχαρα ανιχνεύονται από το διάλυμα που έχει χρώμα και γίνεται
- ♦ Για την ανίχνευση λιπαρών ουσιών χρησιμοποιείται που μαζί με τροφές που περιέχουν λιπαρές ουσίες π.χ. δημιουργεί ίζημα χρώματος.
- ♦ Το διάλυμα υπερμαγγανικού καλίου χρησιμοποιείται στην ανίχνευση της δηλαδή το διάλυμα υπερμαγγανικού καλίου από χρώμα μωβ γίνεται όταν συναντήσει την πιο πάνω ουσία.

ii. Η μητέρα δύο παιδιών, του Αχιλλέα πέντε χρονών και της Χλόης δεκαπέντε χρονών, επιμένει ότι τα παιδιά έχουν διαφορετικές ημερήσιες ενεργειακές ανάγκες από τη μητέρα τους. Για να ενισχύσετε την άποψή της να γράψετε **τρεις (3)** παράγοντες που να επηρεάζουν τις ημερήσιες ενεργειακές ανάγκες των ανθρώπων. (3 X 0.5 μ = 1.5 μ) μ:

- ♦
- ♦
- ♦

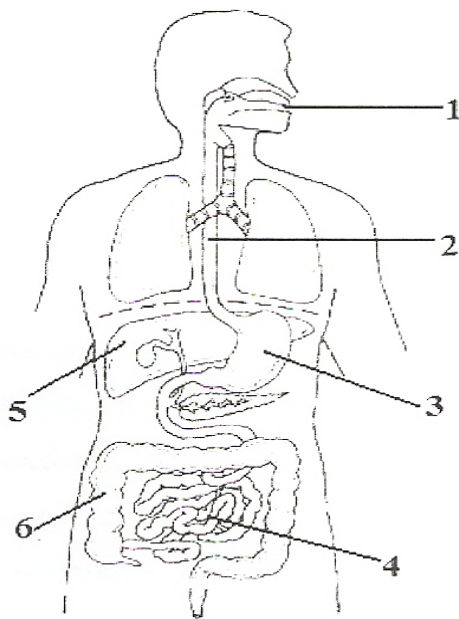
iii. Οι διαιτολόγοι αναφέρουν ότι είναι απαραίτητο να έχουμε στη διατροφή μας φυτικές ίνες. Ακολουθούν δύο δηλώσεις για τις φυτικές ίνες από τις οποίες μόνο η μία είναι σωστή.

- ♦ **A:** Οι φυτικές ίνες χωρίζονται σε ευδιάλυτες και σε αδιάλυτες.
- ♦ **B:** Όλες οι φυτικές ίνες είναι αδιάλυτες.

Ποια από τις δύο δηλώσεις είναι η σωστή; Σωστή είναι η (0.5 μ) μ:

ΕΡΩΤΗΣΗ 4

α) Να αναγνωρίσετε τα όργανα με αριθμούς 1-6 στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα του Πεπτικού Συστήματος: (6x0.25μ=1.5μ)μ.....

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

β) Πού παράγεται η χολή , που αποθηκεύεται και σε τι χρησιμεύει σε σχέση με τη πέψη; (3x0.5μ=1.5μ)μ.....

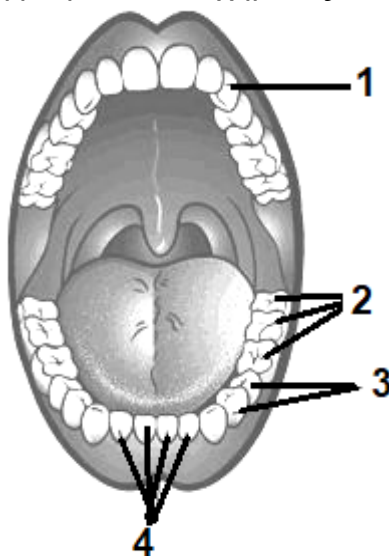
Παράγεται:

Αποθηκεύεται:

Χρησιμότητα:

γ) Στο σχήμα που ακολουθεί φαίνονται τα δόντια στη στοματική κοιλότητα ενός ανθρώπου.

Υπάρχουν τέσσερα (4) διαφορετικά είδη δοντιών και το κάθε είδος έχει διαφορετική λειτουργία. Με τη βοήθεια του σχήματος να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα. (4 X 0.5 μ = 2 μ)μ...

Είδη δοντιών	Λειτουργία / Χρησιμότητα
1. Κυνόδοντες	
2. Γομφίοι	
3.	Άλεσμα τροφής
4.	Τεμαχισμός τροφής

ΜΕΡΟΣ Γ': Αποτελείται από μια (1) ερώτηση των δέκα(10) μονάδων.

1) Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση , βάζοντας σε κύκλο το αντίστοιχο γράμμα.

(2X 0.5 μ = 1μ) μ:

α) Η καρδιά μας κτυπά πιο αργά όταν :

- A. τρέχουμε
- B. κοιμόμαστε
- Γ. κολυμπάμε
- Δ. γυμναζόμαστε

β) Η ανταλλαγή ουσιών μεταξύ αίματος και κυττάρων γίνεται μέσω:

- A. της καρδιάς
- B. των αρτηριών
- Γ. των φλεβών
- Δ. των τριχοειδών αγγείων

γ) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με το γράμμα Σ, αν είναι σωστές ή με το γράμμα Λ, αν είναι λανθασμένες.

(10X 0.5 μ = 5μ) μ:

- Τα τριχοειδή αγγεία έχουν πολύ λεπτά τοιχώματα.
- Το αίμα του ανθρώπου παίρνει το χρώμα του από το πλάσμα.
- Το αίμα μεταφέρει στα κύτταρα οξυγόνο και θρεπτικές ουσίες.
- Το αίμα περιέχει πρωτεΐνες
- Οι πνευμονικές αρτηρίες περιέχουν οξυγονωμένο αίμα.
- Οι πνευμονικές φλέβες περιέχουν αίμα πλούσιο σε διοξείδιο του άνθρακα.
- Επικοινωνία υπάρχει μεταξύ αριστερού κόλπου και αριστερής κοιλίας.
- Η τριγλώχινη βαλβίδα βρίσκεται μεταξύ αριστερού κόλπου και αριστερής κοιλίας.
- Η διγλώχινη βαλβίδα ονομάζεται και μητροειδής.
- Το παχύτερο τοίχωμα της καρδιάς είναι το αριστερό.

δ) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αναφέρεται στις διαφορές ανάμεσα στις αρτηρίες και στις φλέβες.

(3x1.0μ=3.0μ)μ.....

Χαρακτηριστικό	Φλέβες	Αρτηρίες
Διάμετρος αυλού		
Τοιχώματα		
Βαλβίδες		

ε) Ασθενής, ομάδας Β Ρέζους αρνητικό από ποιες ομάδες μπορεί να μεταγγιστεί;

..... (2x0.25μ=0.5μ)μ....

στ) Ποια ομάδα αίματος ονομάζεται **πανδότης** και ποια **πανδέκτης**, λαμβανομένου υπόψη και του παράγοντα ρέζους; (2x0.25μ=0.5μ)μ

Πανδότης: , Πανδέκτης:

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Η Διευθύντρια

Αθηνά Κλεάνθους

ε) Ασθενής, ομάδας Β Ρέζους αρνητικό από ποιες ομάδες μπορεί να μεταγγιστεί;
..... (2x0.25μ=0.5μ)μ....

στ) Ποια ομάδα αίματος ονομάζεται **πανδότης** και ποια **πανδέκτης**, λαμβανομένου υπόψη και του παράγοντα ρέζους; (2x0.25μ=0.5μ)μ

Πανδότης: , Πανδέκτης:

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Η Διευθύντρια

Αθηνά Κλεάνθους

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΜΑΪΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΒΑΘ.: /25

ΟΛΟΓΡ.:

ΥΠΟΓΡ.:

ΤΑΞΗ: Β΄	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 01-06-2018
ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ – ΧΗΜΕΙΑ / <u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1 ΩΡΑ και 30 λεπτά (90 λεπτά)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:	ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή ταινίας.

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από έξι (6) σελίδες.

Κ Α Θ Ε Ε Π Ι Τ Υ Χ Ι Α

ΜΕΡΟΣ Α : Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες

Να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, βάζοντας σε κύκλο ένα μόνο γράμμα Α,Β,Γ,Δ ή Ε που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση. (μον. 2.5)

(α) Ποιο από τα πιο κάτω δεν ισχύει για τους υδατάνθρακες:

- Α. αποτελούν καύσιμα πρώτης επιλογής
- Β. εξυπηρετούν δομικές ανάγκες του οργανισμού
- Γ. εξυπηρετούν ενεργειακές ανάγκες του οργανισμού
- Δ. προέρχονται κυρίως από φυτικές τροφές
- Ε. εκτελούν μεγάλο αριθμό λειτουργιών

(β) Ποιο από τα πιο κάτω δεν ισχύει για τις αρτηρίες;

- Α. διαθέτουν βαλβίδες
- Β. έχουν χοντρό τοίχωμα
- Γ. εμφανίζουν σφυγμό
- Δ. έχουν μικρότερη διάμετρο αυλού
- Ε. πρόκειται για απαγωγά αιμοφόρα αγγεία

(γ) Τα αιμοφόρα αγγεία μέσα από τα οποία γίνεται η ανταλλαγή ουσιών και αερίων ονομάζονται:

- Α. αρτηρίες
- Β. φλέβες
- Γ. τριχοειδή αιμοφόρα αγγεία
- Δ. αρτηρίδια
- Ε. φλεβίδια

(δ) Ποιο από τα πιο κάτω ισχύει για το νερό;

- Α. μεταφέρει ουσίες σε όλα τα μέρη του οργανισμού
- Β. ελέγχει όλες τις λειτουργίες του οργανισμού
- Γ. ελέγχει τα κληρονομικά χαρακτηριστικά του οργανισμού
- Δ. εξυπηρετεί ενεργειακές ανάγκες
- Ε. εξυπηρετεί δομικές ανάγκες

(ε) Οι πιο κάτω ομάδες αίματος θεωρούνται **πανδότης** και **πανδέκτης**:

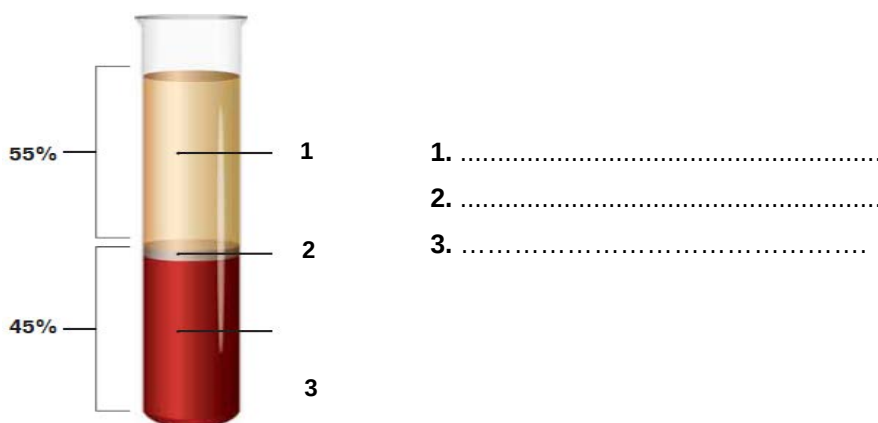
- A. ομάδα αίματος **A** πανδότης και ομάδα αίματος **B** πανδέκτης
- B. ομάδα αίματος **O** πανδότης και ομάδα αίματος **AB** πανδέκτης
- Γ. ομάδα αίματος **AB** πανδότης και ομάδα αίματος **O** πανδέκτης
- Δ. ομάδα αίματος **B** πανδότης και ομάδα αίματος **O** πανδέκτης
- Ε. ομάδα αίματος **O** πανδότης και ομάδα αίματος **A** πανδέκτης

Ερώτηση 2

Τις περισσότερες φορές, για να μπορέσουν οι γιατροί να ολοκληρώσουν τη διάγνυσή τους, προχωρούν και σε αιματολογικές εξετάσεις. Μετά τη λήψη αίματος, ο βιολόγος προχωρά σε μια διαδικασία που ονομάζεται φυγοκέντρηση, προκειμένου να διαχωριστεί το αίμα στα συστατικά από τα οποία αποτελείται.

(α) Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις στην πιο κάτω εικόνα:

(μον. 1.5)

(β) Από αναλύσεις αίματος που έγιναν σε έναν ασθενή, φάνηκε ότι υπάρχει πρόβλημα με κάποια από τα συστατικά του αίματός του. Συγκεκριμένα, με τα συστατικά που παίζουν σημαντικό ρόλο στη διαδικασία πήξης του αίματος και με αυτά που καταπολεμούν τα μικρόβια.

I. Ποια από τα συστατικά του αίματος παίζουν σημαντικό ρόλο στην πήξη του αίματος; (μον. 0.5)

.....

II. Ποια από τα κύτταρα του αίματος καταπολεμούν τα μικρόβια;

(μον. 0.5)

.....

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις

Ερώτηση 3

(α) Σας δίνονται τα πιο κάτω αντιδραστήρια:

διάλυμα βενεδικτίνης, διάλυμα υπερμαγγανικού καλίου,

διάλυμα θειικού χαλκού και διάλυμα υδροξειδίου του νατρίου

Ο Γιώργος ισχυρίζεται ότι στον φρέσκο χυμό λεμονιού και στο βούτυρο περιέχονται βιταμίνη C, γλυκόζη και πρωτεΐνες.

Ποιο από τα πιο πάνω αντιδραστήρια μπορεί να χρησιμοποιήσει για την ανίχνευση: **(μον. 1.5)**

i. Πρωτεϊνών:

ii. Γλυκόζης:

iii. Βιταμίνης C:

(β) Αφού ολοκλήρωσε ο Γιώργος τα πιο πάνω πειράματα, αποφάσισε να διερευνήσει κατά πόσο ο φρέσκος χυμός λεμονιού και το βούτυρο περιέχουν και λιπαρές ουσίες.

Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα με τα αποτελέσματα από το πείραμα του Γιώργου για την ανίχνευση λιπαρών ουσιών. **(μον. 2)**

	<i>Αντιδραστήριο που χρησιμοποιήθηκε</i>	<i>Πριν την χημική αντίδραση</i>	<i>Μετά την χημική αντίδραση</i>
<i>Φρέσκος χυμός λεμονιού</i>		διαυγές	
<i>Βούτυρο</i>			

(γ) Ποιες θρεπτικές ουσίες περιέχουν ο φρέσκος χυμός λεμονιού και το βούτυρο; **(μον. 0.5)**

i. φρέσκος χυμός λεμονιού:

ii. βούτυρο:

(δ) Ο Γιώργος, κουβεντιάζοντας με τους φίλους του, ισχυρίστηκε ότι οι άνθρωποι θα πρέπει να εξαφανίσουν τις λιπαρές ουσίες από τη διατροφή τους. Διαβάζοντας όμως το σχολικό βιβλίο, διαπίστωσε ότι οι λιπαρές ουσίες είναι πολύ χρήσιμες για το ανθρώπινο σώμα.

Να γράψετε δυο λόγους για τους οποίους οι λιπαρές ουσίες είναι σημαντικές: **(μον. 1)**

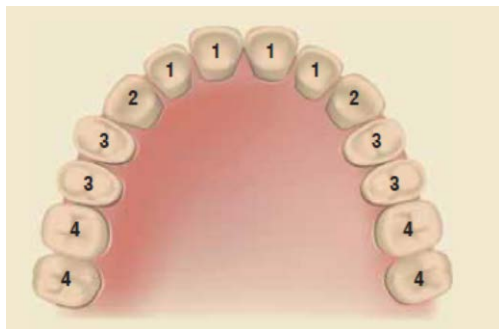
I.

II.

Ερώτηση 4

(α) Να συμπληρώσετε τον πίνακα χρησιμοποιώντας τους αριθμούς που φαίνονται στην εικόνα.

(μον. 2.5)

Αριθμός	Είδη δοντιών	Ρόλος
1	Κοπτήρες	
2		Σχίζουν την τροφή
3	Προγόμφιοι	
4		

(β) Να γράψετε δυο τρόπους με τους οποίους μπορούμε να κρατήσουμε τα δόντια μας γερά:

- I.
II.

(μον. 1)

(γ) Να συμπληρώσετε τις κατάλληλες λέξεις στα κενά των προτάσεων:

Στη στοματική κοιλότητα απελευθερώνεται σάλιο που παράγεται από τους αδένες. Το σάλιο περιέχει δυο σημαντικά ένζυμα: την **λυσοζύμη** και την
(μον. 1)

Ποιος είναι ο ρόλος της **λυσοζύμης**;

(μον. 0.5)

.....
.....

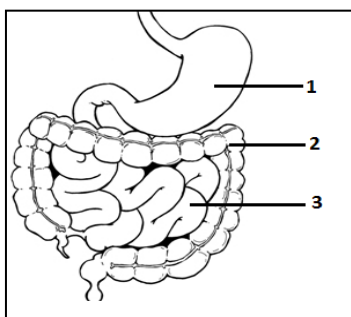
ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των 10 μονάδων.

Ερώτηση 5

Στην πιο κάτω εικόνα παρουσιάζεται μέρος του πεπτικού συστήματος του ανθρώπου.

(α) Να ονομάσετε τα όργανα 1,2 και 3.

(μον. 1.5)

1.
2.
3.

(β) Να γράψετε μια λειτουργία για το καθένα από τα πιο πάνω όργανα:

(μον. 1.5)

Όργανο 1:

Όργανο 2:

Όργανο 3:

(γ) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα με τις κατάλληλες πληροφορίες, όσον αφορά τα υγρά που παράγουν κάποια από τα όργανα του πεπτικού συστήματος. (μον. 2.5)

	Όργανο	Υγρό που παράγεται	Μια λειτουργία που εξυπηρετεί το υγρό
1	Στομάχι		Έχει αντιμικροβιακή δράση
2		Παγκρεατικό υγρό	
3	Ήπαρ		

(δ) Ο Δημήτρης τις τελευταίες ημέρες υποφέρει από διάρροια, ενώ η γυναίκα του, η Κλεονίκη, υποφέρει από δυσκοιλιότητα.

i. Να εξηγήσετε στον Δημήτρη τι είναι η διάρροια. (μον. 1)

.....

.....

ii. Να γράψετε δύο αιτίες που μπορεί να προκαλούν δυσκοιλιότητα στην Κλεονίκη: (μον. 1)

.....

.....

(ε) Πιο κάτω σας δίνονται **μικρομόρια** και **μακρομόρια** των θρεπτικών ουσιών των τροφών:

Ανόργανα άλατα, Βιταμίνες, Γλυκερόλη και Λιπαρά οξέα, Λιπίδια, Υδατάνθρακες

i. Ποιες από αυτές ανήκουν στα **μακρομόρια** και διασπώνται στο πεπτικό σύστημα; (μον. 1)

.....

ii. Ποιες από αυτές ανήκουν στα **μικρομόρια** και έχουν προκύψει από διάσπαση μακρομορίων; (μον. 0.5)

.....

iii. Από τις πιο πάνω θρεπτικές ουσίες να επιλέξετε **ένα μακρομόριο** και να γράψετε το αντίστοιχο του **μικρομόριο**. (μον. 1)

Μακρομόριο:, **Μικρομόριο:**

Οι εισηγητές

Ο Διευθυντής

Μάριος Χατζηρούσος
Μαρία Ανδρέου

Χρίστος Ζαντήρας

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΕΓΚΩΜΗΣ - ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017 – 2018

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2018		ΒΑΘ.: / 25 ΟΛΟΓΡ.: ΥΠΟΓΡ.:
ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 4/6/2018	
ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ, ΧΗΜΕΙΑ/<u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 90 λεπτά	
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:	ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:	

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-ex)

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 8 σελίδες.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2,5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

α) Οι θρεπτικές ουσίες, ανάλογα με τη χρησιμότητα τους στον οργανισμό, διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες. Να τις αναφέρετε.

i.....

ii.....

iii.....

(3 X 0,5μ = 1,5μ)

β) Να αντιστοιχίσετε τις προτάσεις της στήλης Α με τις θρεπτικές ουσίες της στήλης Β.

Στήλη Α	Στήλη Β
1. Στους σπόρους (π.χ. σουσάμι, ηλιόσπορος) και στους καρπούς φυτών (π.χ. αβοκάντο, καρύδια) συναντούμε...	Α. λιπαρές ουσίες ζωικών οργανισμών
2. Συγκεντρώνονται κυρίως κάτω από το δέρμα και γύρω από ορισμένα όργανα (π.χ. νεφρά) ...	Β. πρωτεΐνες
	Γ. λιπαρές ουσίες φυτικών οργανισμών

1.....

2.....

(2 X 0,25μ = 0,5μ)

γ) Να γράψετε δύο κύριες πηγές φυτικών ινών στη διατροφή μας.

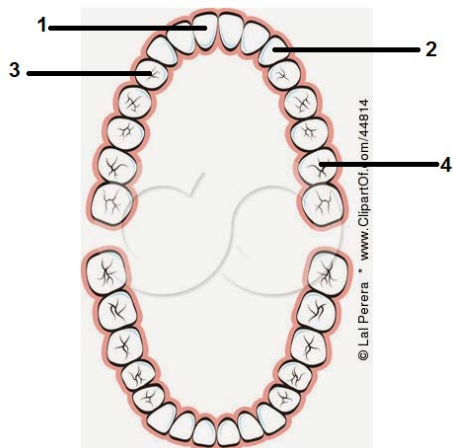
i.....

ii.....

(2 X 0,25μ = 0,5μ)

Ερώτηση 2

α) Στο πιο κάτω σχήμα φαίνεται μοντέλο ανθρώπινων δοντιών (σιαγόνα ενήλικα). Να ονομάσετε τα είδη των μόνιμων δοντιών που δείχνουν οι αριθμοί 1, 2, 3 και 4.

1.....

2.....

3.....

4.....

(4 X 0,25μ = 1μ)

β) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αφορά στη σύσταση και δομή των δοντιών.

Μέρος ή συστατικό δοντιού	Περιγραφή/Χαρακτηριστικό
	Ιστός που περιέχει τα αγγεία και τα νεύρα του δοντιού και συμβάλλει στη θρέψη, την άμυνα και την αίσθηση του.
	Συστατικό των δοντιών. Περιβάλλεται από την αδαμαντίνη στην περιοχή της μύλης.

(2 X 0,25μ = 0.5μ)

γ) Να αναφέρετε δύο τρόπους πρόληψης ασθενειών των δοντιών.

i.....

ii.....

(2 X 0,5μ = 1μ)

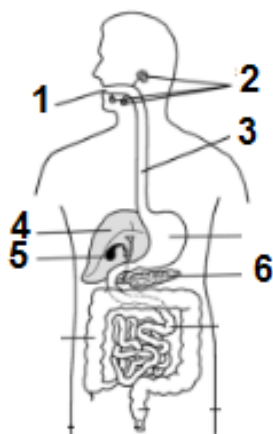
ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

α) Στο πιο κάτω σχήμα φαίνεται το πεπτικό σύστημα του ανθρώπου. Να ονομάσετε τα όργανα που δείχνουν οι αριθμοί 1, 2, 3, 4, 5 και 6.

- 1
- 2
- 3
- 4.....
- 5.....
- 6.....

(6 X 0,25μ =1,5μ)

β) Να αντιστοιχίσετε τις λειτουργίες του στομαχίου με τις δραστικές ουσίες.

Λειτουργία στομαχίου	Δραστική ουσία
1. Πέψη πρωτεϊνών	A. Βλέννα
2. Αντιμικροβιακή δράση	B. Γαστρίνη
3. Ρύθμιση έκκρισης γαστρικού υγρού	Γ. Πεψίνη
	Δ. Υδροχλωρικό οξύ

- 1.....
- 2.....
- 3.....

(3 X 0,25μ = 0,75μ)

γ) Σας δίνονται οι όροι: απορρόφηση, αφόδευση, αφομοίωση, πέψη.

Να γράψετε τον σωστό όρο δίπλα από κάθε πρόταση.

Χρήση απλών ουσιών για να φτιάξει ο οργανισμός τις δικές του ουσίες.

Μεταφορά απλών υλικών από το έντερο στην κυκλοφορία του αίματος.

Διάσπαση μακρομορίων σε απλούστερες ουσίες.

(3 X 0,25μ = 0,75μ)

δ) Μέσα στο γαστρεντερικό σωλήνα γίνεται η διάσπαση των μακρομορίων σε μικρομόρια, με τη χημική πέψη. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αφορά μακρομόρια και τα μικρομόρια στα οποία διασπώνται.

Μακρομόρια	Μικρομόρια
	Αμινοξέα
Υδατάνθρακες	
Νουκλεϊνικά οξέα	
	Γλυκερόλη και 3 λιπαρά οξέα

(4 X 0,5μ = 2μ)

Ερώτηση 4

α) Να αντιστοιχίσετε τις θρεπτικές ουσίες με το ρόλο τους στον οργανισμό.

Θρεπτικές ουσίες	Ρόλος θρεπτικών ουσιών
1. Βιταμίνες	A. Βοηθούν κυρίως στη δόμηση νέων κυττάρων
2. Υδατάνθρακες	B. Πρωταρχική πηγή ενέργειας
3. Πρωτεΐνες	Γ. Αποθηκευτικά, ενεργειακά και θερμομονωτικά υλικά
	Δ. Απαραίτητες στον οργανισμό σε πολύ μικρές ποσότητες

(3 X 0,25μ = 0,75μ)

β) Να γράψετε τρία είδη αιμοφόρων αγγείων.

i.....

ii.....

iii.....

(3 X 0,25μ = 0,75μ)

γ) Η καρδιά χαρακτηρίζεται ως διπλή αντλία. Να αναφέρετε τις κοιλότητες που αποτελούν την κάθε αντλία (δεξιά και αριστερή).

Δεξιά:

Αριστερή:.....

(4 X 0,5μ = 2μ)

δ) Τρεις τρόποι πρόληψης των καρδιαγγειακών νοσημάτων είναι:

i.....

ii.....

iii.....

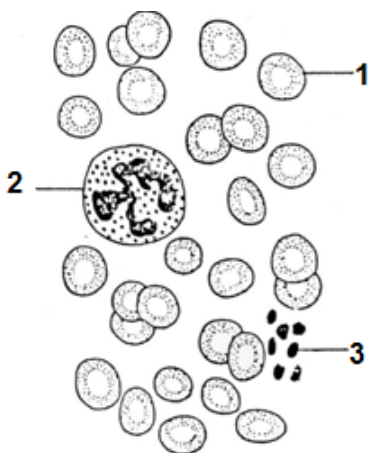
(3 X 0,5μ = 1,5μ)

ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από μια (1) ερώτηση.

Η ορθή απάντηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες.

Ερώτηση 5

α) Στην πιο κάτω εικόνα φαίνονται τα κύτταρα του αίματος. Να ονομάσετε τα κύτταρα με τους αριθμούς 1, 2 και 3.

- 1.....
2.....
3.....

(3 X 0,25μ = 0,75μ)

β) Να αναφέρετε μια λειτουργία των κυττάρων 1, 2 και 3 που φαίνονται στο πιο πάνω σχήμα.

Κύτταρο 1:.....

Κύτταρο 2:.....

Κύτταρο 3:

(3 X 0,5μ = 1,5μ)

γ) Ποια αγγεία έχουν βαλβίδες; Σε τι εξυπηρετούν οι βαλβίδες;

.....
.....

(2 X 0,5μ = 1μ)

δ) Ποια από τις δύο κοιλίες της καρδιάς έχει παχύτερο τοίχωμα; Γιατί;

.....
.....

(2 X 0,5μ = 1μ)

ε) Ποια ομάδα αίματος μπορεί να δώσει αίμα σε όλες τις ομάδες (πανδότης) και ποια μπορεί να δεχτεί αίμα από όλες (πανδέκτης);

Πανδότης: Πανδέκτης:

(2 X 0,25μ = 0,5μ)

στ) Ποιος είναι ο σκοπός της πνευμονικής (μικρής) κυκλοφορίας του αίματος;

.....
.....

(1 X 1μ = 1μ)

ζ) Η Βιργινία θέλει να εξετάσει αν ο χυμός λευκού σταφυλίου και το ασπράδι αυγού περιέχουν βιταμίνη C. Τοποθέτησε 2 ml χυμού λευκού σταφυλίου σε έναν καθαρό δοκιμαστικό σωλήνα, 2ml ασπράδι αυγού σε δεύτερο δοκιμαστικό σωλήνα. Επίσης έβαλε διάλυμα βιταμίνης C (θετικός μάρτυρας) σε τρίτο δοκιμαστικό σωλήνα και διάλυμα αλατιού (αρνητικός μάρτυρας) σε τέταρτο σωλήνα.

ι) Να συμπληρώσετε στον πιο κάτω πίνακα τρεις παράγοντες του πειράματος που πρέπει να κρατήσει σταθερούς, έναν παράγοντα που πρέπει να αλλάξει και έναν παράγοντα που θα μετρήσει.

Παράγοντες του πειράματος		
Παράγοντες που θα κρατήσει σταθερούς	Παράγοντας που θα αλλάξει	Παράγοντας που θα μετρήσει

(5 X 0,25μ = 1,25μ)

ii) Ποιο χημικό αντιδραστήριο θα πρέπει να προσθέσει στους δοκιμαστικούς σωλήνες προκειμένου να ανιχνεύσει την παρουσία βιταμίνης C στο χυμό λευκού σταφυλίου και στο ασπράδι αυγού;

.....

(1 X 0,5μ = 0.5μ)

iii Ποια χρωματική αλλαγή περιμένουμε να παρατηρήσει για να μπορέσει να συμπεράνει με ασφάλεια ότι ο χυμός λευκού σταφυλιού ή το ασπράδι αυγού περιέχουν βιταμίνη C;

.....

(1 X 0,5μ = 0.5μ)

iv Γιατί ο δοκιμαστικός σωλήνας με το διάλυμα βιταμίνης C ονομάζεται θετικός μάρτυρας; Σε τι χρησιμεύει;

.....

.....

(1 X 1μ = 1μ)

v Γιατί ο δοκιμαστικός σωλήνας με το διάλυμα αλατιού ονομάζεται αρνητικός μάρτυρας; Σε τι χρησιμεύει;

.....

.....

(1 X 1μ = 1μ)

Η Διευθύντρια

Μαρία Συμεωνίδου

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΜΑΘΗΜΑ: **ΒΙΟΛΟΓΙΑ-ΧΗΜΕΙΑ**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 6/6/2018

ΤΑΞΗ: Β΄

ΧΡΟΝΟΣ: 1.5 ώρες (90 λεπτά)

ΒΑΘΜΟΣ

Αριθμητικά: _____ /25

Ολογράφως: _____

Υπ. Καθηγητή/τριας: _____

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: _____ ΤΜΗΜΑ: _____ Αρ. _____

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-Ex)

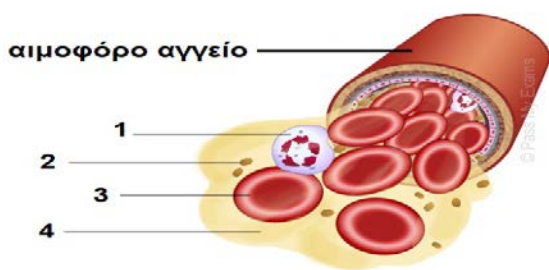
Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από οκτώ (8) σελίδες.

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

Στη διπλανή εικόνα φαίνεται ένα αιμοφόρο αγγείο και τα διάφορα **συστατικά του αίματος** που κυκλοφορούν μέσα του.

(α) Να ονομάσετε τα τέσσερα (4) **συστατικά του αίματος**. (4 X 0.25μ = 1.0μ) μ: _____

(β) Στη **στήλη Α** του πίνακα που βρίσκεται στην επόμενη σελίδα, σας δίνονται τα συμπτώματα τριών (3) διαφορετικών ασθενών και στη **στήλη Β** τα αποτελέσματα των αναλύσεων του αίματός τους. Στη **στήλη Γ**, να αντιστοιχίσετε τον κάθε ασθενή με τα αποτελέσματά του

(3 X 0.25μ = 0.75μ) μ: ____

Στήλη Α Συμπτώματα ασθενούς	Στήλη Β Αποτέλεσμα ανάλυσης αίματος	Στήλη Γ Αντιστοίχιση
1. Αιμορραγία που δεν σταματά μετά από τραυματισμό.	Α. Ερυθρά αιμοσφαίρια: η αιμοσφαιρίνη πιο χαμηλή από τη φυσιολογική τιμή.	1 ____
2. Μόλυνση με μικρόβιο.	Β. Αιμοπετάλια: πιο χαμηλά από τη φυσιολογική τιμή.	2 ____
3. Αδυναμία και εξάντληση (λόγω μειωμένης ενέργειας).	Γ. Λευκά αιμοσφαίρια: αυξημένα.	3 ____

(γ) Να συμπληρώσετε τις πιο κάτω δηλώσεις που αναφέρονται στη σύγκριση της δομής των **κυττάρων του αίματος**.
(3 X 0.25μ = 0.75μ) μ: ____

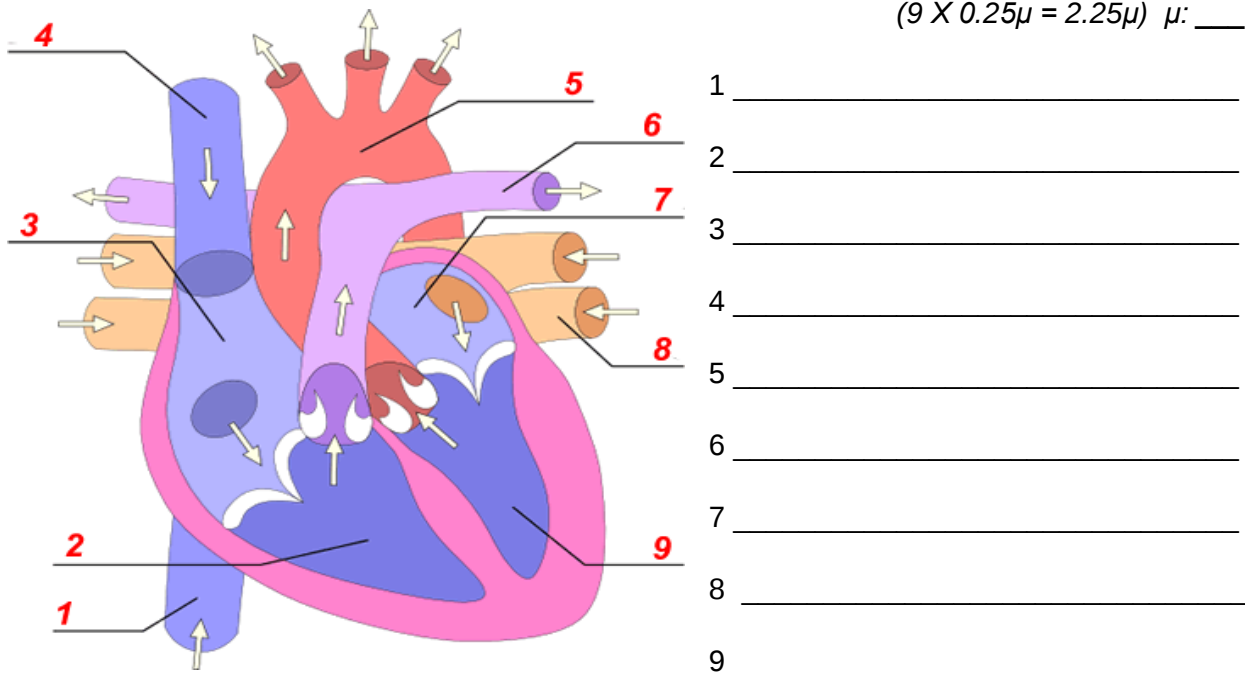
Πυρήνας υπάρχει στα _____ αιμοσφαίρια, ενώ στα _____ αιμοσφαίρια δεν υπάρχει. Σχήμα **αμφίκοιλου δίσκου** έχουν τα _____ αιμοσφαίρια.

Ερώτηση 2

(α) Να χρησιμοποιήσετε τους πιο κάτω όρους για να ονομάσετε τα μέρη της **καρδιάς 1-9**.

Δεξιός κόλπος	Αριστερός κόλπος	Δεξιά κοιλία	Αριστερή κοιλία	Πνευμονική φλέβα
Πνευμονική αρτηρία	Αορτή	Άνω κοίλη φλέβα	Κάτω κοίλη φλέβα	

(9 X 0.25μ = 2.25μ) μ: ____

(β) Ο ρόλος των **βαλβίδων** που υπάρχουν ανάμεσα στον κάθε **κόλπο** και την αντίστοιχη **κοιλία** είναι να _____ .

(1 X 0.25μ = 0.25μ) μ: ____

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

Οι υποερωτήσεις (α)-(β) είναι σχετικές με τα διάφορα όργανα και λειτουργίες του **ΠΕΠΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ**. Να κυκλώσετε αυτό που ισχύει σε κάθε περίπτωση. (2 X 0.25μ = 0.5μ) μ: ____

(α) Ποιο από τα πιο κάτω ΔΕΝ σχετίζεται με τα ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΑ στάδια της **κατάποσης**;

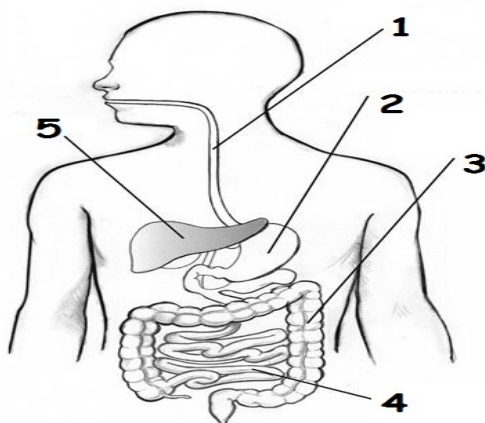
- i. Ο φάρυγγας και ο οισοφάγος κάνουν περισταλτικές κινήσεις.
- ii. Η επιγλωττίδα κλείνει για να περάσει ο βλωμός από το φάρυγγα στον οισοφάγο.
- iii. Ο βλωμός περνά από τον φάρυγγα στον λάρυγγα.
- iv. Κατά το πρώτο στάδιο η γλώσσα σπρώχνει το βλωμό στον φάρυγγα.
- v. Κατά το τρίτο στάδιο ο βλωμός καταλήγει στο στομάχι.

(β) Οι **προσαρτημένοι αδένες** στο γαστρεντερικό σωλήνα είναι οι εξής:

i. Πάγκρεας, συκώτι, σιελογόνοι	iii. Πάγκρεας, συκώτι, δωδεκαδάκτυλο
ii. Συκώτι, σιελογόνοι, χοληδόχος κύστη	iv. Συκώτι, στομάχι, σιελογόνοι
	v. Φάρυγγας, οισοφάγος, σταφυλή

(γ) Να ονομάσετε τα μέρη **1-5** του **πεπτικού συστήματος** που φαίνονται στο σχεδιάγραμμα.

(5 X 0.5μ = 2.5μ) μ: ____

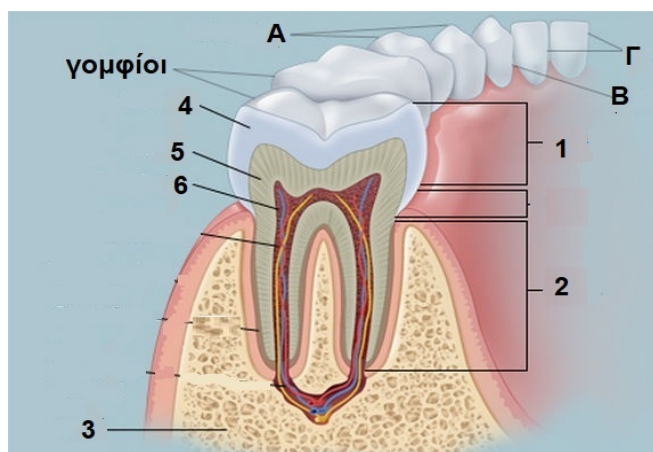
- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

(δ) Να συμπληρώσετε τα οκτώ (8) κενά στον κάτω πίνακα που είναι σχετικά με διάφορα **εκκρίματα** του πεπτικού συστήματος. (8 X 0.25μ = 2.0μ) μ: ____

Όνομα εκκρίματος	Όργανο στο οποίο δρα	Δράση εκκρίματος
Νουκλεάση		
Πεψίνη		
Θρυψίνη		
Γαστρίνη		

Ερώτηση 4

Στην εικόνα φαίνεται το πίσω μέρος της κάτω σιαγόνας ενός ατόμου 15 ετών.

(α) Να ονομάσετε τα είδη δοντιών Α-Γ.

(3 X 0.25μ = 0.75μ) μ: ____

A _____

B _____

Γ _____

(β) Να ονομάσετε τα μέρη του γομφίου 1-6.

(6 X 0.25μ = 1.5μ) μ: ____

1. _____ 2. _____ 3. _____

4. _____ 5. _____ 6. _____

(γ) Να περιγράψετε τη λειτουργία του μέρους 6 του **δοντιού** που φαίνεται στο πιο πάνω σχήμα.

(1 X 0.5μ = 0.5μ) μ: ____

(δ) Ο συνολικός αριθμός των νεογιλών δοντιών είναι _____, ενώ των μόνιμων δοντιών είναι _____.

(2 X 0.25μ = 0.5μ) μ: ____

(ε) Οι δηλώσεις που ακολουθούν είναι σχετικές με τη δομή, τον ρόλο και την υγιεινή των δοντιών. Να γράψετε τον όρο που ταιριάζει δίπλα από την καθεμιά.

(7 X 0.25μ = 1.75μ) μ: ____

- i. Η καταστροφή των δοντιών από οξέα, λόγω κακής υγιεινής: _____
- ii. Τα δόντια που είναι υπεύθυνα για το σχίσμο της τροφής: _____
- iii. Το σκληρότερο συστατικό του ανθρώπινου σώματος: _____
- iv. Έχει παρόμοια σύσταση με αυτή των οστών (70% ασβέστιο): _____
- v. Ένας ενήλικας (που έχει όλα του τα δόντια) έχει 12 τέτοια δόντια: _____
- vi. Η μεμβράνη από μικρόβια στην επιφάνεια των δοντιών: _____
- vii. Τα δόντια που είναι υπεύθυνα για τον τεμαχισμό (κόψιμο) της τροφής: _____

ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από μία (1) ερώτηση των δέκα (10) μονάδων.

Ερώτηση 5

Η ερώτηση είναι σχετική με τις **λιπαρές ουσίες** και την επίδρασή τους στον οργανισμό μας.

(α) Να γράψετε *Σωστό* ή *Λάθος* για καθεμιά από τις πιο κάτω δηλώσεις.

(5 X 0.25μ = 1.25μ) μ: ____

- i. Τα λίπη είναι θερμομονωτικά υλικά για το ανθρώπινο σώμα. _____
- ii. 1 γραμμάριο (g) λίπους δίνει στον οργανισμό ίση ποσότητα ενέργειας με 1 γραμμάριο (g) υδατάνθρακα. _____
- iii. Τα λίπη, οι πρωτεΐνες και οι υδατάνθρακες εξυπηρετούν και δομικές ανάγκες του οργανισμού. _____
- iv. Τα λίπη ανήκουν στην κατηγορία των οργανικών θρεπτικών ουσιών. _____
- v. Τα λίπη ανήκουν στην κατηγορία των συμπληρωματικών θρεπτικών ουσιών. _____

(β) Ο Νίκος, μαθητής της Β΄ τάξης, αποφάσισε να μελετήσει στο εργαστήριο τις κύριες θρεπτικές ουσίες που υπάρχουν στο γάλα. Για να κάνει τα πειράματά του, πήρε δύο (2) είδη γάλακτος, ένα (1) με κόκκινη ετικέτα και ένα (1) με μπλε ετικέτα.

Αφού μελετήσετε τις πληροφορίες στις συσκευασίες του κάθε είδους γάλακτος (οι οποίες δίνονται στον πίνακα στην επόμενη σελίδα), να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

	Γάλα με κόκκινη ετικέτα (ανά 100 g)	Γάλα με μπλε ετικέτα (ανά 100 g)
Λίπη	3,9 g	0,0 g
Πρωτεΐνες	3,4 g	3,4 g

Ο Νίκος, για να επιβεβαιώσει την περιεκτικότητα του κάθε γάλακτος σε λίπη, χρησιμοποίησε το αντιδραστήριο Α, και για την περιεκτικότητα των πρωτεϊνών το αντιδραστήριο Β στην παρουσία διαλύματος υδροξειδίου του νατρίου.

- i. Να ονομάσετε τα αντιδραστήρια αυτά. (2 X 0.25μ = 0.5μ) μ: ____

Αντιδραστήριο Α για την ανίχνευση των **λιπών**: _____

Αντιδραστήριο Β για την ανίχνευση των **πρωτεϊνών**: _____

- ii. Να γράψετε τι παρατήρησε ο Νίκος στα αντιδραστήρια Α και Β, **META** την επαφή τους με τα δείγματα, στις πιο κάτω περιπτώσεις.

(3 X 0.25μ = 0.75μ) μ: ____

Αντιδραστήριο Α στο γάλα με κόκκινη ετικέτα: _____

Αντιδραστήριο Α στο γάλα με την μπλε ετικέτα: _____

Αντιδραστήριο Β στο γάλα με κόκκινη ετικέτα: _____

- iii. Ο Νίκος θέλει επίσης να διερευνήσει, αν μέσα στο γάλα υπάρχουν **απλά σάκχαρα**. Θα πρέπει να χρησιμοποιήσει τα εξής:

(2 X 0.25μ = 0.5μ) μ: ____

Αντιδραστήριο _____ Θετικός μάρτυρας _____

(v) Πιο κάτω, σας δίνονται με τυχαία σειρά οι έξι (6) διαδικασίες που γίνονται μέσα στο πεπτικό σύστημα για την πέψη των λιπών. Να τις βάλετε εσείς στη σωστή σειρά, γράφοντας 1^η δίπλα από αυτή που γίνεται πρώτη, 2^η δίπλα από αυτή που γίνεται δεύτερη κ.ο.κ.

(6 X 0.25μ = 1.5μ) μ: ____

- Η γλυκερόλη και τα λιπαρά οξέα απορροφώνται από το λεπτό έντερο και αφομοιώνονται από τον οργανισμό. _____
- Η χολή σπάζει τη μεγάλη μάζα του λίπους σε μικρά σφαιρίδια. _____
- Η χολή φτάνει στο δωδεκαδάκτυλο από τη χοληδόχο κύστη. _____
- Η παγκρεατική λιπάση βοηθά στη διάσπαση σε γλυκερόλη και τρία λιπαρά οξέα. _____
- Ο στομαχικός χυλός με τις λιπαρές ουσίες φτάνει στο δωδεκαδάκτυλο. _____
- Όταν φάμε τροφή με λίπη, αυτά παραμένουν αδιάσπαστα μέχρι και το στομάχι. _____

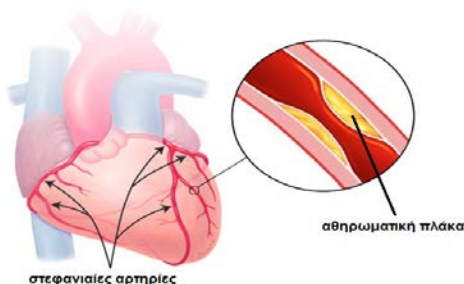
(δ) Η κατανάλωση **λιπαρών ουσιών** έχει συνδεθεί με διάφορες παθήσεις.

i. Να υπογραμμίσετε αυτά που ισχύουν στην πιο κάτω παράγραφο.

(2 X 0.25μ = 0.5μ) μ: ____

Η κατανάλωση ΑΔΙΑΛΥΤΩΝ / ΕΥΔΙΑΛΥΤΩΝ **φυτικών ινών** βοηθά στη μείωση της χοληστερόλης (είδος λιπιδίου) με συνέπεια να μειώνεται ο κίνδυνος για καρδιοπάθειες. Αυτές οι **φυτικές ίνες** ΑΠΟΙΚΟΔΟΜΟΥΝΤΑΙ / ΔΕΝ ΑΠΟΙΚΟΔΟΜΟΥΝΤΑΙ από τη μικροβιακή χλωρίδα του παχέος εντέρου.

ii. Στην πιο κάτω εικόνα φαίνεται μια **στεφανιαία αρτηρία της καρδιάς** (σε μεγέθυνση) όπου έχει σχηματιστεί αθηρωματική πλάκα.

Να εξηγήσετε ποια επίπτωση θα έχει στη λειτουργία της καρδιάς η πιθανή στένωση των **στεφανιαίων αρτηριών**.
(1X 0.5μ = 0.5μ) μ: ____

iii. Μια ομάδα επιστημόνων έχει ανακαλύψει ότι η αυξημένη συγκέντρωση του ενζύμου λυσοζύμη στο αίμα ενός ατόμου, είναι συνδεδεμένη με μεγαλύτερο κίνδυνο για εκδήλωση αρτηριοσκλήρυνσης. Η **λυσοζύμη** όμως, υπό κανονικές συνθήκες, είναι ένα πολύ χρήσιμο ένζυμο για τον οργανισμό.
(4 X 0.25μ = 1.0μ) μ: ____

Να συμπληρώσετε τα τέσσερα (4) κενά στις πιο κάτω δηλώσεις.

Η **λυσοζύμη** παράγεται από τους _____ αδένες και ο ρόλος της είναι να _____.

Από τους ίδιους αδένες παράγεται ακόμα ένα ένζυμο, η _____ που έχει ως ρόλο _____.

iv. Μια άλλη ομάδα επιστημόνων μελέτησε τη σχέση της εμφάνισης της αρτηριοσκλήρυνσης και της **ομάδας αίματος** του κάθε ατόμου (**A, B, AB** και **O**).

Σε ποια **ομάδα αίματος** αναφέρεται η κάθε δήλωση; (3 X 0.25μ = 0.75μ) μ: ____

- Χαρακτηρίζεται ως πανδέκτης: _____
- Δίνει αίμα σε όλες τις ομάδες: _____
- Δέχεται αίμα μόνο από δότες της ίδιας ομάδας: _____

- v. Ένα *μόριο λίπους* φτάνει μέσω του αίματος στην **κάτω κοίλη φλέβα της καρδιάς**. Να περιγράψετε την πορεία που θα κάνει μέχρι να φτάσει στη **στεφανιαία αρτηρία** για να τη φράξει, συμπληρώνοντας τα έξι (6) κενά πιο κάτω. $(6 \times 0.25\mu = 1.5\mu)$ μ: ____

κάτω κοίλη φλέβα → _____ → _____ →
 _____ → τριχοειδή αγγεία πνευμόνων → _____ →
 _____ → _____ → αορτή → στεφανιαίες αρτηρίες

(στ) Ο λόγος που η αρτηριοσκλήρυνση εμφανίζεται μόνο στις **αρτηρίες**, και όχι στις **φλέβες**, είναι η διαφορά πίεσης ανάμεσά τους. Γενικότερα, οι **αρτηρίες** και οι **φλέβες** διαφέρουν ως προς τη δομή τους και τον ρόλο τους.

- i. Να συμπληρώσετε τα τέσσερα (4) κενά στον πιο κάτω πίνακα.

$(4 \times 0.25\mu = 1.0\mu)$ μ: ____

	ΑΡΤΗΡΙΕΣ	ΦΛΕΒΕΣ
ΔΟΜΗ ΤΟΙΧΩΜΑΤΩΝ		
ΠΙΕΣΗ		

- i. Να συμπληρώσετε την πιο κάτω δήλωση.

Η φυσιολογική τιμή της **ΣΥΣΤΟΛΙΚΗΣ αρτηριακής πίεσης** για έναν υγιή ενήλικα είναι
 _____ mmHg. $(1 \times 0.25\mu = 0.25\mu)$ μ: ____

ΤΕΛΟΣ

Οι εισηγήτριες

Η Διευθύντρια

Μαρία Τιγγιρίδου

Παρθενόπη Βυρίδου

Αιμιλία Αμιαντίτου

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΟΥ ΔΟΜΕΤΙΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017-2018

ΟΝΟΜΑ:

ΤΜΗΜΑ:ΑΡ. : ΒΑΘΜΟΣ:

ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ:

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗ:

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

Μάθημα: Χημεία/**Βιολογία**

Τάξη: **Β΄**

Χρόνος: 1 ώρα και 30 λεπτά

Ημερομηνία: 31 Μαΐου 2018

ΟΔΗΓΙΕΣ:

- Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.
- Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού.
- Το εξεταστικό δοκίμιο της Βιολογίας αποτελείται από **επτά (7) σελίδες** και χωρίζεται σε τρία μέρη Α, Β και Γ. Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

ΜΕΡΟΣ Α΄: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με **δυόμισι (2,5) μονάδες.**

Να απαντήσετε σε **ΟΛΕΣ** τις ερωτήσεις.

1. Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, βάζοντας σε κύκλο **ένα μόνο γράμμα** που αντιστοιχεί στην πιο σωστή απάντηση. (μον. 5x0,5=2,5)

α. Η ρόλος της χολής είναι:

- A.** να γαλακτωματοποιεί τα λίπη
- B.** να διασπά τις πρωτεΐνες
- Γ.** να διασπά το άμυλο
- Δ.** να καταπολεμά τα μικρόβια

β. Το σάλιο παράγεται από:

- A.** τη στοματική κοιλότητα
- B.** τους σιελογόνους αδένες
- Γ.** το στομάχι
- Δ.** τα δόντια

γ. Η μεγάλη απορροφητική επιφάνεια του λεπτού εντέρου οφείλεται:

- A. στις λάχνες
- B. στις πτυχές
- Γ. στις πτυχές και στις λάχνες
- Δ. στις πτυχές, στις λάχνες και στις μικρολάχνες

δ. Το ακόλουθο διάγραμμα:

παρουσιάζει την πορεία του αίματος:

- A. στη μεγάλη-συστηματική κυκλοφορία
- B. στην καρδιακή κυκλοφορία
- Γ. στη μικρή-πνευμονική κυκλοφορία
- Δ. στη στεφανιαία κυκλοφορία

ε. Οι φυτικές ίνες:

- A. βοηθούν στην καλή λειτουργία του εντέρου
- B. έχουν ενεργειακό ρόλο
- Γ. έχουν δομικό ρόλο
- Δ. μεταφέρουν οξυγόνο στα κύτταρα του σώματος

2. α. Να χρησιμοποιήσετε τους πιο κάτω όρους για να συμπληρώσετε τις προτάσεις που ακολουθούν:

(μον. 3x0,5=1,5)

ενεργειακές, δομικές, συμπληρωματικές

- i. Οι θρεπτικές ουσίες που παρέχουν στον οργανισμό δομικά συστατικά για την οικοδόμηση και την ανάπτυξή του ονομάζονται
- ii. Οι θρεπτικές ουσίες που είναι απαραίτητες για την κανονική λειτουργία του οργανισμού, παρόλο που δεν έχουν ούτε δομικό ούτε ενεργειακό ρόλο, ονομάζονται
- iii. Οι θρεπτικές ουσίες που με την καύση τους παράγουν ενέργεια ονομάζονται

β. Να γράψετε την **κύρια λειτουργία** των πιο κάτω ουσιών που εκκρίνονται στο πεπτικό σύστημα:

(μον. 2x0,5=1)

- i. Πεψίνη:
- ii. Παγκρεατικό υγρό:

ΜΕΡΟΣ Β': Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

3. α. Στην πιο κάτω εικόνα φαίνονται τα 3 είδη αιμοφόρων αγγείων του ανθρώπινου οργανισμού.

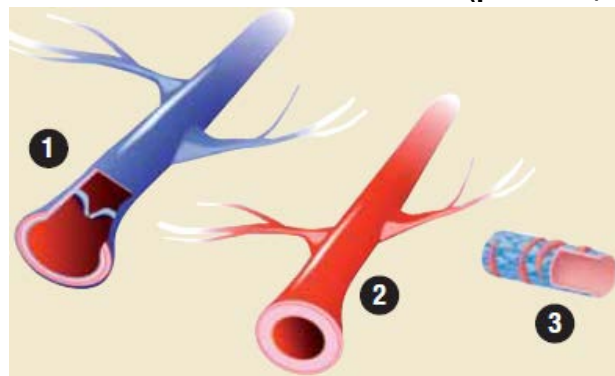
i. Να ονομάσετε τα αιμοφόρα αγγεία 1, 2 και 3.

(μον. 3x0,5=1,5)

Αιμοφόρο αγγείο 1:

Αιμοφόρο αγγείο 2:

Αιμοφόρο αγγείο 3:

ii. Να γράψετε δύο (2) διαφορές μεταξύ του αγγείου 1 και του αγγείου 2.

(μον. 4x0,25=1)

Αγγείο 1	Αγγείο 2
1.	1.
2.	2.

iii. Να ονομάσετε το αγγείο που έχει βαλβίδες.

(μον. 1x0,5=0,5)

iv. Σε τι εξυπηρετούν οι βαλβίδες στα αγγεία αυτά;

(μον. 1x0,5=0,5)

.....
.....

β. Σας δίνονται οι τρεις (3) κατηγορίες κυττάρων του αίματος:

ερυθρά αιμοσφαίρια, λευκά αιμοσφαίρια, αιμοπετάλια

Να ονομάσετε τα κύτταρα:

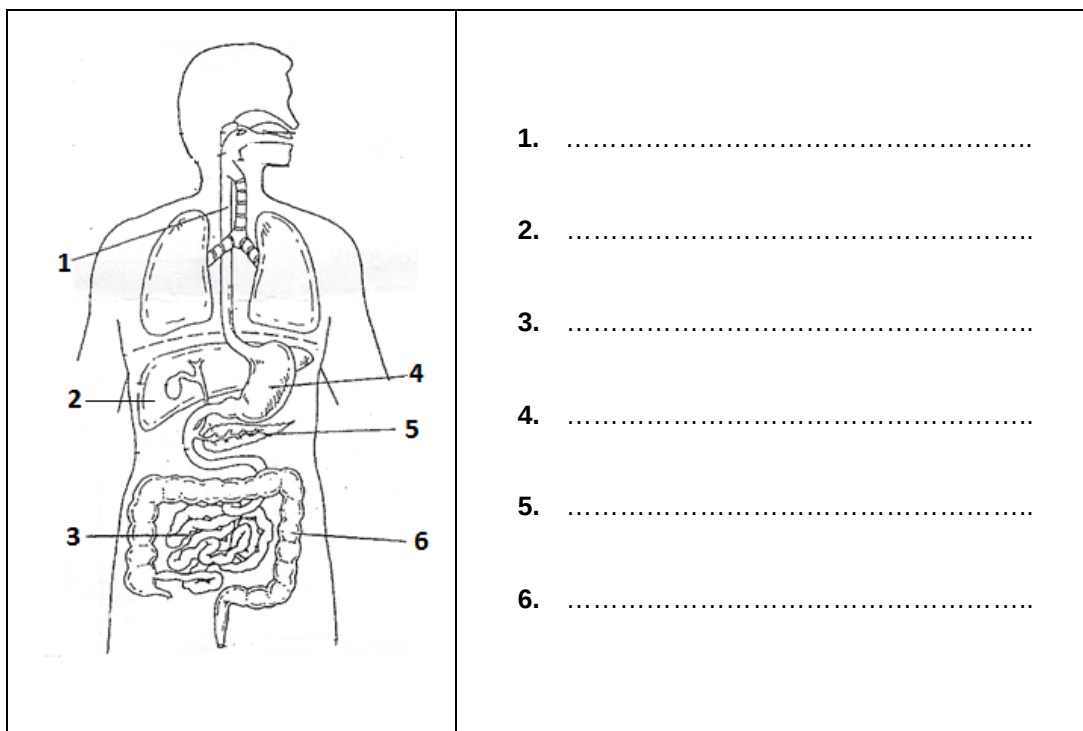
(μον. 3x0,5=1,5)

- που μεταφέρουν οξυγόνο στα κύτταρα του σώματος και απομακρύνουν το διοξείδιο του άνθρακα
- που είναι υπεύθυνα για την άμυνα του οργανισμού
- που είναι υπεύθυνα για την πήξη του αίματος

4. Σας δίνεται το πιο κάτω σχεδιάγραμμα που παρουσιάζει το πεπτικό σύστημα του ανθρώπου.

α. Να ονομάσετε τα όργανα που αντιπροσωπεύουν οι ενδείξεις 1-6.

(μον. 6x0,25=1,5)

β. Να γράψετε **τα όργανα** του πεπτικού συστήματος που εκτελούν τις ακόλουθες λειτουργίες:

(μον. 4x0,5=2)

- i. Όργανο υπεύθυνο για την προσωρινή αποθήκευση των τροφών.
- ii. Όργανο υπεύθυνο για τον σχηματισμό των κοπράνων.
- iii. Όργανο υπεύθυνο για την αποτοξίνωση του οργανισμού από βλαβερές ουσίες.
- iv. Όργανο υπεύθυνο για την απορρόφηση θρεπτικών ουσιών.

γ. Να γράψετε τον ρόλο των πιο κάτω ουσιών που περιέχονται στο σάλιο.

(μον. 2x0,25=0,5)

Αμυλάση:

Λυσοζύμη:

δ. Να αναφέρετε **δύο** (2) τρόπους πρόληψης των ασθενειών που σχετίζονται με το πεπτικό σύστημα.

(μον. 2x0,5=1)

.....

.....

.....

ΜΕΡΟΣ Γ': Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των δέκα (10) μονάδων.

5.α. Να συμπληρώσετε τα κενά στον πιο κάτω πίνακα για την **ανίχνευση θρεπτικών ουσιών** στις τροφές.

(μον. 4x0,5=2)

	Θρεπτική ουσία	Δείγμα τροφής	Αντιδραστήριο για την ανίχνευση της ουσίας	Χρώμα αντιδραστηρίου πριν	Χρώμα αντιδραστηρίου μετά
1.	Πρωτεΐνες	γάλα	θειικός χαλκός και υδροξείδιο του νατρίου		
		χυμός λεμονιού			γαλάζιο
2.	Υδατάνθρακες	χυμός σταφυλιού		γαλάζιο	κεραμιδί
		ασπράδι αυγού			

β. Να συμπληρώσετε τον ακόλουθο πίνακα που αφορά στις **θρεπτικές ουσίες** των τροφών.

(μον. 5x0,5=2,5)

Θρεπτικές ουσίες	Κύρια λειτουργία	Δύο τροφές που τις περιέχουν
Υδατάνθρακες		Φρούτα
Πρωτεΐνες	Εξυπηρετούν δομικές ανάγκες και λιγότερο ενεργειακές	Γάλα
Λιπαρές ουσίες		 Λάδι

γ. Να γράψετε **δύο (2) λόγους** για τους οποίους είναι σημαντικό να τρεφόμαστε. (μον. 2x0,5=1)

.....

.....

δ. Να εξηγήσετε **γιατί** οι έφηβοι και τα παιδιά πρέπει να καταναλώνουν περισσότερες **πρωτεΐνες** από τους ενήλικες. (μον. 1x0,5=0,5)

.....

.....

.....

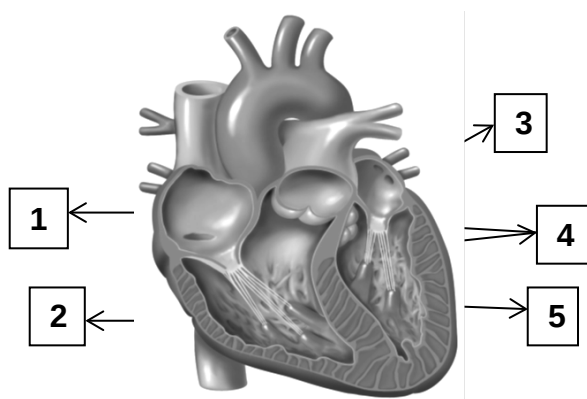
ε. Να αναφέρετε **δύο (2) παράγοντες** που επηρεάζουν τις ημερήσιες ενεργειακές ανάγκες μας. (μον. 2x0,5=1)

- i.
- ii.

στ. Οι θρεπτικές ουσίες μπαίνουν στην κυκλοφορία του αίματος και με το αίμα καταλήγουν σε όλα τα κύτταρα του σώματός μας. Η καρδιά αποτελεί ένα από τα κύρια όργανα του κυκλοφορικού συστήματος και λειτουργεί σαν διπλή αντλία.

i. Να συμπληρώσετε τις **ενδείξεις 1-5** στο σχεδιάγραμμα της καρδιάς που ακολουθεί.

(μον. 5x0,25=1,25)

1.
2.
3.
4.
5.

ii. Ποιες **κοιλότητες** της καρδιάς επικοινωνούν μεταξύ τους; (μον. 4x0,25=1)

.....

.....

- iii. Στην Κύπρο, τα καρδιαγγειακά νοσήματα αποτελούν την πρώτη αιτία θανάτου ανάμεσα στον πληθυσμό. Να γράψετε **τρεις (3) τρόπους πρόληψης** των καρδιαγγειακών νοσημάτων.

(μον. $3 \times 0,25 = 0,75$)

.....

.....

.....

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γεώργιος Αντωνίου

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΒΑΘ.: /25

ΟΛΟΓΡ.:

ΥΠΟΓΡ.:

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 01/06/2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ – ΧΗΜΕΙΑ/ΒΙΟΛΟΓΙΑ)

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ:

1,5 ΩΡΕΣ (90΄ λεπτά)

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:.....

ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-Ex)

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 8 σελίδες.

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμισι (2,5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, βάζοντας σε κύκλο ένα μόνο γράμμα Α, Β, Γ, Δ ή Ε που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση. (π.χ.))

(α) Οι οργανικές θρεπτικές ουσίες των τροφών είναι οι ακόλουθες:

- A. νερό – γλυκόζη
- B. υδατάνθρακες – νερό
- Γ. λίπη – υδατάνθρακες – άλατα
- Δ. πρωτεΐνες – υδατάνθρακες – νουκλεϊνικά οξέα - λιπίδια – βιταμίνες

(β) Το σάλιο ως χημική ουσία:

- A. λειτουργεί στο λεπτό έντερο
- B. βοηθά στη διάσπαση του αμύλου
- Γ. περιέχει το ένζυμο θρυψίνη
- Δ. συμβάλλει στη διάσπαση των βιταμινών

(γ) Δύο όργανα με τα οποία επικοινωνεί το στομάχι είναι:

- A. ο οισοφάγος και το λεπτό έντερο
- B. ο οισοφάγος και ο λάρυγγας
- Γ. το συκώτι και το πάγκρεας
- Δ. το συκώτι και ο οισοφάγος
- E. το λεπτό έντερο και το πάγκρεας

(δ) Ένα διαιτολόγιο που τηρεί βασικούς κανόνες υγιεινής/μεσογειακής διατροφής περιέχει:

- A. καθημερινά κοτόπουλο, δημητριακά ενώ λίγες φορές το μήνα φρούτα και λαχανικά
- B. λίγες φορές το μήνα κόκκινο κρέας, φρούτα και κοτόπουλο
- Γ. καθημερινά φρούτα, λαχανικά και δημητριακά, κάποιες φορές την εβδομάδα ψάρι και κοτόπουλο ενώ το κόκκινο κρέας λίγες φορές το μήνα
- Δ. καθημερινά κρέας και φρούτα, μερικές φορές την εβδομάδα ψάρι, αυγά και γλυκά
- E. όλα τα πιο πάνω.

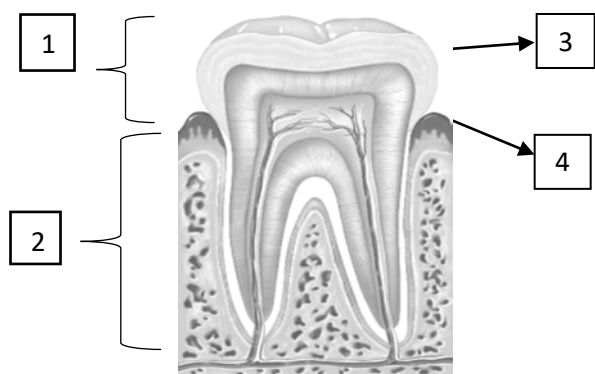
(ε) Είναι συμπληρωματικές θρεπτικές ουσίες, απαραίτητες για τη λειτουργία του οργανισμού:

- A. οι βιταμίνες, οι πρωτεΐνες και οι υδατάνθρακες
- B. το νερό, τα άλατα και οι βιταμίνες
- Γ. τα νουκλεϊνικά οξέα, οι υδατάνθρακες και τα λιπίδια
- Δ. οι βιταμίνες, οι πρωτεΐνες και τα λιπίδια
- E. το νερό, τα άλατα και τα νουκλεϊνικά οξέα.

(5 X 0,5=2,5μ) μ...

Ερώτηση 2

(α) Πιο κάτω παρουσιάζεται ένα μοντέλο ανθρώπινου δοντιού.

α) Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις 1-4.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

(4 X 0,25=1μ) μ...

(β) Να γράψετε 2 τρόπους πρόληψης της τερηδόνας.

-
-

(2 X 0,25=0,5μ) μ...

(γ) Να αντιστοιχίσετε τους όρους της στήλης A με τους όρους της στήλης B.

Στήλη A	Στήλη B	Αντιστοίχιση
1. Αδαμαντίνη	A. Συσσώρευση μικροβίων στην επιφάνεια του δοντιού	1:
2. Μικροβιακή πλάκα	B. Καταστροφή της αδαμαντίνης	2:
3. Τερηδόνα	Γ. Περιέχει τα αγγεία και τα νεύρα του δοντιού	3:
4. Πολφός	Δ. Περιβάλλει το εξωτερικό μέρος του δοντιού	4:

(4 X 0,25=1μ) μ...

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις

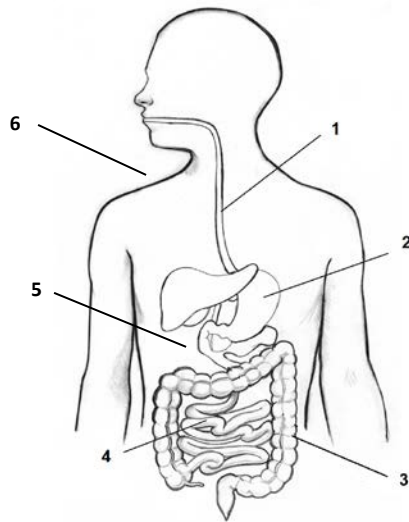
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που αφορούν στη δομή και λειτουργία του πεπτικού συστήματος.

(α) Να συμπληρώσετε τον πίνακα με τα όργανα του πεπτικού συστήματος όπως φαίνονται στην πιο κάτω εικόνα.

Όνομα οργάνου	
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

(6 X 0,25=1,5μ) μ...

(β) Η στοματική κοιλότητα περιέχει αδένες που παράγουν σάλιο μέσα στο οποίο υπάρχουν δύο (2) ένζυμα. Ποια είναι τα ένζυμα αυτά και ποιος ο ρόλος του κάθε ενζύμου;

-
-

(2X1 μ = 2 μ) μ: ...

(γ) Ποιος είναι ο ρόλος της **επιγλωττίδας** κατά την κατάποση;

.....
.....

(1X1 μ = 1 μ) μ: ...

(δ) Να συμπληρώσετε τις πιο κάτω προτάσεις:

i. Το όργανο που παράγει τη χολή είναι.....

ii. Η δράση - λειτουργία της χολής είναι.....

(2 X 0,25=0,5μ) μ...

Ερώτηση 4

(α) Να γράψετε τρεις (3) παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν τις ημερήσιες ανάγκες του οργανισμού σε ενέργεια.

A:

B:

Γ:

(3 X 0,5=1,5μ) μ...

(β) Να γράψετε δύο (2) πηγές φυτικών ινών στη διατροφή μας.

-
-

(2 X 0,25=0,5μ) μ...

(γ) Να γράψετε δύο (2) λόγους για τους οποίους όλοι οι οργανισμοί χρειάζονται απαραίτητα τροφή.

-
-

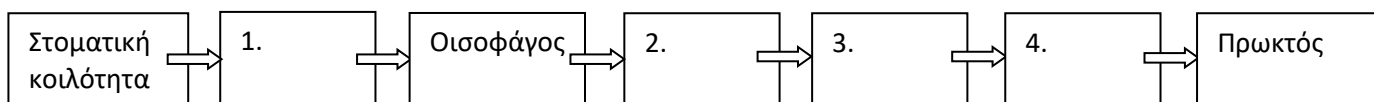
(2 X 0,5=1μ) μ...

(δ) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αναφέρεται στις λειτουργίες του **στομάχου**.

	Λειτουργία στομάχου	Δραστική ουσία
1.	Αντιμικροβιακή δράση	
2.		Ένζυμο πεψίνη
3.	Προστασία τοιχωμάτων στομαχιού	
4.	Ρυθμίζει την έκκριση του γαστρικού υγρού	

(4 X 0,25=1μ) μ...

(ε) Να συμπληρώσετε τα όργανα του γαστρεντερικού σωλήνα με τη σωστή σειρά, έτσι ώστε να φαίνεται η πορεία της τροφής από την είσοδό της στο σώμα μέχρι τον πρωκτό.

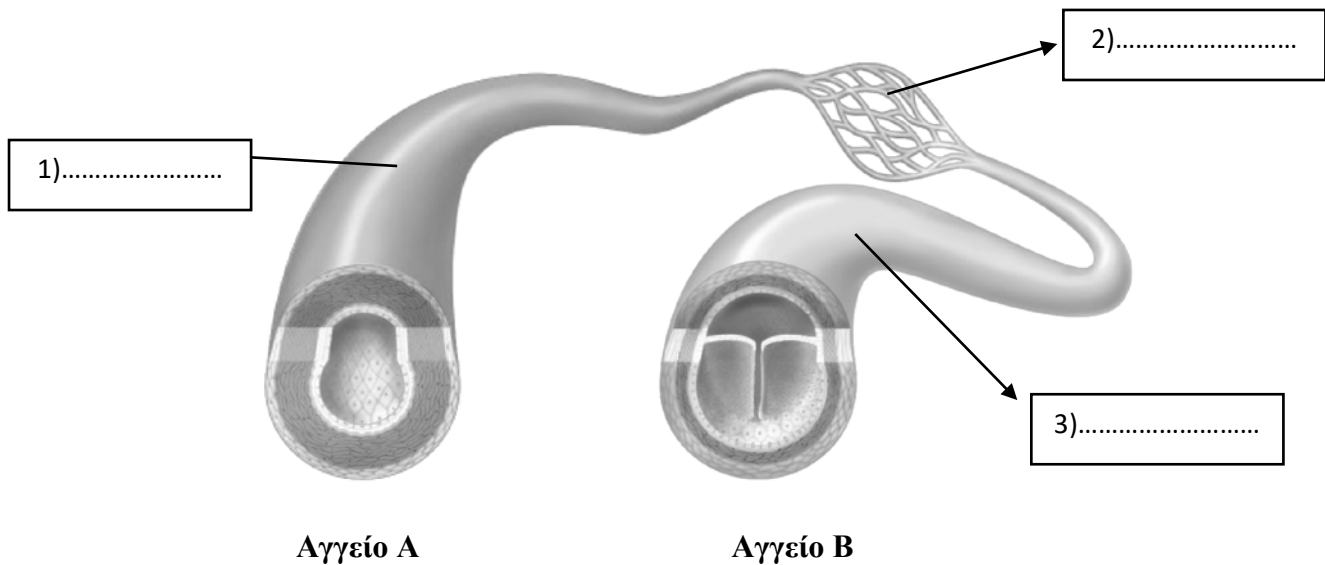
ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των 10 μονάδων

Ερώτηση 5

α) Στην πιο κάτω εικόνα φαίνονται τα τρία είδη αιμοφόρων αγγείων του ανθρώπινου σώματος.

Να τα ονομάσετε.

(3 X 0,5=1,5μ) μ...

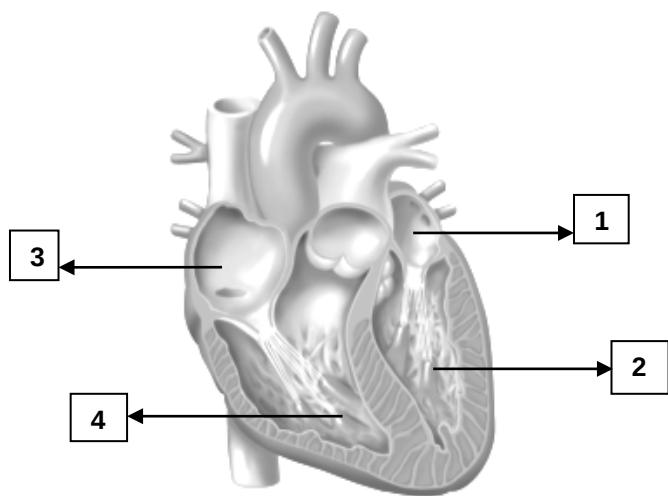

(β) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αφορά διαφορές μεταξύ αγγείου Α και αγγείου Β.

Αγγείο Α	Αγγείο Β
Έχει τοιχώματα	Έχει τοιχώματα
Έχει διάμετρο αυλού	Έχει διάμετρο αυλού
Δεν έχει στο εσωτερικό του	Έχει στο εσωτερικό του
Το αίμα εμφανίζει πίεση	Το αίμα εμφανίζει πίεση

(8 X 0,25=2μ) μ...

(γ)ι. Να συμπληρώσετε τα μέρη της καρδιάς με τις ενδείξεις 1-4 που φαίνονται στο σχήμα.

Όνομα	
1.	
2.	
3.	
4.	

(4 X 0,5=2μ) μ...

ii. Ποιες επιμέρους κοιλότητες της καρδιάς **επικοινωνούν** μεταξύ τους;

.....

.....

(2 X 0,25=0,5μ) μ...

iii. Μεταξύ των κόλπων και των κοιλιών της καρδιάς υπάρχουν βαλβίδες. Ποιος είναι ο ρόλος των βαλβίδων αυτών;

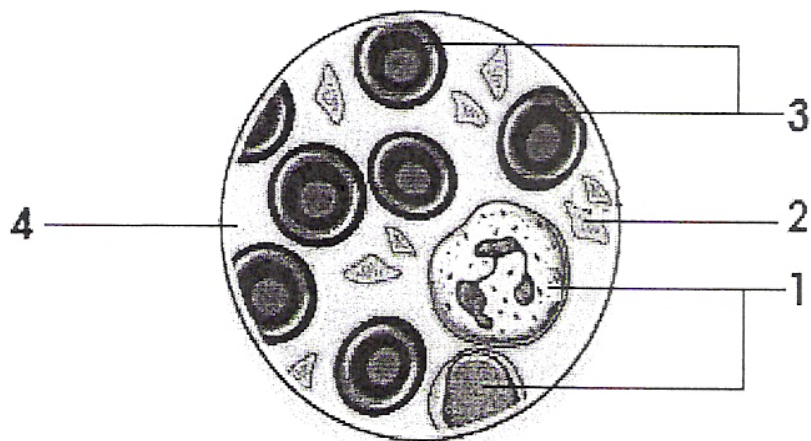
.....

.....

(1 X 0,5=0,5μ) μ...

(δ) Να συμπληρώσετε τον πίνακα γράφοντας τα ονόματα των συστατικών του αίματος που βλέπετε στην εικόνα.

Όνομα	
1.	
2.	
3.	
4.	

(4 X 0,25=1μ) μ...

(ε) Να συμπληρώσετε τον πίνακα που ακολουθεί γράφοντας τη λειτουργία των συστατικών του αίματος.

Έμφορφα συστατικά	Λειτουργία
Ερυθρά αιμοσφαίρια	
Αιμοπετάλια	
Λευκά αιμοσφαίρια	

(3 X 0,5=1,5μ) μ...

(στ) Ποιες είναι οι ομάδες αίματος στον άνθρωπο;

.....

.....

(1 X 1=1μ) μ...

ΤΕΛΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γεωργιάδης Γεώργιος

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ: 2017/2018

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2018		ΒΑΘ.: / 25 ΟΛΟΓΡ.: ΥΠΟΓΡ.:
ΤΑΞΗ:	Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜ / ΝΙΑ: 01-06-2018
ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ(ΦΥΣΙΚΗ- ΧΗΜΕΙΑ/<u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)		ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1 ΩΡΑ και 30 ΛΕΠΤΑ (90΄ λεπτά)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:		ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε
Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-Ex)
Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **10σελίδες**.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμισι (2.5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, βάζοντας σε κύκλο **ένα μόνο γράμμα** Α, Β, Γ ή Δ που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση (π.χ. **Ⓐ**).

α) Το πεπτικό σύστημα είναι υπεύθυνο για την πέψη αλλά και για την

- A. κυκλοφορία του αίματος στο σώμα
- B. απορρόφηση των μικρομορίων που προέρχονται από τις τροφές
- Γ. ισορροπία του σώματος
- Δ. παραγωγή συστατικών του αίματος

β) Η ορμόνη γαστρίνη:

- A. Παράγεται από το συκώτι και διεγείρει την έκκριση παγκρεατικού υγρού.
- B. Παράγεται από το συκώτι και διεγείρει την έκκριση της χολής.
- Γ. Παράγεται από το πάγκρεας και διεγείρει την έκκριση του γαστρικού υγρού.
- Δ. Παράγεται από το στομάχι και διεγείρει την έκκριση του γαστρικού υγρού.

γ) Ο ρόλος της επιγλωττίδας είναι να

- A. κλείνει την είσοδο του οισοφάγου κατά την κατάποση.
- B. κλείνει την είσοδο του λάρυγγα κατά την κατάποση.
- Γ. κατεβαίνει προς τα κάτω όταν μιλάμε.
- Δ. κλείνει την είσοδο του στομαχίου όταν δεν υπάρχει φαγητό.

δ) Ο ρόλος της χολής είναι:

- A. να διασπά πρωτεΐνες.
- B. να διασπά υδατάνθρακες.
- Γ. να γαλακτοματοποιεί τα λίπη.
- Δ. να διασπά τα λίπη.

ε) Σύμφωνα με την Πυραμίδα διατροφής η κατανάλωση γαλακτοκομικών προϊόντων πρέπει να γίνεται:

A. μια φορά την εβδομάδα

B. λίγες φορές την εβδομάδα

Γ. καθημερινά

Δ. λίγες φορές το μήνα

(5 X 0.5 μ = 2.5 μ) μ:...

Ερώτηση 2

α) Στον πιο κάτω πίνακα δίνονται κάποιες θρεπτικές ουσίες. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα.

Θρεπτικές ουσίες	Ρόλος- λειτουργία στον οργανισμό	Ομάδες τροφών στις οποίες περιέχονται. (Να γράψετε τουλάχιστον 2 ομάδες τροφών)
Υδατάνθρακες		
Λιπαρές ουσίες	Αποταμιευτικές ενεργειακές ουσίες για τους ζωικούς οργανισμούς.	
Πρωτεΐνες		Γαλακτοκομικά προϊόντα, αβγά
Νερό		Υπάρχει σε πολλά φρούτα, λαχανικά

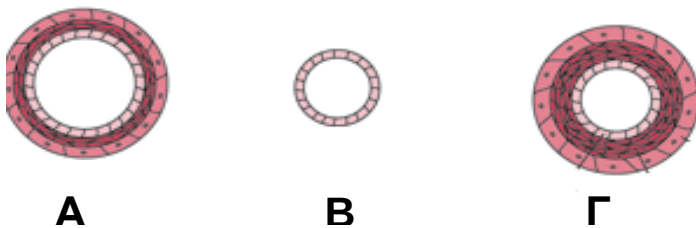
(5 X 0.5 μ = 2.5 μ) μ:....

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες. Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

α) Στην πιο κάτω εικόνα που ακολουθεί φαίνεται η τομή των τριών ειδών αιμοφόρων αγγείων. Αφού τη μελετήσετε να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

i. Ποια τομή αγγείου (από τις Α, Β, Γ) αντιστοιχεί στα τριχοειδή αγγεία; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

.....(2 X 0.5 μ = 1 μ) μ: ...

ii. Ποιος είναι ο ρόλος των τριχοειδών αγγείων;

.....
.....

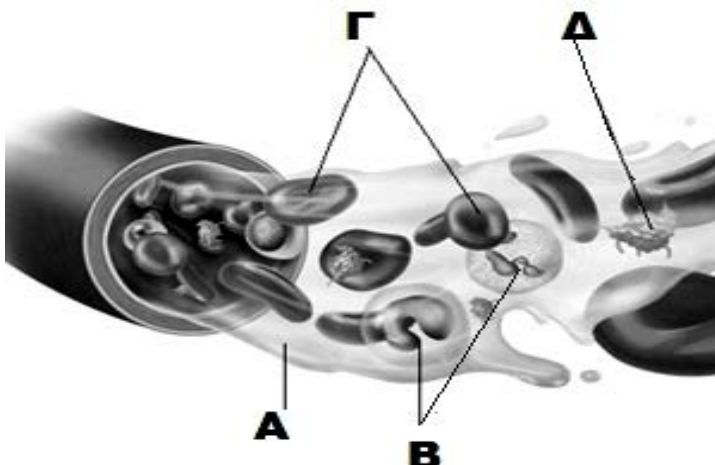
(1 X 0.5 μ = 0.5 μ) μ: ...

β) Να γράψετε δύο (2) **λειτουργικές** διαφορές (σχετικές με τη λειτουργία) που έχουν οι φλέβες από τις αρτηρίες.

	ΦΛΕΒΕΣ	ΑΡΤΗΡΙΕΣ
1.		
2.		

(2 X 0.5 μ = 1 μ) μ: ...

γ) Να ονομάσετε τα συστατικά του αίματος **Αμέχρι Δ** που φαίνονται στην πιο κάτω εικόνα:

A.

B.

Γ.

Δ.

(4 X 0.25 μ = 1 μ) μ: ...

δ) Να συμπληρώσετε τις πιο κάτω προτάσεις.

- i. Όταν η πίεση ενός ατόμου είναι πιο χαμηλή από τη φυσιολογική, τότε το άτομο αυτό έχει
- ii. Η περιοδική μεταβολή στη διάμετρο των αρτηριών ονομάζεται.....
- iii. Η μειωμένη αιμάτωση του μυοκαρδίου ονομάζεται.....

(3 X 0.25 μ = 0.75 μ) μ: ...

ε) Η Ελπινίκη που έχει **ομάδα αίματος A⁻** χρειάζεται επείγοντως μετάγγιση αίματος. Οι φίλοι της προσήλθαν στο νοσοκομείο, για να δώσουν αίμα για την Ελπινίκη. **Στην τρίτη στήλη** του πίνακα που ακολουθεί να σημειώσετε για κάθε φίλο της Ελπινίκης αν μπορεί (**ΝΑΙ**) ή δεν μπορεί (**ΟΧΙ**) να της δώσει αίμα.

Φίλος – Φίλη	ΟΜΑΔΑ ΑΙΜΑΤΟΣ	Μπορεί να δώσει αίμα;
Ιωνάς	A ⁺	
Μάκης	O ⁺	
Ισμήνη	O ⁻	

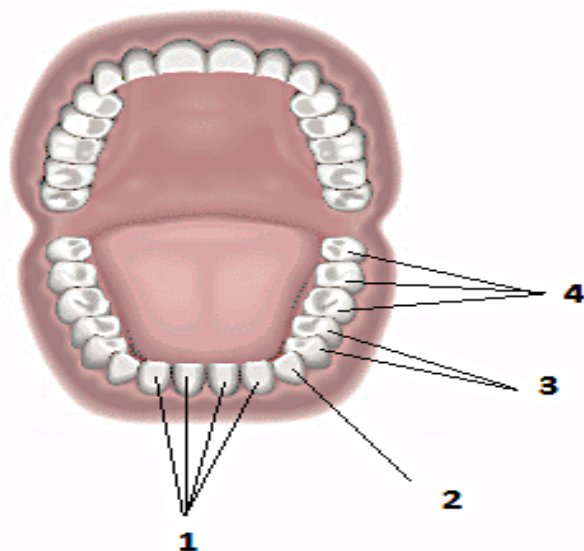
(3 X 0.25 μ = 0.75 μ) μ: ...

Ερώτηση 4

α) Στο πιο κάτω σχήμα φαίνονται τα δόντια ενός ενήλικου ατόμου. Αφού το μελετήσετε, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

i. Να γράψετε τα είδη των δοντιών

και 3 MONON, όπως φαίνονται ο διπλανό σχήμα.

/Α	Είδη δοντιών
1	
3	

ii. Να γράψετε τη λειτουργία / χρησιμότητα των δοντιών με τις ενδείξεις **1 και 4 στο σχήμα**.

Λειτουργία / χρησιμότητα δοντιού με την ένδειξη 1 :

Λειτουργία / χρησιμότητα δοντιού με την ένδειξη 4:

(2 X 0.25 μ = 0.5 μ) μ: ...

β) Να εξηγήσετε πώς δημιουργείται η τερηδόνα στα δόντια. Στην εξήγησή σας να χρησιμοποιήσετε τις λέξεις: **βακτήρια, οξέα**.

.....

.....

.....

.....

.....

(2 X 0.5 μ = 1 μ) μ: ...

γ) Στο πεπτικό σύστημα του ανθρώπου παράγονται πολλά σημαντικά ένζυμα. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα στον οποίο υπάρχουν πληροφορίες για τα ονόματά τους, που παράγονται καθώς και τα μακρομόρια τα οποία διασπούν.

Πεπτικό Ένζυμο	Όργανο παραγωγής ενζύμου	Μακρομόρια που διασπώνται από το ένζυμο
Αμυλάση του σάλιου		
	Στομάχι	
		Λιπίδια

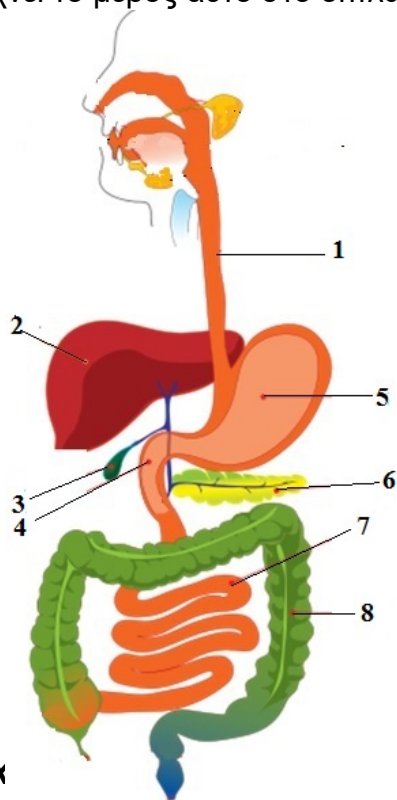
(6 X 0.5 μ = 3 μ) μ: ...

ΜΕΡΟΣ Γ': Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των δέκα (10) μονάδων.

Ερώτηση 5

α) Στο παρακάτω σχήμα φαίνεται το πεπτικό σύστημα του ανθρώπινου οργανισμού.

Να απαντήσετε τα πιο κάτω ερωτήματα, γράφοντας σε ποιο μέρος του πεπτικού συστήματος γίνονται οι πιο κάτω διαδικασίες και δίπλα να γράψετε τον αντίστοιχο αριθμό της ένδειξης που δείχνει το μέρος αυτό στο διπλανό σχεδιάγραμμα:

i. Εκεί γίνεται παραγωγή βιταμινών.

.....Αρ.....

ii. Αποτοξινώνει τον οργανισμό από τοξικές ουσίες.

..... Αρ.....

iii. Αποθηκεύεται προσωρινά η τροφή.

..... Αρ.....

iv. Παράγονται τα περισσότερα ένζυμα.

.....Αρ.....

(4 X

β) Ο Μίλτος είναι μαθητής της Β' Γυμνασίου. Βρίσκεται στο εργαστήριο της Βιολογίας και θέλει να διερευνήσει κατά πόσο **οι φράουλες περιέχουν απλά σάκχαρα**. Μέσα στο ντουλάπι του εργαστηρίου Βιολογίας υπάρχουν τα ακόλουθα αντιδραστήρια:

- διάλυμα υπερμαγγανικού καλίου (KMnO_4)

- διάλυμα θειικού χαλκού (CuSO_4), διάλυμα υδροξειδίου του Νατρίου (NaOH)

- διάλυμα Βενεδικτίνης (*Benedict*)

- αιθανόλη.

Να απαντήσετε στα ερωτήματα που ακολουθούν.

i) Ποιο από τα πιο πάνω αντιδραστήρια θα χρησιμοποιήσει, για να ανιχνεύσει **απλά σάκχαρα** στις φράουλες;

.....

(1 X 0.5 μ = 0.5 μ) μ: ...

ii) Ο Μίλτος κάνει τελικά σωστά το πείραμά του, κατά το οποίο παρατηρεί ότι ο δοκιμαστικός σωλήνας που περιέχει δείγμα από φράουλες δίνει θετικό αποτέλεσμα.

Με βάση τις πιο πάνω πληροφορίες να υπογραμμίσετε την ορθή απάντηση που να δείχνει αυτό το θετικό αποτέλεσμα.

A. Από γαλάζιο χρώμα σε μοβ

B. Από γαλάζιο χρώμα σε κεραμιδί

Γ. Από διαυγές δημιουργεί λευκό ίζημα

Δ. Από ιώδες χρώμα αποχρωματίζεται **(1 X 0.5 μ = 0.5 μ) μ: ...**

iii) Ο Μίλτος στο πείραμά του χρησιμοποίησε επίσης και έναν δοκιμαστικό σωλήνα με διάλυμα αλατιού τον οποίο ονόμασε **αρνητικό μάρτυρα**.

- Γιατί τον ονόμασε αρνητικό μάρτυρα;

.....

- Ποια είναι η χρησιμότητα του αρνητικού μάρτυρα στο πείραμα;

.....

(2 X 0.5 μ = 1 μ) μ: ...

iv) Ο Μίλτος λατρεύει τις τροφές που είναι πλούσιες σε συντηρητικά όπως τα πατατάκια.

Παρόλα αυτά γνωρίζει ότι τα συντηρητικά αποτελούν ένα από τους σημαντικότερους παράγοντες για πρόκληση κάποιων προβλημάτων υγείας.

Να γράψετε **δύο (2) προβλήματα υγείας** που μπορεί να αντιμετωπίσει στο μέλλον ο Μίλτος.

(1)..... (2)

(2 X 0.25 μ = 0.5 μ) μ: ...

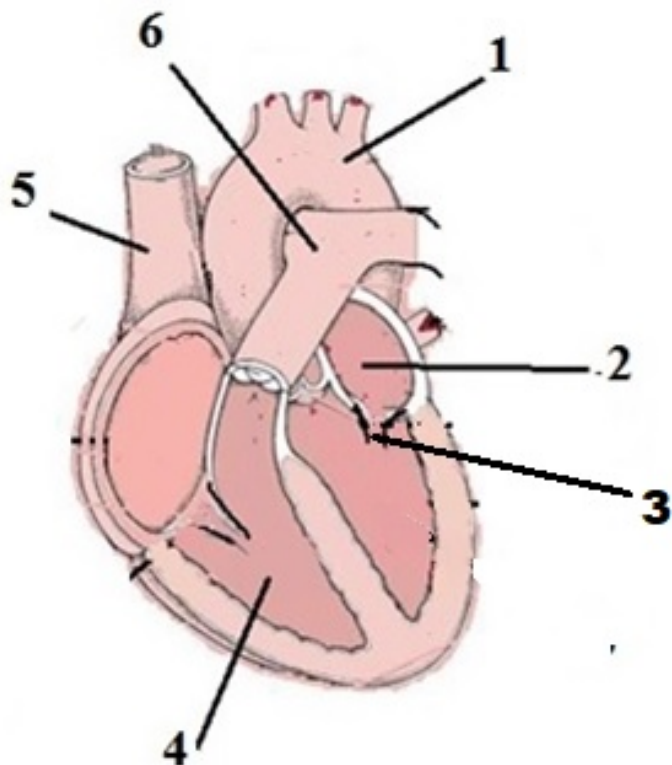
γ) Να συμπληρώσετε τις πιο κάτω προτάσεις

i. Η διαδικασία κατά την οποία οι απλές ουσίες μεταφέρονται στην κυκλοφορία του αίματος ονομάζεται.....

ii. Η αποβολή των άχρηστων ουσιών διαμέσου του πρωκτού ονομάζεται.....

(2 X 0.25 μ = 0.5 μ) μ: ...

δ) Στο πιο κάτω σχήμα φαίνεται η τομή μιας καρδιάς.

i. Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις με τους αριθμούς **1 μέχρι 6**.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

(6 X 0.25 μ = 1.5 μ) μ: ...

ii. Με τη βοήθεια του πιο πάνω σχήματος **να κυκλώσετε** σε κάθε μία από τις προτάσεις την ορθή απάντηση.

1) Το αίμα που κυκλοφορεί στην ένδειξη **1** είναι πλούσιο σε **O₂** ή σε **CO₂**.

2) Το αίμα που κυκλοφορεί στην ένδειξη **6** είναι πλούσιο σε **O₂** ή σε **CO₂**

(2 X 0.5 μ = 1 μ) μ: ...

iii. Να γράψετε την πορεία του αίματος **κατά τη μικρή-πνευμονική κυκλοφορία**.

..... → →

Τριχοειδή αγγεία πνευμόνων →

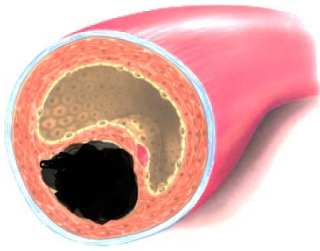
→ Αριστερός κόλπος. (4 X 0.25 μ = 1 μ) μ: ...

iv. Να γράψετε τον σκοπό της **στεφανιαίας κυκλοφορίας**.

.....

(1 x 0.5 μ = 0.5 μ) μ...

ε) Στην πιο κάτω εικόνα φαίνεται μια αρτηρία στην οποία η ροή του αίματος παρεμποδίζεται λόγω κάποιας παθολογικής κατάστασης.

Να αναφέρετε **δύο (2) αιτίες** που προκαλούν την πάθηση αυτή.

-
-

(2x 0.5 μ = 1μ) μ...

_____ ΤΕΛΟΣ Γ' ΜΕΡΟΥΣ _____

----- ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ -----

Η Διευθύντρια

Ρένα Βαρνάβα

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΙΟΥ – ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΒΙΟΛΟΓΙΑ – ΧΗΜΕΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29 / 05 /2018

ΧΡΟΝΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 1. 30'

Ονοματεπώνυμο μαθητή/τριας:

Τμήμα: Αριθμός:

ΒΑΘΜΟΣ: / 25

ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ:

Υπογραφή καθηγητή:.....

ΟΔΗΓΙΕΣ

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 6 σελίδες και χωρίζεται σε τρία μέρη Α , Β ,Γ.
Οι απαντήσεις γράφονται πάνω στο δοκίμιο το οποίο θα επιστραφεί στο τέλος της εξέτασης.
Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού. Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλέ ή μαύρο.

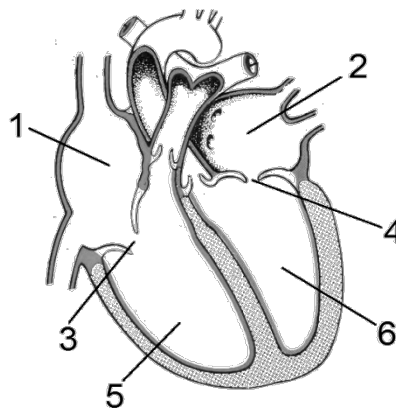
ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α : Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις. **Να απαντήσετε όλες τις ερωτήσεις.**
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμισι (2,5) μονάδες.

Ερώτηση 1.

α . Να ονομάσετε τα μέρη της καρδιάς με τις ενδείξεις 1 – 6 , στο παρακάτω σχήμα.

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

(6 X 0.25 μ = 1.5μ) μ:...

β . Ποιος είναι ο ρόλος των μερών με τους αριθμούς 3 και 4;

.....
.....
.....

(1μ) μ:..

η 2

Να συμπληρωθούν οι πιο κάτω προτάσεις :

α. Οι θρεπτικές ουσίες **ανάλογα με την χρησιμότητα στον οργανισμό** χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες

i..... ii iii

(3 X 0.5 μ = 1,5μ) μ:..

β. Σύμφωνα με σύγχρονες επιστημονικές γνώσεις **οι φυτικές ίνες** χωρίζονται σε:

i ii

(2X 0.5 μ = 1μ) μ:..

ΜΕΡΟΣ Β : Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις. **Να απαντήσετε όλες τις ερωτήσεις.**

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Ερώτηση 3

α. Να ονομάσετε το όργανο του πεπτικού συστήματος στο οποίο γίνεται η πιο κάτω διαδικασία :

Διαδικασία	Όργανο
Μερική πέψη πρωτεϊνών	
Αρχική πέψη υδατανθράκων	
Απορρόφηση νερού ,αλάτων και βιταμινών	

(3 X 0.5 μ = 1.5 μ) μ:..

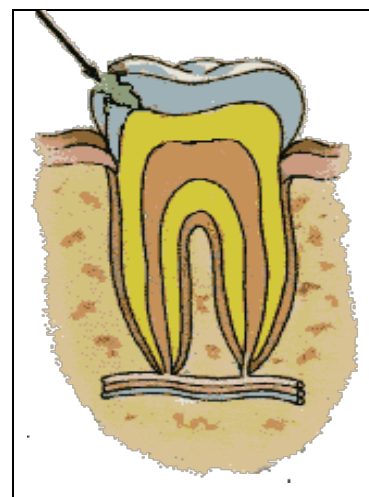
β .Ο πίνακας που ακολουθεί αφορά την χημική πέψη των θρεπτικών ουσιών .

Να συμπληρώσετε τα κενά.

Όργανο παραγωγής εκκρίματος	Όνομα εκκρίματος	Δράση εκκρίματος
.....	Χολή	
.....	Γαστρίνη	

(4 X 0.5 μ = 2μ) μ:..

γ . i Πως ονομάζεται η **πάθηση** του δοντιού που φαίνεται στην διπλανή εικόνα ;
(1 X 0.5 μ = 0.5μ) μ:.

ii Να **εξηγήσετε** με ποιο τρόπο προκαλείται αυτή η πάθηση .

.....

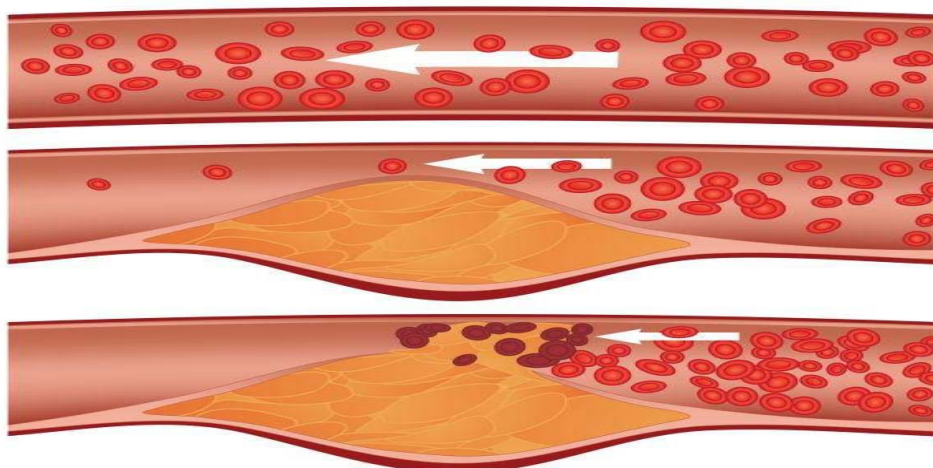
.....

.....

.....

(1 μ) μ:.

Ερώτηση 4

α. Να γράψετε δύο λόγους που οδηγούν στην αρτηριοσκλήρυνση.

i

.....

ii

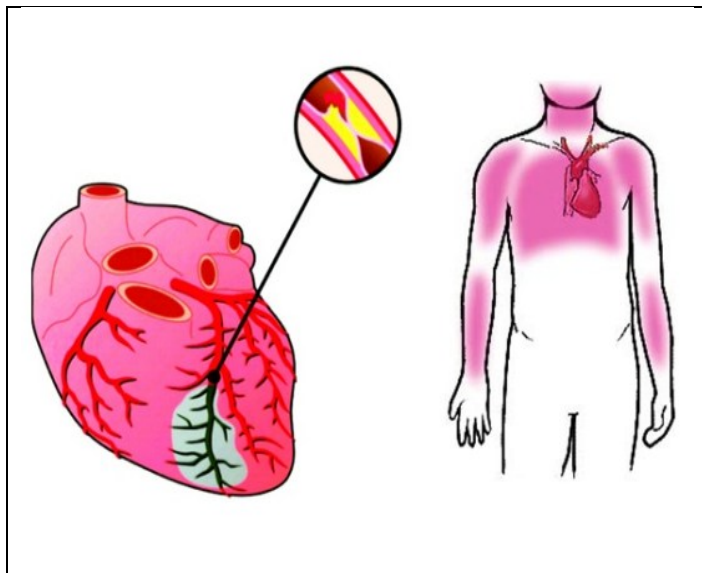
.....

(2 X 1 μ = 2 μ) μ:..

β. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις που ακολουθούν :

i. Σε περίπτωση που η στένωση μιας στεφανιαίας αρτηρίας καταλήξει σε αιφνίδια ολική απόφραξη τότε παρουσιάζεται το που μπορεί να οδηγήσει και στον θάνατο.

ii. Η μειωμένη αιμάτωση του μυοκαρδίου λόγω των στενώσεων των στεφανιαίων αγγείων ονομάζεται

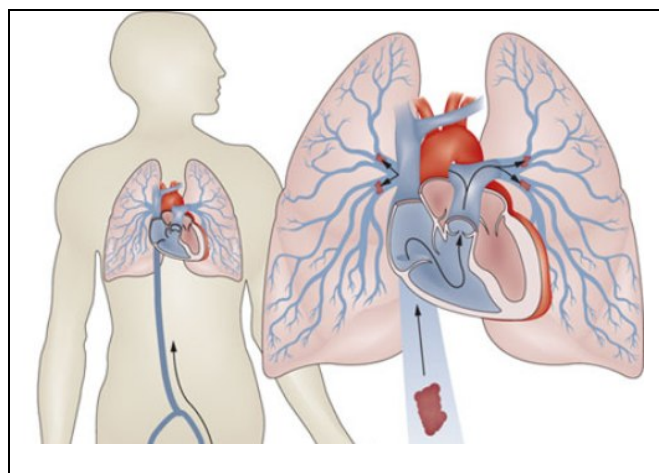

(2 X 0.5 μ = 1 μ) μ:.

γ.ι Να ονομάσετε τα αιμοφόρα αγγεία από τα οποία περνά το αίμα, με την σωστή σειρά, κατά την μικρή ή πνευμονική κυκλοφορία.

Μικρή ή πνευμονική κυκλοφορία:

Δεξιά κοιλία →
 →
 (πνευμόνων) →
 →
 Αριστερός κόλπος.

(3 X 0.5 μ = 1.5 μ) μ:..

ii. Ποιο σκοπό εξυπηρετεί η μικρή κυκλοφορία ;

.....

(1 X 0.5 μ = 0.5 μ) μ:..

ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από ένα ερώτημα των δέκα (10) μονάδων

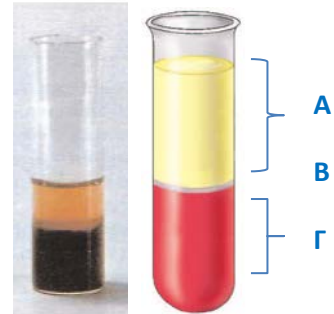
Ερώτηση 5

α. Στο διπλανό σχήμα ο δοκιμαστικός σωλήνας περιέχει αίμα που έδωσε ο Γιάννης για ανάλυση. Μετά από φυγοκέντρηση το αίμα του διαχωρίστηκε σε τρία διακριτά μέρη Α,Β,Γ. Να τα ονομάσετε .

Α

Β.....

Γ

(3 X 0.5 μ = 1.5 μ) μ:..

β. Μερικές από τις ουσίες που περιέχονται στο αίμα του Γιάννη είναι:

- Αντιγόνα Β
- Νερό
- Αιμοσφαιρίνη
- Χοληστερόλη

ι. Ποιές από τις ουσίες αυτές περιέχονται στο μέρος Α και ποιες στο μέρος Γ ;

Μέρος Α :

Μέρος Γ :

(2 X 0.5 μ = 1 μ) μ:.

ii. Σε ποια ομάδα αίματος ανήκει ο Γιάννης ;

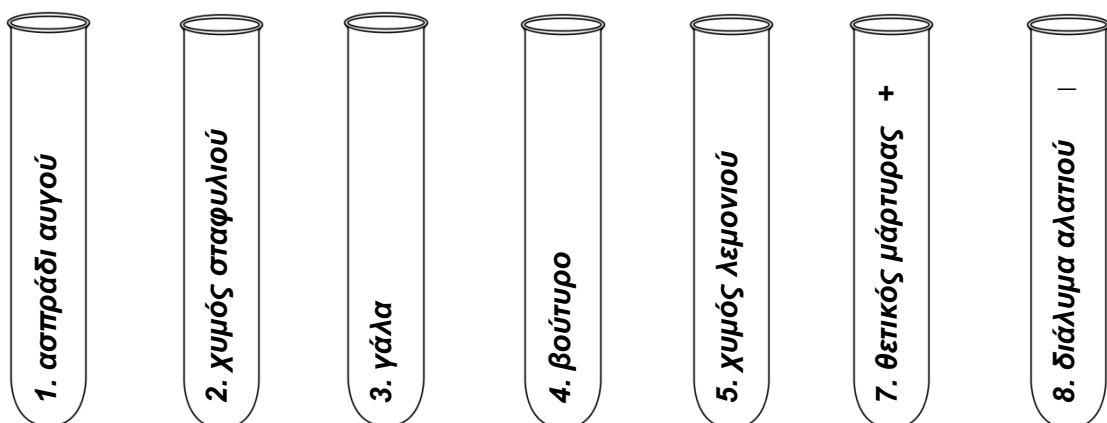
.....

iii. Σε ποιες ομάδες αίματος μπορεί να δώσει αίμα ;

.....

(2 X 0.25 μ = 0.5 μ) μ:..

γ. Στη πιο κάτω πειραματική διάταξη θέλω να ανιχνεύσω πρωτεΐνες στις τροφές που βρίσκονται στους δοκιμαστικούς σωλήνες.

Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα, να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις που ακολουθούν.

i..Ποια δύο αντιδραστήρια θα χρησιμοποιήσω;

ii .Η παρουσία των πρωτεϊνών γίνεται αντιληπτή από την αλλαγή του χρώματος των αντιδραστηρίων από σε

iii.Η αλλαγή στο χρώμα εμφανίζεται στους σωλήνες με τους αριθμούς :

iv.Ποιος είναι ο ρόλος του θετικού μάρτυρα ;

(4 X 0.5 μ = 2 μ) μ:..

δ. Να αναφέρετε τέσσερις (4) λόγους για τους οποίους όλοι οι οργανισμοί χρειάζονται απαραίτητα τροφή.

- i.....
- ii.....
- iii.....
- iv.....

(4 X 0.5 μ = 2 μ) μ:..

ε. i. Οι θρεπτικές ουσίες των τροφών φτάνουν με την μεγάλη κυκλοφορία του αίματος στα κύτταρα , όπου εκτός από την απελευθέρωση ενέργειας ,θα γίνει και η διαδικασία της **αφομοίωσης**.
Να γράψετε τι συμβαίνει κατά την διαδικασία της **αφομοίωσης**.

ii Πιο κάτω σας δίνονται κάποιες θρεπτικές ουσίες των τροφών.

Γλυκερόλη και λιπαρά οξέα , υδατάνθρακες ,πρωτεΐνες , λιπίδια , βιταμίνες, αμινοξέα

• Ποιες από αυτές είναι μικρά μόρια (**μικρομόρια**) και δεν χρειάζεται να διασπαστούν στο πεπτικό σύστημα ;

• Από τις πιο πάνω θρεπτικές ουσίες να ονομάσετε ένα **μακρομόριο** και να γράψετε δίπλα το αντίστοιχο μικρομόριο που διασπάται και αναφέρεται πιο πάνω.

Μακρομόριο : Μικρομόριο :

(3 X 1 μ = 3 μ) μ:..

Ο Διευθυντής

Αλέξης Αλεξάνδρου

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΤΑΥΡΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017-2018

ΒΑΘΜΟΣ

Αριθμητικώς: / 25

Ολογράφως:

Υπογραφή:

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ – ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΧΗΜΕΙΑ – ΒΙΟΛΟΓΙΑ)

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 01 /06 /2018

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΧΡΟΝΟΣ: 90 ΛΕΠΤΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.....

ΟΔΗΓΙΕΣ:

1. Οι απαντήσεις δίνονται μόνο με **μπλε μελάνι**.
2. Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υλικού (υγρού ή ταινίας/Tipp Ex).
3. Να προσεχθεί ιδιαίτερα η εμφάνιση και η ορθογραφία του γραπτού.

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **7 (επτά)** σελίδες σε **3 (τρία)** μέρη **Α΄, Β΄ και Γ΄**.

ΜΕΡΟΣ Α΄ : Αποτελείται από **δύο (2)** ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με **δυόμιση (2,5)** μονάδες.

Να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, βάζοντας σε κύκλο ένα μόνο γράμμα (Α, Β, Γ, Δ, Ε), που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

ι. Από τις ακόλουθες ουσίες οργανική **δεν** είναι

- Α. η πρωτεΐνη
- Β. τα άλατα
- Γ. η γλυκερόλη
- Δ. το νουκλεϊνικό οξύ
- Ε. το άμυλο

ii. Η πέψη των τροφών ολοκληρώνεται στο

- A. λεπτό έντερο
- B. συκώτι
- Γ. παχύ έντερο
- Δ. στομάχι
- Ε. πάγκρεας

iii. Η χημική πέψη των λιπών γίνεται

- A. στη στοματική κοιλότητα
- B. στο στομάχι
- Γ. στο λεπτό έντερο
- Δ. στο παχύ έντερο
- Ε. σε όλα τα πιο πάνω

iv. Η απορροφητική ικανότητα του λεπτού εντέρου οφείλεται

- A. στο μήκος του, που φτάνει στα 6,5 μέτρα
- B. στους μικροοργανισμούς του λεπτού εντέρου
- Γ. στο λεπτό τοίχωμα του εντέρου
- Δ. στη μεγάλη επιφάνεια που δημιουργούν οι πτυχές, οι λάχνες και οι μικρολάχνες
- Ε. όλα τα πιο πάνω

v. Το υδροχλωρικό οξύ είναι

- A. μια ορμόνη που βρίσκεται στο πάγκρεας και βοηθά στην πέψη
- B. μια ουσία που παράγεται στο στομάχι και έχει αντιμικροβιακή δράση
- Γ. ένα ένζυμο που διασπά το λίπος σε γλυκερόλη και λιπαρά οξέα
- Δ. μια ουσία που παράγεται σε όλο το σώμα
- Ε. μια ουσία που παράγεται στο συκώτι

(5 X 0,5μ = 2,5μ)

Ερώτηση 2

(α) Να αντιστοιχήσετε καθένα από τα θρεπτικά συστατικά της στήλης I με την κατάλληλη λειτουργία της στήλης II και να γράψετε την απάντησή σας στη στήλη III.

Στήλη I: Θρεπτικά συστατικά	Στήλη II: Λειτουργία	Στήλη III: Συνδυασμός
A. Λιπαρές ουσίες	1. Οι κύριες δομικές ουσίες του οργανισμού που εκτελούν και πολλές άλλες λειτουργίες.	A.....
B. Βιταμίνες	2. Πηγή ενέργειας πρώτης επιλογής	B.....
Γ. Υδατάνθρακες	3. Θερμομονωτικό υλικό για τους ζωικούς οργανισμούς	Γ.....
Δ. Πρωτεΐνες	4. Απαραίτητες, σε πολύ μικρές ποσότητες, για τη λειτουργία του οργανισμού	Δ.....

(4 X 0,5μ = 2μ)

(β) Να εξηγήσετε τι είναι η «αφομοίωση».

(0,5μ)

ΜΕΡΟΣ Β΄ : Αποτελείται από **δύο (2)** ερωτήσεις.

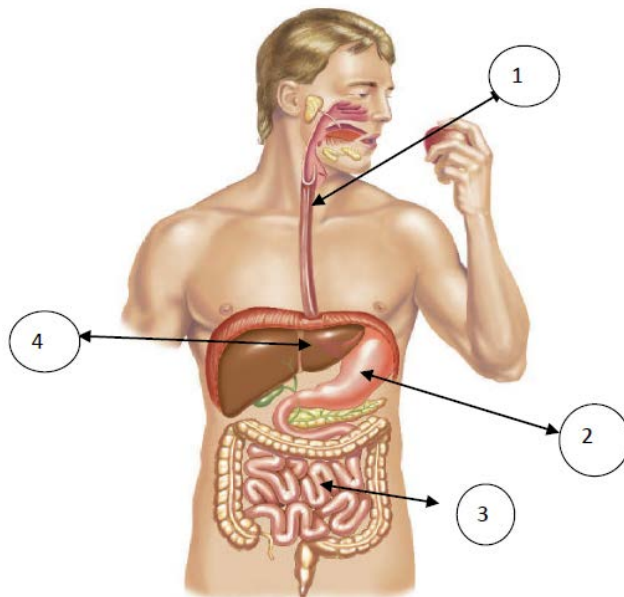
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με **πέντε (5)** μονάδες.

Να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

(α) Το διπλανό σχήμα δείχνει τα όργανα του πεπτικού συστήματος. Να ονομάσετε τα όργανα 1 – 4.

1	
2	
3	
4	

(4 X 0,5μ = 2μ)

(β) Να γράψετε δύο (2) λειτουργίες του ήπατος.

(2 X 0,5μ = 1μ)

(γ) Να συμπληρώσετε τις πιο κάτω προτάσεις, που αφορούν στην κατάποση της τροφής.

Κατά την κατάποση, ο βλωμός μεταφέρεται από τη στοματική κοιλότητα στον

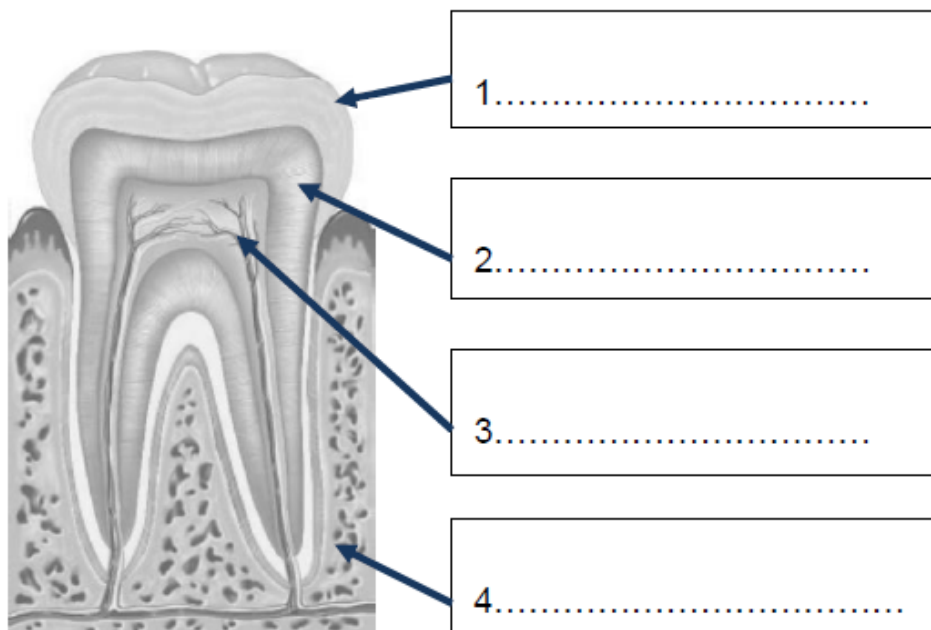
και στη συνέχεια στον Με τη βοήθεια κινήσεων, ο

βλωμός καταλήγει στο

(4 X 0,5μ = 2μ)

Ερώτηση 4

(α) Να συμπληρώσετε το πιο κάτω σχήμα, το οποίο δείχνει τη δομή και τη σύσταση των δοντιών.

(4 X 0,5μ = 2μ)

(β) Να γράψετε δύο (2) τρόπους πρόληψης ασθενειών των δοντιών.

(2 X 0,5μ = 1μ)

(γ) Να συμπληρώσετε τις πιο κάτω προτάσεις με τις κατάλληλες έννοιες.

Η χημική πέψη του αμύλου αρχίζει στο, υπό την επίδραση του ενζύμου του σάλιου. Ολοκληρώνεται στο πρώτο τμήμα του λεπτού εντέρου, που ονομάζεται υπό την επίδραση του ενζύμου

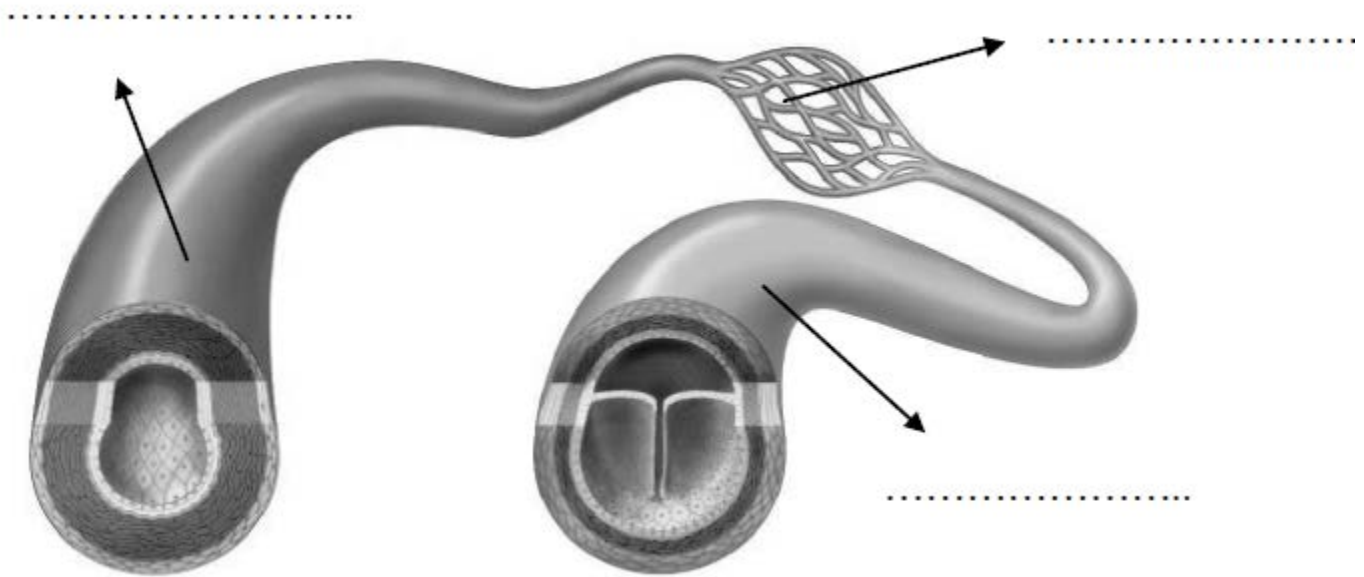
(4 X 0,5μ = 2μ)

ΜΕΡΟΣ Γ΄ : Αποτελείται από **μία (1)** ερώτηση.

Η ορθή απάντηση βαθμολογείται με **δέκα (10)** μονάδες.

ΒΕΡΩΤΗΣΗ 5

(α) i. Να ονομάσετε τα αιμοφόρα αγγεία που δείχνουν τα βέλη στο πιο κάτω σχήμα.

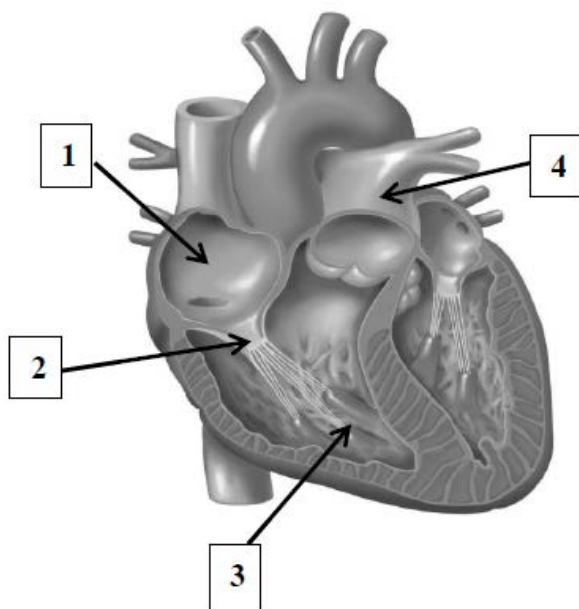
(3 X 0,5μ = 1,5μ)

ii. Να γράψετε δύο (2) διαφορές μεταξύ αρτηριών και φλεβών.

Αρτηρίες	Φλέβες

(4 X 0,5μ = 2μ)

(β) i. Να ονομάσετε τα μέρη της καρδιάς που δείχνουν οι αριθμοί 1 – 4.

1	
2	
3	
4	

(4 X 0,5μ = 2μ)

ii. Να γράψετε σε τι εξυπηρετεί το μέρος 2 που φαίνεται στο πιο πάνω σχήμα.

(0,5μ)

iii. Να γράψετε την πορεία που ακολουθεί το αίμα, κατά τη μικρή ή πνευμονική κυκλοφορία, συμπληρώνοντας τα πιο κάτω.

Δεξιός κόλπος → → →
 τριχοειδή αγγεία (πνευμόνων) → → αριστερός κόλπος

(3 X 0,5μ = 1,5μ)

iv. Να γράψετε σε ποια από τις δύο κοιλίες της καρδιάς, το τοίχωμα είναι παχύτερο και γιατί.

(1μ)

(γ) Ένας τραυματίας χρειάζεται επείγοντως μετάγγιση αίματος. Αν η ομάδα αίματός του είναι Ο, από ποια/ποιες ομάδα/ες αίματος μπορεί να δεχθεί αίμα, χωρίς να προκληθεί κάποιο πρόβλημα;

(0,5μ)

(δ) Να αναφέρετε δύο (2) αιτίες στις οποίες οφείλεται η πάθηση της αρτηριοσκλήρυνσης.

(2 X 0,5 = 1μ)

ΤΕΛΟΣ

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ- ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΒΑΘΜ.:/25

ΟΛΟΓΡ.:

ΥΠΟΓΡ.:

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 01/06/2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ - ΧΗΜΕΙΑ/ ΒΙΟΛΟΓΙΑ)

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ:
1 ΩΡΑ ΚΑΙ 30 ΛΕΠΤΑ (90 λεπτά)

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ

1. Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.
2. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υλικού.
3. Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία (3) μέρη:
Α΄ μέρος = 2 ερωτήματα των 2.5 μονάδων. Να απαντηθούν **όλα**. **2Χ2.5=5**
Β΄ μέρος = 2 ερωτήματα των 5 μονάδων. Να απαντηθούν **όλα**. **2Χ5=10**
Γ΄ μέρος = 1 ερώτημα των 10 μονάδων. **1Χ10=10**
4. Σελίδες εξεταστικού δοκιμίου: Εννέα (9).

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α' : Αποτελείται από δύο (2) ερωτήματα.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2,5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλα τα ερωτήματα.

ΕΡΩΤΗΜΑ 1^ο

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής που αφορούν στις θρεπτικές ουσίες των τροφών, βάζοντας σε κύκλο ένα μόνο γράμμα Α, Β, Γ, Δ, Ε που αντιστοιχεί στην πιο σωστή απάντηση.

(α) Ποια από τις πιο κάτω δηλώσεις, Α-Ε, **δεν** ισχύει για τις ανόργανες θρεπτικές ουσίες των τροφών;

- A. Είναι το νερό και τα άλατα μόνο
- B. Χαρακτηρίζονται ως συμπληρωματικές θρεπτικές ουσίες
- Γ. Δεν εξυπηρετούν ενεργειακές ανάγκες του οργανισμού
- Δ. Τα άλατα προέρχονται από τις φυτικές και ζωικές τροφές, καθώς και από το νερό
- E. Είναι το νερό, τα άλατα και οι βιταμίνες μόνο

(β) Ποια από τις πιο κάτω προτάσεις Α-Ε, που αφορούν στη βιταμίνη C είναι **λανθασμένη**;

- A. Είναι χημική ένωση του άνθρακα με άλλα στοιχεία
- B. Ανιχνεύεται με το διάλυμα ιωδίου
- Γ. Ανιχνεύεται στον χυμό λεμονιού
- Δ. Δεν παρέχει ενέργεια στον οργανισμό
- E. Είναι συμπληρωματική θρεπτική ουσία απαραίτητη για τη λειτουργία του οργανισμού

(γ) Ποια από τις παρακάτω ομάδες τροφών, Α-Ε, είναι η πιο πλούσια σε πρωτεΐνες;

- A. Ψάρι, κρέας, αλάτι, αυγά
- B. Ψάρι, τυρί, αυγά, κοτόπουλο
- Γ. Γάλα, αυγά, νερό, τυρί
- Δ. Γιαούρτι, κρέας, μακαρόνια, αυγά
- E. Όλες οι ομάδες Α- Δ είναι το ίδιο πλούσιες σε πρωτεΐνες

(δ) Η Γιολάντα έχει πάρει για πρόγευμα δημητριακά με γάλα, ψωμί ολικής αλέσεως με βούτυρο και μαρμελάδα. Ποια από τις παρακάτω θρεπτικές ουσίες θα χρησιμοποιήσει ο οργανισμός της ως πρώτη επιλογή για τις ενεργειακές του ανάγκες;

- A. Πρωτεΐνες
- B. Υδατάνθρακες
- Γ. Λιπαρές ουσίες
- Δ. Άλατα
- E. Βιταμίνες

(ε) Ποια από τις πιο κάτω δηλώσεις, Α-Ε, για την αξιοποίηση των υδατανθράκων στον οργανισμό είναι **ορθή**;

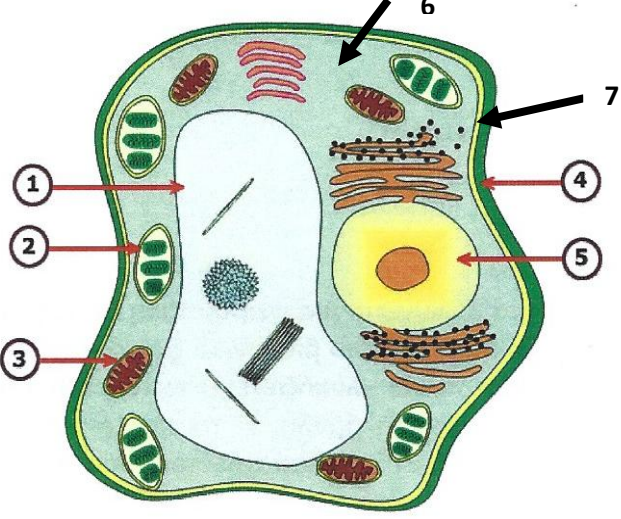
- A. Ένα γραμμάριο υδατανθράκων απελευθερώνει τέσσερα (4) Kcal
- B. Δεν αποτελούν δομικά συστατικά των κυττάρων του ανθρώπινου οργανισμού
- Γ. Είναι συμπληρωματικές θρεπτικές ουσίες, απαραίτητες για τη λειτουργία του οργανισμού
- Δ. Είναι ανόργανες θρεπτικές ουσίες, που παρέχουν σημαντικά ποσά ενέργειας στον οργανισμό
- E. Ένα γραμμάριο υδατανθράκων απελευθερώνει εννέα (9) Kcal

(5 X 0.5 μ = 2.5 μ) μ:

Μονάδες σελίδας :

ΕΡΩΤΗΜΑ 2^ο

Το πιο κάτω σχήμα απεικονίζει ένα κύτταρο. Αφού το μελετήσετε, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

	(α) Πρόκειται για φυτικό ή για ζωικό κύτταρο; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας αναφέροντας δύο (2) λόγους. Πρόκειται για κύτταρο γιατί: (I) (II) (3X 0.25 μ = 0,75 μ) μ:
---	---

(β) Να ονομάσετε τις δομές ή οργανίδια του, με τις ενδείξεις 5, 6, και 7

5.

6.

7.

(3X 0.25 μ = 0,75 μ) μ:

(γ) Ποια είναι η λειτουργία των οργανιδίων με τους αριθμούς 1 και 3;

Λειτουργία οργανιδίου 1 :

Λειτουργία οργανιδίου 3 :

(2X 0,5 μ = 1 μ) μ:

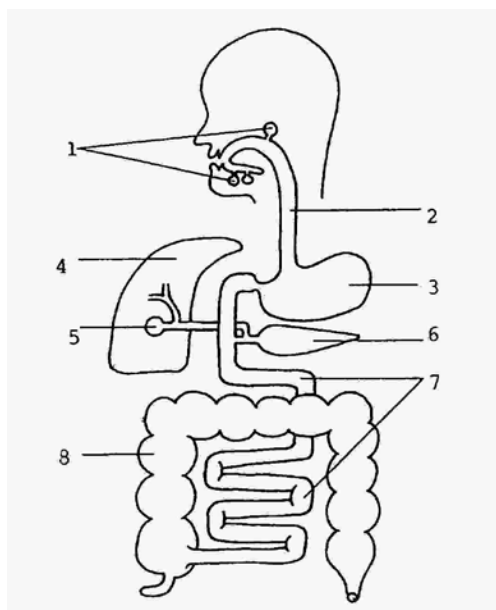
Μονάδες σελίδας :

ΜΕΡΟΣ Β΄ : Αποτελείται από δύο (2) ερωτήματα.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλα τα ερωτήματα.

Ερώτημα 3^ο

Οι ερωτήσεις (α) και (β) που ακολουθούν, σχετίζονται με την **εικόνα 2**, η οποία αναπαριστά το πεπτικό σύστημα στον ανθρώπινο οργανισμό.

(α) Να ονομάσετε τα όργανα 2, 3, 4 και 8, συμπληρώνοντας τον παρακάτω πίνακα:

A/A	ΟΡΓΑΝΟ
2.	
3.	
4.	
8.	

(4X0,25= 1μ) μ:

Εικόνα 2

(β) Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα, ποια επιλογή από τις Α-Ε δηλώνει όλους τους προσαρτημένους αδένες του πεπτικού συστήματος; Να την κυκλώσετε:

- A. 1, 2, 3, 4
- B. 1, 3, 4
- Γ. 1, 4, 6
- Δ. 1, 4, 5
- E. 1, 3

(1X0,5= 0,5μ) μ:

(γ) Να συμπληρώσετε τις πιο κάτω προτάσεις, γράφοντας το **όργανο/μέρος** του πεπτικού συστήματος στο οποίο γίνονται οι πιο κάτω **διαδικασίες/λειτουργίες**:

1. Προσωρινή αποθήκευση της τροφής :
2. Καταπολέμηση μικροβίων από τη λυσοζύμη :
3. Σχηματισμός κοπράνων :

(3X0,5= 1,5μ) μ:

Μονάδες σελίδας :

Το 3^ο ερώτημα συνεχίζεται στην επόμενη σελίδα

(δ) Σε περίπτωση κίρρωσης ήπατος συσσωρεύονται τοξικές ουσίες στον οργανισμό, με επίδραση στον εγκέφαλο, προκαλώντας σύγχυση και τελικά κώμα και θάνατο. Να εξηγήσετε ποια βασική λειτουργία του ήπατος δεν γίνεται, σε περίπτωση κίρρωσης, που να δικαιολογεί αυτά τα αποτελέσματα.

(1X0,5= 0,5μ) μ:

(ε) Να ονομάσετε το όργανο που αφορά στην πάθηση/στο πρόβλημα που μπορεί αυτό να παρουσιάσει και αναφέρεται στην πρώτη στήλη του πίνακα:

Πρόβλημα/Πάθηση	Όργανο
1. Δυσκοιλιότητα	
2. Γαστρικό έλκος	

(2X0,5= 1μ) μ:

(στ) Να αναφέρετε δύο (2) καλές συνήθειες που μπορεί να υιοθετήσει κάποιος στην καθημερινή του ζωή, για να μην αντιμετωπίζει πρόβλημα δυσκοιλιότητας:

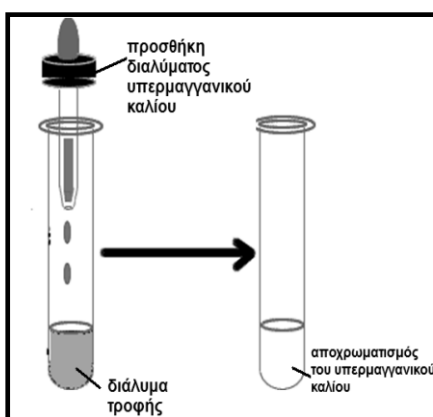
-
-

(2X0,25= 0,5μ) μ:

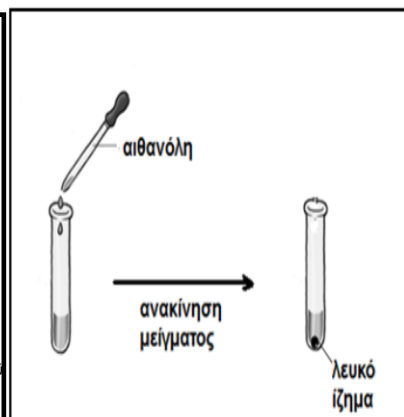
Ερώτημα 4^ο

(α) Στη Βιολογία, για να ανιχνεύσουμε κάποια συγκεκριμένη χημική ουσία, χρησιμοποιούμε, συνήθως, ειδικό χημικό αντιδραστήριο που έχει την ικανότητα να αντιδρά με την ουσία που θέλουμε να ανιχνεύσουμε και προκαλεί μια συγκεκριμένη αλλαγή, π.χ. χρωματική (θετικό αποτέλεσμα). Οι μαθητές ενός τμήματος της Β΄ τάξης χωρίστηκαν σε τρεις ομάδες Α, Β και Γ και χρησιμοποίησαν τρία διαφορετικά χημικά αντιδραστήρια για την ανίχνευση θρεπτικών ουσιών, όπως φαίνεται πιο κάτω:

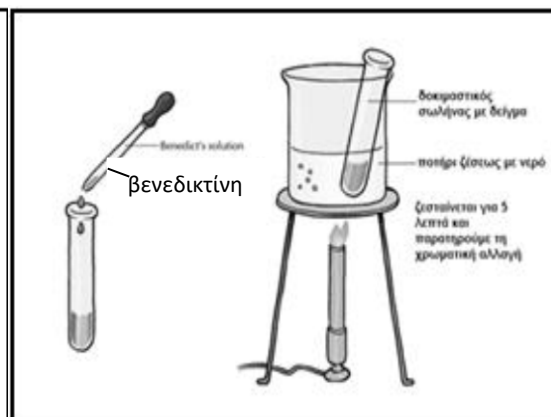
Ομάδα Α

Ομάδα Β

Ομάδα Γ

Μονάδες σελίδας :

Το 4^ο ερώτημα συνεχίζεται στην επόμενη σελίδα

(i) Ποια **θρεπτική ουσία** ανίχνευσαν οι μαθητές της κάθε ομάδας;

Ομάδα μαθητών	Ουσία που ανίχνευσαν
A	
B	
Γ	

(3X0,5= 1,5μ) μ:

(ii) Ποιο χημικό αντιδραστήριο θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν οι μαθητές, αν θέλουν να ανιχνεύσουν **άμυλο**;

Θα χρησιμοποιήσουν:

(1X0,5= 0,5μ) μ:

(β) Ο πίνακας που ακολουθεί αναφέρεται σε τρεις θρεπτικές ουσίες των τροφών. Αφού τον μελετήσετε, να συμπληρώσετε τα κενά με τους αριθμούς 1-3.

Θρεπτική ουσία (μακρομόριο)	Μικρομόριο
Υδατάνθρακες	1.
2.	Γλυκερόλη και λιπαρά οξέα
3.	Αμινοξέα

(3X0,5= 1,5μ) μ:

(γ) Τι είναι η **οδοντική μικροβιακή πλάκα** και πώς αυτή προκαλεί την **τερηδόνα**;

.....
.....
.....
.....
.....

(2X0,5= 1μ) μ:

(δ) Να γράψετε δύο (2) τρόπους πρόληψης της τερηδόνας:

-
-

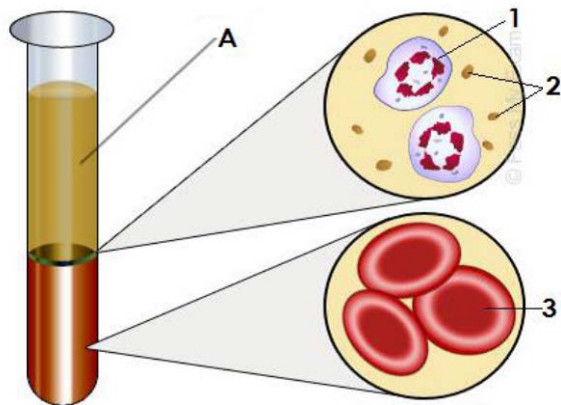
(2X0,25= 0,5μ) μ:

Μονάδες σελίδας :

ΜΕΡΟΣ Γ΄ : Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των δέκα (10) μονάδων.

Ερώτημα 5^ο

(α) Να παρατηρήσετε τις πιο κάτω εικόνες που παρουσιάζουν τα συστατικά του αίματος και να απαντήσετε στα ερωτήματα που ακολουθούν:

(i) Να ονομάσετε τα έμμορφα συστατικά του αίματος 1-3 :

1.

2.

3.

(3X0,25= 0,75μ) μ:

(ii) Ποια είναι η λειτουργία του έμμορφου συστατικού με τον αριθμό 3;

.....

.....

.....

(1X1=1μ) μ:

(iii) Να συμπληρώσετε με τις σωστές λέξεις τα κενά στις ακόλουθες προτάσεις:

- Το άμορφο υγρό μέρος του αίματος **A** ονομάζεται και η κύρια χημική ουσία από την οποία αποτελείται είναι
- Τα έμμορφα συστατικά του αίματος προέρχονται από τον ερυθρό των οστών.

(3X0,25= 0,75μ) μ:

(β) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αναφέρεται στις διαφορές ανάμεσα στις αρτηρίες και τις φλέβες.

A/A	ΑΡΤΗΡΙΕΣ	ΦΛΕΒΕΣ
1	Έχουν τοιχώματα	Έχουν τοιχώματα
2	Έχουν διάμετρο αυλού	Έχουν διάμετρο αυλού
3	Το αίμα εμφανίζει πίεση	Το αίμα εμφανίζει πίεση
4	Δεν διαθέτουν	Διαθέτουν

(4X 0. 5 μ = 2μ) μ:

Το 5^ο ερώτημα συνεχίζεται στην επόμενη σελίδα

Μονάδες σελίδας :

(γ) Στο πιο κάτω σχήμα φαίνεται η καρδιά και οι κυκλοφορίες του αίματος.

(i) Να ονομάσετε τη βαλβίδα Α, το αγγείο Β καθώς και τις κοιλότητες Γ και Δ.

Α (βαλβίδα) :

Β (αγγείο) :

Γ (κοιλότητα):

Δ (κοιλότητα):

(4X 0. 5 μ = 2μ) μ:

(ii) Να εξηγήσετε τον ρόλο της βαλβίδας Α της καρδιάς.

.....

.....

(1X 0,5 μ = 0,5 μ) μ:

(iii) Ποιος είναι ο σκοπός της μικρής ή πνευμονικής κυκλοφορίας του αίματος;

.....

.....

(2X 0,5 μ = 1 μ) μ:

(δ) Στο τμήμα Πρώτων Βοηθειών του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας έχει σημάνει συναγερμός. Μόλις έχουν μεταφέρει πέντε φίλους που ενεπλάκησαν σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα, οι οποίοι χρειάζονται επείγοντως μετάγγιση μίας φιάλης αίματος ο καθένας. Το πρόβλημα όμως είναι ότι στην τράπεζα αίματος του νοσοκομείου υπάρχουν μόνο έξι (6) φιάλες αίματος από τις οποίες : Δύο (2) είναι της AB ομάδας, δύο (2) της O ομάδας, μία (1) της A και μία (1) της B ομάδας.
Δύο από τους τραυματίες ανήκουν στην A ομάδα αίματος, ένας στην AB ομάδα, ένας στην O ομάδα και ένας στη B ομάδα:

- Τι είδους αντιγόνα (ειδικές πρωτεΐνες) έχουν στην επιφάνεια των ερυθρών τους αιμοσφαιρίων οι τραυματίες που ανήκουν στην AB και στην O ομάδα αίματος; (3X 0. 25 μ = 0.75 μ) μ:

Ομάδα αίματος τραυματία	Είδος αντιγόνου ομάδας αίματος
AB	
O	

Το 5^ο ερώτημα συνεχίζεται στην επόμενη σελίδα

Μονάδες σελίδας :

- Με βάση τους κανόνες αιμοδοσίας, να βάλετε το σύμβολο (+) σε όποιο τετράγωνο του πιο κάτω πίνακα αντιστοιχεί στην ομάδα αίματος που πρέπει να πάρει καθένας από τους φίλους, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες **όλων** σε αίμα και να μην προκύψει πρόβλημα ασυμβατότητας, σύμφωνα με το σύστημα ABO.
(5X 0. 25 μ = 1.25 μ) μ:

Ομάδα αίματος τραυματιών	Φιάλες αίματος			
	1 (A)	1 (B)	2 (AB)	2 (O)
A (1^{ος})				
A (2^{ος})				
AB				
O				
B				

Μονάδες σελίδας :

_____ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ_____

Ο Διευθυντής

Δρ Κώστας Κωνσταντίνου

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΙΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

Μάθημα: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ – ΧΗΜΕΙΑ/ <u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)	Τάξη: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
Χρόνος: 1 ώρα και 30 λεπτά	Ημερομηνία: 29/05/2018
Ονοματεπώνυμο: _____	Τμήμα: _____ Αριθμός: _____

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.
Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού.
Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 6 σελίδες.

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Να αντιστοιχίσετε τα οργανίδια της Στήλης Α, με τις λειτουργίες της Στήλης Β.

(5 X 0.5 μ = 2.5 μ) μ:

Στήλη Α	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣΗ Στήλη Α- Στήλη Β	Στήλη Β
Α. Ριβόσωμα	Α. -	1. Αποθήκη νερού, αλάτων, οργανίδιο του φυτικού κυττάρου
Β. Μιτοχόνδριο	Β. -	2. Παραγωγή πρωτεϊνών (πρωτεϊνοσύνθεση)
Γ. Κυτταρική μεμβράνη	Γ. -	3. Περιέχει ένζυμα για τη διάσπαση μικροοργανισμών, οργανίδιο του ζωικού κυττάρου
Δ. Χυμοτόπιο	Δ. -	4. Απελευθέρωση ενέργειας
Ε. Λυσόσωμα	Ε. -	5. Ελέγχει την είσοδο και έξοδο ουσιών από το κύτταρο

Ερώτηση 2

Να απαντήσετε στις 5 πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής βάζοντας σε **κύκλο ένα μόνο** γράμμα **A, B, Γ, Δ ή Ε** που αντιστοιχεί στην πιο σωστή απάντηση.

(α) Αποτελούν τα πλουσιότερα ενεργειακά υλικά

- A. οι πρωτεΐνες
- B. οι βιταμίνες
- Γ. οι υδατάνθρακες
- Δ. οι λιπαρές ουσίες
- E. τα άλατα

(β) Η μεταφορά των απλών υλικών από το έντερο στη κυκλοφορία του αίματος ονομάζεται

- A. πέψη
- B. αφομοίωση
- Γ. αφόδευση
- Δ. απορρόφηση
- E. κανένα από τα πιο πάνω

(γ) Το σάλιο περιέχει μια χημική ουσία, ένα ένζυμο, που καταστρέφει τα περισσότερα μικρόβια που εισέρχονται στο **στόμα** με την τροφή. Η ουσία αυτή είναι

- A. υδροχλωρικό οξύ
- B. βλέννα
- Γ. λυσοζύμη
- Δ. αμυλάση
- E. καμία από τις πιο πάνω ουσίες

(δ) Τα αμινοξέα αποτελούν μικρομόρια των μακρομορίων που ονομάζονται

- A. νουκλεϊνικά οξέα
- B. λιπίδια
- Γ. βιταμίνες
- Δ. υδατάνθρακες
- E. πρωτεΐνες

(ε) Η πεψίνη είναι ένα ένζυμο το οποίο

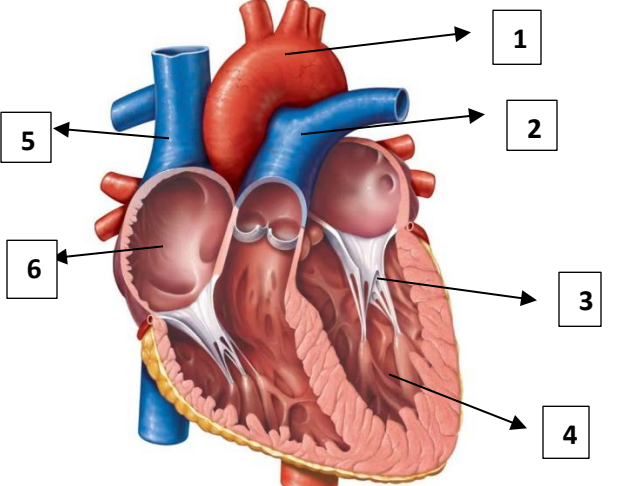
- A. χρησιμεύει για τη πέψη πρωτεϊνών
- B. διασπά το λίπος σε μικρομόρια
- Γ. γαλακτοματοποιεί το λίπος
- Δ. χρησιμεύει για να καταπολεμά μικρόβια
- E. χρησιμεύει για τη πέψη υδατανθράκων

(5 X 0.5 μ = 2.5 μ) μ:

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

(α) Το πιο κάτω σχεδιάγραμμα παρουσιάζει τη δομή της καρδιάς. Να ονομάσετε τα μέρη της καρδιάς και τα αιμοφόρα αγγεία με τους αριθμούς 1,3,5,6.

	1. 2. Πνευμονική αρτηρία 3. 4. Αριστερή κοιλία 5. 6. (4 X 0.5 μ = 2 μ) μ:
---	---

(β) Να γράψετε την πορεία του αίματος κατά την **Μικρή ή Πνευμονική κυκλοφορία**, συμπληρώνοντας κατάλληλα το πιο κάτω διάγραμμα:

..... ➡ ➡ πνευμονική
αρτηρία ➡ (πνευμόνων) ➡
..... ➡ αριστερός κόλπος

(1μ) μ:

(γ) Το πιο κάτω σχεδιάγραμμα παρουσιάζει τα τρία είδη αιμοφόρων αγγείων του οργανισμού μας.

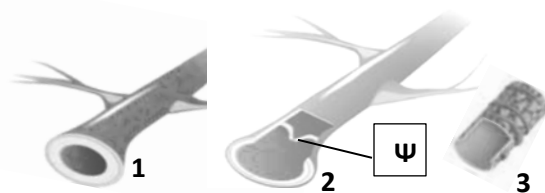
i . Να κυκλώσετε την δήλωση **A, B ή Γ** που παρουσιάζει τα αιμοφόρα αγγεία ορθά.

(0,5μ) μ:

A. 1=φλέβα, 2=αρτηρία, 3=τριχοειδές αγγείο

B. 1=τριχοειδές αγγείο, 2=φλέβα, 3=αρτηρία

Γ. 1=αρτηρία, 2=φλέβα, 3=τριχοειδές αγγείο

ii . Να γράψετε δίπλα από κάθε μία από τις δηλώσεις που ακολουθούν, σε ποιο από τα τρία είδη αιμοφόρων αγγείων αναφέρεται.

(1μ) μ:

- Έχουν λεπτά τοιχώματα για να διευκολύνεται η ανταλλαγή ουσιών και αερίων

.....

- Έχουν μεγαλύτερη διάμετρο

.....

- Εμφανίζουν σφυγμό

.....

- Είναι απαγωγά αγγεία, απομακρύνουν το αίμα από την καρδιά

.....

iii . Να γράψετε το ρόλο του στοιχείου **Ψ** που βλέπετε στο αιμοφόρο αγγείο **2** στο πιο πάνω σχεδιάγραμμα.

.....

(0.5 μ) μ:

Ερώτηση 4

(α) Τα αντιδραστήρια που διαθέτει το εργαστήριο βιολογίας για την ανίχνευση θρεπτικών ουσιών στις τροφές είναι:

Υδροξείδιο του νατρίου, Βενεδικτίνη(Benedict), Αιθανόλη, Θειικός χαλκός, Υπερμαγγανικό κάλλιο
Να μελετήσετε τον πιο κάτω πίνακα και να τον συμπληρώσετε κατάλληλα επιλέγοντας κάποια από τα πιο πάνω αντιδραστήρια.

Δείγμα τροφής	Αντιδραστήριο	Αρχικό χρώμα αντιδραστηρίου	Τελικό χρώμα αντιδραστηρίου	Είδος θρεπτικής ουσίας που ανιχνεύει
Χυμός σταφυλιού		Γαλάζιο		Απλά σάκχαρα
Βούτυρο		Διαυγές	Λευκό ίζημα	
Ασπράδι αυγού	 παρουσία	Γαλάζιο		Πρωτεΐνες

(6X 0.5 μ = 3 μ) μ:

(β) Εκτός από τους **υδατάνθρακες** και τις **πρωτεΐνες**, οι τροφές μας περιέχουν και άλλα είδη θρεπτικών ουσιών όπως:

βιταμίνες, νερό, άλατα, νουκλεϊνικά οξέα και λιπαρές ουσίες.

Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αφορά τις θρεπτικές ουσίες των τροφών και την λειτουργία τους, όπως φαίνεται στο παράδειγμα.

(4X 0.5 μ = 2 μ) μ:

Λειτουργία	Θρεπτική ουσία
Αποτελούν αποταμιευτικές ενεργειακές ουσίες για τους φυτικούς οργανισμούς.	Υδατάνθρακες
Αποτελούν αποταμιευτικές ενεργειακές ουσίες για τους ζωικούς οργανισμούς.	
Βοηθά τους οργανισμούς να διατηρούν σταθερή τη θερμοκρασία του σώματός τους.	
Αποτελούν καύσιμο υλικό πρώτης επιλογής.	
Είναι οργανικές συμπληρωματικές ουσίες απαραίτητες σε μικρές ποσότητες για τη λειτουργία των οργανισμών.	

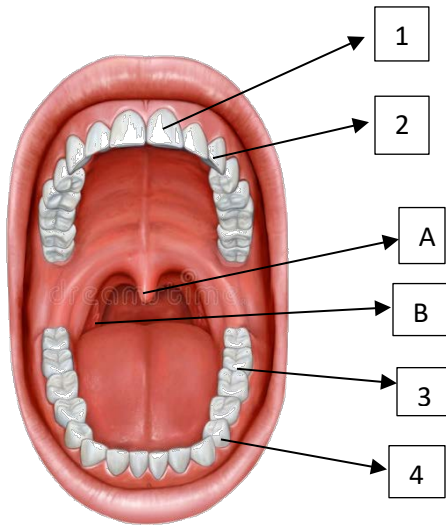
ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των δέκα (10)

μονάδων.

Ερώτηση 5

(Α) Το πιο κάτω σχεδιάγραμμα παρουσιάζει τη στοματική κοιλότητα του ανθρώπου καθώς επίσης και τα τέσσερα είδη δοντιών ενός ενήλικα που υποδεικνύονται με τους αριθμούς 1-4.

(α) Να ονομάσετε τα μέρη της στοματικής κοιλότητας με τις ενδείξεις Α και Β.

A

B

(β) Το είδος του δοντιού με τον αριθμό 1 ονομάζεται:
και η λειτουργία του είναι:
ενώ το είδος δοντιού με τον αριθμό 4 ονομάζεται:
και η λειτουργία του είναι:

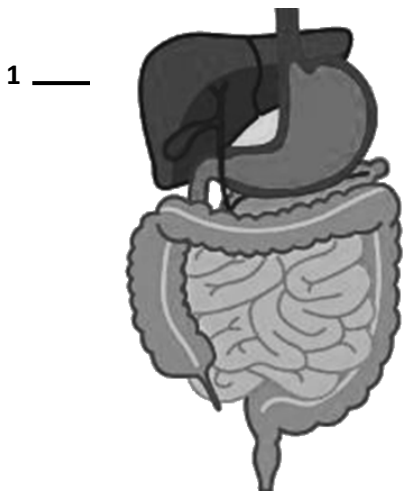
(γ) Όλα τα δόντια μας εξωτερικά καλύπτονται από μια σκληρή ουσία που ονομάζεται, ενώ στο εσωτερικό τους υπάρχει ο, ένας ιστός που περιέχει νεύρα και αιμοφόρα αγγεία.

(δ) Δύο τρόποι πρόληψης ασθενειών των δοντιών είναι:

-
-

(10X 0.5 μ = 5 μ) μ:

(Β) Στο παρακάτω σχήμα φαίνεται μέρος του πεπτικού συστήματος του ανθρώπινου οργανισμού. Να ονομάσετε τα όργανα με τις ενδείξεις 1 - 4.

1.

2.

3.

4.

(4X 0.5 μ = 2 μ) μ:

(Γ) Να αντιστοιχίσετε τις λειτουργίες οργάνων του πεπτικού συστήματος της **στήλης Α**, με τα όργανα της **στήλης Β**. Στη **στήλη Β** περισεύει ένα όργανο.

Στήλη Α ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣΗ Στήλη Α - Στήλη Β	Στήλη Β ΟΡΓΑΝΑ
Α. Έκκριση χολής	Α. -	1. Οισοφάγος
Β. Προσωρινή αποθήκευση άπεπτων υλών	Β. -	2. Στομάχι
Γ. Έκκριση γαστρικού υγρού και δημιουργία χυλού	Γ. -	3. Ήπαρ
Δ. Ολοκλήρωση της πέψης της τροφής και απορρόφηση θρεπτικών ουσιών	Δ. -	4. Παχύ έντερο
		5. Λεπτό έντερο

(4 X 0.5 μ = 2 μ) μ:

(Δ) Η αμυλάση είναι ένα ένζυμο που χρησιμεύει για τη πέψη του αμύλου.

Να ονομάσετε **δύο** όργανα (αδένες) του πεπτικού συστήματος που **παράγουν** αμυλάση.

(α)

(β)

(2 X 0.5 μ = 1 μ) μ:

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ

Αντωνία Στρατουρά
Σπύρος Χαραλάμπους
Ελένη Κυριάκου

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Στέλλα Ταμάμη

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

	ΒΑΘ.: /25 ΟΛΟΓΡ.: ΥΠΟΓΡ.:
ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29/05/2018
ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ – ΧΗΜΕΙΑ/<u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1,5 ΩΡΕΣ (90΄ λεπτά)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:.....	ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-Ex)
Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 8 σελίδες.
Το γραπτό βαθμολογείται με 25 μονάδες.

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2,5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, βάζοντας σε κύκλο ένα μόνο γράμμα Α, Β, Γ, Δ ή Ε που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση. (π.χ.)

(α) Οι οργανικές θρεπτικές ουσίες που περιέχονται στις τροφές είναι:

- A. οι βιταμίνες, τα λιπίδια και το νερό
- B. τα νουκλεϊνικά οξέα, το νερό και τα άλατα
- Γ. τα λιπίδια, τα άλατα και οι βιταμίνες
- Δ. οι πρωτεΐνες, τα λιπίδια, οι υδατάνθρακες, τα νουκλεϊνικά οξέα και οι βιταμίνες
- E. οι υδατάνθρακες, οι πρωτεΐνες και τα άλατα.

(β) Οι θρεπτικές ουσίες που παρέχουν ενέργεια στον οργανισμό είναι:

- A. τα λιπίδια, οι υδατάνθρακες και οι πρωτεΐνες
- B. τα λιπίδια, οι πρωτεΐνες και οι βιταμίνες
- Γ. οι βιταμίνες, οι υδατάνθρακες και οι πρωτεΐνες
- Δ. το νερό, τα άλατα και οι πρωτεΐνες
- E. τα άλατα και το νερό.

(γ) Είναι συμπληρωματικές θρεπτικές ουσίες, απαραίτητες για τη λειτουργία του οργανισμού:

- A. οι βιταμίνες, οι πρωτεΐνες και οι υδατάνθρακες
- B. το νερό, τα άλατα και οι βιταμίνες
- Γ. τα νουκλεϊνικά οξέα, οι υδατάνθρακες και τα λιπίδια
- Δ. οι βιταμίνες, οι πρωτεΐνες και τα λιπίδια
- E. το νερό, τα άλατα και τα νουκλεϊνικά οξέα.

(δ) Δύο όργανα με τα οποία επικοινωνεί το στομάχι είναι:

- A. ο οισοφάγος και το λεπτό έντερο
- B. ο οισοφάγος και ο λάρυγγας
- Γ. το συκώτι και το πάγκρεας
- Δ. το συκώτι και ο οισοφάγος
- E. το λεπτό έντερο και το πάγκρεας

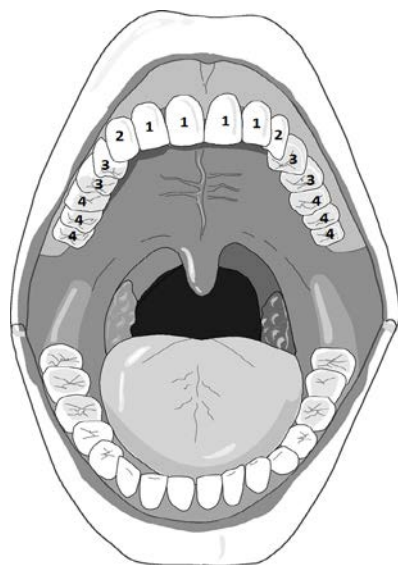
(ε) Ένα διαιτολόγιο που τηρεί βασικούς κανόνες υγιεινής/μεσογειακής διατροφής περιέχει:

- A. καθημερινά κοτόπουλο, δημητριακά, ενώ λίγες φορές το μήνα φρούτα και λαχανικά
- B. λίγες φορές το μήνα κόκκινο κρέας, φρούτα και κοτόπουλο
- Γ. καθημερινά φρούτα, λαχανικά και δημητριακά, κάποιες φορές την εβδομάδα ψάρι και κοτόπουλο, ενώ το κόκκινο κρέας λίγες φορές τον μήνα
- Δ. καθημερινά κρέας και φρούτα, μερικές φορές την εβδομάδα ψάρι, αυγά και γλυκά
- E. όλα τα πιο πάνω.

(5 X 0,5=2,5μ) μ...

Ερώτηση 2

(α) Το πιο κάτω σχεδιάγραμμα παρουσιάζει τα 4 είδη μόνιμων δοντιών στη στοματική κοιλότητα του ανθρώπου. Να ονομάσετε **τα είδη των δοντιών**, συμπληρώνοντας τον παρακάτω πίνακα.

A/A	Είδος Δοντιού
1.	
2.	
3.	
4.	

(4 X 0,25=1μ) μ...

(β) Ο Πέτρος, παρά τις οδηγίες του οδοντίατρου του να βουρτσίζει τα δόντια του μετά από κάθε γεύμα, δεν υπάκουσε και κατά την τελευταία του επίσκεψη ο οδοντίατρος του είπε ότι αυξήθηκε η μικροβιακή πλάκα και ότι είχε την πάθηση των δοντιών που ονομάζεται τερηδόνα. Να εξηγήσετε πώς δημιουργείται η τερηδόνα στα δόντια.

.....

.....

.....

.....

(1 X 1=1μ) μ...

(γ) Η διάσπαση της τροφής σε μακρομόρια, εντάσσεται στη μηχανική ή χημική πέψη των τροφών; Κυκλώστε τη σωστή απάντηση.

μηχανική πέψη

χημική πέψη

(1 X 0,5=0,5μ) μ...

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις

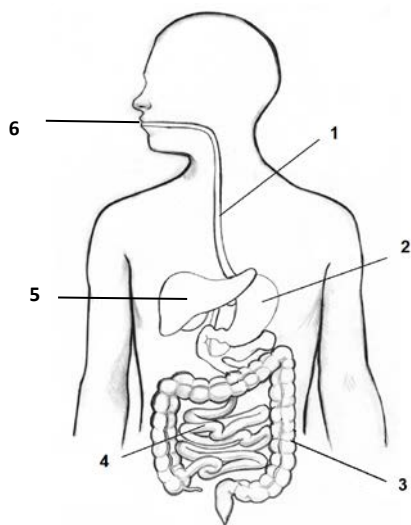
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν και αφορούν στη δομή και λειτουργία του πεπτικού συστήματος.

(α) Να συμπληρώσετε τον πίνακα με τα όργανα του πεπτικού συστήματος όπως φαίνονται στην πιο κάτω εικόνα.

Όνομα οργάνου	
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

(6 X 0,25=1,5μ) μ...

(β) Η στοματική κοιλότητα περιέχει αδένες που παράγουν σάλιο μέσα στο οποίο υπάρχουν δύο (2) ένζυμα. Ποια είναι τα ένζυμα αυτά και ποιος ο ρόλος του κάθε ενζύμου;

-
-

(2X1 μ = 2 μ) μ: ...

(γ) Ποιος είναι ο ρόλος της **επιγλωττίδας** κατά την κατάποση;

.....
.....

(1X1 μ = 1 μ) μ: ...

(δ) Να συμπληρώσετε τις πιο κάτω προτάσεις:

i. Το όργανο που παράγει τη χολή είναι.....

ii. Η δράση - λειτουργία της χολής είναι.....

(2 X 0,25=0,5μ) μ...

Ερώτηση 4

(α) Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα που αναφέρεται στην ανίχνευση **θρεπτικών ουσιών σε τροφές**.

Θρεπτική ουσία	Αντιδραστήριο για ανίχνευση της θρεπτικής ουσίας	Χρώμα αντιδραστηρίου πριν την επαφή με την τροφή	Χρώμα αντιδραστηρίου μετά την επαφή με την τροφή (θετικό αποτέλεσμα)
Απλά Σάκχαρα		Γαλάζιο	
Πρωτεΐνες	Υδροξείδιο του νατρίου +		Μοβ
Βιταμίνη C		Μοβ	

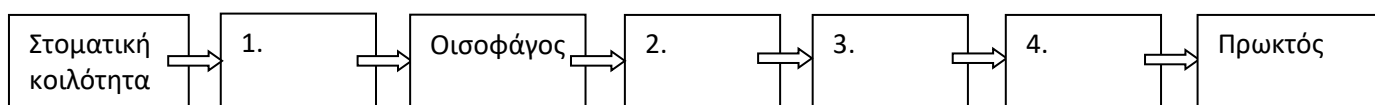
(0,25 X 6 μ = 1,5 μ) μ: ...

(β) Να αντιστοιχίσετε τους όρους της στήλης **A** με τους όρους της στήλης **B**

Στήλη A	Αντιστοίχιση	Στήλη B
A. Πέψη	A	1. διάσπαση των μακρομοριακών ουσιών σε απλούστερες
B. Απορρόφηση	B	2. χρήση των απλών ουσιών για να φτιάξει ο οργανισμός τις δικές του ουσίες
Γ. Αφομοίωση	Γ	3. μεταφορά απλών ουσιών από το λεπτό έντερο στην κυκλοφορία του αίματος
Δ. Αφόδευση	Δ	4. αποβολή άχρηστων ουσιών από τον πρωκτό

(4 X 0,5=2μ) μ...

(γ) Να συμπληρώσετε τα όργανα του γαστρεντερικού σωλήνα με τη σωστή σειρά, έτσι ώστε να φαίνεται η πορεία της τροφής από την είσοδό της στο σώμα μέχρι τον πρωκτό.

(4 X 0,25=1μ) μ...

(δ) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αναφέρεται στις λειτουργίες του **στομάχου**.

	Λειτουργία στομάχου	Δραστική ουσία
1.	Αντιμικροβιακή δράση	
2.		Ένζυμο πεψίνη

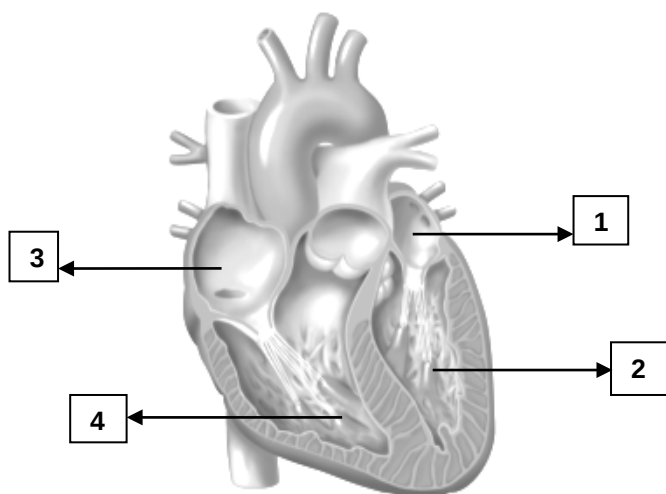
(2 X 0,25=0,5μ) μ...

ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των 10 μονάδων

Ερώτηση 5

Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν και αφορούν στη λειτουργία του κυκλοφορικού συστήματος.

(α) i. Να συμπληρώσετε τα μέρη της καρδιάς με τις ενδείξεις 1-4 που φαίνονται στο σχήμα.

Όνομα	
1.	
2.	
3.	
4.	

(4 X 0,5=2μ) μ...

ii. Ποιες επιμέρους κοιλότητες της καρδιάς **επικοινωνούν** μεταξύ τους;

.....

(2 X 0,25=0,5μ) μ...

iii. Μεταξύ των κόλπων και των κοιλιών της καρδιάς υπάρχουν βαλβίδες. Ποιος είναι ο ρόλος των βαλβίδων αυτών;

.....

.....

(1 X 0,5=0,5μ) μ...

(β) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα με **διαφορές** μεταξύ αρτηριών και φλεβών:

	Αρτηρίες	Φλέβες
Τοίχωμα		
Σφυγμό		
Διάμετρο αυλού		

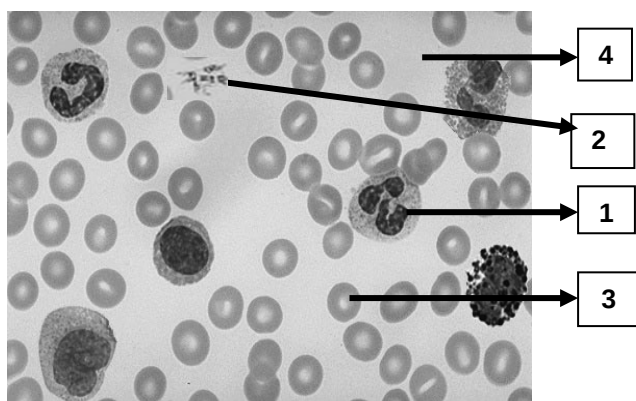
(6 X 0,5=3μ) μ...

(γ) Να ονομάσετε δύο ουσίες που με τη συσσώρευσή τους στις αρτηρίες προκαλούν την αρτηριοσκλήρυνση.

-
-

(2 X 0,25=0,5μ) μ...

(δ) Να συμπληρώσετε τον πίνακα, γράφοντας τα ονόματα των συστατικών του αίματος που βλέπετε στην εικόνα.

Όνομα	
1.	
2.	
3.	
4.	

(4 X 0,25=1μ) μ...

(ε) Να συμπληρώσετε τον πίνακα που ακολουθεί, γράφοντας τη λειτουργία των συστατικών του αίματος.

Έμφορφα συστατικά	Λειτουργία
Ερυθρά αιμοσφαίρια	
Αιμοπετάλια	
Λευκά αιμοσφαίρια	

(3 X 0,5=1,5μ) μ...

(στ) Ποιες είναι οι ομάδες αίματος στον άνθρωπο;

.....

.....

(1 X 1=1μ) μ...

ΤΕΛΟΣ

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΕΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γεωργίου Γιολάντα

Δημητρίου-Μικελλίδου Χριστίνα

Σωτήρης Χαραλάμπους

**ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΕΡΙΟΥ «ΙΩΝΑ ΚΑΙ ΚΟΛΟΚΑΣΗ»
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017/2018**

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2018		ΒΑΘΜΟΣ: $\frac{\quad}{25} = \frac{\quad}{20} = \dots\dots\dots$ ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ: ΥΠΟΓΡ.:
ΤΑΞΗ:	Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29/05/2018
ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ – ΧΗΜΕΙΑ/ <u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)		ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1 ώρα 30 λεπτά
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:		ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΟΔΗΓΙΕΣ

Να χρησιμοποιήσετε μπλε μελάνι.
Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή ταινίας.
Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **7** σελίδες και
χωρίζεται σε τρία (3) μέρη: Α΄, Β΄ και Γ΄.

Κ Α Λ Η Ε Π Ι Τ Υ Χ Ι Α

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2,5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής βάζοντας σε κύκλο ένα μόνο γράμμα Α, Β, Γ, Δ ή Ε που αντιστοιχεί στην πιο σωστή απάντηση (π.χ. **(Α)**).

(α) Οι οργανικές θρεπτικές ουσίες: (0,5 μον)

- A.** περιέχουν υδρογόνο, άζωτο και οξυγόνο
- B.** περιλαμβάνουν τις βιταμίνες, τις πρωτεΐνες, τους υδατάνθρακες, τα λιπαρά οξέα και τα νουκλεϊνικά οξέα
- Γ.** διακρίνονται σε δομικές, ενεργειακές και πρωταρχικές
- Δ.** περιλαμβάνουν τα άλατα και το νερό
- Ε.** το Α και το Β.

(β) Το ένζυμο λυσοζύμη βρίσκεται: (0,5 μον)

- A.** στο γαστρικό υγρό
- B.** στον χυλό του στομαχιού
- Γ.** στο σάλιο
- Δ.** στη χολή
- Ε.** στο παγκρεατικό υγρό.

(γ) Στο στομάχι διασπώνται: (0,5 μον)

- A.** τα λίπη
- B.** οι υδατάνθρακες
- Γ.** οι πρωτεΐνες
- Δ.** οι βιταμίνες
- Ε.** όλα τα πιο πάνω.

(δ) Το αίμα μέσα στις κοιλότητες της καρδιάς κινείται: (0,5 μον)

- A.** από τους κόλπους προς τις κοιλίες
- B.** από τις κοιλίες προς τις κοιλίες
- Γ.** από τις κοιλίες προς τους κόλπους
- Δ.** από τους κόλπους προς τους κόλπους
- Ε.** από τους κόλπους προς τις αρτηρίες.

(ε) Η χολή: (0,5 μον)

- A.** παράγεται στο στομάχι και εκκρίνεται στο παχύ έντερο
- B.** παράγεται στο στομάχι και εκκρίνεται στο δωδεκαδάκτυλο
- Γ.** παράγεται στην χοληδόχο κύστη και εκκρίνεται στο λεπτό έντερο
- Δ.** παράγεται στο πάγκρεας και εκκρίνεται στο δωδεκαδάκτυλο
- Ε.** παράγεται στο ήπαρ και εκκρίνεται στο δωδεκαδάκτυλο.

Ερώτηση 2

Να γράψετε **Ορθό** ή **Λάθος** δίπλα από τις πιο κάτω προτάσεις:

(5X0,5=2,5 μον)

Η τροφή στο στόμα μετατρέπεται σε βλωμό και οδηγείται στον φάρυγγα	
Κατά την κατάποση της τροφής η σταφυλή κλείνει για να μην περάσει η τροφή στον λάρυγγα	
Βακτήρια που συμβιώνουν μαζί μας στο παχύ έντερο παράγουν τη βιταμίνη Κ	
Στο στομάχι απορροφούνται άλατα και βιταμίνες	
Το υδροχλωρικό οξύ διασπά τα λίπη στο στομάχι	

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε και στις δύο ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

Ο Παναγιώτης επηρεάστηκε τόσο πολύ από το μάθημα της Βιολογίας στο σχολείο που αποφάσισε να ακολουθήσει τις αρχές της υγιεινής διατροφής! Κι επειδή η καλή μέρα από το πρωί φαίνεται, ξεκίνησε με ένα ισορροπημένο πρόγευμα. Άλειψε δύο φέτες ψωμί με φρέσκο βούτυρο και μέλι και τις συνόδεψε με ένα ποτήρι γάλα. Στην τσάντα του έβαλε δύο μήλα και ένα σακουλάκι με μπιστοουνάκια καρότου, που του ετοίμασε η μητέρα του, για να τα φάει το διάλειμμα. Έτσι, ήταν σίγουρος ότι το πρωινό του θα του πρόσφερε ότι χρειαζόταν για να ξεκινήσει σωστά η μέρα του.

(α) Το ψωμί που έφαγε ο Παναγιώτης αποτελείται κυρίως από υδατάνθρακες.

i. Ποιος είναι ο κυριότερος ρόλος των υδατανθράκων στον οργανισμό; (0,5 μον)

.....
.....

ii. Ο Παναγιώτης καθώς έτρωγε το ψωμί παρατήρησε ότι όσο περισσότερο το μασούσε τόσο πιο γλυκιά γινόταν η γεύση του. Να εξηγήσετε γιατί συμβαίνει αυτό. (1 μον)

.....
.....
.....
.....

(β) Ο Παναγιώτης έφαγε ψωμί ολικής αλέσεως και πήρε μαζί του μήλο και καρότα, γιατί έμαθε ότι αυτές οι τροφές είναι πλούσιες σε φυτικές ίνες.

Εξηγήστε τον ευεργετικό ρόλο που διαδραματίζουν οι φυτικές ίνες στο πεπτικό σύστημα. (1 μον)

.....

.....

.....

.....

(γ) Το βούτυρο που έφαγε ο Παναγιώτης, αποτελείται κυρίως από λίπη, νερό και άλατα.

Να αναφέρετε τον κυριότερο ρόλο των λιπών στον οργανισμό. (0,5 μον)

.....

.....

(δ) Ο Παναγιώτης έβαλε μικρή ποσότητα μελιού στο ψωμί του, γιατί έμαθε ότι η υπερκατανάλωση γλυκών προκαλεί προβλήματα στα δόντια.

i. Να εξηγήσετε γιατί η υπερκατανάλωση γλυκών μπορεί να προκαλέσει προβλήματα στα δόντια μας. (1 μον)

.....

.....

.....

.....

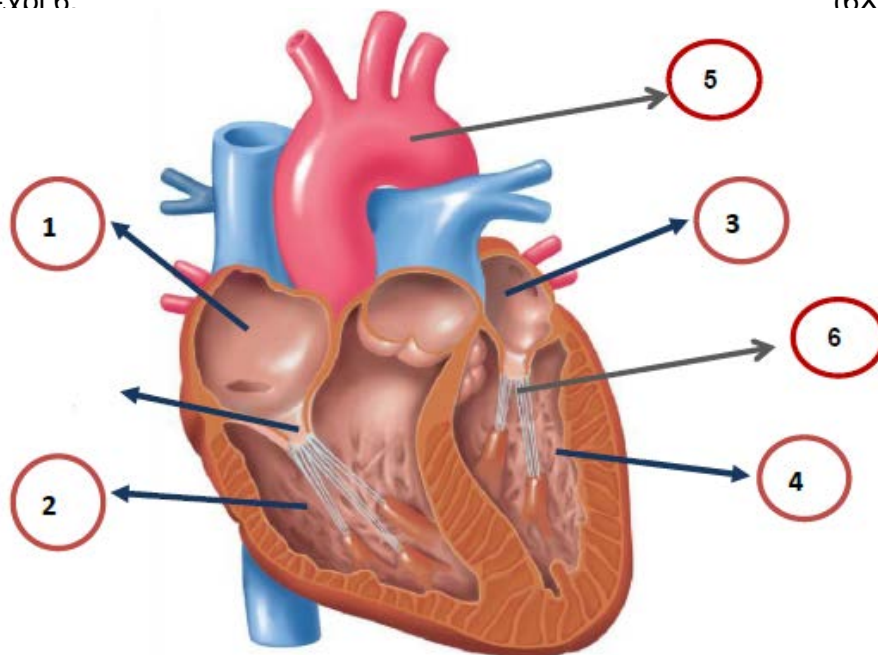
ii. Να αναφέρετε δύο (2) τρόπους πρόληψης των ασθενειών των δοντιών (εκτός από την περιορισμένη κατανάλωση γλυκών). (2X0,5=1 μον)

(1)

(2)

Ερώτηση 4

(α) Στο παρακάτω σχήμα να ονομάσετε τα μέρη της καρδιάς που αντιστοιχούν στους αριθμούς 1 μέχρι 6 (6Χ0,25=1,5 μον)

1.	4.
2.	5.
3.	6.

(β) Να αναφέρετε τον ρόλο του μέρους που αντιστοιχεί στον αριθμό 6. (0,5 μον)

.....

(γ) Να συμπληρώσετε τα πιο κάτω κενά που περιγράφουν τη μεγάλη ή συστηματική κυκλοφορία του αίματος. (4Χ0,5=2 μον)

Αριστερή κοιλία → → → τριχοειδή αγγεία
 ιστών → φλέβες → →

(δ) Να εξηγήσετε τον σκοπό της μεγάλης κυκλοφορίας του αίματος. (1 μον)

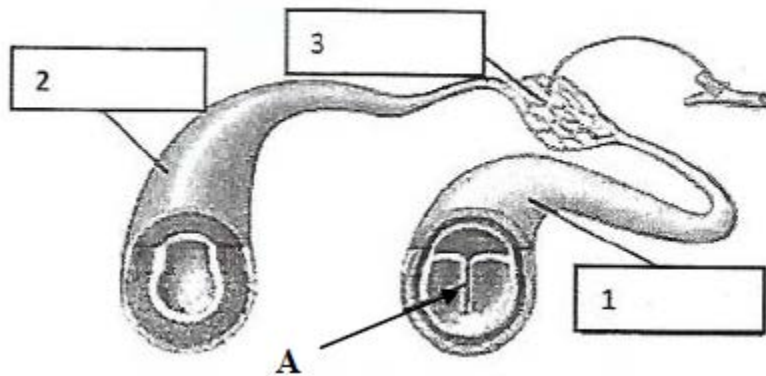
.....

ΜΕΡΟΣ Γ΄: Αποτελείται από μία (1) ερώτηση.

Η ορθή απάντηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες.

Ερώτηση 5

(α) i. Να ονομάσετε τα αιμοφόρα αγγεία που δείχνουν οι αριθμοί 1, 2 και 3 στο πιο κάτω σχήμα. (3X0,5=1,5 μον)

1.

2.

3.

ii. Να εξηγήσετε σε τι εξυπηρετεί το λεπτό τοίχωμα (μόνο μία στοιβάδα κύτταρα) των αγγείων που αντιστοιχούν στον αριθμό 3. (0,5 μον)

.....
.....

iii. Να ονομάσετε τη δομή που δείχνει το γράμμα A στο πιο πάνω αιμοφόρο αγγείο. (0,5 μον)

.....

iv. Να αναφέρετε τον ρόλο της δομής A στην κυκλοφορία του αίματος. (0,5 μον)

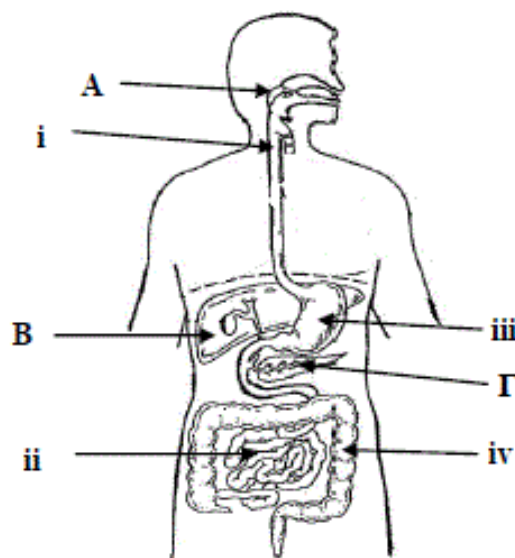
.....

v. Να γράψετε δύο (2) διαφορές ανάμεσα στα αιμοφόρα αγγεία 1 και 2, αναφορικά με τη διάμετρο και το τοίχωμά τους. Να χρησιμοποιήσετε τις λέξεις: **μικρή/ό, μεγάλη/ο, λεπτή/ό και παχύ/παχύτερο.** (4X0,5=2 μον)

	Αιμοφόρο Αγγείο 1	Αιμοφόρο Αγγείο 2
Διάμετρος		
Τοίχωμα		

(β) Στο πιο κάτω σχήμα φαίνεται μέρος του πεπτικού συστήματος του ανθρώπινου οργανισμού. Να ονομάσετε τα όργανα που αντιστοιχούν στις ενδείξεις i μέχρι iv. (4X0,5=2 μον)

- i.
- ii.
- iii.
- iv.

(γ) i. Να ονομάσετε το όργανο από τα πιο πάνω, στο οποίο παράγεται υδροχλωρικό οξύ. (0,5 μον)

.....

ii. Να περιγράψετε τη δράση του υδροχλωρικού οξέος στο πεπτικό σύστημα. (0,5 μον)

.....

.....

(δ) i. Στον γαστρεντερικό σωλήνα υπάρχουν προσαρτημένοι αδένες που παράγουν υγρά για τη διαδικασία της πέψης. Να ονομάσετε τους αδένες αυτούς (**A**, **B** και **Γ**) που φαίνονται στο πιο πάνω σχήμα. (3X0,5=1,5 μον)

A.

B.

Γ.

ii. Να αναγνωρίσετε ποιος από τους πιο πάνω αδένες είναι μεικτός. (0,5 μον)

.....

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΕΡΑ ΧΩΡΙΟΥ ΚΑΙ ΝΗΣΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017/2018

ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΒΑΘ.: / 25

ΒΑΘ.:/ 20

ΟΛΟΓΡ.:

ΥΠΟΓΡ.:.....

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 04/06/2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ – ΧΗΜΕΙΑ/ΒΙΟΛΟΓΙΑ)

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ:

1 ώρα και 30 λεπτά

(90΄ λεπτά)

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:.....

ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-Ex ή διορθωτικής ταινίας)

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 8 σελίδες.

ΚΑΘΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Οι πιο κάτω προτάσεις αναφέρονται στη διατροφή και τις θρεπτικές ουσίες. Να σημειώσετε με **σωστό (Σ)** ή **λάθος (Λ)** στη δεξιά στήλη του πίνακα.

	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	ΣΩΣΤΟ/ΛΑΘΟΣ
1.	Οι φυτικές ίνες βρίσκονται κυρίως στα κυτταρικά τοιχώματα των φυτικών κυττάρων.	
2.	Οι υδατάνθρακες είναι καύσιμα πρώτης επιλογής.	
3.	Οι πρωτεΐνες ανήκουν στην ομάδα των συμπληρωματικών ουσιών.	
4.	Τα λαχανικά, το γάλα, το κρέας και το νερό περιέχουν πολλές φυτικές ίνες.	
5.	Δομικές, ονομάζονται οι ουσίες που παρέχουν στον οργανισμό δομικά συστατικά για την οικοδόμηση και την ανάπτυξη του οργανισμού.	
6.	Οι βιταμίνες είναι απαραίτητες σε μικρές ποσότητες για την ομαλή λειτουργία του οργανισμού.	
7.	Ανόργανες θρεπτικές ουσίες είναι το νερό, οι βιταμίνες και τα άλατα .	
8.	Η σωστή διατροφή προβλέπει να καταναλώνουμε καθημερινά γλυκά και λάδι.	
9.	Τα λίπη δρουν ως θερμομονωτικό υλικό για το σώμα των ζωικών οργανισμών.	
10.	Οι υδατάνθρακες δίνουν την ίδια ενέργεια με τις πρωτεΐνες.	

(10 X 0.25μ = 2.5μ)

Ερώτηση 2

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει την ενέργεια (σε KJ) που περιλαμβάνεται σε 100 g ορισμένων τροφών που καταναλώνουμε καθημερινά.

ΤΡΟΦΗ (100g)	ΕΝΕΡΓΕΙΑ (KJ)
Γάλα	290
Βούτυρο	3.000
Πατάτες	370
Βοδινό	1.300
Τόνος	700

(α) Ποια τροφή:

i. περιλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσό ενέργειας; _____

ii. περιλαμβάνει το μικρότερο ποσό ενέργειας; _____

(2 X 0.25μ = 0.5μ)

(β) Οι θρεπτικές ουσίες απορροφώνται στο πεπτικό σύστημα και ακολούθως εισέρχονται στο αίμα για να μεταφερθούν στους ιστούς του σώματος.

i. Να αναφέρετε τα **τρία (3)** έμμορφα συστατικά του αίματος.

(3 X 0.5μ = 1.5μ)

ii. Να γράψετε σε ποιο μέρος του σώματος παράγονται τα πιο πάνω συστατικά του αίματος.

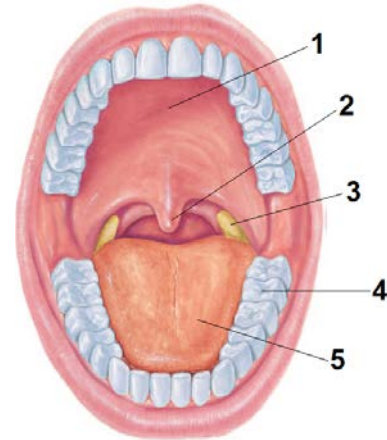
(1 X 0.5μ = 0.5μ)

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

(α) Στη διπλανή εικόνα φαίνεται η στοματική κοιλότητα. Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις με τους αριθμούς 1-5.

1.	
2.	
3.	
4.	Δόντια
5.	

(4 X 0.25μ = 1μ)

(β) Να αναφέρετε τα **τέσσερα (4)** είδη των δοντιών.

1.	3.
2.	4.

(4 X 0.25μ = 1μ)

(γ) Να γράψετε **δυο (2)** λειτουργίες των δοντιών.

- i. _____
ii. _____

(2 X 0.5μ = 1μ)

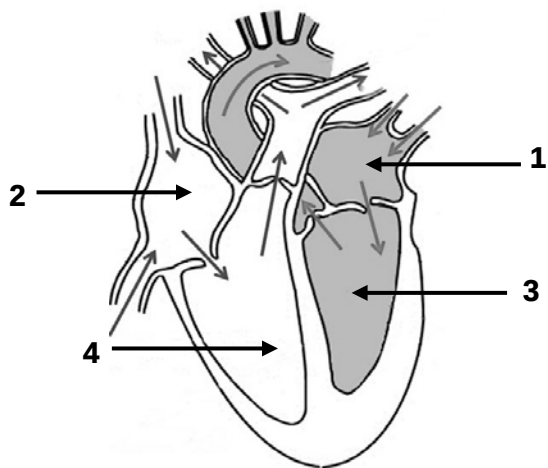
(δ) Το σώμα μας δέχεται καθημερινά «επίθεση» από αμέτρητα μικρόβια. Να αναφέρετε **δυο (2)** ουσίες που παράγει το πεπτικό σύστημα και έχουν ως στόχο την καταστροφή των μικροβίων αυτών, καθώς επίσης και το όργανο στο οποίο παράγονται οι ουσίες αυτές.

Χημική ουσία	Όργανο το οποίο παράγει την ουσία αυτή

(4 X 0.5μ = 2μ)

Ερώτηση 4

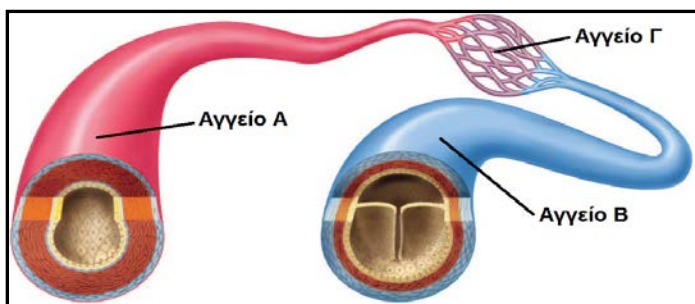
(α) Να ονομάσετε τα μέρη 1-4 που δείχνουν τα μέρη της καρδιάς.

ΜΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ	
1	
2	
3	
4	

(4 X 0.25μ = 1μ)

(β) Στην πιο κάτω εικόνα μπορείτε να δείτε τα **τρία (3)** είδη αγγείων του Κυκλοφορικού Συστήματος. Να ονομάσετε τα **τρία (3)** είδη αγγείων.

Αγγείο Α	
Αγγείο Β	
Αγγείο Γ	

(3 X 0.5μ = 1.5μ)

(γ) Να γράψετε στον πιο κάτω πίνακα **τρεις (3)** διαφορές μεταξύ του **Αγγείου Α** και του **Αγγείου Β**.

Αγγείο Α	Αγγείο Β

(3 X 0.5μ = 1.5μ)

(δ) Γνωρίζουμε πως η ανταλλαγή των ουσιών μεταξύ των ιστών του σώματος και του αίματος γίνεται σε ένα συγκεκριμένο είδος αγγείων. Να ονομάσετε τα αγγεία αυτά και να εξηγήσετε πώς το επιτυγχάνουν αυτό.

i. Είδος αγγείων: _____

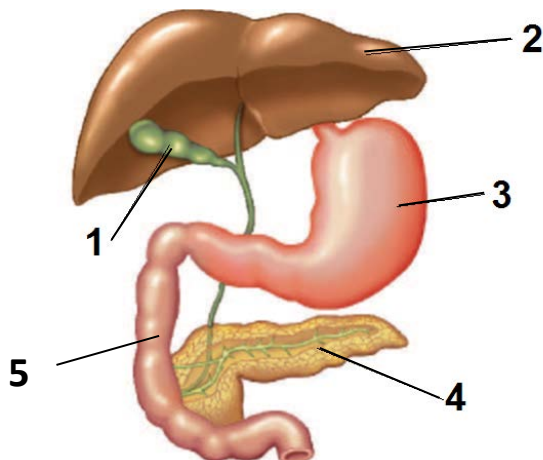
ii. Εξήγηση: _____

(2 X 0.5μ = 1μ)

ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από μια (1) ερώτηση των 10 μονάδων.

Ερώτηση 5

(α) Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις με αριθμούς 1-5 του πιο κάτω σχήματος που αφορά το πεπτικό σύστημα του ανθρώπου.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

(5 X 0.5μ = 2.5μ)

(β) Να αναφέρετε από ένα (1) ρόλο για τα **όργανα με αριθμούς 1 και 5** του πιο πάνω σχήματος.

Όργανο	Ρόλος
1	
5	

(2 X 0.5μ = 1μ)

(γ) Να γράψετε ποιος είναι ο ρόλος της χολής στο πεπτικό μας σύστημα.

(1 X 0.5μ = 0.5μ)

(δ) Να γράψετε δύο (2) ρόλους του παχέος εντέρου.

i. _____

ii. _____

(2 X 0.5μ = 1μ)

(ε) Ο κ. Χαρίλαος πάσχει εδώ και χρόνια από δυσκοιλιότητα. Ένας φίλος του, τού πρότεινε να τρώει πολλά φρούτα και λαχανικά. Ο κ. Χαρίλαος δεν γνωρίζει πώς μπορούν να τον βοηθήσουν τα φρούτα και τα λαχανικά. Μπορείτε εσείς να του εξηγήσετε;

(1 X 1.5μ = 1.5μ)

(στ) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αναφέρεται στην πέψη των διαφόρων θρεπτικών ουσιών με βάση τις ενδείξεις.

Θρεπτικές ουσίες	Όργανο στο οποίο γίνεται η πέψη (διάσπαση) της συγκεκριμένης θρεπτικής ουσίας	Χημική ουσία (ένζυμο) που διασπά τις συγκεκριμένες θρεπτικές ουσίες	Να αναφέρετε το μικρομόριο της θρεπτικής ουσίας μετά τη διάσπασή της
Πρωτεΐνες			Αμινοξέα
Υδατάνθρακες			
Νουκλεϊνικά οξέα		Παγκρεατικό υγρό	

(7 X 0.5μ = 3.5μ)

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Πάρπα Φελλά Ξένια

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017 - 2018

<u>ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2018</u>	ΒΑΘΜ.:/25 ΟΛΟΓΡ.: ΥΠΟΓΡ.:
ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29/05/2018
ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ - ΧΗΜΕΙΑ/ <u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1 ΩΡΑ ΚΑΙ 30 ΛΕΠΤΑ (90 λεπτά)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: 	ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ

1. Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο
2. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού μέσου (Típp-Ex ή ταινίας)
3. Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 3 μέρη:
 Α΄ μέρος = 2 ερωτήματα των 2.5 μονάδων. Να απαντηθούν **όλα**. **2Χ2.5=5**
 Β΄ μέρος = 2 ερωτήματα των 5 μονάδων. Να απαντηθούν **όλα**. **2Χ5=10**
 Γ΄ μέρος = 1 ερώτημα των 10 μονάδων.. **1Χ10=10**
4. Σελίδες εξεταστικού δοκιμίου: Επτά (7).

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄ :Αποτελείται από δύο (2) ερωτήματα.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2,5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλα τα ερωτήματα.

1. Να αντιστοιχίσετε τα όργανα του πεπτικού συστήματος που φαίνονται στη στήλη Α με τις λειτουργίες που αυτά κάνουν στη στήλη Β. (μ. 2,5)

Στήλη Α	Στήλη Β	Αντιστοίχιση
1 Στοματική κοιλότητα	Α Πέψη πρωτεϊνών	1.....
2 Λεπτό έντερο	Β Μάσηση τροφής	2.....
3 Στομάχι	Γ Παραγωγή βιταμίνης Κ	3.....
4 Παχύ έντερο	Δ Παραγωγή χολής	4.....
5 Συκώτι	Ε Απορρόφηση	5.....
	Στ Αποθήκευση χολής	

2. α) Να ονομάσετε το οργανίδιο του φυτικού κυττάρου που... (μ. 2)

- αποτελεί αποθήκη νερού και άλλων ουσιών:
.....
- ελέγχει ποιες ουσίες μπαίνουν και βγαίνουν από το κύτταρο:
.....
- περιέχει το γενετικό υλικό του κυττάρου:
.....
- περιέχει τη χλωροφύλλη και παράγει το άμυλο:
.....

- β) Να γράψετε μια διαφορά μεταξύ φυτικού και ζωικού κυττάρου. (μ. 0,5)

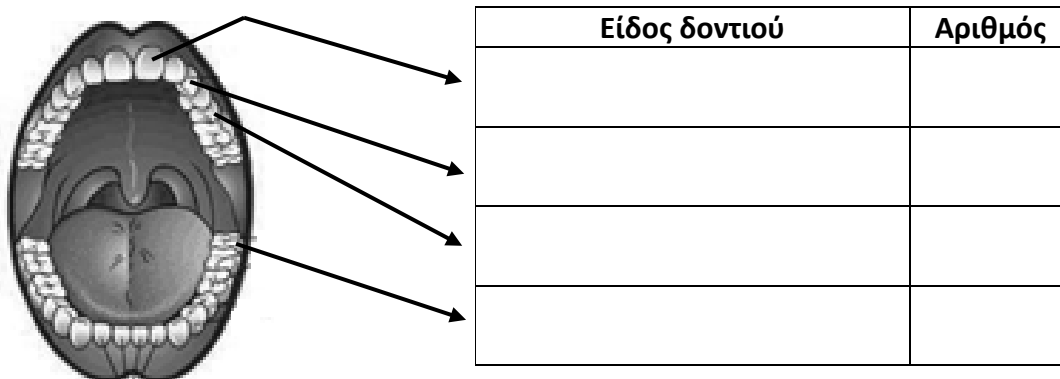
.....

ΜΕΡΟΣ Β΄ : Αποτελείται από δύο (2) ερωτήματα.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλα τα ερωτήματα.

1. α) Στο παρακάτω σχήμα φαίνεται η στοματική κοιλότητα ενός ατόμου.
Να ονομάσετε τις κατηγορίες των δοντιών και να δώσετε τον αριθμό των
δοντιών σε κάθε κατηγορία. (μ. 2)

- β) Να αντιστοιχίσετε τους όρους της στήλης Α, που αναφέρεται στα συστατικά του
δοντιού με τα χαρακτηριστικά του καθενός στη στήλη Β. (μ. 2)

Στήλη Α Συστατικό του δοντιού	Στήλη Β Χαρακτηριστικά	Αντιστοίχιση
1 Αδαμαντίνη	Α Μέρος του δοντιού που περιέχει τα νεύρα και τα αιμοφόρα αγγεία του δοντιού	1.....
2 Οδοντίνη	Β Ουσία που καλύπτει το δόντι στην περιοχή της ρίζας	2.....
3 Οστέινη ουσία	Γ Σκληρό συστατικό των δοντιών που έχει παρόμοια σύσταση με αυτή των οστών	3.....
4 Πολφός	Δ Περιβάλλει το εξωτερικό μέρος του δοντιού	4.....

- γ) Να αναφέρετε δυο τρόπους προστασίας των δοντιών από την τερηδόνα. (μ. 1)

.....
.....
.....

2. Ο Αλέξανδρος χρησιμοποίησε την παρακάτω διάταξη με τους δοκιμαστικούς σωλήνες 1-7 για να κάνει ένα πείραμα που αφορά στην ανίχνευση θρεπτικών ουσιών σε διάφορες τροφές. Αφού το μελετήσετε προσεκτικά, να απαντήσετε στα ερωτήματα που ακολουθούν.

Δείγματα τροφών					Θετικός μάρτυρας	Αρνητικός μάρτυρας
1	2	3	4	5	6	7
Ασπράδι αβγού	Χυμός λευκού σταφυλιού	Γάλα	Βούτυρο	Φρέσκος χυμός λεμονιού	Διάλυμα γλυκόζης	Διάλυμα αλατιού

- α) Ποια ουσία θα ανιχνεύσει ο Αλέξανδρος στις παραπάνω τροφές; (μ. 0,5)

.....

- β) Να ονομάσετε το αντιδραστήριο που θα χρησιμοποιήσει, καθώς επίσης και το χρώμα του αντιδραστηρίου πριν και μετά την επαφή του με τα δείγματα τροφών. (μ. 1,5)

Αντιδραστήριο:

Χρώμα πριν την επαφή του με τις τροφές:

Χρώμα μετά την επαφή του με τις τροφές:

- γ) Να αναφέρετε δυο μέρη του γαστρεντερικού σωλήνα όπου γίνεται σταδιακά η διάσπαση των παραπάνω θρεπτικών ουσιών. (μ. 1)

.....
.....

- δ) Να αναφέρετε ένα ένζυμο του πεπτικού συστήματος που κάνει την πρώτη διάσπαση της παραπάνω ουσίας σε μικρότερα μόρια. (μ. 0,5)

.....

- ε) Η ουσία που ανιχνεύει ο Αλέξανδρος αποτελεί ένα μακρομόριο. Να ονομάσετε το μικρομόριο που την αποτελεί. (μ. 0,5)

.....

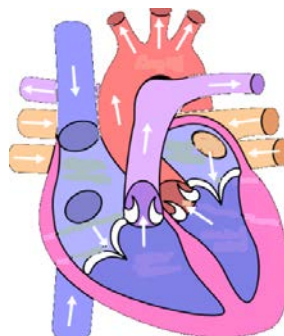
- στ) Να αναφέρετε δυο τροφές που περιέχουν το παραπάνω μόριο. (μ. 1)

.....

ΜΕΡΟΣ Γ΄ : Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των δέκα (10) μονάδων.

1. Στο διπλανό σχήμα απεικονίζεται η καρδιά, η μυώδης αυτή αντλία που πάλλεται συνεχώς σε όλη τη διάρκεια της ζωής μας.

α) Αφού μελετήσετε το σχέδιο, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν

- Από ποιους χώρους της καρδιάς εισέρχεται και από ποιους εξέρχεται το αίμα; (μ. 1)

Εισέρχεται από

Εξέρχεται από

- Ποιος χώρος της καρδιάς εισάγει το αίμα στην αορτή; (μ. 0,5)

.....

- Γιατί ο χώρος αυτός έχει παχύτερα τοιχώματα; (μ. 0,5)

.....

- Σε ποιο αγγείο εισέρχεται το αίμα, όταν φεύγει από το δεξιό μέρος της καρδιάς; (μ. 0,5)

.....

- Ποιος είναι ο σκοπός της πνευμονικής κυκλοφορίας; (μ. 0,5)

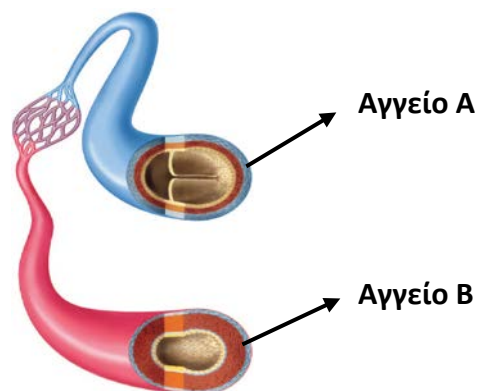
.....

.....

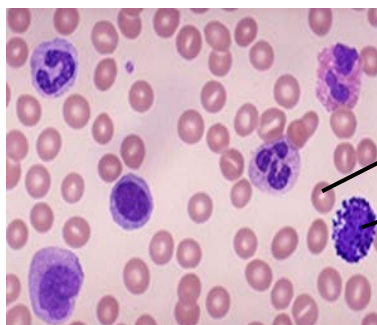
β) Στη διπλανή εικόνα φαίνεται σε τομή μια αρτηρία και μια φλέβα. Να κυκλώσετε τη σωστή απάντηση.

(μ. 1)

- I. Στο αγγείο A το αίμα προωθείται με συσπάσεις των τοιχωμάτων
- II. Στο αγγείο B υπάρχουν βαλβίδες
- III. Το αγγείο A έχει παχύτερα τοιχώματα
- IV. Στο αγγείο A εμφανίζονται σφυγμοί

γ) Στην εικόνα που ακολουθεί παρουσιάζεται μια σταγόνα αίματος στο μικροσκόπιο.

X

Ψ

Ποια από τις παρακάτω προτάσεις δείχνει τη λειτουργία των κυττάρων X και Ψ όπως φαίνεται πιο πάνω;

(μ. 1)

- I. Η δημιουργία θρόμβου
- II. Μεταφορά οξυγόνου
- III. Η αντιμετώπιση ασθενειών
- IV. Μεταφορά ορμονών

Κύτταρο X:.....

Κύτταρο Ψ:.....

δ) Η Μαρία, η Ελένη και η Νεφέλη έχουν τις εξής ομάδες αίματος:

Μαρία: B

Ελένη: AB

Νεφέλη: O

Να απαντήσετε στα ερωτήματα που ακολουθούν:

- Ποιο αντιγόνο έχουν στα ερυθρά τους αιμοσφαίρια η Μαρία και η Ελένη; (μ. 1)
Μαρία:
Ελένη:
- Ποιο/α αντίσωμα/τα έχει στο πλάσμα του αίματος της η Νεφέλη και η Ελένη; (μ. 1)
Νεφέλη:
Ελένη:
- Ποια από τις τρεις φίλες μπορεί να δώσει αίμα και στις άλλες δυο; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. (μ. 1)
.....
.....
- Γιατί η Νεφέλη **δεν** μπορεί να πάρει αίμα από καμιά από τις δυο φίλες της; (μ. 1)
.....
.....
- Να γράψετε τι θα συμβεί αν η Ελένη δώσει αίμα στη Νεφέλη. (μ. 1)
.....
.....

Οι εισηγήτριες
Πόπη Πολυδώρου
Δέσποινα Χριστοδούλου

Η Διευθύντρια
Φωτεινή Παντελή

ΟΝΟΜΑ :

ΤΜΗΜΑ:ΑΡ.: ΒΑΘΜΟΣ:

ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ:

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗ:

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΟΛΕΑΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017 – 2018

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΜΑΘΗΜΑ: Χημεία/Βιολογία

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 04/06/2018

ΤΑΞΗ: Β΄ Γυμνασίου

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 1 ωρ. 30 λεπ. (90΄ λεπτά)

ΟΔΗΓΙΕΣ:

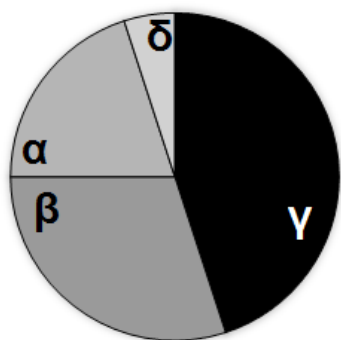
1. Το δοκίμιο αποτελείται από οκτώ (8) σελίδες.
2. Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μπλε μελάνι που δε σβήνει.
3. Το εξεταστικό δοκίμιο βαθμολογείται με 25 μονάδες και χωρίζεται σε τρία Μέρη (Α, Β, Γ). Αποτελείται από πέντε (5) συνολικά ερωτήσεις οι οποίες θα πρέπει να απαντηθούν όλες.
4. Να γράψετε όλες τις απαντήσεις σας στο εξεταστικό δοκίμιο.
5. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υλικού (Tipp-Ex).

ΜΕΡΟΣ Α': Αποτελείται από **δύο (2)** ερωτήσεις. Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με **δυόμιση (2.5)** μονάδες. **Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.**

Ερώτηση 1.

(α) Το κυκλικό διάγραμμα αποτυπώνει τα ποσοστά των κύριων ομάδων τροφών (α, β, γ και δ) που πρέπει να καταναλώνονται σε μια ισορροπημένη διατροφή.

Να τα ονομάσετε.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι		
A/A	Ομάδες τροφών	Αντιστοιχούν στο γράμμα (α/β/γ/δ)
1	Πατάτες, Δημητριακά	
2	Κρέας, ψάρι	
3	Φρούτα και λαχανικά	
4	Λίπη και Ζάχαρη	

(4 X 0.5 μον.=2 Μονάδες).....

(β) Ποια από τις κύριες οργανικές θρεπτικές ουσίες έχει μεγαλύτερη ανάγκη ένας έφηβος που είναι στην ανάπτυξή του και το σώμα του χτίζεται;

..... (1X 0.5 μον.=0,5 Μονάδα).....

Ερώτηση 2

(α) Κατά την χημική πέψη τα μακρομόρια διασπώνται σε απλούστερα μικρομόρια μόρια. Να συμπληρώσετε τη στήλη Μικρομόρια στον πίνακα II ονομάζοντας τα μόρια στα οποία διασπώνται τα Μακρομόρια στην ομώνυμη στήλη.

ΠΙΝΑΚΑΣ II		
A/A	Μακρομόρια	Μικρομόρια
1	Υδατάνθρακες	
2	Πρωτεΐνες	

(2 X 0.5 μον.=1 Μονάδα).....

(β) Να επιλέξετε για κάθε μία από τις πιο κάτω δηλώσεις αν είναι σωστή (Σ) ή λανθασμένη (Λ).

Δηλώσεις	Σ / Λ
Οι υδατάνθρακες αποτελούν καύσιμα πρώτης επιλογής. Γι αυτό και έχουν δομικό ρόλο στη λειτουργία των ζωικών οργανισμών.	
Οι βιταμίνες είναι απαραίτητο να λαμβάνονται σε μεγάλες ποσότητες. Γι αυτό και παίρνουμε έτοιμες από το φαρμακείο.	
Οι λιπαρές ουσίες σε κανονικές ποσότητες είναι πολύ χρήσιμες στον οργανισμό.	

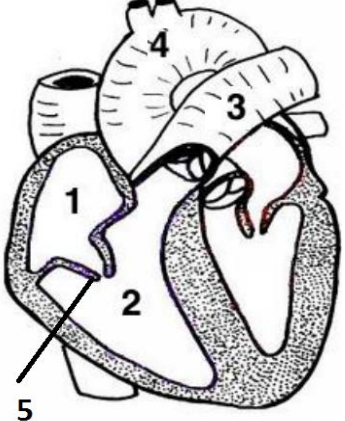
(3X 0.5 μον.=1.5 Μονάδα)

ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από **δύο (2)** ερωτήσεις. Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με **πέντε (5)** μονάδες. **Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.**

Ερώτηση 3.

(α) Να συμπληρώσετε τα μέρη της καρδιάς 1, 2, 3 και 4

	1 - 2 - 3 - 4 - (4X 0,5 μον. =2 Μονάδες).....
---	---

(β) Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με μια από τις φράσεις στο πλαίσιο.

Την καρδιά τους πνεύμονες τους ιστούς στο σώμα τις βαλβίδες τα άκρα

(i): το αίμα που απομακρύνεται από το αγγείο 3 κατευθύνεται προς

(ii): Το αίμα που απομακρύνεται από το αγγείο 4 κατευθύνεται προς

(2 X 0.5 μον. =1 Μονάδα).....

(γ) Να αντιστοιχίσετε τις ενδείξεις στη στήλη I με ΜΙΑ (1) ένδειξη στη στήλη II.

Στήλη I		Στήλη II		Στήλη I	Στήλη II
1	Ερυθρά Αιμοσφαίρια	A	Καταπολεμούν τα μικρόβια	1	
2	Λευκά αιμοσφαίρια	B	Μεταφέρουν οξυγόνο	2	
3	Αρτηρίες	Γ	Συμβάλλουν στην πήξη του αίματος	3	
4	Φλέβες	Δ	Έχουν βαλβίδες	4	
		E	Έχουν πίεση		

(4 X 0.5 μον. =2 Μονάδες).....

Ερώτηση 4.

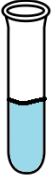
(α) Ο Γιώργος κάνοντας πειράματα στο εργαστήριο βιολογίας έχασε τις ετικέτες για το Διάλυμα Βενεδικτίνης (Benedict) και το διάλυμα Θεικού Χαλκού. Δυστυχώς ήταν και τα δύο γαλάζια. Ονόμασε το καθένα **1** και **2** και αποφάσισε να τα ελέγξει πειραματικά με τον πιο κάτω τρόπο:

Πήρε γάλα και χυμό πεπονιού και τα αραιώσε με νερό.

Πήρε επίσης τέσσερεις δοκιμαστικούς σωλήνες: στους δύο έβαλε αραιωμένο γάλα και στους άλλους δύο αραιωμένο χυμό. Πρόσθεσε σταγόνες από το διάλυμα 1 στο δοκιμαστικό σωλήνα με το Γάλα και στο δοκιμαστικό σωλήνα με το χυμό και μετά έκανε το ίδιο για το διάλυμα 2.

Ήξερε ότι ο Θεικός Χαλκός ανιχνεύει πρωτεΐνες και το διάλυμα Benedict σάκχαρα. Τα αποτελέσματα φαίνονται πιο κάτω

<u>ΔΙΑΛΥΜΑ 1</u>		<u>ΔΙΑΛΥΜΑ 2</u>	
 Γάλα: έγινε σκούρο μπλε/μωβ	 χυμός πεπονιού: έμεινε γαλάζιο	 γάλα: έγινε πορτοκαλί/ κεραμιδί	 χυμός πεπονιού: έγινε πορτοκαλί/ κεραμιδί

Να ονομάσετε το κάθε διάλυμα (Θεικός Χαλκός ή Βενεδικτίνη) και να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Διάλυμα 1: διότι

.....
.....

Διάλυμα 2: διότι

.....
.....

(4 X 0.5 μον. =2 Μονάδα)

(β) (ι) Η κατανάλωση προϊόντων που περιέχουν υδατάνθρακες όπως το άμυλο και η ζάχαρη μπορεί να προκαλέσει ζημιές στα δόντια. Να εξηγήσετε γιατί.

.....
.....
.....

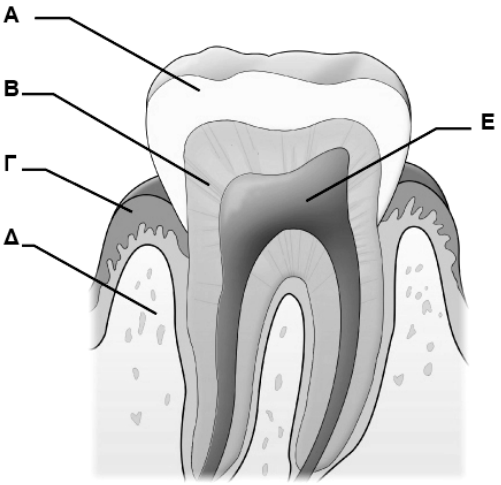
(2 X 0.5 μον. =1 Μονάδα)

(II) Αν δεν έχουμε τη δυνατότητα να βουρτσίσουμε τα δόντια μας μπορούμε να φάμε μια τσίχλα η οποία βοηθά στην παραγωγή σάλιου. Να εξηγήσετε πώς το σάλιο μπορεί να βοηθά στην προστασία των δοντιών από την τερηδόνα.

.....

(2 X 0.5 μον. =1 Μονάδες).....

(Υ) να απαντήσετε στις ερωτήσεις I και II με αναφορά στα μέρη του δοντιού (Α-Ε) που απεικονίζεται.

	I - Είναι το πιο σκληρό μέρος στο σώμα και καλύπτει το δόντι.	
	II - Περιέχει αγγεία και νεύρα. Αν επηρεαστεί από την τερηδόνα προκαλείται έντονος πονόδοντος	
	(2X 0,5 μον. =1 Μονάδα).....	

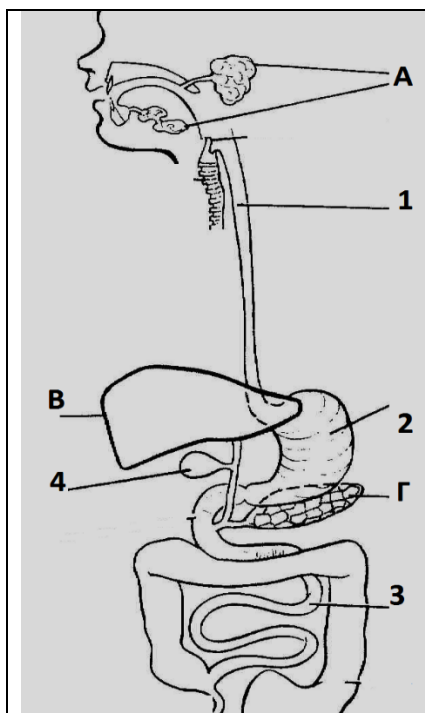
ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄

ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από **μία (1)** ερώτηση. Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με **δέκα (10)** μονάδες. **Να απαντήσετε την ερώτηση.**

Ερώτηση 5.

Στο σχήμα φαίνονται μέρη του πεπτικού συστήματος του ανθρώπινου.

Να ονομάσετε τα μέρη 1, 2, 3 και 4.

1 -

2 -

3 -

4 -

(4 X 0.5 μον = 2 Μονάδες).....

(β) Οι αδένες Α και Γ παράγουν ουσίες που είναι χρήσιμες για την πέψη των τροφών. Να ονομάσετε **μία ουσία** που συμβάλλει στην πέψη που παράγεται από αυτούς τους αδένες.

Αδένας Α:

Αδένας Γ:

(2 X 0.5 μον = 1 Μονάδα).....

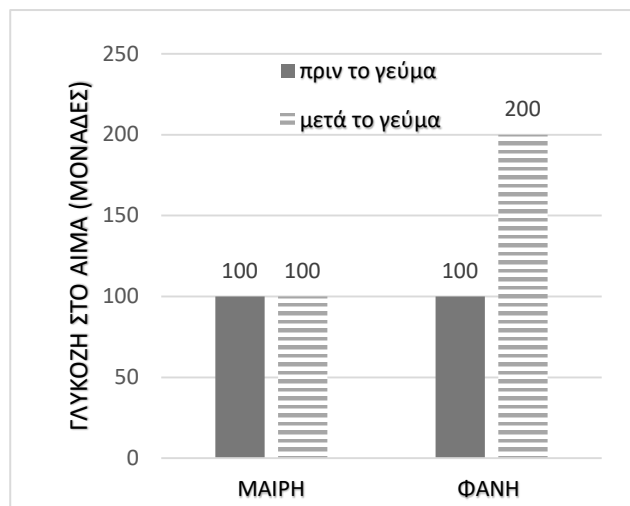
(γ) Στην παράγραφο που ακολουθεί λείπει **μία** λέξη σε κάθε κενό. Να τις συμπληρώσετε με **μία** από τις λέξεις που βρίσκονται στο πλαίσιο. Η κάθε λέξη μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο μία φορά

Ινσουλίνη αυξήσει	γλυκαγόνη μειώσει	γαστρίνη εκκρίνει	πεψίνη διασπάσει
----------------------	----------------------	----------------------	---------------------

«Αν η κατανάλωση υδατανθράκων και σακχάρων σε ένα γεύμα είναι ψηλή τότε το πάγκρεας εκκρίνει την ορμόνη Η δράση αυτής της ορμόνης είναι να τη γλυκόζη στο αίμα.»

(2 X 0.5 μον. =1 Μονάδα)

(δ) Δύο άτομα η Μαίρη και η Φανή έκαναν ανάλυση τη γλυκόζη στο αίμα τους πριν φάνε ό,τιδήποτε. Μετά έφαγαν το ίδιο γεύμα (είδος και ποσότητα) και μετά από την πάροδο δύο ωρών (120 λεπτά), ξαναμετρήθηκε η γλυκόζη τους. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης φαίνονται στο πιο κάτω γράφημα. Να το μελετήσετε και να απαντήσετε τις ερωτήσεις που το αφορούν.

(ι) Για να μπορέσουμε να συγκρίνουμε τη Μαίρη με τη Φανή σε αυτή τη διερεύνηση, κάποιοι παράγοντες έμειναν σταθεροί. Να ονομάσετε δύο από αυτούς.

Παράγοντας 1:

Παράγοντας 2.

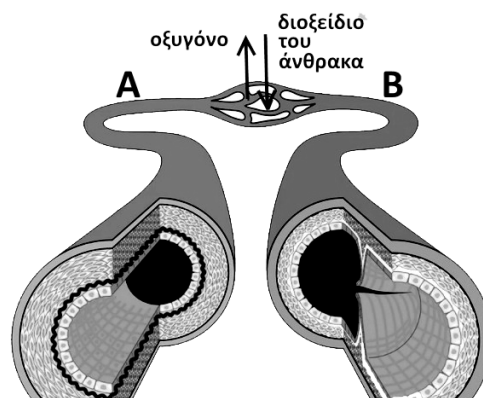
(2 X 0.5 μον = 1 Μονάδα).....

(ii) Να εξηγήσετε γιατί η Μαίρη θεωρείται υγιής και δεν έχει διαβήτη, με βάση τα αποτελέσματα της ανάλυσής της.

.....

(2 X 0.5 μον = 1 Μονάδα).....

(ε) Το τριχοειδές αγγείο του σχήματος με άκρα Α και Β, βρίσκεται σε όργανο του ανθρώπινου σώματος. Με βάση την εικόνα να χαρακτηρίσετε κάθε μια από τις παρακάτω προτάσεις με Σ αν είναι σωστή ή Λ αν είναι λανθασμένη.

A/A	Δήλωση	Σ / Λ
-----	--------	-------

I	Το Β είναι το αρτηριακό άκρο του τριχοειδούς.	
II	Το διοξείδιο του άνθρακα διοχετεύεται στον αέρα.	
III	Το άκρο Α του τριχοειδούς ανήκει σε κλάδο της πνευμονικής αρτηρίας.	

(3X 0.5 μον. =1,5 Μονάδες)

(στ) Να απαντήσετε στις ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής που ακολουθούν:

I	Οι θρεπτικές ουσίες στις τροφές μπορεί να είναι οργανικές και ανόργανες. Οι οργανικές ουσίες περιέχουν A Άνθρακα και Υδρογόνο B Άμυλο και υδατάνθρακες C Οξυγόνο και Ασβέστιο D Άμυλο και πρωτεΐνες	
II	Η χολή είναι σημαντική επειδή A Διασπά τα λίπη B Βοηθά τα λίπη να αναμιχθούν με το νερό C Προστατεύει το έντερο D Συμβάλει στην καλή λειτουργία του παχέος εντέρου	
III	Οι φυτικές ίνες είναι απαραίτητες για την καλή λειτουργία A Του παχέος εντέρου B Του ήπατος C Του στομάχου D Του παγκρέατος	
IV	Πρωτεΐνες περιέχουν A Το κρέας μόνο B Το κρέας και το ψάρι μόνο C Το κρέας το ψάρι και οι ξηροί καρποί D Το ψωμί	
V	Οι πολλές αναδιπλώσεις του λεπτού εντέρου συμβάλλουν κυρίως A στην ανάμιξη των τροφών B στην πέψη των αμινοξέων C στην απορρόφηση των ουσιών D στην προστασία από τα μικρόβια	

(5 X 0.5 μον. =2,5 Μονάδες)

ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Γ'

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Χριστίνα Σιδερά
Μιχάλης Χριστοδουλίδης

Ευαγόρας Καραγεώργης

Μάθημα: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ – ΧΗΜΕΙΑ /ΒΙΟΛΟΓΙΑ)

Τάξη: Β΄

Βαθμός: _____ / 25

Βαθμός: _____ / 20

Ημερομηνία: 31/05/2018

Ολογράφως: _____

Χρόνος: 1 ώρα 30 λεπτά

Υπογραφή Καθηγήτριας: _____

Ονοματεπώνυμο: _____

Τμήμα: _____ Αριθμός: _____

Βιολογία (25 μονάδες)**Αριθμός σελίδων Βιολογίας 8.****Να γράφετε με μπλε ή μαύρο μελάνι.****Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή ταινίας.****ΜΕΡΟΣ Α΄ (5 μονάδες)****Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.****Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2,5) μονάδες.****Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.****Ερώτηση 1**

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής βάζοντας σε κύκλο **ένα μόνο γράμμα** Α, Β, Γ, ή Δ που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση (π.χ. **(Α)**)

α) Όλοι οι ζωντανοί οργανισμοί χρειάζονται απαραίτητα **τροφή:**

- A.** Για την ανάπτυξη του οργανισμού
- B.** Για την επούλωση πληγών
- Γ.** Για την παραγωγή ενέργειας
- Δ.** Για όλα τα πιο πάνω

β) Οι **προσαρτημένοι αδένες του πεπτικού συστήματος είναι:**

- A.** Το στομάχι, το πάγκρεας και το συκώτι
- B.** Το λεπτό έντερο, το στομάχι και το πάγκρεας
- Γ.** Οι σιελογόνοι αδένες, το πάγκρεας και το συκώτι
- Δ.** Οι σιελογόνοι αδένες, το στομάχι και το πάγκρεας

γ) Στο **παχύ έντερο** γίνεται:

- A. Απορρόφηση νερού, αλάτων και βιταμινών
- B. Προσωρινή αποθήκευση άπεπτων υλικών των τροφών
- Γ. Παραγωγή της βιταμίνης K
- Δ. Όλα τα πιο πάνω

δ) Τα **αιμοπετάλια** είναι μια κατηγορία κυττάρων του αίματος που:

- A. Παίζουν σημαντικό ρόλο στην πήξη του αίματος
- B. Καταπολεμούν παθογόνα μικρόβια που εισέρχονται στον οργανισμό
- Γ. Μεταφέρουν οξυγόνο και απομακρύνουν διοξείδιο του άνθρακα από τους ιστούς
- Δ. Περιέχουν τη σιδηρούχα πρωτεΐνη αιμοσφαιρίνη

ε) Τα **αντιγόνα** που καθορίζουν τις **ομάδες αίματος** στον άνθρωπο είναι:

- A. Τα αντιγόνα A, B, και O
- B. Τα αντιγόνα A, B, AB και O
- Γ. Τα αντιγόνα A και B
- Δ. Τα αντιγόνα A, B και AB

(5 x 0.5 = 2.5) Μονάδες:

Ερώτηση 2

α) Οι **θρεπτικές ουσίες** των τροφών, ανάλογα με τη χρησιμότητά τους στον οργανισμό διακρίνονται στις τρεις **κατηγορίες** που αναφέρονται πιο κάτω. Να εξηγήσετε τη **χρησιμότητα** κάθε κατηγορίας στον οργανισμό.

(i) Δομικές ουσίες:

.....

(ii) Ενεργειακές ουσίες:

.....

(iii) Συμπληρωματικές ουσίες:

.....

(3 x 0.5 = 1.5) Μονάδες:

β) Οι ειδικοί συνιστούν σε άτομα που παρουσιάζουν πρόβλημα δυσκοιλιότητας να καταναλώνουν τροφές πλούσιες σε **φυτικές ίνες**.

(i) Να ονομάσετε δύο πηγές φυτικών ινών:

..... και

(2 x 0.25 = 0.5) Μονάδες:

(ii) Να εξηγήσετε γιατί οι ειδικοί συνιστούν σε άτομα με **δυσκοιλιότητα** να καταναλώνουν τροφές πλούσιες σε φυτικές ίνες.

.....
.....
.....
.....

(1 x 0.5 = 0.5) Μονάδες:

ΜΕΡΟΣ Β' (10 μονάδες)

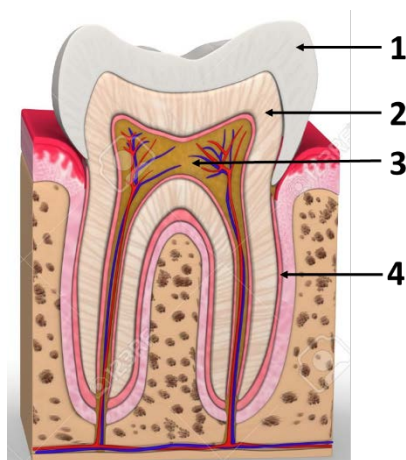
Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

α) Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις με τους αριθμούς **1 – 4** στο πιο κάτω σχήμα που παρουσιάζει τη **δομή** ενός ανθρώπινου **δοντιού**.

Αριθμός	Μέρος ή συστατικό δοντιού
1	
2	
3	
4	

(4 x 0.25 = 1) Μονάδες:

β) Η συχνή **κατανάλωση γλυκών**, σε συνδυασμό με την έλλειψη συχνού βουρτσίσματος των δοντιών, οδηγούν στην **καταστροφή των δοντιών**. Εξηγήστε γιατί.

.....

.....

.....

.....

(1 x 0.5 = 0.5) Μονάδες:

γ) Να ονομάσετε δύο **παθήσεις των δοντιών**.

- (i)
- (ii)

(2 x 0.25 = 0.5) Μονάδες:

δ) Να εισηγηθείτε δύο τρόπους **προστασίας των δοντιών** από ασθένειες.

- (i)
- (ii)

(2 x 0.5 = 1) Μονάδες:

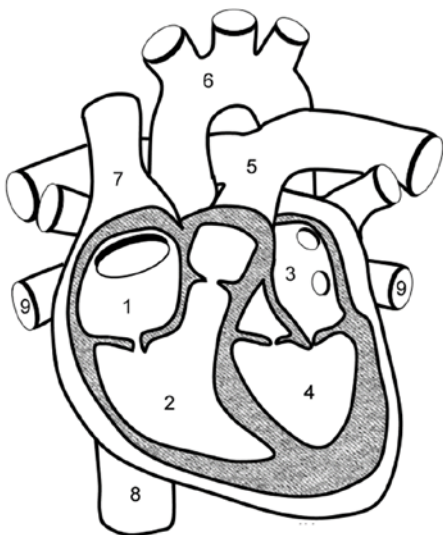
ε) Μέσα στο **στομάχι** γίνονται βασικές λειτουργίες του οργανισμού που αφορούν στην πέψη της τροφής. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αφορά στις **λειτουργίες** του στομαχιού και τις απαραίτητες **δραστικές ουσίες** για κάθε λειτουργία.

Λειτουργία στομαχιού	Δραστική ουσία
	Υδροχλωρικό οξύ
Πέψη πρωτεϊνών	
Ρυθμίζει την έκκριση του γαστρικού υγρού	
	Βλέννα

(4 x 0.5 = 2) Μονάδες:

Ερώτηση 2

α) Το πιο κάτω σχήμα παριστάνει **την καρδιά του ανθρώπου** σε τομή. Να ονομάσετε τα μέρη της καρδιάς που δείχνουν οι αριθμοί **1, 4, 6** και **7** συμπληρώνοντας τον πίνακα που ακολουθεί.

Αριθμός	Μέρη της καρδιάς
1	
4	
6	
7	

(4 χ 0.5 = 2) Μονάδες:

β) Ποιος είναι ο **ρόλος των βαλβίδων** που ενώνουν τους κόλπους με τις κοιλίες;

.....

.....

.....

(1 χ 0.5 = 0.5) Μονάδες:

γ) Γιατί οι αθλητές αποκτούν σταδιακά μεγαλύτερη σε μέγεθος καρδιά σε σχέση με τους μη αθλητές;

.....

.....

.....

(1 χ 0.5 = 0.5) Μονάδες:

δ) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αφορά στις **διαφορές** μεταξύ **αρτηριών** και **φλεβών**.

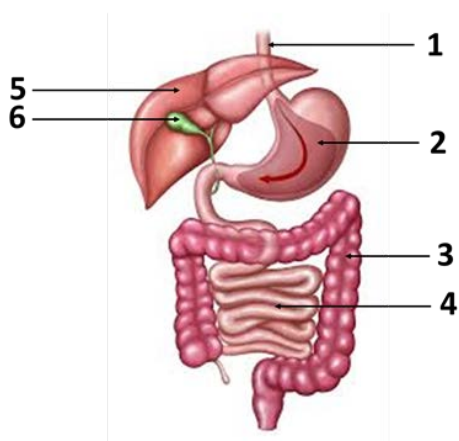
Αρτηρίες	Φλέβες
Έχουν τοιχώματα	Έχουν μυϊκό ιστό
Έχουν διάμετρο αυλού	 σφυγμό
Το αίμα εμφανίζει πίεση	Το αίμα εμφανίζει πίεση
Είναι αγγεία	Διαθέτουν στο εσωτερικό τους

(8 χ 0.25 = 2) Μονάδες:

ΜΕΡΟΣ Γ΄ (10 μονάδες)

Αποτελείται από μία (1) ερώτηση των δέκα (10) μονάδων.

α) Στο παρακάτω σχήμα φαίνεται μέρος του **πεπτικού συστήματος** του ανθρώπινου οργανισμού. Να ονομάσετε τα όργανα που παρουσιάζουν οι ενδείξεις **1 μέχρι 6**, συμπληρώνοντας τον πιο κάτω πίνακα.

Αριθμός	Όργανο
1	
2	
3	
4	
5	
6	

(6 χ 0.5 = 3) Μονάδες:

β) Δίπλα από κάθε πρόταση που αναφέρεται στο **πεπτικό σύστημα**, να σημειώσετε **Σ** αν είναι σωστή και **Λ** αν είναι λανθασμένη.

- (i) Η λυσοζύμη είναι ένζυμο απαραίτητο για τη μερική διάσπαση του αμύλου
- (ii) Στο λεπτό έντερο γίνεται η ολοκλήρωση της πέψης των τροφών
- (iii) Τα ριβοσώματα είναι οργανίδια του κυττάρου στα οποία γίνεται η πρωτεϊνοσύνθεση
- (iv) Στους χλωροπλάστες γίνεται η λειτουργία της αναπνοής κατά την οποία παράγεται ενέργεια απαραίτητη για τις ανάγκες του κυττάρου
- (4 x 0.5 = 2) Μονάδες:

γ) Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει **δύο κατηγορίες κυττάρων του αίματος**. Αφού τις ονομάσετε, να συμπληρώσετε τη λειτουργία τους στον οργανισμό.

Κύτταρο του αίματος	Ονομασία κυττάρου	Λειτουργία κυττάρου
		
		

(4 x 0.5 = 2) Μονάδες:

δ) Η **υπέρταση** είναι μια κατάσταση κατά την οποία η αρτηριακή πίεση είναι αυξημένη με αποτέλεσμα να προκαλούνται σοβαρά προβλήματα υγείας στην καρδιά.

- (i) Από ποια **τιμή** συστολικής πίεσης θεωρούμε ότι ένα άτομο έχει **υπέρταση**;

 (1 x 0.5 = 0.5) Μονάδες:

- (ii) Να αναφέρετε δύο **παράγοντες** που δημιουργούν αυξημένες πιθανότητες να εμφανίσει ένα άτομο **υπέρταση**.
 και
 (2 x 0.25 = 0.5) Μονάδες:

ε) Η **αρτηριοσκλήρυνση** είναι μία πάθηση που μπορεί να οδηγήσει σε απόφραξη των αρτηριών. Να αναφέρετε δύο λόγους στους οποίους **οφείλεται** η αρτηριοσκλήρυνση.

(i)

.....

(ii)

.....

(2 x 0. 5 = 1) Μονάδες:

στ) Να συμπληρώσετε τις πιο κάτω προτάσεις που αναφέρονται στις **ομάδες αίματος**.

(i) Η ομάδα αίματος μπορεί να **δώσει αίμα** σε όλες τις ομάδες και ονομάζεται

.....

(ii) Η ομάδα αίματος μπορεί **να πάρει** αίμα από όλες τις ομάδες και ονομάζεται

.....

(4x 0. 25 = 1) Μονάδες:

Η Εισηγήτρια:

Ο Διευθυντής

Κρασιά Παναγιώτα

Χανδριώτης Δημήτρης

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Να **κυκλώσετε** την ορθή απάντηση για τις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. Για κάθε ερώτηση υπάρχει μόνο μία ορθή απάντηση.

(α) Ομάδα θρεπτικών ουσιών οι οποίες εξυπηρετούν τόσο ενεργειακές όσο και δομικές ανάγκες του οργανισμού. Προέρχονται κυρίως από φυτικές πηγές. Αποτελούν τη σημαντικότερη πηγή ενέργειας για το κύτταρο (καύσιμα πρώτης επιλογής).

- i. Υδατάνθρακες
- ii. Βιταμίνες
- iii. Λιπίδια (λιπαρές ουσίες)
- iv. Πρωτεΐνες

(β) Από τις πιο κάτω τροφές, αυτή που περιέχει πρωτεΐνες είναι:

- i. Πατάτα
- ii. Κοτόπουλο
- iii. Ψωμί
- iv. Ρύζι

(γ) Ανήκουν στις ανόργανες θρεπτικές ουσίες:

- i. Υδατάνθρακες
- ii. Άλατα
- iii. Λιπίδια (λιπαρές ουσίες)
- iv. Πρωτεΐνες

(δ) Αυτά τα είδη δοντιών τεμαχίζουν την τροφή:

- i. Τομείς
- ii. Κυνόδοντες
- iii. Προγόμφιοι
- iv. Γομφίοι

(ε) Το όργανο παραγωγής του ενζύμου αυτού είναι το στομάχι:

- i. Αμυλάση
- ii. Πepsίνη
- iii. Θρυψίνη
- iv. Λυσοζίμη

(5 x 0.5 μ = 2.5 μ) μ:...

Ερώτηση 2

Να αντιστοιχίσετε τη στήλη Α με τη στήλη Β (στη στήλη Β περισεύει ένας όρος).

Στήλη Α	Στήλη Β	Αντιστοίχιση
1. Έχουν λεπτά τοιχώματα	α. Τριγλώχινη	1. _____
2. Έχουν παχιά τοιχώματα	β. Φλέβες	2. _____
3. Ανταλλαγή αερίων και άλλων ουσιών	γ. Διγλώχινη	3. _____
4. Βαλβίδα στο δεξί μέρος της καρδιάς	δ. Αορτή	4. _____
5. Βαλβίδα στο αριστερό μέρος της καρδιάς	ε. Τριχοειδή αγγεία	5. _____
	στ. Αρτηρίες	

(5 x 0.5 μ = 2.5 μ) μ:...

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

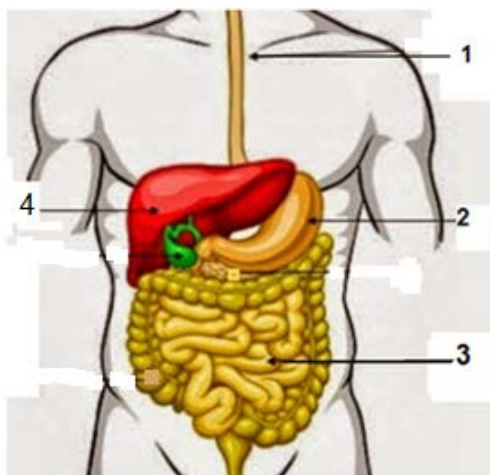
Ερώτηση 3

(α) Να σημειώσετε δίπλα από κάθε λειτουργία το όργανο που της αντιστοιχεί.

- i. Έκκριση της χολής και <<Βιοχημικό εργαστήριο του οργανισμού>>.
- ii. Κατάποση, ομιλία, γεύση, αφή.
- iii. Κλείνει την είσοδο του λάρυγγα κατά την κατάποση.
- iv. Αποθηκεύει μεγάλες ποσότητες τροφής.
- v. Με περισταλτικές κινήσεις ωθεί το βλωμό προς το στομάχι.
- vi. Έκκριση παγκρεατικού υγρού προς το δωδεκαδάκτυλο.

(6 x 0.5 μ = 3 μ) μ:...

(β) Να ονομάσετε τα όργανα του πεπτικού συστήματος που παρουσιάζουν οι ενδείξεις 1- 4, στο πιο κάτω σχήμα, συμπληρώνοντας τον πιο κάτω πίνακα:

A/A	Όργανο του πεπτικού συστήματος
1	
2	
3	
4	

(4 x 0.5 μ = 2 μ) μ:...

Ερώτηση 4

(α) Να συμπληρώσετε τον πίνακα ανίχνευσης θρεπτικών ουσιών.

ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ	ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΤΗΣ ΘΡΕΠΤΙΚΗΣ ΟΥΣΙΑΣ	ΧΡΩΜΑ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΙΟΥ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΗ ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ	ΧΡΩΜΑ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΙΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΗ ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ
Λιπαρές ουσίες	Αιθανόλη	Άχρωμο	
Απλά σάκχαρα	Διάλυμα	Γαλάζιο	
Πρωτεΐνες	Διάλυμα υδροξειδίου του νατρίου και διάλυμα θειϊκού χαλκού		Κυανό

(4 x 0.5 μ = 2 μ) μ:...

(β) Ο Κώστας επιμένει ότι το ασπράδι του αυγού περιέχει βιταμίνη C. Η Άννα όμως δεν πιστεύει ότι το ασπράδι του αυγού περιέχει βιταμίνη C, αλλά υποστηρίζει ότι ο χυμός λεμονιού περιέχει βιταμίνη C. Για να διαπιστώσουν ποιο από τα δύο τρόφιμα περιέχει βιταμίνη C έκαναν ένα πείραμα. Στο πείραμα χρησιμοποίησαν διάλυμα υπερμαγγανικού καλίου, ασπράδι αυγού και χυμό λεμονιού.

i. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα με τους παράγοντες του πειράματος που έκαναν ο Κώστας και η Άννα για να μπορέσουν να διαπιστώσουν ποια τροφή περιέχει βιταμίνη C.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ			
A/A	Παράγοντες που κρατούμε σταθερούς	Παράγοντας που αλλάζουμε	Παράγοντας που μετρούμε
1.		(Τι αλλάζει από σωλήνα σε σωλήνα στο πείραμα;)	(Τι είδους αλλαγή μετρούμε στο πείραμα;)
2.			
3.			

(5 x 0.5 μ = 2.5 μ) μ:...

ii. Ποιο είναι το αποτέλεσμα του πειράματος;

.....

(1 x 0.5 μ = 0.5 μ) μ:...

ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από μια (1) ερώτηση των δέκα (10) μονάδων.

Ερώτηση 5

(α) Να μελετήσετε το πιο κάτω κείμενο και να απαντήσετε στα ερωτήματα που ακολουθούν.

Ο κύριος Ηλίας υποφέρει από δυσκοιλιότητα. Έκανε κολονοσκόπηση, εξέταση του παχέως εντέρου και τα αποτελέσματα δεν έδειξαν να έχει κάτι παθολογικό. Η δυσκοιλιότητά του μπορεί να οφείλεται στην κακή μη ισορροπημένη διατροφή που κάνει.

i. Να γράψετε δύο ρόλους του παχέως εντέρου.

-
-

(2 x 0.5 μ = 1 μ) μ:....

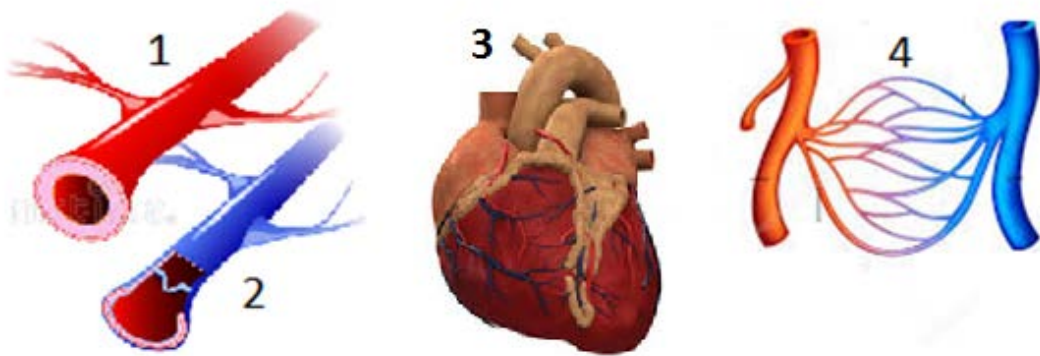
ii. Δύο τρόποι πρόληψης των ασθενιών του παχέως εντέρου είναι:

-
-

(2 x 0.5 μ = 1 μ) μ:....

(β) Στην πιο κάτω εικόνα φαίνονται τα όργανα του κυκλοφορικού συστήματος.

i. Να ονομάσετε τα όργανα με αριθμούς 1 - 4.

A/A	Όργανο του κυκλοφορικού συστήματος
1	
2	
3	
4	

(4 x 0.5 μ = 2 μ) μ:....

ii. Να χαρακτηρίσετε την κάθε πρόταση ως **Σωστή** ή **Λάθος**.

- Η καρδιά χωρίζεται σε δυο κόλπους και δυο κοιλίες
(4 x 0.5 μ = 2 μ) μ:....
- Ο αριστερός κόλπος επικοινωνεί με τον δεξιό κόλπο
- Τα τοιχώματα στους κόλπους είναι παχύτερα από αυτά στις κοιλίες
- Η καρδιά μας αποτελείται από ένα ιδιαίτερο τύπο μυικού ιστού που ονομάζεται μυοκάρδιο
(4 x 0.5 μ = 2 μ) μ:....

(γ) Ο Αντρέας είναι ομάδας αίματος **A** και ο Γιώργος **O**.

- i. Ποιο/ποια είδος/είδη αντιγόνου έχουν στην επιφάνεια των ερυθρών αιμοσφαιρίων τους
- Ο Αντρέας;
(1 x 0.5 μ = 0.5 μ) μ:....
 - Ο Γιώργος;
(1 x 0.5 μ = 0.5 μ) μ:....

ii. Πόσα και ποια είδη αντιγόνων καθορίζουν τις τέσσερις ομάδες αίματος στον άνθρωπο;
.....
(2 x 0.5 μ = 1 μ) μ:....

(δ) Η Αγγελική είχε ψηλό πυρετό και ο γιατρός την παρέπεμψε να κάνει εξετάσεις αίματος. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων έδειξαν να έχει αυξημένο αριθμό λευκών αιμοσφαιρίων. Να δικαιολογήσετε την αύξηση των λευκών αιμοσφαιρίων στο αίμα της Αγγελικής.
.....
.....
(1 x 1 μ = 1 μ) μ:....

(ε) Να εξηγήσετε πού οφείλεται η κούραση που νιώθουν τα άτομα που καπνίζουν.
.....
.....
.....
(1 x 1 μ = 1 μ) μ:....

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Οι εισηγήτριες:

Δέσποινα Καδή
Ρένα Παπαχριστοφόρου

Η Διευθύντρια:

Παρασκευή Μόρμوره

Όνοματεπώνυμο:
.....
Τμήμα:
Αριθμός:

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017-2018

Βαθμός:
Ολογράφως:
Υπογραφή:

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ/ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29/05/2018

ΤΑΞΗ : Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 1 ώρα και 30 λεπτά (90 λεπτά)

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-Ex)

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **8** σελίδες

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Μέρος Α΄: Αποτελείται από **δύο (2) ερωτήματα**. Να απαντήσετε **ΣΕ ΟΛΑ τα ερωτήματα**. Κάθε ορθή και πλήρης απάντηση σε ερώτημα βαθμολογείται με **δύο και μισή (2,5) μονάδες**.

Ερώτημα 1

Ο πίνακας που ακολουθεί αφορά τη χημική πέψη των θρεπτικών συστατικών. Να συμπληρώσετε τα κενά που αντιστοιχούν στους αριθμούς 1-10. (10 x 0,25 = 2,5 μ)

ΠΕΠΤΙΚΟ ΕΝΖΥΜΟ	ΟΡΓΑΝΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΖΥΜΟΥ	ΜΑΚΡΟΜΟΡΙΟ ΠΟΥ ΔΙΑΣΠΑΤΑΙ	ΜΙΚΡΟΜΟΡΙΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΙ
1.	2.	Πρωτεΐνη	3.
4.	Πάγκρεας	Άμυλο	5.
Θρυψίνη	6.	7.	8.
9.	Πάγκρεας	10.	Νουκλεοτίδια

Ερώτημα 2

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής βάζοντας σε κύκλο μία μόνο σωστή απάντηση. (5 x 0,5 = 2,5 μ)

- (α) Ένα άτομο έχει αφαιρέσει χειρουργικά τη χοληδόχο του κύστη. Ποια από τις πιο κάτω προτάσεις είναι ορθή;
- I. δεν μπορεί να τρώει υδατάνθρακες
 - II. μπορεί να τρώει λιπαρά σε περιορισμένες ποσότητες
 - III. μπορεί να τρώει τροφή μόνο σε υγρή μορφή
 - IV. μπορεί να τρώει μόνο ένα γεύμα την ημέρα
 - V. όλα τα πιο πάνω
- (β) Σε ποιο/α μέρη του κυκλοφορικού μας συστήματος συναντάμε βαλβίδες:
- I. αρτηρίες και μεταξύ δεξιάς και αριστερής κοιλίας
 - II. αρτηρίες και μεταξύ δεξιού και αριστερού κόλπου
 - III. φλέβες και μεταξύ δεξιού κόλπου και δεξιάς κοιλίας
 - IV. τριχοειδή και αρτηρίες
 - V. κανένα από τα πιο πάνω
- (γ) Η εσωτερική κοιλότητα των δοντιών που περιέχει αγγεία και νεύρα ονομάζεται:
- I. αδαμαντίνη
 - II. οδοντίνη
 - III. οστό γνάθου
 - IV. οστεΐνη
 - V. κανένα από τα πιο πάνω
- (δ) Μια πάθηση του παχέως εντέρου είναι:
- I. έλκος
 - II. κίρρωση ήπατος
 - III. γαστρίτιδα
 - IV. έμφραγμα
 - V. κανένα από τα πιο πάνω
- (ε) Ποιο από τα παρακάτω δείχνει την ορθή σειρά όσο αφορά τον τρόπο οργάνωσης του ανθρώπινου οργανισμού;
- I. μικρομόριο – οργανίδιο – οργανικό σύστημα – κύτταρο
 - II. κύτταρο – οργανίδιο – ιστός – όργανο
 - III. μακρομόριο – οργανίδιο – κύτταρο – ιστός
 - IV. κύτταρο – μακρομόριο – ιστός – όργανο
 - V. μακρομόριο – άτομο – κύτταρο - όργανο

Μέρος Β΄: Αποτελείται από **δύο (2)** ερωτήματα. Να απαντήσετε **ΣΕ ΟΛΑ** τα ερωτήματα. Κάθε ορθή και πλήρης απάντηση σε ερώτημα βαθμολογείται με **πέντε (5) μονάδες**.

Ερώτημα 3

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά των τριών (3) ειδών αιμοφόρων αγγείων.

(α) Να συμπληρώσετε τα άδεια κουτιά με τα ονόματα των αγγείων που ταιριάζουν με τα χαρακτηριστικά τους. (3 x 0,25 = 0,75 μ)

Τύπος αιμοφόρου αγγείου	Διάμετρος αγγείου (mm)	Πάχος του τοιχώματος (mm)
	30	1,5
	0,006	0,001
	25	2

(β) Από όλα τα αγγεία, τα αγγεία στη δεύτερη γραμμή του πιο πάνω πίνακα είναι τα καλύτερα προσαρμοσμένα, για να κάνουν την ανταλλαγή αερίων στους ιστούς. Να δώσετε ένα λόγο για αυτό, χρησιμοποιώντας στοιχεία από τον πιο πάνω πίνακα. (1 x 0,5 = 0,5 μ)

.....

.....

.....

(γ) I. Στο διπλανό σχήμα φαίνεται η εξωτερική όψη της καρδιάς. Υπάρχει στένωση του αγγείου στο σημείο X. Να εξηγήσετε τι θα συμβεί στα κύτταρα του καρδιακού μυ στη σκιασμένη περιοχή, αν η στένωση εμποδίζει το αίμα να περάσει και γιατί. (2 x 0,5 = 1 μ)

.....

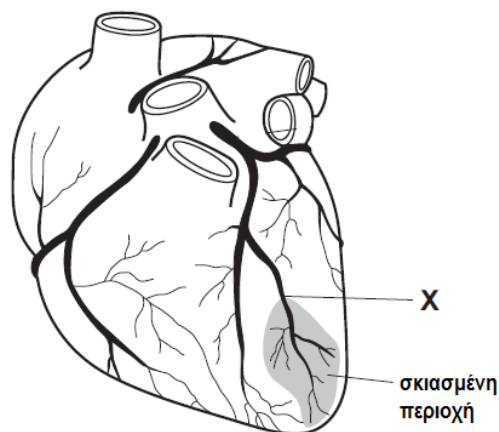
.....

.....

.....

.....

.....

II. Πώς ονομάζουμε την πάθηση όπου υπάρχει στένωση αρτηρίας, όπως στο πιο πάνω σχήμα;

(1 x 0,5 = 0,5 μ)

.....

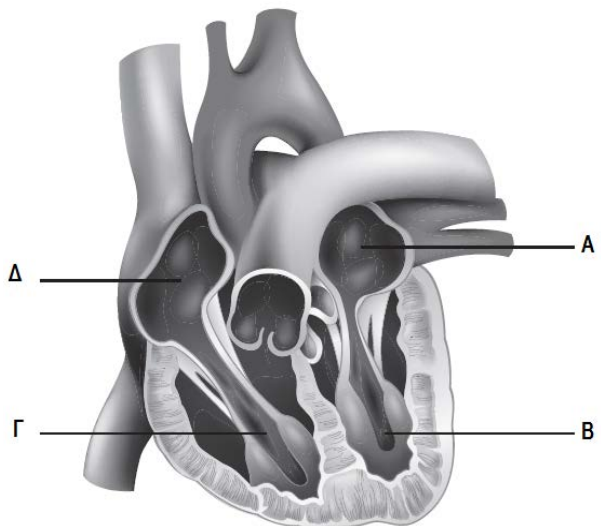
III. Να αναφέρετε **ένα (1)** τρόπο θεραπείας της πιο πάνω πάθησης:

(1 x 0,5 = 0,5 μ)

.....

(δ) I. Ποια από τις πιο κάτω δηλώσεις είναι ορθή;
(1 x 0,25 = 0,25 μ)

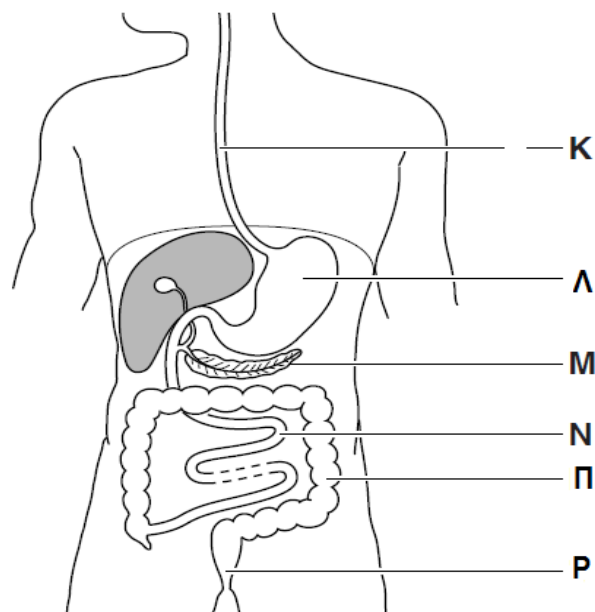
- i. Το Α είναι ο αριστερός κόλπος και δέχεται αίμα από το σώμα.
- ii. Το Β είναι η αριστερή κοιλία και στέλνει αίμα σε όλο το σώμα.
- iii. Το Γ είναι ο δεξιός κόλπος και δέχεται αίμα από τους πνεύμονες.
- iv. Το Δ είναι η δεξιά κοιλία που στέλνει αίμα στους πνεύμονες.
- v. κανένα δεν είναι ορθό.

II. Να σημειώσετε στο διπλανό σχήμα i. την αορτή ii. την άνω κοίλη φλέβα iii. την πνευμονική αρτηρία.
(3 x 0,5 = 1,5 μ)

Ερώτημα 4

Το πιο κάτω σχήμα είναι το διάγραμμα του πεπτικού συστήματος.

(α) Να χρησιμοποιήσετε τα γράμματα από το διάγραμμα για να αναγνωρίσετε: (3 x 0,25 = 0,75 μ)

- I. το παχύ έντερο:
- II. το πάγκρεας:
- III. το στομάχι:

(β) Να περιγράψετε με λίγα λόγια **μια (1) λειτουργία** των πιο κάτω οργάνων: (3 x 0,5 = 1,5 μ)

I. παχύ έντερο:

.....

.....

II. πάγκρεας:

.....

.....

III. στομάχι:

.....

.....

(γ) I. Στο πιο πάνω διάγραμμα του πεπτικού συστήματος να τραβήξετε μια γραμμή στο όργανο που παράγεται η χολή. Να το σημειώσετε το με το γράμμα X. (1 x 0,25 = 0,25 μ)

II. Να αναφέρετε την δράση της χολής στο δωδεκαδάκτυλο. (1 x 0,5 = 0,5 μ)

.....

.....

III. Να εξηγήσετε πως η δράση αυτή της χολής επιταχύνει την πέψη των λιπών. (1 x 0,5 = 0,5 μ)

.....

.....

.....

.....

(δ) Οι θρεπτικές ουσίες που έχουν υποστεί πέψη απορροφούνται από το λεπτό έντερο. Να εξηγήσετε π είναι η απορρόφηση αναφέροντας **δύο (2)** χαρακτηριστικά στη δομή του λεπτού εντέρου που επιτρέπουν τη γρήγορη και αποτελεσματική απορρόφηση των θρεπτικών συστατικών. (3 x 0,5 = 1,5 μ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Μέρος Γ΄ : Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα. Να απαντήσετε ΣΕ ΟΛΑ τα μέρη του ερωτήματος. Η ορθή και πλήρης απάντηση στο ερώτημα βαθμολογείται με **δέκα (10) μονάδες**.

Ερώτημα 5

(α) Ο πιο κάτω πίνακας συγκρίνει την συγκέντρωση 100 g αγελαδινού γάλακτος, με ίση ποσότητα γάλακτος σκόνη και μητρικού γάλακτος.

Θρεπτικό συστατικό	Γάλα αγελάδος	Γάλα σκόνη	Μητρικό γάλα
Υδατάνθρακες /g	6,5	7,3	7,5
Πρωτεΐνες/g	3,3	1,3	1,3 – 1,6
Λίπη/g	3,9	3,6	4,1
Ασβέστιο/mg	120	42	34
Σίδηρος/mg	0,02	0,64	0,07
Βιταμίνη Δ/ μg	0,05	1,20	0,06
Βιταμίνη Α/ μg	19	66	58

Μερικές γυναίκες δεν θηλάζουν τα μωρά τους αλλά τους χορηγούν γάλα σκόνη (φόρμουλα) με το μπιμπερό. Διάφορες Αρχές Υγείας όπως και οι παιδίατροι δεν συστήνουν την χορήγηση αγελαδινού γάλακτος σε βρέφη κάτω των 9 μηνών.

(α) Χρησιμοποιώντας πληροφορίες από τον πιο πάνω πίνακα, εξηγήστε τα πλεονεκτήματα χορήγησης γάλακτος σκόνης στα βρέφη αντί αγελαδινού γάλακτος. (1 μ)

.....

.....

.....

.....

.....

(β) Ένα από τα συστατικά του μητρικού γάλακτος είναι η το ένζυμο λυσοζύμη.

I. Σε ποιο άλλο όργανο του ανθρώπινου σώματος δρα η λυσοζύμη; (1 x 0,5 = 0,5 μ)

.....

II. Ποιο όργανο την παράγει; (1 x 0,5 = 0,5 μ)

.....

III. Ποιος ο ρόλος της λυσοζύμης; (1 x 0,5 = 0,5 μ)

.....

.....

(γ) Χωρίστε τα θρεπτικά συστατικά του πιο πάνω πίνακα στις εξής κατηγορίες: (7 x 0,25 = 1,75 μ)

Ανόργανες	Οργανικές

(δ) Ποιες από τις πιο πάνω θρεπτικές ουσίες:

(7 x 0,25 = 1,75 μ)

I. ανήκουν στις συμπληρωματικές:.....

.....

II. παράγουν τη μεγαλύτερη ποσότητα ενέργειας/ g:

III. έχουν θερμομονωτικό ρόλο:.....

IV. είναι καύσιμο πρώτης επιλογής:.....

(ε) Να περιγράψετε ένα πείραμα κατά το οποίο θα ελέγχατε την παρουσία πρωτεΐνης στα τρία (3) είδη γάλακτος. Να περιγράψετε την πορεία, συμπληρώνοντας τα πιο κάτω βήματα.

I. Υλικά/αντιδραστήρια:

(3 x 0,25 = 0,75μ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

II. Σύνοψη περιγραφή πειράματος:

(1,5μ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

III.

(5 x 0,25 = 1,25 μ)

Α/Α	ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ		
	Παράγοντες που θα κρατήσω σταθερούς	Παράγοντας που θα αλλάξω	Παράγοντας που θα μετρήσω
1.			
2.			
3.			

IV.Αποτελέσματα/Συμπεράσματα

(2 x 0,25 = 0,5 μ)

Περιμένω ακριβώς τα ίδια αποτελέσματα και στα τρία (3) είδη γάλακτος; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

.....

.....

.....

.....

.....

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΕΣ

Χριστοδούλου Χριστίνα
Κανδρή Νίκη

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Αργυρού Παναγιώτα

ΕΠΩΝΥΜΟ:.....	ΒΑΘΜΟΣ: _____
ΟΝΟΜΑ:.....	ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ: _____
ΤΜΗΜΑ :.....	ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ: _____
ΣΧΟΛΕΙΟ: ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΝΕΑΠΟΛΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ: _____

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ: 2017-2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 6/6/2018

ΤΑΞΗ: Β΄

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΟΥ: 90 λεπτά (Χημεία – Βιολογία)

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 8 σελίδες.
 Να γράφετε μόνο με μπλε πένα.
 Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υλικού.
 Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία μέρη Α, Β και Γ.
 Σύνολο μονάδων 25/100

ΜΕΡΟΣ Α΄: (μονάδες 5)

Αποτελείται από **δύο (2)** ερωτήσεις. Κάθε σωστή απάντηση βαθμολογείται με **2,5 μονάδες**. Να απαντήσετε σε **ΟΛΕΣ** τις ερωτήσεις.

1) Να βάλετε σε κύκλο τη σωστή απάντηση: (2,5 μ.)

α. Όταν φάμε ένα σάντουιτς η σωστή σειρά για τις παρακάτω λειτουργίες που γίνονται στον οργανισμό μας είναι:

- i. πέψη, αφομοίωση, απορρόφηση
- ii. αφομοίωση, απορρόφηση, πέψη
- iii. πέψη, απορρόφηση, αφομοίωση
- iv. απορρόφηση, πέψη, αφομοίωση

β. Ο ρόλος της ορμόνης γαστρίνης που παράγει ο βλεννογόνος του στομαχίου είναι:

- i. καταστρέφει τα περισσότερα μικρόβια που εισέρχονται στο στομάχι με την τροφή
- ii. ρυθμίζει την έκκριση του γαστρικού υγρού
- iii. βοηθά στην διάσπαση των πρωτεϊνών
- iv. προκαλεί συσπάσεις για προώθηση του χυλού στο δωδεκαδάκτυλο

(συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

γ. Στο σχηματισμό του βλωμού βοηθούν:

- i. τα δόντια
- ii. η γλώσσα
- iii. το σάλιο
- iv. όλα τα προηγούμενα

δ. Η ομάδα αίματος που χαρακτηρίζεται ως πανδότης είναι:

- i. η ομάδα A
- ii. η ομάδα B
- iii. η ομάδα AB
- iv. η ομάδα O

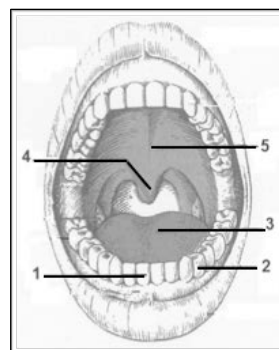
ε. Η ομάδα αίματος που μπορεί να μεταγγιστεί σε άτομο με ομάδα αίματος O θετικό είναι:

- i. AB θετικό
- ii. O αρνητικό
- iii. B θετικό
- iv. A αρνητικό

2) Να ονομάσετε τα μέρη της στοματικής κοιλότητας όπως παρουσιάζονται στο σχήμα 1.

(2,5 μ.)

- (1)
- (2)
- (3)
- (4)
- (5)

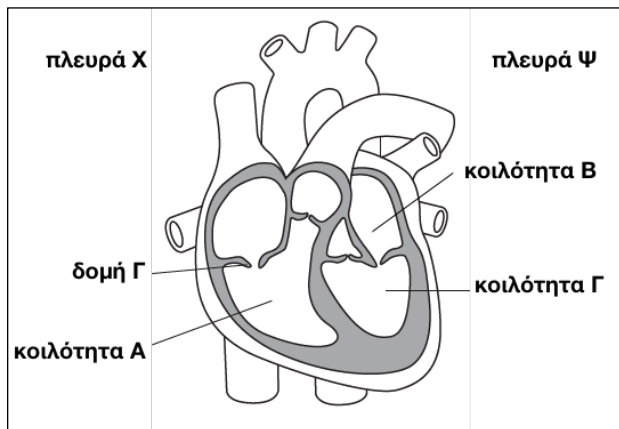
σχήμα 1

ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄

ΜΕΡΟΣ Β΄: (μονάδες 10)

Αποτελείται από **δύο (2)** ερωτήσεις. Κάθε σωστή απάντηση βαθμολογείται με **5 μονάδες**. Να απαντήσετε σε **ΟΛΕΣ** τις ερωτήσεις.

3) α. Το σχήμα 2 δείχνει τη δομή της ανθρώπινης καρδιάς.

σχήμα 2

i. Να ονομάσετε τις δύο πλευρές της καρδιάς (δεξιά ή αριστερή):

(1 μ.)

πλευρά Χ: πλευρά Ψ:

ii. Να ονομάσετε τις δύο κοιλότητες Α και Β:

(1 μ.)

κοιλότητα Α: κοιλότητα Β:

iii. Πάνω στο διάγραμμα να βάλετε τον αριθμό **1** στη θέση της **αορτής** και τον αριθμό **2** στη θέση της **κάτω κοίλης φλέβας**.

(1 μ.)

β. Να εξηγήσετε το ρόλο της δομής Γ.

(1 μ.)

.....
.....
.....

γ. Να εξηγήσετε γιατί τα τοιχώματα της κοιλότητας Γ είναι πιο παχιά από τα τοιχώματα της κοιλότητας Α.

(1 μ.)

.....
.....
.....

4) α. Ο Ιάσοντας ανέλαβε να κάνει μια εργασία για το μάθημα της Βιολογίας. Για την εργασία χρειάστηκε να μετρήσει την ενέργεια 5 διαφορετικών τροφών. Ο πίνακας 1 παρουσιάζει τα αποτελέσματα του Ιάσωνα.

αριθμός μέτρησης	ενέργεια που παρέχουν οι τροφές σε joules/g				
	τροφή Α	τροφή Β	τροφή Γ	τροφή Δ	τροφή Ε
1	227	1717	5325	7567	11200
2	272	1960	4400	6650	10300
3	280	1570	3696	5680	12205
μέση τιμή	260	1749	4474	6632	11235

πίνακας 1

Με βάση τα αποτελέσματά του ο Ιάσοντας κατέληξε στα εξής 2 συμπεράσματα:

1. Όλη η ενέργεια των τροφών οφείλεται στις λιπαρές ουσίες (λιπίδια).
2. Όσα περισσότερα λιπίδια έχει μια τροφή τόσο περισσότερη ενέργεια παρέχει.

i. Ο Ιάσοντας σκέφτεται λανθασμένα όταν συμπεραίνει ότι «όλη η ενέργεια των τροφών οφείλεται στα λιπίδια». Να ονομάσετε δύο άλλα μακρομόρια των τροφών που παρέχουν ενέργεια: **(1 μ.)**

(1)

(2)

ii. Τα λιπίδια εξυπηρετούν (να κυκλώσετε το σωστό): **(0,5 μ.)**

A. μόνο ενεργειακές ανάγκες του οργανισμού

B. μόνο δομικές ανάγκες του οργανισμού

Γ. ενεργειακές και δομικές ανάγκες του οργανισμού

Δ. κανένα από τα πιο πάνω. Είναι συμπληρωματικές ουσίες

iii. Τα μικρομόρια στα οποία διασπώνται τα λιπίδια μέσα στο πεπτικό μας σύστημα είναι (να κυκλώσετε το σωστό): **(0,5 μ.)**

A. αμινοξέα

B. νουκλεοτίδια

Γ. γλυκερόλη και 3 λιπαρά οξέα

Δ. γλυκόζες

iv. Ο Ιάσοντας μετρήσε την ενέργεια κάθε τροφής 3 φορές. Να εξηγήσετε γιατί χρειάστηκε να επαναλάβει τις μετρήσεις του. **(0,5 μ.)**

.....

.....

β. Ο πίνακας 2 δείχνει την περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες των 5 τροφών που χρησιμοποίησε ο Ιάσωνας.

είδος τροφής	γραμμάρια λίπους σε 100 γραμμάρια τροφής
A	0,1
B	2,5
Γ	7,4
Δ	27,2
E	30,9

πίνακας 2

Να συγκρίνετε τη μέση τιμή για τις τροφές A-E στον πίνακα 1 με τα γραμμάρια λίπους /100 γραμμάρια τροφής στον πίνακα 2 για να αποφασίσετε αν τα αποτελέσματα του Ιάσωνα συμφωνούν με το συμπέρασμά του ότι «όσα περισσότερα λιπίδια έχει μια τροφή τόσο περισσότερη ενέργεια παρέχει».

(1 μ.)

γ. Ο Ιάσωνας αποφάσισε να ελέγξει τις τροφές A, Γ και E για λιπαρές ουσίες. Με βάση τις γνώσεις που απέκτησε στο μάθημα της Βιολογίας, αναμένει ότι το πάχος του ιζήματος θα είναι ανάλογο με την περιεκτικότητα των τροφών σε λιπίδια.

i. Ποιο αντιδραστήριο θα πρέπει να χρησιμοποιήσει ο Ιάσωνας για να ανιχνεύσει λιπίδια;
(να κυκλώσετε το σωστό)

(0,5 μ.)

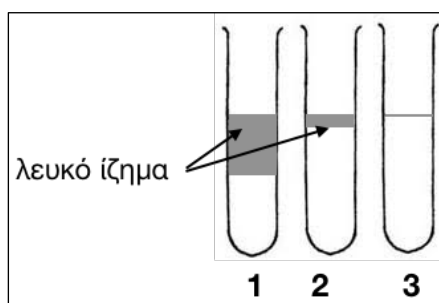
A. διάλυμα Βενεδικτίνης

B. διάλυμα υπερμαγγανικού καλίου

Γ. αιθανόλη

Δ. διάλυμα θεικού χαλκού (παρουσία διαλύματος υδροξειδίου του νατρίου)

ii. Τα αποτελέσματα του Ιάσωνα για τις 3 τροφές φαίνονται στο σχήμα 3.

σχήμα 3

Να χρησιμοποιήσετε τον πίνακα 2 για να αποφασίσετε:

Ποια από τις 3 τροφές (A, Γ ή E) έδωσε το αποτέλεσμα που φαίνεται στο σωλήνα 1;

(0,5 μ.)

(συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

Ποια από τις 3 τροφές (Α, Γ ή Ε) έδωσε το αποτέλεσμα που φαίνεται στο **σωλήνα 3**;

(0,5 μ.)

.....

ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄

ΜΕΡΟΣ Γ΄: (μονάδες 10)

Αποτελείται από **μία (1)** ερώτηση των **10 μονάδων**. Να την απαντήσετε.

5) α. Ο κύριος Πέτρος τους τελευταίους μήνες έχει μειωμένη όρεξη, ενώ μερικές φορές αισθάνεται ναυτία, ταχυκαρδία και αδυναμία. Ταυτόχρονα βιώνει ένα συχνό πόνο στο επάνω μέρος της κοιλιάς του, ο οποίος βελτιώνεται μετά το φαγητό αλλά δυναμώνει σταδιακά μετέπειτα, με κορύφωση κατά τη διάρκεια της νύχτας. Παρατήρησε ότι ο πόνος υποχωρεί μετά από μια κένωση στην οποία τα κόπρανα του είναι μαύρα. Πρόσφατα επισκέφτηκε έναν γαστρεντερολόγο ο οποίος, αφού τον εξέτασε, του είπε ότι πιθανότατα πάσχει από **έλκος του δωδεκαδακτύλου**.

i. Σε ποιο οργανικό σύστημα ανήκει το δωδεκαδάκτυλο;

(0,5 μ.)

.....

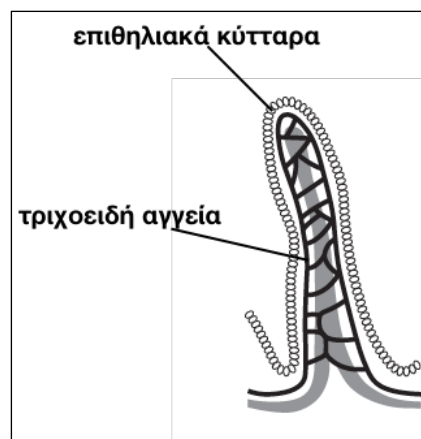
ii. Το δωδεκαδάκτυλο αποτελεί το πρώτο τμήμα του λεπτού εντέρου. Πώς ονομάζεται το υπόλοιπο τμήμα του λεπτού εντέρου;

(0,5 μ.)

.....

iii. Το σχήμα 4 δείχνει μια δομή που υπάρχει στην εσωτερική επιφάνεια του λεπτού εντέρου. Πώς ονομάζεται αυτή η δομή;

(0,5 μ.)

σχήμα 4

.....

iv. Οι θρεπτικές ουσίες μεταφέρονται στο κυκλοφορικό σύστημα, μέσω των δομών που εικονίζονται στο σχήμα 4. Πώς ονομάζεται αυτή η λειτουργία;

(0,5 μ.)

.....

v. Να ονομάσετε 2 θρεπτικές ουσίες που μεταφέρονται μέσω αυτών των δομών στο κυκλοφορικό σύστημα.

(1 μ.)

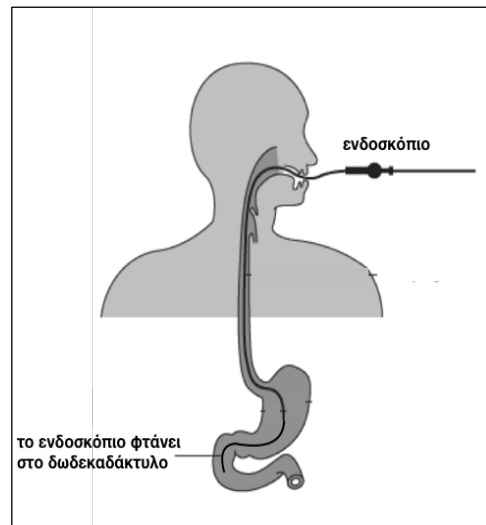
(1)

(2)

β. Ο γιατρός συνέστησε στον κύριο Πέτρο να κάνει μια ειδική εξέταση η οποία ονομάζεται γαστροσκόπηση. Κατά τη γαστροσκόπηση ο γιατρός εισάγει στο στόμα ένα ενδοσκόπιο, δηλαδή έναν λεπτό, εύκαμπτο σωλήνα που στην άκρη του έχει μια μικρή κάμερα που συνδέεται με οθόνη, όπως εικονίζεται στο σχήμα 5.

Να ονομάσετε τα όργανα του γαστρεντερικού σωλήνα από τα οποία πρέπει να περάσει με τη σειρά το ενδοσκόπιο για να φτάσει στο δωδεκαδάκτυλο: **(1,5 μ.)**

- (1) στοματική κοιλότητα
- (2)
- (3)
- (4)
- (5) δωδεκαδάκτυλο

σχήμα 5

γ. Ο γιατρός εξήγησε στον κύριο Πέτρο ότι τα μαύρα κόπρανα οφείλονται στην αιμορραγία του έλκους.

i. Σε ποιο όργανο του γαστρεντερικού σωλήνα σχηματίζονται τα κόπρανα; **(0,5 μ.)**

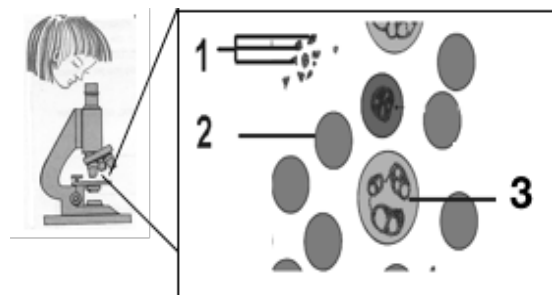
ii. Να αναφέρετε δύο (2) άλλες λειτουργίες του οργάνου που ονομάσατε στην προηγούμενη ερώτηση. **(2 μ.)**

- (1)
- (2)

δ. Ο γιατρός συνέστησε στον κύριο Πέτρο αιματολογικές εξετάσεις ώστε να διερευνηθεί η αδυναμία που αισθάνεται. Η αιματολογική ανάλυση έδειξε ότι, ως αποτέλεσμα της αιμορραγίας, ο κύριος Πέτρος έχει χαμηλή αιμοσφαιρίνη, μια σιδηρούχα πρωτεΐνη του αίματος.

i. Να ονομάσετε τα έμμορφα συστατικά του αίματος του κυρίου Πέτρου, όπως παρουσιάζονται στο σχήμα 6. **(1,5 μ.)**

- (1)
- (2)
- (3)

σχήμα 6

ii. Ποιο από τα συστατικά του αίματος (1, 2 ή 3) περιέχει την αιμοσφαιρίνη; **(0,5 μ.)**

(συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

iii. Ποιος είναι ο ρόλος της αιμοσφαιρίνης;

(1 μ.)

.....

.....

ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Γ΄

Οι εισηγήτριες

A. Κομνηνού

Χρ. Κυριάκου

Η Διευθύντρια

Μαρία Γαλάζη

.....

**ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017/2018**

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2018	ΒΑΘΜΟΣ:/25 ΟΛΟΓΡ.: ΥΠΟΓΡ. :
ΤΑΞΗ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29/05/2018
ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ – ΧΗΜΕΙΑ/<u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ 1h 30min (90 ΛΕΠΤΑ)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:	ΤΜΗΜΑ:..... ΑΡ.

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε .

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-Ex)

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **8 σελίδες**

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από **δύο (2)** ερωτήσεις
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε **όλες** τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής που αναφέρονται στο κυκλοφορικό σύστημα βάζοντας σε κύκλο **ένα μόνο** γράμμα Α, Β, Γ ή Δ που αντιστοιχεί στη **σωστή** απάντηση.
(5 x 0.5 = 2.5 μ.)

α. Το πλάσμα μεταφέρει:

- Α. θρεπτικές ουσίες (αμινοξέα, γλυκόζη κτλ.)
- Β. διοξείδιο του άνθρακα
- Γ. ερυθρά αιμοσφαίρια
- Δ. όλα τα πιο πάνω

β. Οι κοιλότητες της καρδιάς που έχουν αίμα πλούσιο σε οξυγόνο είναι:

- Α. αριστερός κόλπος-δεξιός κόλπος
- Β. αριστερός κόλπος-αριστερή κοιλία
- Γ. δεξιός κόλπος-δεξιά κοιλία
- Δ. αριστερή κοιλία-δεξιός κόλπος

γ. Σφυγμό εμφανίζουν:

- Α. οι φλέβες
- Β. οι αρτηρίες
- Γ. τα τριχοειδή
- Δ. όλα τα αιμοφόρα αγγεία

δ. Ποιο από τα πιο κάτω περιγράφει τη μεγάλη ή συστηματική κυκλοφορία:

- Α. δεξιός κόλπος → δεξιά κοιλία → πνευμονική αρτηρία → πνεύμονες → πνευμονικές φλέβες → αριστερός κόλπος
- Β. αριστερή κοιλία → αορτή → αρτηρίες → τριχοειδή αγγεία ιστών → φλέβες → άνω και κάτω κοίλη φλέβα → δεξιός κόλπος
- Γ. αριστερή κοιλία → αορτή → στεφανιαίες αρτηρίες → μυοκάρδιο → στεφανιαίες φλέβες → στεφανιαίος κόλπος → δεξιός κόλπος
- Δ. αριστερή κοιλία → αορτή → τριχοειδή αγγεία ιστών → άνω και κάτω κοίλη φλέβα → δεξιός κόλπος

ε. Άτομο με ομάδα αίματος AB ρέζους αρνητικό (AB^-) μπορεί να πάρει αίμα από άτομο ομάδας αίματος:

- Α. Ο ρέζους θετικό (O^+)
- Β. Α ρέζους θετικό (A^+)
- Γ. Β ρέζους αρνητικό (B^-)
- Δ. AB ρέζους θετικό (AB^+)

Ερώτηση 2

α. Να συμπληρώσετε καταλλήλα τα κενά στις πιο κάτω προτάσεις.

(3 x 0.5 = 1.5 μ.)

Το λεπτό έντερο παρουσιάζει _____, λάχνες και μικρολάχνες. Στο λεπτό έντερο γίνεται η _____ των τροφών και η _____ των θρεπτικών ουσιών.

β. Να χαρακτηρίσετε ως **Ορθή (Ο)** ή **Λάθος (Λ)** κάθε μία από τις πιο κάτω προτάσεις.

(4 x 0.25 = 1 μ.)

i. Η παραγωγή των πρωτεϊνών ελέγχεται από τα νουκλεϊνικά οξέα

ii. Το νερό είναι ενεργειακή ουσία.

iii. Οι υδατάνθρακες είναι κυρίως δομικές ουσίες

iv. Οι λιπαρές ουσίες είναι αποταμιευτικές ενεργειακές ουσίες για τον άνθρωπο

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από **δύο (2)** ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

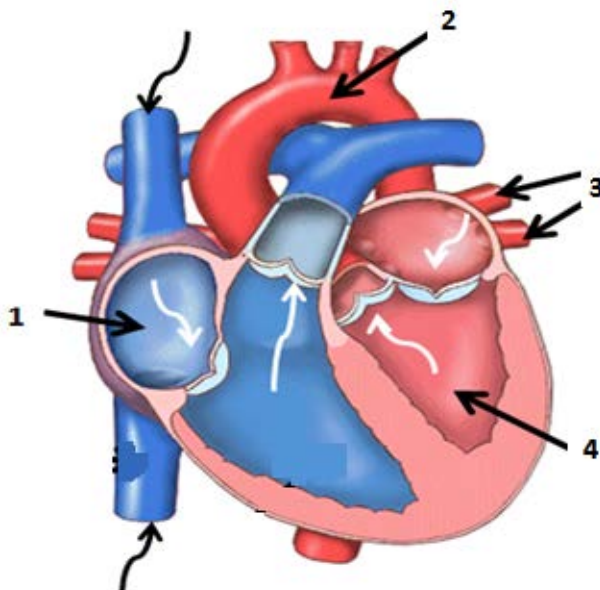
Να απαντήσετε σε **όλες** τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

α. Να ονομάσετε τις ενδείξεις 1- 4 που φαίνονται στο πιο κάτω σχήμα της καρδιάς.

(4 x 0.5 μ = 2 μ.)

1	
2	
3	
4	

β. Η κυρία Καλλιόπη με τη βοήθεια του μικροσκοπίου παρατήρησε τα πιο κάτω έμμορφα συστατικά του αίματος.

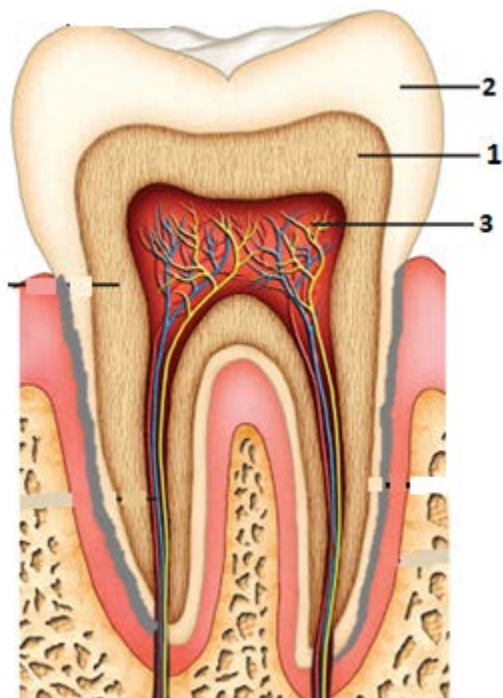
Να τα ονομάσετε, καθορίζοντας τα κριτήρια που την βοήθησαν να τα ξεχωρίσει (πυρήνα ή όχι και σχήμα), συμπληρώνοντας τον πιο κάτω πίνακα. (5 x 0.5 = 2.5 μ.)

	Όνομα	Πυρήνα ή όχι	Σχήμα
A	αιμοπετάλια		Ακανόνιστο
B		Χωρίς πυρήνα	
Γ			Ακανόνιστο

γ. Ο Ευάνθης είχε ένα αυτοκινητιστικό δυστύχημα και έχασε πάρα πολύ αίμα. Οι γιατροί δεν προλαβαίνουν να του κάνουν ανάλυση για να βρουν την ομάδα αίματός του. Ποιας ομάδας αίμα μπορούν να του δώσουν, για να είναι σίγουροι ότι δεν θα πάθει συγκόλληση (πήξει) το αίμα του; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. (1 x 0.5 = 0.5 μ.)

Ερώτηση 4

α. Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις 1 – 3 στο πιο κάτω σχήμα που απεικονίζει ένα γομφίο. (3 x 0.5 = 1.5 μ.)

1	
2	
3	

β. Η Ευτέρπη πήγε στον οδοντίατρο γιατί πονούσε το δόντι της. Ο γιατρός της αφαίρεσε τον πολφό από το δόντι. Να εξηγήσετε αν αυτό το δόντι προσλαμβάνει κανονικά θρεπτικές ουσίες όπως τα υπόλοιπα δόντια της.

(1 x 1 = 1 μ.)

γ. Να αντιστοιχίσετε κάθε πρόταση της στήλης Α με τον κατάλληλο όρο της στήλης Β.

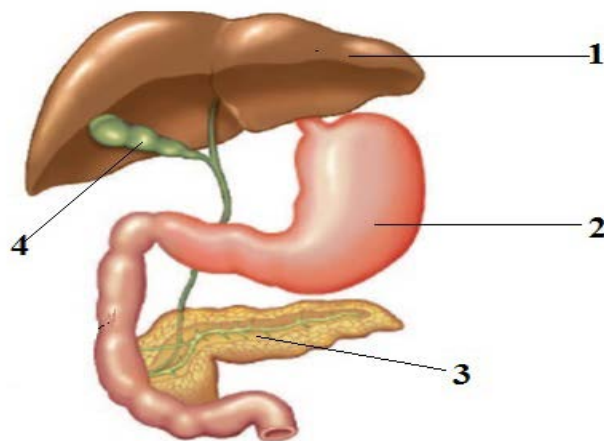
(5 x 0.5 = 2.5 μ.)

Στήλη Α	Στήλη Β	Αντιστοίχιση
1. Στομάχι	Α. Παραγωγή και έκκριση της χολής	1. → _____
2. Παχύ έντερο	Β. Παραγωγή και απορρόφηση της Βιταμίνης Κ	2. → _____
3. Συκώτι	Γ. Παραγωγή πεψίνης	3. → _____
4. Σιελογόνοι αδένες	Δ. Αποθήκευση της χολής	4. → _____
5. Δόντια	Ε. Άλεσμα της τροφής	5. → _____
	ΣΤ. Παραγωγή αμυλάσης και λυσοζύμης.	
	Ζ. Παραγωγή θρυψίνης για τη διάσπαση των πρωτεϊνών	
	Η. Πέψη των λιπαρών ουσιών, του αμύλου, των πρωτεϊνών, και των νουκλεϊνικών οξέων.	

ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από **μια (1)** ερώτηση των δέκα (10) μονάδων.

Ερώτηση 5

α. Να ονομάσετε τα όργανα του πεπτικού συστήματος που παρουσιάζουν οι ενδείξεις **1** μέχρι **4**, συμπληρώνοντας τον πιο κάτω πίνακα. (4 x 0.5 = 2 μ.)

1	
2	
3	
4	

β. Να εξηγήσετε τον ρόλο της **επιγλωττίδας** κατά την κατάποση. (1 x 1 = 1 μ.)

γ. Ο Χριστόφορος, πήρε από τον καθηγητή της Βιολογίας δύο δοχεία με δύο υγρά (Α και Β). Το ένα είναι διάλυμα γλυκόζης και το άλλο διάλυμα με βιταμίνη C.

ι. Ποιο αντιδραστήριο θα χρησιμοποιήσει και με ποιο τρόπο θα βρει ποιο από τα δύο υγρά είναι το διάλυμα γλυκόζης; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. (2 x 0.5 = 1 μ.)

ii. Να συμπληρώσετε κατάλληλα τα κενά στις πιο κάτω προτάσεις.

(2 x 0.5 = 1 μ.)

Για την ανίχνευση των πρωτεϊνών χρησιμοποιούμε διάλυμα _____
_____ παρουσία υδροξειδίου του νατρίου. Το διάλυμα αυτό είναι γαλάζιο και όταν έρθει σε επαφή με πρωτεΐνη, γίνεται _____

δ. Ο Σωκράτης είναι προπονητής παιδιών ποδοσφαίρου και πήρε σήμερα τα αποτελέσματα των ιατρικών αναλύσεων κάποιων από τα παιδιά της ομάδας του. Να συμπληρώσετε για κάθε παιδί την ομάδα αίματός του στον πίνακα που ακολουθεί.

(4 x 0.25 = 1 μ.)

	Αντιγόνα Α	Αντιγόνα Β	Ρέζους	Ομάδα Αίματος
Παιδί Α	Όχι	Όχι	Ναι	
Παιδί Β	Όχι	Ναι	Ναι	
Παιδί Γ	Ναι	Ναι	Όχι	
Παιδί Δ	Ναι	Όχι	Όχι	

ε. Να συμπληρώσετε κατάλληλα τις προτάσεις:

(4 x 0.5 = 2 μ.)

i. Το κυκλοφορικό σύστημα περιλαμβάνει την _____, τα _____
_____ και το αίμα.

ii. Η _____ δεσμεύει και μεταφέρει το οξυγόνο.

iii. Με την καύση των θρεπτικών ουσιών παράγεται _____ για τις ανάγκες του κυττάρου.

στ. Ο κύριος Ιάσωνας είχε χθες το βράδυ πόνο στο στήθος και τον μετέφεραν στο νοσοκομείο. Εκεί του έκαναν καρδιογράφημα και τον έστειλαν επείγοντως για επέμβαση λόγω αρτηριοσκλήρυνσης.

i. Να εξηγήσετε **πού** μπορεί να οφείλεται η **αρτηριοσκλήρυνση**. (2 x 0.5 = 1 μ.)

ii. Να αναφέρετε **δύο (2) τρόπους πρόληψης** των καρδιαγγειακών νοσημάτων. (2 x 0.5 = 1 μ.)

Η Διευθύντρια

Δρ Αγάθη Καμμά

ΒΑΘ.:/25

ΟΛΟΓΡ.:

ΥΠΟΓΡ.:

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ/ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΤΑΞΗ:	Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29/05/2017
ΜΑΘΗΜΑ:	ΦΥΣΙΚΑ (<u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u> - ΧΗΜΕΙΑ)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1 ΩΡΑ ΚΑΙ 30 ΛΕΠΤΑ
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:		ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 7 σελίδες.

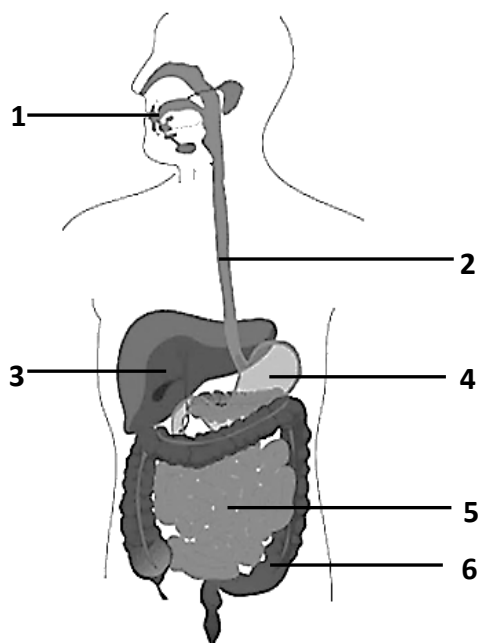
ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμισι (2.5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

(α) Το πιο κάτω σχεδιάγραμμα παρουσιάζει το πεπτικό σύστημα του ανθρώπου.

Να ονομάσετε τα όργανα με τις ενδείξεις 1 - 6.

1.
2.
3.
4.
5.
6.

(6 X 0,25 μ = 1,5 μ) μ:....

(β) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της **Στήλης Α** με τις προτάσεις της **Στήλης Β**.

ΣΤΗΛΗ Α	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ	ΣΤΗΛΗ Β
Α. Στόμα	Α →	1. Διασπά το άμυλο.
Β. Λεπτό έντερο	Β →	2. Γαλακτοματοποιεί το λίπος.
Γ. Χολή	Γ →	3. Απορροφά τις θρεπτικές ουσίες.
Δ. Αμυλάση	Δ →	4. Κατατεμαχίζει την τροφή.

(4 X 0,25 μ = 1 μ) μ:

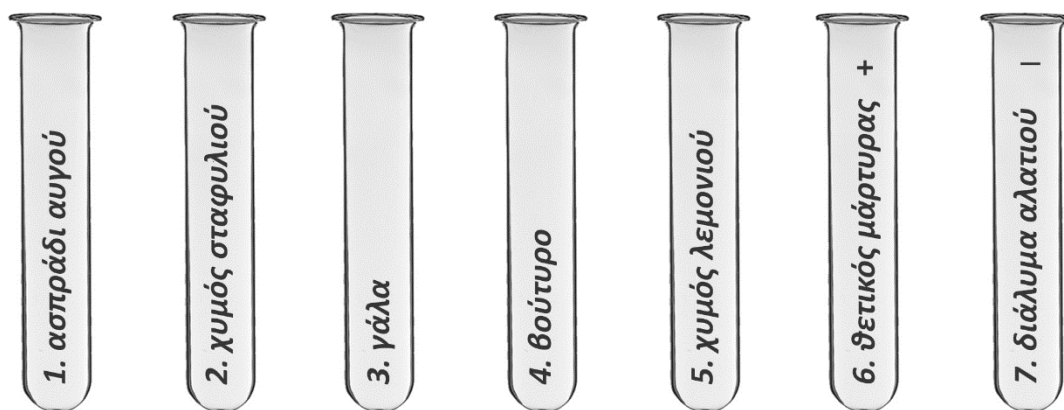
Ερώτηση 2

(α) Να γράψετε στον παρακάτω πίνακα, το όνομα μίας (1) τροφής που περιέχει την αντίστοιχη θρεπτική ουσία.

A/A	Θρεπτική ουσία	Τροφές
1	Πρωτεΐνες	
2	Υδατάνθρακες	
3	Λίπη	
4	Βιταμίνες	

(4 X 0,25 μ = 1 μ) μ: ...

(β) Στα πειράματα ανίχνευσης θρεπτικών ουσιών σε τροφές χρησιμοποιήθηκαν οι δοκιμαστικοί σωλήνες που φαίνονται πιο κάτω με τα ανάλογα δείγματα τροφών.

Να συμπληρώσετε με τις κατάλληλες λέξεις τις πιο κάτω προτάσεις:

I. Στο πείραμα ανίχνευσης απλών σακχάρων ο θετικός μάρτυρας ήταν διάλυμα και το αντιδραστήριο που χρησιμοποιήθηκε ήταν το Το αντιδραστήριο αυτό έχει χρώμα ενώ μετά την ανίχνευση της ουσίας γίνεται

II. Στο πείραμα ανίχνευσης βιταμίνης C χρησιμοποιήθηκε το αντιδραστήριο υπερμαγγανικό κάλιο.

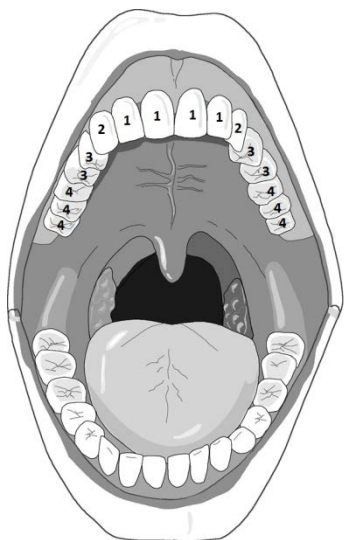
Το αντιδραστήριο αυτό χάνει το χρώμα του όταν ανιχνεύσει τη βιταμίνη. Στους σωλήνες με αριθμούς και το αντιδραστήριο έχασε το χρώμα του αφού τα δείγματα αυτά περιείχαν βιταμίνη C.

(6 X 0, 25 μ = 1,5 μ) μ:

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

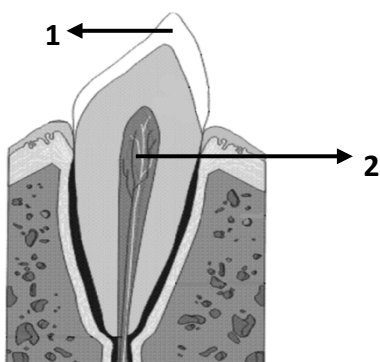
(α) Με τη βοήθεια του πιο κάτω σχήματος, να συμπληρώσετε τα κενά στον πίνακα που ακολουθεί:

Αριθμός Δοντιού	Κατηγορία Δοντιού	Λειτουργία Δοντιού
1	Τομείς	
2		Σχίζουν την τροφή
3	Προγόμφιοι	
4		Αλέθουν την τροφή

(4 X 0,25 μ = 1 μ) μ: ...

(β) Να ονομάσετε τα μέρη 1-2 της τομής ενός δοντιού που σας δείχνει το πιο κάτω σχήμα.

1.

2.

(2 X 0,5 μ = 1 μ) μ: ...

(γ) Να ονομάσετε δύο (2) παθήσεις των δοντιών.

i)

ii)

(2 X 0,5 μ = 1 μ) μ: ...

(δ) Στη στοματική κοιλότητα απελευθερώνεται το σάλιο από τους σιελογόνους αδένες. Να γράψετε τις δύο ουσίες που περιέχει το σάλιο καθώς και τη λειτουργία της κάθε μιας.

A/A	Ουσία στο σάλιο	Δράση της ουσίας
1		
2		

(4 X 0,5 μ = 2 μ) μ: ...

Ερώτηση 4

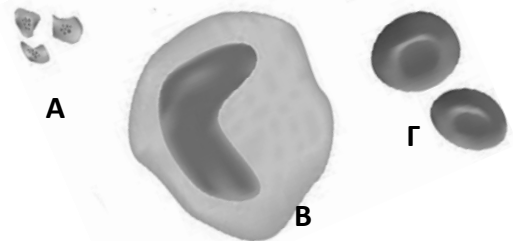
Η πιο κάτω εικόνα σας παρουσιάζει τα τρία (3) έμμορφα συστατικά του αίματος:

(α) Να ονομάσετε τα έμμορφα συστατικά του αίματος Α, Β και Γ.

A:

B:

Γ:

(3 X 0,5 μ = 1,5 μ) μ:....

(β) Ποια έμμορφα συστατικά του αίματος:

- i) έχουν σχήμα αμφίκυκλου δίσκου;
- ii) έχουν πυρήνα;
- iii) είναι τα μικρότερα σε μέγεθος;
- iv) μεταφέρουν οξυγόνο;
- v) καταπολεμούν τα μικρόβια;

(5 X 0,5 μ = 2,5 μ) μ:...

(γ) Η Τερέζα έχει ομάδα αίματος Α- (Α αρνητικό) και θέλει να γίνει αιμοδότης.

Να γράψετε τις ομάδες αίματος που πρέπει να έχουν οι δέκτες του αίματος που θα δώσει η Τερέζα.

.....

(4 X 0,25 μ = 1 μ) μ:...

ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από μία (1) ερώτηση των δέκα (10) μονάδων.

Ερώτηση 5

Η Κάτια έχει φάει για μεσημεριανό τα εξής: κοτόπουλο, ρύζι και σαλάτα μαρούλι. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις σχετικά με τη διάσπαση των θρεπτικών ουσιών που βρίσκονται στις τροφές αυτές.

(α) Να συμπληρώσετε τον πίνακα.

Είδος τροφής	Κατηγορία οργανικών θρεπτικών ουσιών που βρίσκονται στην τροφή αυτή	Μικρομόριο που προκύπτει μετά τη διάσπαση της θρεπτικής ουσίας από ένζυμο
Κοτόπουλο		
Ρύζι		
Μαρούλι		Κανένα

(5 X 0,5 μ = 2,5 μ) μ:

(β) Στον γαστρεντερικό σωλήνα εκκρίνονται διάφορα ένζυμα από αδένες. Να ονομάσετε τα όργανα στα οποία γίνεται η διάσπαση των μακρομορίων των τροφών αυτών, καθώς και τα ένζυμα που τα διασπούν.

Θρεπτική ουσία	Όργανα όπου γίνεται η διάσπαση της θρεπτικής ουσίας	Ένζυμο υπεύθυνο για τη διάσπαση της θρεπτικής ουσίας στο κάθε όργανο
Πρωτεΐνες	1..... →	I.....
	2..... →	II.....
Άμυλο	1..... →	I.....
	2..... →	II.....

(8 X 0,5 μ = 4 μ) μ:

(γ) I. Να αναφέρετε τις δομές του λεπτού εντέρου που διευκολύνουν την απορρόφηση των θρεπτικών ουσιών.

.....
(0,5 μ) μ:....

II. Με ποιο τρόπο οι δομές που αναφέρατε πιο πάνω, βοηθούν στη μεταφορά των απλών ουσιών από το έντερο στην κυκλοφορία του αίματος;

.....
.....
(1 μ) μ:....

(δ) Να γράψετε τη λειτουργία του παχέως εντέρου που σχετίζεται με την πήξη του αίματος.

.....
.....
(1 μ) μ:....

(ε) Να γράψετε δύο (2) κανόνες υγιεινής διατροφής όπως προκύπτουν από την πυραμίδα διατροφής.

1:

2:

(2 X 0,5 μ = 1 μ) μ:....

ΤΕΛΟΣ

Η Διευθύντρια

Κυριακούλλα Σάββα Μιχαηλίδου

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΙΟΥ 2018	ΒΑΘΜΟΣ: / 25 / 20 ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ: / 20 ΥΠΟΓΡΑΦΗ:
ΤΑΞΗ: Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29 / 05 /2018
ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ - ΧΗΜΕΙΑ – <u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1 ώρα και 30 λεπτά (90' λεπτά)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:	ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-Ex)

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 8 σελίδες.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δνόμισι (2,5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Ακολουθούν κάποιες ατελείς δηλώσεις. Σε κάθε δήλωση δίνονται 4 (τέσσερις) πιθανές συμπληρώσεις από τις οποίες μόνο μια είναι σωστή.

Να **κυκλώσετε** το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή συμπλήρωση.

A: Οι οργανικές ουσίες ... (1 X 0,5 = 0,5 μ.) μ: __

α. ... περιέχουν άνθρακα, υδρογόνο, οξυγόνο και άλλα χημικά στοιχεία.

β. ... ταξινομούνται σε βιταμίνες, άλατα, λιπαρά οξέα, νουκλεϊνικά οξέα, πρωτεΐνες και υδατάνθρακες.

γ. ... μπορεί να είναι μόνο λειτουργικές και αποταμιευτικές.

δ. ... βρίσκονται στα πετρώματα

B: Στο λεπτό έντερο ... (1 X 0,5 = 0,5 μ.) μ: __

α. ... γίνεται η πέψη, μόνο των πρωτεϊνών.

β. ... παράγεται η πεψίνη.

γ. ... απορροφούνται τα μεγαλομόρια.

δ. ... απορροφούνται τα δομικά συστατικά των ουσιών στα οποία έγινε πέψη.

Γ: Ένα ένζυμο που βρίσκεται στο σάλιο συμβάλλει στην περιορισμένη διάσπαση ... (1 X 0,5 = 0,5 μ.) μ: __

α. ... πρωτεϊνών.

β. ... λιπαρών ουσιών.

γ. ... αμύλου.

δ. ... αμύλου και πρωτεϊνών.

Δ: Η συσσώρευση λιπαρών ουσιών (κυρίως χοληστερόλης) στο εσωτερικό τοίχωμα των αιμοφόρων αγγείων προκαλεί ... (1 X 0,5 μ = 0,5 μ) μ: __

α. ... περικαρδίτιδα

β. ... κίρρωση του ήπατος

γ. ... αναιμία

δ. ... αρτηριοσκλήρυνση

Ε: Τα έμμορφα συστατικά του αίματος παράγονται από... (1 X 0,5 μ = 0,5 μ) μ: __

α. ... τον ερυθρό μυελό των οστών

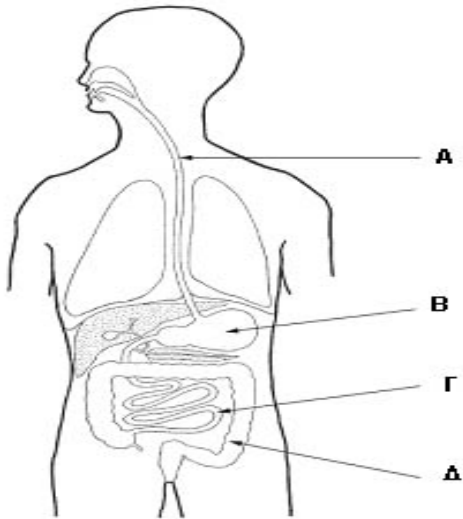
β. ... την καρδιά

γ. ... το σπυκώτι

δ. ... τους πνεύμονες

Ερώτηση 2

A: Στο πιο κάτω σχήμα φαίνεται το πεπτικό σύστημα. Να συμπληρώσετε, στον πίνακα, τα όργανα Α - Δ που αντιστοιχούν στο σχήμα. (4 X 0,25 = 1 μ) μ: __

A	
B	
Γ	
Δ	

B: Να γράψετε δύο (2) λειτουργίες του οργάνου με την ένδειξη Δ στο πιο πάνω σχήμα: (2 X 0,5 = 1 μ) μ: __

-
-

Γ: Να αναφέρετε δύο (2) παθήσεις που σχετίζονται με το στομάχι. (2 X 0,25 = 0,5 μ) μ: __

-
-

Μέρος Β': Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.
ερωτήσεις.

Να απαντήσετε σε όλες τις

Ερώτηση 3

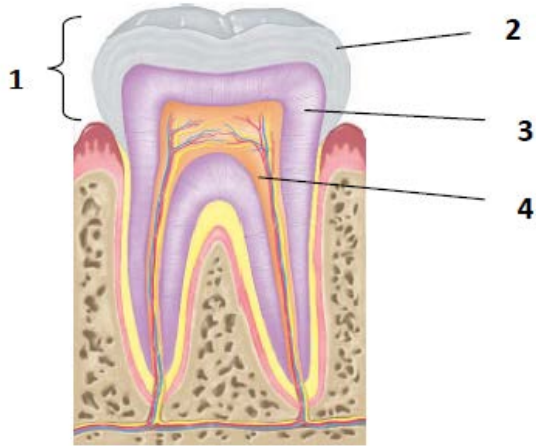
A: Να απαντήσετε τις ερωτήσεις που αφορούν το κύτταρο. (2 X 0,5 = 1 μ) μ: __

- Σε ποιο οργανίδιο του **κυττάρου** παράγεται ενέργεια;
- Ποια οργανική ουσία χρησιμοποιείται από το κύτταρο, ως καύσιμο πρώτης επιλογής;
.....

Β: Να ονομάσετε τα μέρη του δοντιού που αφορούν τις ενδείξεις 1 μέχρι 4,

συμπληρώνοντας τον σχετικό πίνακα.

(4 X 0,5 = 2 μ) μ: __

1.	
2.	
3.	
4.	

Γ: Στον πιο κάτω πίνακα φαίνεται η δράση ενζύμων που λαμβάνουν μέρος στην πέψη

των τροφών. Να συμπληρώσετε τα κενά.

(8 X 0,25 = 2 μ) μ: __

Ένζυμο	Όργανο παραγωγής	Μακρομόρια	Μικρομόρια
Πεψίνη			
	Πάγκρεας		Γλυκόζη
			Νουκλεοτίδια

Ερώτηση 4

α) Στον πιο κάτω πίνακα, να αντιστοιχίσετε τους όρους της Στήλης Α με τις δηλώσεις της Στήλης Β βάζοντας το σωστό **γράμμα** στη μεσαία στήλη. (4 X 0,5 = 2 μ) μ: __

Στήλη Α	Αντιστοίχιση Α - Β	Στήλη Β
1. Ήπαρ	1 -	α. Μεταφορά αίματος από την καρδιά σε όλο το σώμα.
2. Φλέβα	2 -	β. Μεταφορά χολής στο ήπαρ
3. Χοληδόχος κύστη	3 -	γ. Μεταφορά αίματος προς την καρδιά.
4. Αρτηρία	4 -	δ. Αποθηκεύει τη χολή.
		ε. Παραγωγή χολής

Β: Εξαιτίας ενός προβλήματος στην υγεία του κύριου Κώστα έγινε αφαίρεση της χοληδόχου κύστης του, με χειρουργική επέμβαση. Ο γιατρός του είπε ότι θα πρέπει να προσέχει τη διατροφή του.

i. Ποιος είναι ο ρόλος της χοληδόχου κύστης; (1 X 0,25 = 0,25 μ) μ: __

.....

ii. Ποιες θρεπτικές ουσίες θα πρέπει να αποφεύγει ο κύριος Κώστας μετά την αφαίρεση της χοληδόχου του κύστης; (1 X 0,25 = 0,25 μ) μ: __

.....

iii. Να δικαιολογήσετε την πιο πάνω απάντησή σας: (1 X 0,5 = 0,5 μ) μ: __

.....

.....

Γ: Ο κύριος Γιώργος παρουσιάζει πρόβλημα δυσκοιλιότητας.

Πήγε για ιατρική βοήθεια και οι αιματολογικές εξετάσεις του, έδειξαν αύξηση των λιπιδίων στο αίμα. Ο ειδικός γιατρός του έδωσε οδηγίες για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα υγείας του. Ανάμεσα στις οδηγίες, τον συμβούλεψε να τρώει τροφές πλούσιες σε φυτικές ίνες.

i. Σε ποιο όργανο του πεπτικού συστήματος γίνεται ο σχηματισμός κοπράνων;

..... (1 X 0,25 = **0,25** μ) μ: __

ii. Να γράψετε τρεις (3) τροφές πλούσιες σε φυτικές ίνες. (3 X 0,25 = **0,75** μ) μ: __

♦ ♦ ♦

iii. Ποια από τις δύο κατηγορίες φυτικών ινών θα τον βοηθήσει :

(2 X 0,5 = **1** μ) μ: __

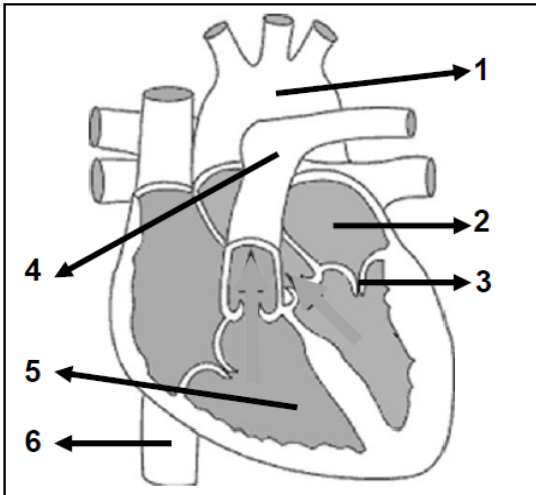
♦ Στη μείωση των λιπιδίων στο αίμα;

♦ Στην καταπολέμηση της δυσκοιλιότητας;

Μέρος Γ': Αποτελείται από μία (1) ερώτηση των 10 μονάδων

Ερώτηση 5

Α: Στο πιο κάτω σχήμα φαίνεται μια τομή καρδιάς. Να συμπληρώσετε στον πιο κάτω πίνακα τι αντιπροσωπεύουν οι ενδείξεις 1 – 6: (6 X 0,5 = 3 μ) μ: __

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Β: Να συμπληρώσετε τα κενά στο πιο κάτω διάγραμμα που περιγράφει τη μεγάλη ή συστηματική κυκλοφορία του αίματος: (4 X 0,25 = 1 μ) μ: __

αριστερή κοιλία ⇒ αορτή ⇒ ⇒
(ιστών) ⇒ ⇒ και κάτω
⇒ δεξιός κόλπος

Γ: Σε ένα αυτοκινητιστικό δυστύχημα τραυματίστηκε σοβαρά ο οδηγός. Όταν μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο, οι γιατροί αποφάσισαν ότι θα πρέπει άμεσα να γίνει σε αυτόν μετάγγιση αίματος. Η ομάδα αίματος του οδηγού είναι η **A⁺**.

Η σύζυγος του οδηγού, προσφέρθηκε να δώσει αίμα για μετάγγιση. Οι γιατροί όμως της είπαν ότι δεν μπορεί να είναι αιμοδότρια για τον σύζυγο της. Έχει ομάδα αίματος **AB⁻**.

i. Να γράψετε τέσσερις (4) ομάδες αίματος από τις οποίες μπορούν να κάνουν μετάγγιση στον οδηγό: (4 X 0,25 = 1 μ) μ: __

♦ ♦ ♦ ♦

ii. Ποιο συστατικό στο αίμα της συζύγου (**AB⁻**) εμποδίζει την μετάγγιση στον οδηγό που έχει αίμα **A⁺**; (1 X 0,5 = 0,5 μ) μ: __

.....

iii. Ποια ομάδα αίματος μπορεί να δώσει αίμα σε όλες τις άλλες; (1 X 0,5 = 0,5 μ) μ: ____

.....

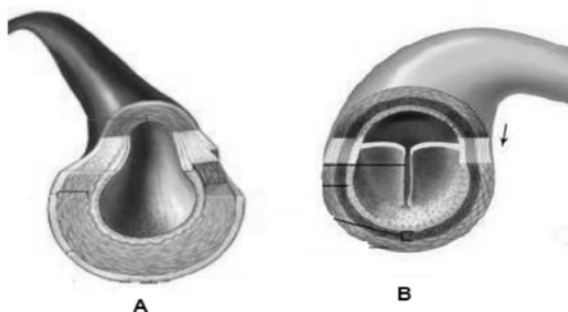
iv. Ποια συστατικά του αίματος παράγουν τα αντισώματα; (1 X 0,5 = 0,5 μ) μ: ____

.....

Δ: Στο πιο κάτω σχήμα φαίνεται τμήμα από δύο αιμοφόρα αγγεία.

i. Να γράψετε το είδος αιμοφόρου αγγείου που είναι το αγγείο A και το αγγείο B.

(2 X 0,25 = 0,5 μ) μ: ____

Αιμοφόρο Αγγείο A:

Αιμοφόρο Αγγείο B:

ii. Να γράψετε δύο (2) διαφορές μεταξύ των πιο πάνω αιμοφόρων αγγείων: (2 X 1= 2 μ)μ: ____

Αιμοφόρο Αγγείο	Διαφορές Μεταξύ Αιμοφόρου Αγγείου A & B
1 ^η Διαφορά	
2 ^η Διαφορά	

iii. Εκτός από τα αιμοφόρα αγγεία A και B της πιο πάνω εικόνας υπάρχει ακόμα μία κατηγορία αιμοφόρων αγγείων με πολύ λεπτά τοιχώματα.

(α) Πώς ονομάζονται; (1 X 0,5 = 0,5 μ) μ: ____

.....

(β) Να γράψετε έναν, λόγο για να εξηγήσετε τη σημασία του λεπτού τοιχώματος αυτών των αγγείων.

(1 X 0,5 = 0,5 μ) μ: ____

.....

.....

.....

Ο Διευθυντής

Δρ. Άγγελος Παπαγεωργίου

iii. Ποια ομάδα αίματος μπορεί να δώσει αίμα σε όλες τις άλλες; (1 X 0,5 = 0,5 μ) μ: __

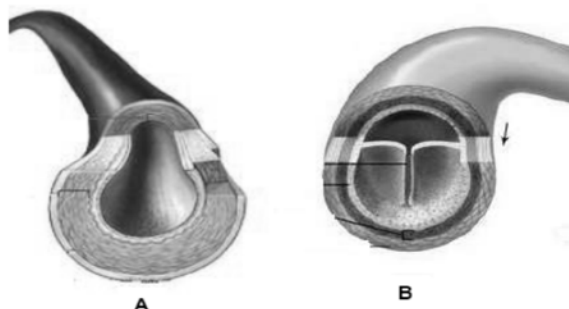
.....

iv. Ποια συστατικά του αίματος παράγουν τα αντισώματα; (1 X 0,5 = 0,5 μ) μ: __

.....

Δ: Στο πιο κάτω σχήμα φαίνονται δύο αιμοφόρα αγγεία.

i. Να γράψετε τι είδους αιμοφόρο αγγείο είναι το Α και τι είδους το Β. (2 X 0,25 = 0,5 μ) μ: __

Αιμοφόρο Αγγείο Α:

Αιμοφόρο Αγγείο Β:

ii. Να γράψετε δύο (2) διαφορές μεταξύ των πιο πάνω αιμοφόρων αγγείων: (2 X 1 = 2 μ) μ: __

Αιμοφόρο Αγγείο	Διαφορές Μεταξύ Αιμοφόρου Αγγείου Α & Β
1 ^η Διαφορά	
2 ^η Διαφορά	

iii. Εκτός από τα αιμοφόρα αγγεία Α και Β της πιο πάνω εικόνας υπάρχει ακόμα μία κατηγορία αιμοφόρων αγγείων με πολύ λεπτά τοιχώματα.

(α) Πώς ονομάζονται; (1 X 0,5 = 0,5 μ) μ: __

.....

(β) Να γράψετε έναν λόγο για να εξηγήσετε τη σημασία του λεπτού τοιχώματος αυτών των αγγείων.

(1 X 0,5 = 0,5 μ) μ: __

.....

Οι Εισηγητές

Ο Διευθυντής

Ποταμός Μυριάνθης

Δρ. Άγγελος Παπαγεωργίου

Ειρήνη Βλάχου

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΙΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΤΑΞΗ : Β' ΒΙΟΛΟΓΙΑ:/ 25

ΜΑΘΗΜΑ : Φυσικά (Φυσική - Χημεία /Βιολογία)

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ : 29 / 05 / 2018

ΒΑΘΜΟΣ :

ΔΙΑΡΚΕΙΑ : 90' λεπτά

ΥΠΟΓΡΑΦΗ :

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ 5 ΣΕΛΙΔΕΣ

Να χρησιμοποιήσετε μόνο μπλε ή μαύρο μελάνι.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού (Tipp-ex).

ΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δύομισι (2,5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

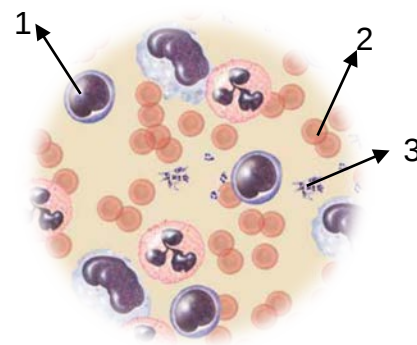
Ερώτηση 1

Να αντιστοιχίσετε τον κάθε όρο της στήλης Α με ένα από τους ορισμούς της στήλης Β. (5×0,5μ.=2,5μ.)

Στήλη Α	Στήλη Β	Αντιστοίχιση
1. Πέψη	α. Η αποβολή των άχρηστων ουσιών	1 →
2. Απορρόφηση	β. Είναι οι κυριότερες δομικές ουσίες του οργανισμού μας	2 →
3. Υδατάνθρακες	γ. Χρήση των απλών ουσιών, για να φτιάξει ο οργανισμός τις δικές του ουσίες	3 →
4. Αφόδευση	δ. Είναι οι κυριότερες ενεργειακές ουσίες του οργανισμού μας	4 →
5. Πρωτεΐνες	ε. Η μεταφορά των απλών ουσιών από το έντερο στο αίμα	5 →
	ζ. Η διάσπαση των ουσιών σε μικρότερες ουσίες	

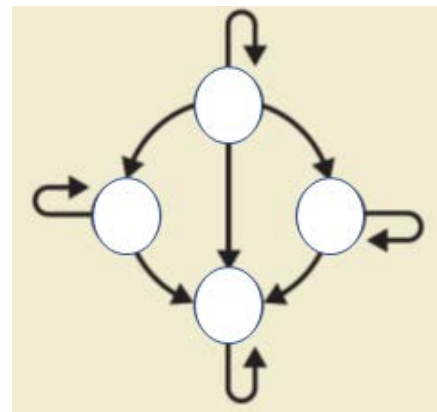
Ερώτηση 2

α) Στη διπλανή εικόνα, οι ενδείξεις 1-3 δείχνουν τα έμμορφα συστατικά του αίματος. Να γράψετε στον πιο κάτω πίνακα τη λειτουργία για κάθε έμμορφο συστατικό του αίματος. (3×0,5μ.=1,5μ.)

1	
2	
3	

β) Να συμπληρώσετε το διπλανό σχήμα (μνημονικός κανόνας συμβατότητας ομάδων αίματος) για τις σχέσεις Αιμοδότη-Αιμοδέκτη, καταγράφοντας κάθε ομάδα αίματος (A, B, AB, O), στον κατάλληλο κύκλο. (4×0,25μ.=1μ.)

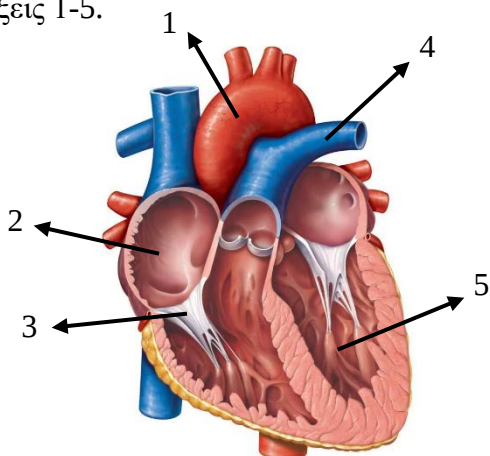
ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

α) Το πιο κάτω σχήμα παρουσιάζει την εσωτερική κατασκευή της καρδιάς του ανθρώπου. Να ονομάσετε τις ενδείξεις 1-5. (5×0,25μ.=1,25μ.)

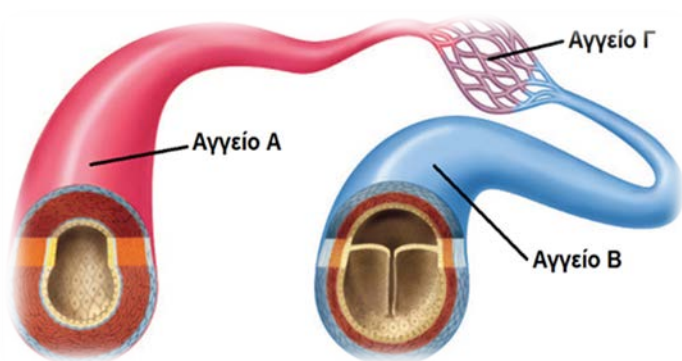

1.
2.
3.
4.
5.

β) Ποια προσαγωγά αγγεία μεταφέρουν στην καρδιά:

- i. Αίμα πλούσιο σε οξυγόνο; (1×0,25μ.=0,25μ.)
- ii. Αίμα φτωχό σε οξυγόνο; (1×0,25μ.=0,25μ.)

γ) Στην πιο κάτω εικόνα μπορείτε να δείτε τα τρία (3) είδη αγγείων του Κυκλοφορικού Συστήματος.

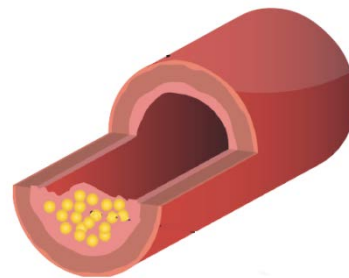

i. Ποιο από τα τρία (3) αγγεία (A, B ή Γ) αντιστοιχεί σε αρτηρία; (1×0,25μ.=0,25μ.)

ii. Με βάση το σχήμα, να αναφέρετε δύο (2) λόγους που να δικαιολογούν την πιο πάνω απάντησή σας. (2×0,5μ.=1μ.)

-
-
-
-

δ) Στη διπλανή εικόνα φαίνεται μια αρτηρία. Στην αρτηρία η ροή του αίματος παρεμποδίζεται λόγω κάποιας παθολογικής κατάστασης.

- i. Να ονομάσετε την παθολογική κατάσταση που φαίνεται στη διπλανή εικόνα. (1×0,5μ.=0,5μ.)
.....
- ii. Να αναφέρετε δύο (2) αιτίες που προκαλούν την πιο πάνω πάθηση. (2×0,25μ.=0,5μ.)
1.
2.
- iii. Να δώσετε δύο (2) εισηγήσεις για αποφυγή της πιο πάνω παθολογικής κατάστασης. (2×0,25μ.=0,5μ.)
1.
2.

ε) Ο Αλέξανδρος, μαθητής της Β' Γυμνασίου, είναι ομάδα αίματος **AB⁺**. Σε ποια/ποιες ομάδα/ες αίματος θα μπορούσε να δώσει αίμα; (2×0,25μ.=0,5μ.)

Ερώτηση 4

α) Η Μυρτώ θέλει να μάθει εάν το πρωινό της ρόφημα περιέχει πρωτεΐνες.

- i. Ποιο αντιδραστήριο θα χρησιμοποιήσει, για να ανιχνεύσει τις πρωτεΐνες; (1×0,5μ.=0,5μ.)
.....
- ii. Ποια παρατήρηση (χρωματική αλλαγή ή δημιουργία ιζήματος) θα επιβεβαιώσει την ύπαρξη πρωτεϊνών στο ρόφημά της; (1×0,5μ.=0,5μ.)
.....
- iii. Ποιο διάλυμα τροφής πρέπει να χρησιμοποιήσει ως θετικό μάρτυρα στο πείραμά της; (1×0,5μ.=0,5μ.)
.....
- iv. Ποια η χρησιμότητα του θετικού μάρτυρα στο πείραμα; (1×1μ.=1μ.)
.....

β) Ο Μιχάλης, στο εργαστήριο της Βιολογίας, έκανε το ακόλουθο πείραμα σε θερμοκρασία δωματίου.

Πήρε δύο όμοιους δοκιμαστικούς σωλήνες και στον κάθε ένα έβαλε 5ml διαφορετικού είδους τροφής. Μετά σε κάθε δοκιμαστικό σωλήνα πρόσθεσε 5ml αντιδραστηρίου X και άφησε τους δοκιμαστικούς σωλήνες για πέντε (5) λεπτά σε ζεστό νερό.

- i. Να γράψετε τρεις (3) παράγοντες που ο Μιχάλης κράτησε σταθερούς στο πείραμα του. (3×0,5μ.=1,5μ.)
1. 2. 3.
- ii. Να γράψετε ένα (1) παράγοντα που ο Μιχάλης άλλαξε στο πείραμά του. (1×0,5μ.=0,5μ.)
.....
- iii. Αν στον ένα δοκιμαστικό σωλήνα το τελικό χρώμα ήταν κεραμιδί, ποιο είναι το αντιδραστήριο X που χρησιμοποίησε ο Μιχάλης στο πείραμά του; (1×0,5μ.=0,5μ.)

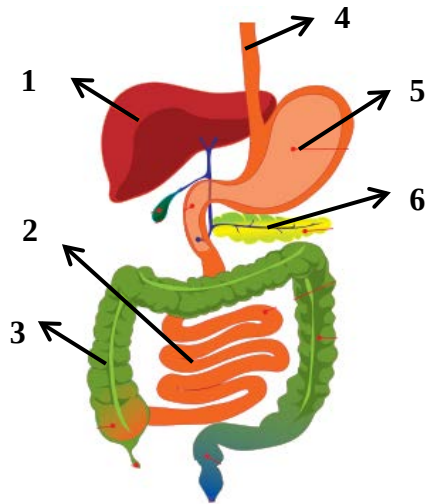
ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από μία (1) ερώτηση.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με 10 μονάδες.

Ερώτηση 5

α) Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις 1-6 στο πιο κάτω σχήμα που αφορά το Πεπτικό Σύστημα του ανθρώπου.

(6×0,25μ.=1,5μ.)

1.
2.
3.
4.
5.
6.

β) Στον πιο κάτω πίνακα να γράψετε:

- i. Ποιες τρεις (3) διαφορετικές ουσίες παράγει το όργανο 5;
ii. Ποιος ο ρόλος των ουσιών αυτών;

(3×0,5μ.=1,5μ.)

(3×0,5μ.=1,5μ.)

Ουσία	Ρόλος

γ) Στο πιο κάτω σχήμα φαίνονται τα δόντια ενός ενήλικου ατόμου.

- i. Να γράψετε το είδος των δοντιών που αντιστοιχούν στις ενδείξεις 1 και 2.
(2×0,5μ.=1μ.)

1: 2:

- ii. Ποια είναι η λειτουργία του δοντιού με την ένδειξη 2; (1×0,5μ.=0,5μ.)

.....

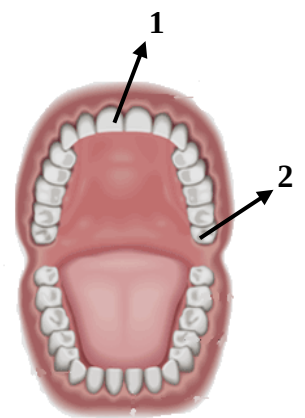
- iii. Να αναφέρετε μια (1) πάθηση των δοντιών. (1×0,5μ.=0,5μ.)

.....

- iv. Αναφέρετε δύο (2) τρόπους με τους οποίους μπορούμε να προλάβουμε τις ασθένειες των δοντιών.

(2×0,5μ.=1μ.)

1.
2.

v. Να συμπληρώσετε το ακόλουθο κείμενο που αφορά το σάλιο.

(5×0,5μ.=2,5μ.)

Στη στοματική κοιλότητα απελευθερώνεται το σάλιο. Το σάλιο παράγεται από τους αδένες. Το σάλιο περιέχει δύο σημαντικά ένζυμα, την ,
ο ρόλος της οποίας είναι
και την , ο ρόλος της οποίας είναι
.....

Ο Διευθυντής

Νίκος Νικολάου

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΒΑΘ.:/25 =/20
ΟΛΟΓΡ.:
ΥΠΟΓΡ.:

ΤΑΞΗ: Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29/05/2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ-ΧΗΜΕΙΑ/ΒΙΟΛΟΓΙΑ)

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ:
1 ώρα και 30 λεπτά (90' λεπτά)

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-Ex).

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **7** σελίδες.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2,5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής που αφορούν στις θρεπτικές ουσίες, βάζοντας σε κύκλο ένα μόνο γράμμα **A, B, Γ, Δ** ή **Ε** που αντιστοιχεί στην πιο σωστή απάντηση.

(α) Οι θρεπτικές ουσίες ανάλογα με τη χρησιμότητα τους στον οργανισμό μας διακρίνονται σε:

- A. Δομικές και ενεργειακές
- B. Ενεργειακές και συμπληρωματικές
- Γ. Συμπληρωματικές και δομικές
- Δ. Οργανικές και ανόργανες
- E. Δομικές, ενεργειακές και συμπληρωματικές.

(β) Αυτό που **ΔΕΝ** ισχύει για τους υδατάνθρακες είναι πως:

- A. Εξυπηρετούν ενεργειακές ανάγκες
- B. Είναι κάυσιμο πρώτης επιλογής
- Γ. Αποτελούν αποταμιευτικές ενεργειακές ουσίες για τους φυτικούς οργανισμούς
- Δ. Προέρχονται κυρίως από ζωικές τροφές
- E. Κάθε 1 γραμμάριο υδατάνθρακα παρέχει τέσσερις (4) θερμίδες.

(γ) Από την πυραμίδα διατροφής **ΔΕΝ** προκύπτει ένα από τα πιο κάτω:

- A. Καθημερινά να καταναλώνουμε τροφές με υδατάνθρακες
- B. Καθημερινά να καταναλώνουμε τροφές με λίπη
- Γ. Λίγες φορές τη βδομάδα να καταναλώνουμε κρεας
- Δ. Λίγες φορές τον μήνα να καταναλώνουμε τροφές με ζάχαρη
- E. Καθημερινά να καταναλώνουμε λαχανικά.

(δ) Οι ανόργανες θρεπτικές ουσίες είναι:

- A. Το νερό, τα λίπη και οι βιταμίνες
- B. Το νερό και οι βιταμίνες
- Γ. Τα άλατα και οι βιταμίνες
- Δ. Τα άλατα και το νερό
- E. Τα άλατα, το νερό και τα νουκλεϊνικά οξέα.

(ε) Διατροφή φτωχή σε αδιάλυτες φυτικές ίνες μπορεί να προκαλέσει:

- A. Δυσκοιλιότητα
- B. Γαστρίτιδα
- Γ. Γαστρικό έλκος
- Δ. Τερηδόνα
- E. Όλα τα πιο πάνω.

(5 X 0.5 μ = 2.5 μ) μ:

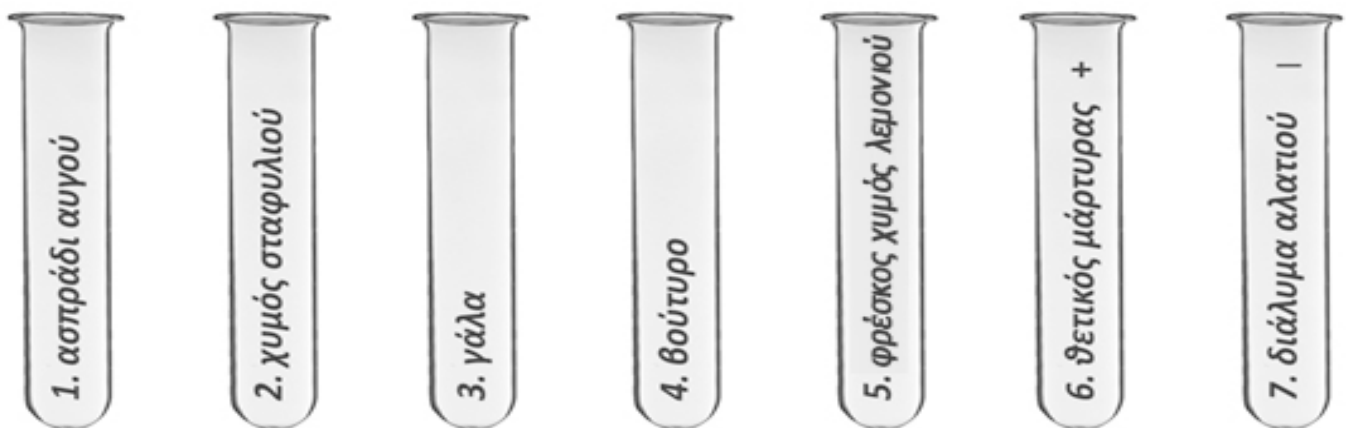
Ερώτηση 2

(α) Να γράψετε στον παρακάτω πίνακα, το όνομα μίας (1) τροφής που περιέχει την αντίστοιχη θρεπτική ουσία:

A/A	ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ	ΤΡΟΦΗ
1	Πρωτεΐνες	
2	Υδατάνθρακες	
3	Λιπαρές ουσίες	
4	Βιταμίνες	

(4 X 0.25 μ = 1 μ) μ:

(β) Στα πειράματα ανίχνευσης θρεπτικών ουσιών σε τροφές χρησιμοποιήθηκαν οι δοκιμαστικοί σωλήνες 1 - 7 που φαίνονται πιο κάτω με τα ακόλουθα δείγματα τροφών:

Να συμπληρώσετε με τις κατάλληλες λέξεις τις πιο κάτω προτάσεις:

I. Στο πείραμα ανίχνευσης απλών σακχάρων ο θετικός μάρτυρας ήταν διάλυμα και το αντιδραστήριο που χρησιμοποιήθηκε ήταν το Το αντιδραστήριο αυτό έχει χρώμα ενώ όταν έρθει σε επαφή με απλά σάκχαρα γίνεται

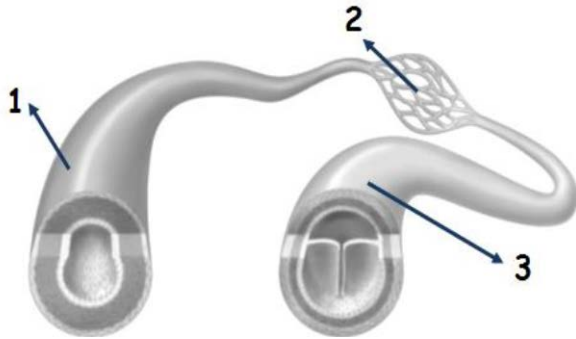
II. Στο πείραμα ανίχνευσης βιταμίνης C χρησιμοποιήθηκε το αντιδραστήριο υπερμαγγανικό κάλιο. Το αντιδραστήριο αυτό χάνει το χρώμα του όταν έρθει σε επαφή με τη βιταμίνη C. Στους δοκιμαστικούς σωλήνες με αριθμούς και το αντιδραστήριο έχασε το χρώμα του αφού τα δείγματα τροφής σε αυτούς περιείχαν βιταμίνη C.

(6 X 0.25 μ = 1.5 μ) μ:

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

(α) Το πιο κάτω σχεδιάγραμμα παρουσιάζει τα τρία (3) είδη αιμοφόρων αγγείων του κυκλοφορικού μας συστήματος. Να ονομάσετε τα αιμοφόρα αγγεία με τους αριθμούς 1 - 3.

1:

2:

3:

(3 X 0.5 μ = 1.5 μ) μ:

(β) Να σημειώσετε δίπλα από καθεμιά από τις πιο κάτω δηλώσεις αν είναι Σωστή ή Λάθος:

I. Οι αρτηρίες έχουν σφυγμό.

II. Οι φλέβες έχουν βαλβίδες.

III. Οι αρτηρίες είναι προσαγωγά αγγεία.

IV. Οι φλέβες έχουν μικρότερη διάμετρο αυλού από ότι οι αρτηρίες.

V. Τα τριχοειδή αγγεία έχουν τα λεπτότερα τοιχώματα.

(5 X 0.5 μ = 2.5 μ) μ:

(γ) Να γράψετε τη λειτουργία των ερυθρών και των λευκών αιμοσφαιρίων.

A/A	ΚΥΤΤΑΡΑ ΑΙΜΑΤΟΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΥΤΤΑΡΩΝ ΑΙΜΑΤΟΣ
1	Ερυθρά αιμοσφαίρια	
2	Λευκά αιμοσφαίρια	

(2 X 0.5 μ = 1 μ) μ:

Ερώτηση 4

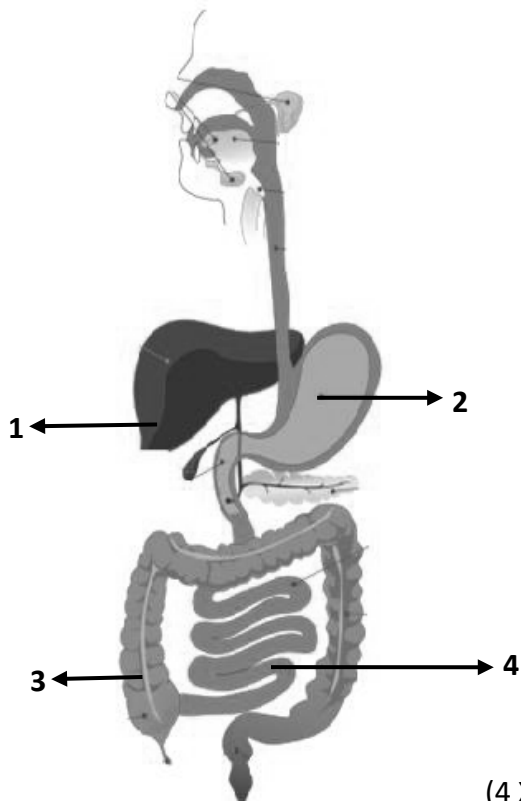
(α) Στην πιο κάτω εικόνα φαίνεται το πεπτικό σύστημα. Να ονομάσετε τα όργανα με τους αριθμούς 1 – 4.

1:

2:

3:

4:

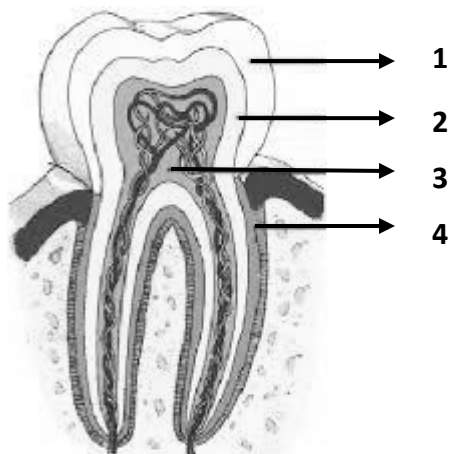
(4 X 0.25 μ = 1 μ) μ:

(β) Να γράψετε ένα όργανο το οποίο επιτελεί την κάθε μία από τις πιο κάτω λειτουργίες:

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	ΟΡΓΑΝΟ
I. Παραγωγή ινσουλίνης	
II. Κατάποση τροφής	
III. Παραγωγή χολής	
IV. Προσωρινή αποθήκευση τροφής και μερική πέψη πρωτεϊνών	

(4 X 0.5 μ = 2 μ) μ:

(γ) Να ονομάσετε τα μέρη του δοντιού που φαίνονται στην πιο κάτω εικόνα:

1:

2:

3:

4:

(4 X 0.5 μ = 2 μ) μ:

ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των δέκα (10) μονάδων.

Ερώτηση 5

Η Κάτια έχει φάει για μεσημεριανό τα εξής: κοτόπουλο, ρύζι και σαλάτα μαρούλι. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις σχετικά με τη διάσπαση των θρεπτικών ουσιών που βρίσκονται στις τροφές αυτές.

(α) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα:

ΤΡΟΦΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ Η ΤΡΟΦΗ	ΜΙΚΡΟΜΟΡΙΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΤΗΣ ΘΡΕΠΤΙΚΗΣ ΟΥΣΙΑΣ
Κοτόπουλο		
Ρύζι		
Μαρούλι		Κανένα

(5 X 0.5 μ = 2.5 μ) μ:.....

(β) Στον γαστρεντερικό σωλήνα εκκρίνονται διάφορα ένζυμα από αδένες. Να ονομάσετε τα πεπτικά ένζυμα που διασπούν τα πιο κάτω μακρομόρια, καθώς και τα όργανα όπου δρουν τα συγκεκριμένα ένζυμα για να διασπάσουν τα αντίστοιχα μακρομόρια.

ΜΑΚΡΟΜΟΡΙΑ	ΠΕΠΤΙΚΟ ΕΝΖΥΜΟ ΠΟΥ ΔΙΑΣΠΑ ΤΟ ΜΑΚΡΟΜΟΡΙΑ	→	ΟΡΓΑΝΟ ΟΠΟΥ ΔΡΑ ΤΟ ΠΕΠΤΙΚΟ ΕΝΖΥΜΟ ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΣΠΑΣΕΙ ΤΟ ΜΑΚΡΟΜΟΡΙΑ
Πρωτεΐνες	1.	→	
	2.	→	
Άμυλο	1.	→	
	2.	→	

(8 X 0.5 μ = 4 μ) μ:

(γ) Να ονομάσετε τις διαδικασίες που περιγράφουν οι πιο κάτω φράσεις:

- I. Διάσπαση των μακρομορίων σε απλούστερες ουσίες
- II. Χρήση των απλών ουσιών για να φτιάξει ο οργανισμός τις δικές του ουσίες
- III. Αποβολή των άχρηστων ουσιών από τον πρωκτό

(3 X 0.5 μ = 1.5 μ) μ:

(δ) I. Να αναφέρετε τις δομές του λεπτού εντέρου που διευκολύνουν την απορρόφηση των θρεπτικών ουσιών.

.....
(0.25 μ) μ:.....

II. Με ποιο τρόπο οι δομές που αναφέρατε πιο πάνω, διευκολύνουν τη μεταφορά των απλών ουσιών από το έντερο στην κυκλοφορία του αίματος;

.....
.....
(0.5 μ) μ:.....

(ε) I. Να γράψετε τη λειτουργία του παχέος εντέρου που σχετίζεται με την πήξη του αίματος.

.....
.....
(1 μ) μ:.....

II. Να αναφέρετε τα κύτταρα του αίματος που επίσης παίζουν σημαντικό ρόλο στην πήξη του αίματος.

.....
(0.25 μ) μ:.....

ΤΕΛΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΑΣ ΦΥΛΑΞΕΩΣ ΛΕΜΕΣΟΣ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017-2018

ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2018		ΒΑΘ.:/25 ΟΛΟΓΡ.: ΥΠΟΓΡ.:
ΤΑΞΗ:	Β ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 1/06/2018
ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ – ΧΗΜΕΙΑ/ <u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)		ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1 ώρα και 30 λεπτά (90 λεπτά)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:		ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-Ex)

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **επτά (7)** σελίδες

ΜΕΡΟΣ Α΄: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμισι μονάδες (2.5) μονάδες

Να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις.

1. Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής βάζοντας σε κύκλο **μία** μόνο σωστή απάντηση.
(5 x 0.5μ = 2.5μ) μ:....

A. Ποια πρόταση είναι ορθή για τη δεξιά μεριά της καρδιάς;

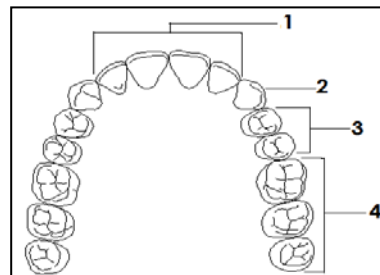
- I. Δέχεται αίμα από τους πνεύμονες.
- II. Διαχωρίζεται στο δεξιό κόλπο και τη δεξιά κοιλία.
- III. Έχει αίμα πλούσιο σε οξυγόνο.
- IV. Έχει πιο παχιά τοιχώματα από την αριστερή μεριά.

B. Οι πιο κάτω είναι ανόργανες ουσίες:

- I. Βιταμίνες, υδατάνθρακες και νερό.
- II. Βιταμίνες, ανόργανα άλατα, πρωτεΐνες και λίπη.
- III. Νερό και ανόργανα άλατα.
- IV. Νουκλεϊνικά οξέα, κυτταρίνη και άμυλο.

Γ. Τα είδη των δοντιών με τη σειρά 1-4 που φαίνονται στο πιο κάτω σχήμα είναι:

- I. 1.γόμφιοι, 2.προγόμφιοι, 3.κοπτήρες, 4.κυνόδοντες
- II. 1.γόμφιοι, 2.προγόμφιοι, 3.κυνόδοντες, 4.κοπτήρες
- III. 1.κοπτήρες, 2.κυνόδοντες, 3.γόμφιοι, 4.προγόμφιοι
- IV. 1.κοπτήρες, 2.κυνόδοντες, 3.προγόμφιοι, 4.γόμφιοι

Δ. Οι υδατάνθρακες:

- I. Προέρχονται κυρίως από φυτικές τροφές
- II. Αποτελούν αποταμιευτικές ουσίες για τους φυτικούς οργανισμούς
- III. Εξυπηρετούν ενεργειακές και δομικές ανάγκες των οργανισμών
- IV. Ισχύουν όλα τα πιο πάνω

Ε. Το υπερμαγγανικό κάλιο ανιχνεύει:

- I. Βιταμίνη Γ
- II. Πρωτεΐνες
- III. Υδατάνθρακες
- IV. Λιπαρές ουσίες

2. Ένα φυλλάδιο κυκλοφορεί στο σχολείο, διαφημίζοντας τα χαμηλά ποσοστά των λιπαρών και της γλυκόζης ενός τροφίμου. Αν σας ζητούσαν να διερευνήσετε την μικρή συγκέντρωση της γλυκόζης

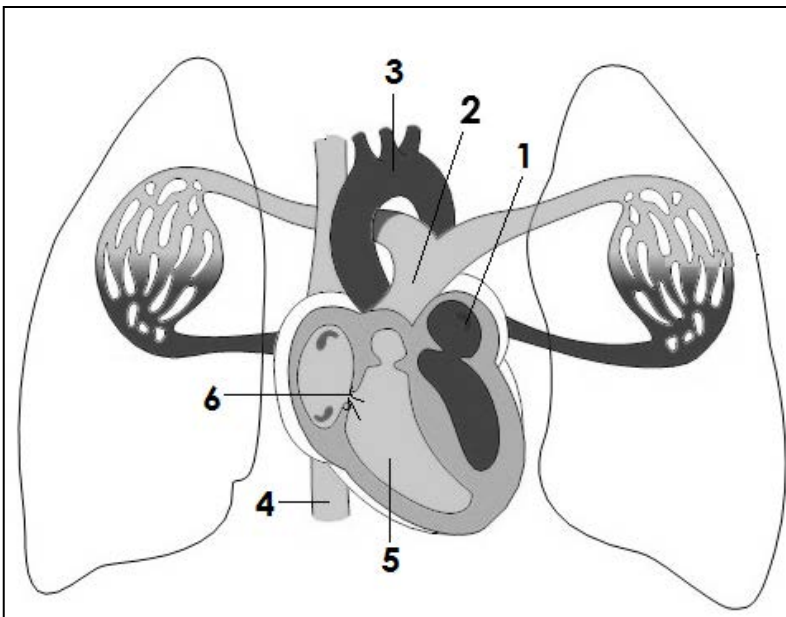
α) Ποιο αντιδραστήριο θα χρησιμοποιούσατε; (0.5μ) μ:....

β) Ποια αλλαγή θα σας επιβεβαίωνε την παρουσία γλυκόζης; (0.5μ) μ:....

γ) Με ποιο τρόπο θα επιβεβαιώνατε τα αποτελέσματά σας; (3 x 0.5μ = 1.5μ) μ:....

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

3. Τα ερωτήματα που ακολουθούν σχετίζονται με τη δομή και τη λειτουργία του κυκλοφορικού συστήματος. Πιο κάτω απεικονίζεται η μικρή κυκλοφορία του αίματος. Να μελετήσετε το σχήμα και να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

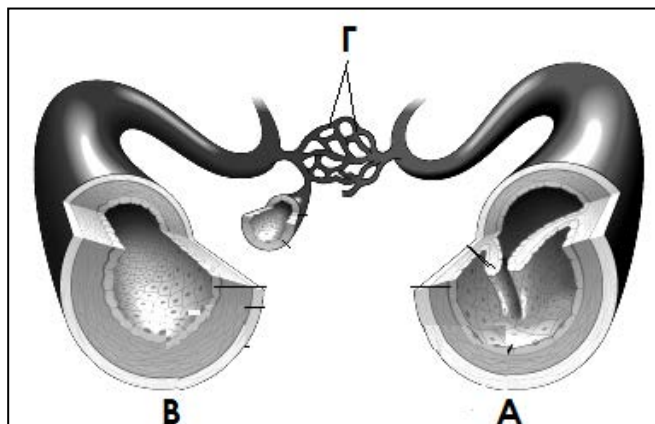

α) Να ονομάσετε τα μέρη της καρδιάς 1-6:

(6 x 0.25μ = 1.5μ) μ:

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

β) Στο σχήμα που ακολουθεί φαίνονται τα αιμοφόρα αγγεία του κυκλοφορικού συστήματος.

I. Να ονομάσετε τα αγγεία Α μέχρι Γ.

(3 x 0.25μ = 0.75μ) μ:

A:

B:

Γ:

II. Να ονομάσετε τη δομή Δ στην πιο πάνω εικόνα και να αναφέρετε τη λειτουργία (ή το ρόλο) της στην κυκλοφορία του αίματος.

(0.75μ) μ:

.....

.....

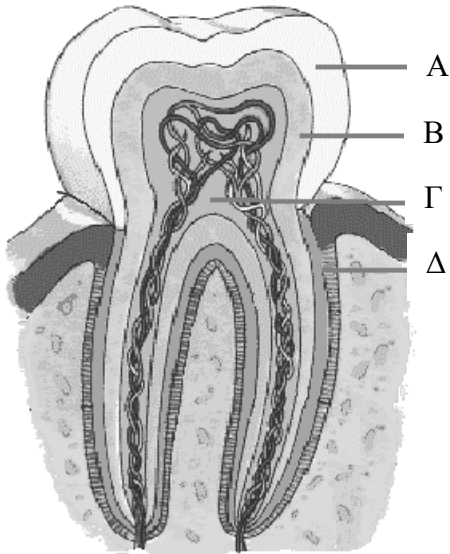
γ) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αφορά τις διαφορές μεταξύ των αγγείων Α και Β.

(8 x 0.25μ = 2μ) μ:

	Αγγείο Α	Αγγείο Β
Διάμετρος αυλού		
Τοιχώματα		
Πίεση		
Βαλβίδες		

4.α) I. Να ονομάσετε τα μέρη Α έως Δ του δοντιού που παρουσιάζεται πιο κάτω.

(4 x 0.25μ = 1μ) μ:

A/A	Μέρος δοντιού
A	
B	
Γ	
Δ	

II. Ποιο μέρος του δοντιού με βάση την πιο πάνω εικόνα

(4x 0.25=1 μ) μ:

1. Αποτελείται από 95% ασβέστιο:.....
2. Στερεώνει τα δόντια στη σιαγόνα:.....
3. Είναι ιστός που περιέχει αγγεία του δοντιού:
4. Περιέχει 70% ασβέστιο:

β) Να αναφέρετε δύο ασθένειες των δοντιών.

(2x 0.5=1 μ) μ:

I. II.

γ) Να γράψετε δύο τρόπους πρόληψης ασθενειών των δοντιών.

(2x 0.5=1 μ) μ:

I.

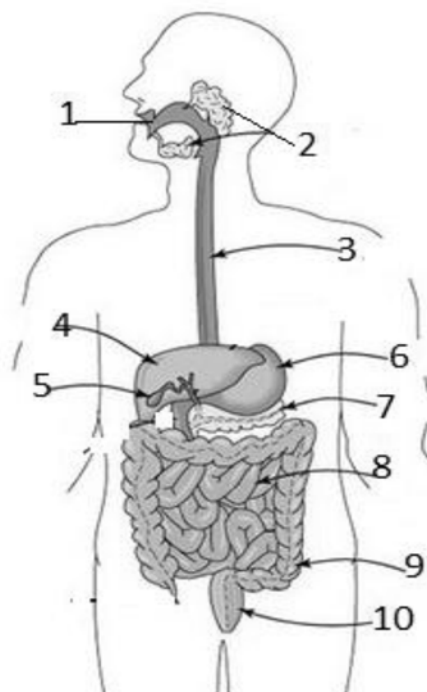
II.

δ) Να εξηγήσετε πως τα βακτήρια που ζουν στο στόμα μας καταστρέφουν τα δόντια μας. (1 μ) μ:

.....

ΜΕΡΟΣ Γ': Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των 10 μονάδων

5. α) Να αναγνωρίσετε τα μέρη του πεπτικού συστήματος 1 μέχρι 10. (10x 0.25μ = 2.5μ) μ:.....

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....
- 9.....
- 10.....

β) Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζονται διάφορα εκκρίματα του πεπτικού συστήματος.

i. Να συμπληρώσετε στη Στήλη Α το όργανο στο οποίο παράγεται το κάθε έκκριμα. (4x 0.25=1 μ) μ:.....

ii. Να συμπληρώσετε στη Στήλη Β τη δράση του εκκρίματος στο πεπτικό σύστημα. (4x 0.5=2 μ) μ:.....

Όνομα εκκριμάτων	ΣΤΗΛΗ Α Όργανο στο οποίο παράγεται.	ΣΤΗΛΗ Β Δράση του εκκρίματος
Αμυλάση		
Υδροχλωρικό οξύ		
Χολή		
Λυσοζύμη		

--	--	--

γ) Να αναφέρετε τρεις (3) λειτουργίες του παχέως εντέρου.

(3x 0.5=1.5 μ) μ:.....

- I.
- II.
- III.

δ) Να εξηγήσετε τι εννοείται με τη φράση το συκώτι είναι εξωκρινής αδένας.

(1 μ) μ:.....

.....

.....

ε) Να συμπληρώσετε τις πιο κάτω προτάσεις με τη σωστή λέξη.

(8x 0.25=2 μ) μ:.....

- I. Αποτελεί τμήμα του λεπτού εντέρου:
- II. Γίνεται η απορρόφηση των θρεπτικών ουσιών:
- III. Σημαντική βιταμίνη που παράγεται από βακτήρια μέσα στον οργανισμό μας:
- IV. Κίνηση που κάνει ο οισοφάγος για να μετακινήσει την τροφή στο στομάχι:.....
- V. Εκεί αποθηκεύεται προσωρινά η χολή:
- VI. Κατηγορία δοντιών που βοηθά στο σχίσιμο της τροφής:
- VII. Μεικτός αδένας που ανήκει στο πεπτικό σύστημα:
- VIII. Παράγεται από τους γαστρικούς αδένες και διασπά τις πρωτεΐνες:.....

Η Διευθύντρια

Αφροδίτη Μαλληκίδου

ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΤΑΞΗ: Β΄

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

ΧΡΟΝΟΣ: 45 λεπτά

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.

Βαθμός:

Ολογράφως:

Υπογραφή:

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ 11 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

ΜΕΡΟΣ Α΄: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση μονάδες (2.5) μονάδες

Να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις.

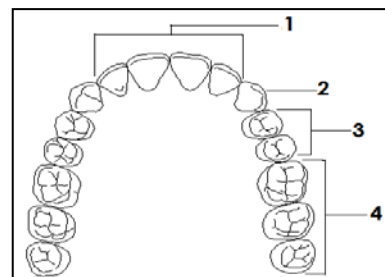
1. Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής βάζοντας σε κύκλο **ένα** μόνο γράμμα Α, Β, Γ ή Δ που αντιστοιχεί στην πιο σωστή απάντηση. (5 x 0.5μ = 2.5μ) μ:....

(α) Οι πιο κάτω χημικές ουσίες είναι όλες οργανικές θρεπτικές ουσίες:

- Α. νουκλεϊνικά οξέα, άλατα, νερό, υδατάνθρακες
- Β. νουκλεϊνικά οξέα, άλατα, πρωτεΐνες, υδατάνθρακες
- Γ. υδατάνθρακες, νουκλεϊνικά οξέα, βιταμίνες, πρωτεΐνες
- Δ. νουκλεϊνικά οξέα, βιταμίνες, λιπαρές ουσίες, άλατα

(β) Τα είδη των δοντιών με τη σειρά 1-4 που φαίνονται στο πιο κάτω σχήμα είναι:

- Α. 1.γόμφιοι, 2.προγόμφιοι, 3.κοπτήρες, 4.κυνόδοντες
- Β. 1.γόμφιοι, 2.προγόμφιοι, 3.κυνόδοντες, 4.κοπτήρες
- Γ. 1.κοπτήρες, 2.κυνόδοντες, 3.γόμφιοι, 4.προγόμφιοι
- Δ. 1.κοπτήρες, 2.κυνόδοντες, 3.προγόμφιοι, 4.γόμφιοι

(γ) Τι ισχύει για το λεπτό έντερο;

- Α. εκεί γίνεται η παραγωγή της χολής
- Β. εκεί γίνεται η ολοκλήρωση της πέψης
- Γ. εκεί γίνεται ο σχηματισμός των κοπράνων
- Δ. εκεί εκκρίνεται το γαστρικό υγρό

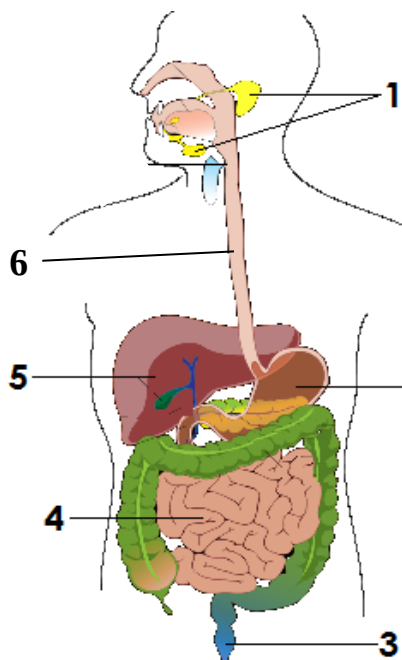
(δ) Στο πεπτικό σύστημα υπάρχουν τρεις (3) προσαρτημένοι μεγάλοι αδένες. Αυτοί είναι:

- Α. σιελογόνοι αδένες, στομάχι, πάγκρεας
- Β. ήπαρ, πάγκρεας, στομάχι
- Γ. ήπαρ, πάγκρεας, φάρυγγας
- Δ. ήπαρ, πάγκρεας, σιελογόνοι αδένες

(ε) Οι υδατάνθρακες:

- Α. προέρχονται κυρίως από φυτικές τροφές
- Β. αποτελούν αποταμιευτικές ουσίες για τους φυτικούς οργανισμούς
- Γ. εξυπηρετούν ενεργειακές και δομικές ανάγκες των οργανισμών
- Δ. ισχύουν όλα τα πιο πάνω

2. α) Να αναγνωρίσετε τα μέρη του πεπτικού συστήματος 1 μέχρι 6. (6x 0.25μ = 1.5μ) μ:.....

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

β) Να γράψετε μία λειτουργία του στομαχιού.

(0.25) μ:

.....

γ) Στη στοματική κοιλότητα απελευθερώνεται το σάλιο, το οποίο περιέχει **δύο** (2) σημαντικά ένζυμα που περιέχονται στο σάλιο. Να γράψετε τα ένζυμα αυτά. (2 x 0.25μ = 0.5μ) μ:

Ένζυμο Α:.....

Ένζυμο Β:.....

δ) Να γράψετε το όργανο στο οποίο παράγονται τα ένζυμα αυτά.

(0.25) μ:

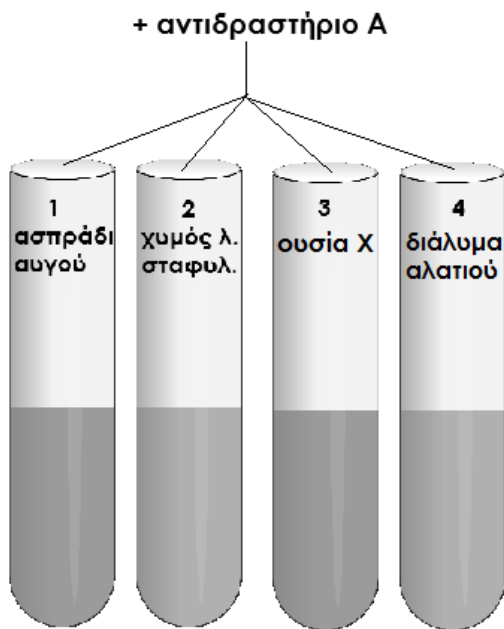
.....

ΜΕΡΟΣ Β': Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις.

3. Είμαστε στο εργαστήριο και θέλουμε να διαπιστώσουμε αν το ασπράδι αυγού και ο χυμός λευκού σταφυλιού περιέχουν **γλυκόζη**. Αφού μελετήσετε το πιο κάτω σχεδιάγραμμα να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν και έχουν σχέση με τις διαδικασίες του πειράματος.

α) i. Να ονομάσετε το αντιδραστήριο Α το οποίο θα προσθέσουμε στα υλικά για να ανιχνεύσουμε τη γλυκόζη . (0.5 μ)

.....

ii. Να γράψετε το χρώμα του αντιδραστήριου Α. (0.25 μ)

.....

β) i. Οι δοκιμαστικοί σωλήνες 3 και 4 είναι απαραίτητοι για να γίνει το πείραμα. Αν ο δοκιμαστικός σωλήνας 3 δίνει **θετικό** αποτέλεσμα, ποια είναι η **ουσία Χ** που περιέχει; (0.25 μ)

.....

ii. Να γράψετε σε τι εξυπηρετεί η ουσία Χ στο πείραμα; (0.5 μ)

.....

.....

γ) Να γράψετε το **τελικό χρώμα** που θα παρατηρήσετε: (3 x 0.25μ = 0.75 μ)

i. στο σωλήνα 1:

ii. στο σωλήνα 2:

iii. στο σωλήνα 4:.....

δ) Σε ένα πείραμα χρησιμοποιούμε ένα συγκεκριμένο αντιδραστήριο για να ανιχνεύσουμε πρωτεΐνες .

i. Ποιο αντιδραστήριο χρησιμοποιούμε για την ανίχνευση των πρωτεϊνών; (0.5 μ)

ii. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα για την ανίχνευση πρωτεϊνών: (6 x 0.25μ = 1.5 μ)

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ			
	Παράγοντες που κρατούμε σταθερούς	Παράγοντες που αλλάζουμε	Παράγοντες που μετρούμε
1.			
2.			
3.			
4.			

ε) Να συμπληρώσετε τις προτάσεις που ακολουθούν: (3 x 0.25μ = 0.75 μ)

i. Οι τροφές που δίνουν θετικό αποτέλεσμα με την αιθανόλη περιέχουν

ii. Το **θετικό** αποτέλεσμα της αντίδρασης με την αιθανόλη γίνεται αντιληπτό από τη δημιουργία

iii. Σε περίπτωση που η αιθανόλη δεν λειτουργεί κανονικά τότε ο θετικός μάρτυρας θα δώσει αποτέλεσμα.

4. α) Ο κύριος Γιώργος είναι γύρω στα 60. Στις καθημερινές του συνήθειες τα τελευταία είκοσι χρόνια περιλαμβάνεται το κάπνισμα, ο καφές και το αλκοόλ. Η διατροφή του περιλαμβάνει πολλά λιπαρά, ελάχιστα λαχανικά και δεν γυμνάζεται καθόλου. Τον τελευταίο καιρό έχει πολλά προβλήματα υγείας και μετά από κάποιες εξετάσεις ο γιατρός του ανακοίνωσε ότι κινδυνεύει γιατί το συκώτι του καταστρέφεται σταδιακά. Επιπλέον παρουσιάζει προβλήματα υψηλής αρτηριακής πίεσης(150 mmHg) και βρίσκεται σε κίνδυνο για έμφραγμα του μυοκαρδίου.

Να μελετήσετε το πιο πάνω κείμενο και να απαντήσετε στα ερωτήματα που ακολουθούν.

i. Να αναφέρετε την ασθένεια που σχετίζεται με το συκώτι από την οποία διαπιστώθηκε ότι πάσχει ο κ. Γιώργος: (0.5μ) μ:

ii. Να γράψετε τρεις (3) λειτουργίες του συκωτιού. (3 x 0.5μ = 1.5 μ) μ:

1.....

2.....

3.....

ii. Τι εννοούμε με τον όρο αρτηριακή πίεση; (1 μ) μ:

.....

iii. Να γράψετε τις φυσιολογικές τιμές της αρτηριακής πίεσης για ένα υγιή ενήλικα.
(2 x 0.25μ = 0.5μ) μ:

Συστολική:

Διαστολική:

iv. Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, να χαρακτηρίσετε την κατάσταση της αρτηριακής πίεσης του κύριου Γιώργου. (0.5μ) μ:

.....

β) Ο κύριος Γιώργος επίσης παρουσιάζει πρόβλημα παχυσαρκίας και δυσκοιλιότητας και επισκέφθηκε τον διατροφολόγο ο οποίος του ανέφερε να προσθέσει στη διατροφή του τροφές πλούσιες σε φυτικές ίνες.

i. Να γράψετε δύο (2) είδη τροφών, πλούσια σε φυτικές ίνες. (2 x 0.25μ = 0.5μ) μ:

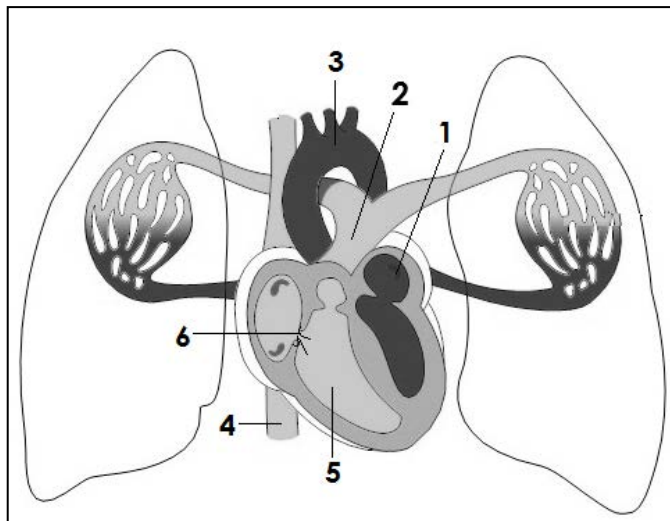
.....

ii. Να γράψετε τις δύο (2) κατηγορίες στις οποίες χωρίζονται οι φυτικές ίνες.
(2x 0.5μ = 1μ) μ:

-
-

ΜΕΡΟΣ Γ΄: Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των 10 μονάδων

5. Τα ερωτήματα που ακολουθούν σχετίζονται με τη δομή και τη λειτουργία του κυκλοφορικού συστήματος. Πιο κάτω απεικονίζεται η μικρή κυκλοφορία του αίματος. Να μελετήσετε το σχήμα και να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

α) Να ονομάσετε τα μέρη της καρδιάς 1-6:

(6 x 0.25μ = 1.5μ) μ:

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

β) Να γράψετε τι ρόλο παίζουν οι βαλβίδες στην καρδιά.

(0.5μ) μ:

.....
.....

γ) i. Ποιος είναι ο σκοπός της μικρής ή πνευμονικής κυκλοφορίας;

(1 μ) μ:

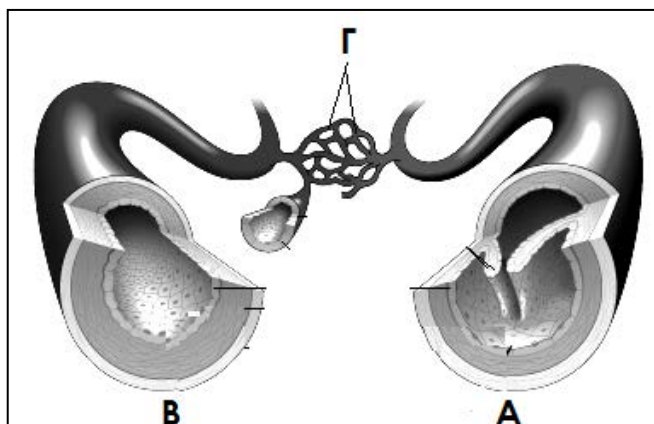
.....
.....
.....

ii. Να ονομάσετε τα άλλα δύο (2) είδη κυκλοφορίας του αίματος.

(2 x 0.5μ = 1 μ) μ:

-
-

δ) Στο σχήμα που ακολουθεί φαίνονται τα αιμοφόρα αγγεία του κυκλοφορικού συστήματος.

i. Να ονομάσετε τα αγγεία Α μέχρι Γ.

(3 x 0.25μ = 0.75μ) μ:

A:

B:

Γ:

ii. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αφορά τις διαφορές μεταξύ των αγγείων Α και Β.

(8 x 0.25μ = 2μ) μ:

	Αγγείο Α	Αγγείο Β
Διάμετρος αυλού		
Τοιχώματα		
Πίεση		
Βαλβίδες		

ε) Το αίμα αποτελείται από το πλάσμα και τα έμμορφα συστατικά του.

i. Να γράψετε τρία (3) συστατικά του πλάσματος. (3 x 0.25μ = 0.75 μ) μ:

1. **2.** **3.**

ii. Να γράψετε τις τρεις (3) κατηγορίες έμμορφων συστατικών (κυττάρων) του αίματος.

(3 x 0.25μ = 0.75 μ) μ:

1. **2.** **3.**

iii. Να γράψετε τη λειτουργία του καθενός από τα έμμορφα συστατικά (κύτταρα) του αίματος.

(3 x 0.5μ = 1.5 μ) μ:

1.

.....

2.

.....

3.

.....

iv. Να γράψετε από πού προέρχονται τα έμμορφα συστατικά του αίματος. (0.25 μ) μ:

.....

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ
ΑΓ. ΜΑΜΑΝΤΟΣ ΤΡΑΧΩΝΙΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017-2018

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΜΑΙΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΒΑΘΜΟΣ:...../25
ΟΛΟΓΡ.:
ΥΠΟΓΡ.:

ΤΑΞΗ: Β΄	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29-05-2018
ΜΑΘΗΜΑ: <u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u> - ΧΗΜΕΙΑ	ΩΡΑ: 10:30 – 12:00 ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1 ΩΡΑ ΚΑΙ 30 ΛΕΠΤΑ
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:	ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΠΕΝΤΕ (5) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

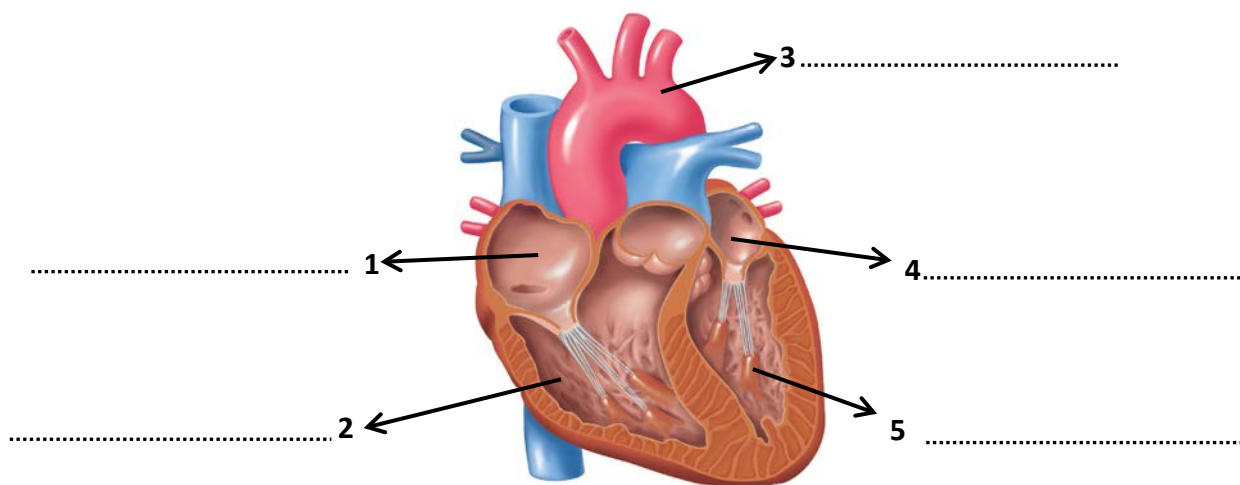
Ερώτηση 1

(α) Να γράψετε δίπλα από κάθε δήλωση αν είναι Σωστή ή Λάθος. (5 x 0.25 = 1,25 μ) μ.....

1. Τα τριχοειδή αγγεία επιτρέπουν την ανταλλαγή αερίων και θρεπτικών ουσιών μεταξύ αίματος και ιστών	
2. Η καρδιά είναι μυώδες όργανο που λειτουργεί σαν αντλία	
3. Η πνευμονική αρτηρία οδηγεί το αίμα σε όλα τα κύτταρα του σώματος	
4. Οι φλέβες έχουν μικρότερη διάμετρο αυλού από τις αρτηρίες	
5. Οι βαλβίδες στο κυκλοφορικό σύστημα εξασφαλίζουν τη μονόδρομη ροή του αίματος	

(β) Το σχεδιάγραμμα δείχνει τομή της ανθρώπινης καρδιάς. Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις από 1 μέχρι 5.

(5 x 0.25 = 1,25 μ) μ.....

Ερώτηση 2

(α) Να γράψετε **δύο** (2) λόγους για τους οποίους οι οργανισμοί χρειάζονται απαραίτητα τροφή.

(2x0.5 =1 μ) μ.....

.....

.....

.....

.....

(β) (i) Να δώσετε ένα ορισμό για τις θρεπτικές ουσίες.

(0.5 μ) μ.....

.....

.....

.....

(β) (ii) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αφορά τις τρεις (3) κατηγορίες θρεπτικών ουσιών ανάλογα με τη χρησιμότητά τους στον οργανισμό. (4x0.25 =1 μ) μ.....

Κατηγορία θρεπτικών Ουσιών	Χρησιμότητα στον οργανισμό
1. Συμπληρωματικές	
2.	
3.	Παρέχουν στον οργανισμό συστατικά για την οικοδόμηση και ανάπτυξή του

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

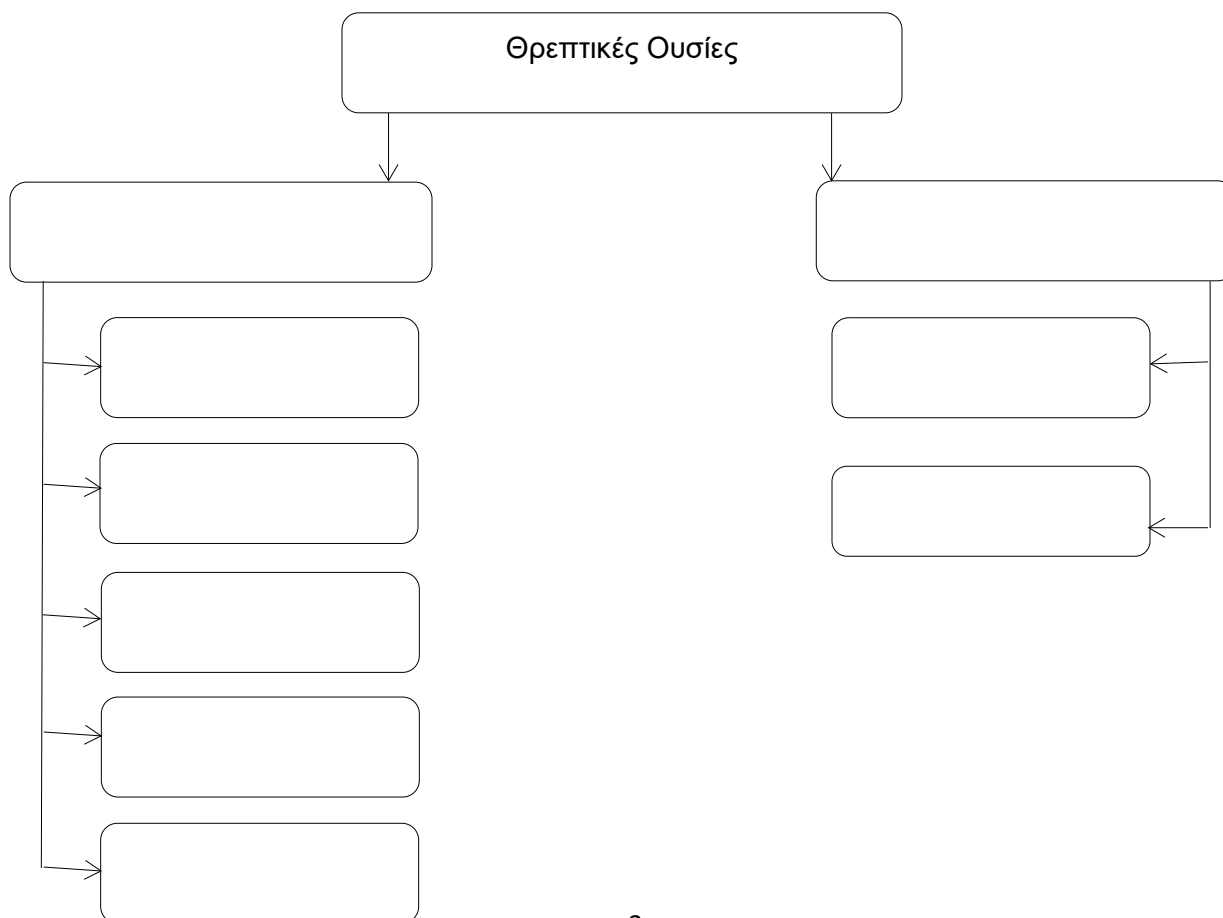
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

(α) Στο πιο κάτω εννοιολογικό διάγραμμα:

(i) Να συμπληρώσετε τις δύο (2) κατηγορίες στις οποίες διακρίνονται οι θρεπτικές ουσίες ανάλογα με την παρουσία ή όχι του χημικού στοιχείου άνθρακα. (2x0.5 =1 μ) μ.....

(ii) Να κατατάξετε τα επτά (7) είδη των θρεπτικών ουσιών ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν. (7X0.25=1.75 μ) μ.....

(β)(i) Από πού προέρχονται οι φυτικές ίνες;

(0.25 μ) μ.....

.....
.....

(ii) Σε ποιες δύο (2) κατηγορίες χωρίζονται οι φυτικές ίνες;

(2x0.5 =1 μ) μ.....

.....
.....
.....

(γ) Να αναφέρετε δύο (2) βασικούς κανόνες υγιεινής διατροφής σύμφωνα με την πυραμίδα διατροφής του βιβλίου σας.

(2x0.5 =1 μ) μ.....

.....
.....
.....
.....

Ερώτηση 4

Ο Κώστας θέλει να ελέγξει αν στις τροφές του υπάρχουν λιπαρές ουσίες.

(α) (i) Ποιο αντιδραστήριο θα χρησιμοποιήσει ο Κώστας για να ανιχνεύσει τις λιπαρές ουσίες; (0.5 μ) μ.....

.....

(ii) Τι είδους αλλαγή θα παρατηρηθεί κατά την ανίχνευση λιπαρών ουσιών;

(1 μ) μ.....

.....
.....

(iii) Να αναφέρετε δύο (2) παράγοντες τους οποίους ο Κώστας θα κρατήσει σταθερούς κατά τη διάρκεια των πειραμάτων ανίχνευσης λιπαρών ουσιών στις τροφές του.

(2x0.25 =0.5 μ) μ.....

1.....

2.....

(β) Τι ονομάζουμε θετικό μάρτυρα και ποια η χρησιμότητά του στο πείραμα.

(2x0.5 =1 μ) μ.....

.....
.....
.....
.....

(γ) Να αντιστοιχίσετε στον 3^ο Πίνακα τα αντιδραστήρια του 1^{ου} Πίνακα με τις ουσίες που ανιχνεύουν στον 2^ο Πίνακα. (4X0.5=2 μ) μ.....

Πίνακας 1

	Αντιδραστήριο
1	Θειικός χαλκός
2	Υπερμαγγανικό κάλιο
3	Διάλυμα Βενεδικτίνης
4	Διάλυμα ιωδίου

Πίνακας 2

	Ουσία
A	Αμυλο
B	Απλά σάκχαρα (γλυκόζη)
Γ	Πρωτεΐνες
Δ	Βιταμίνη C

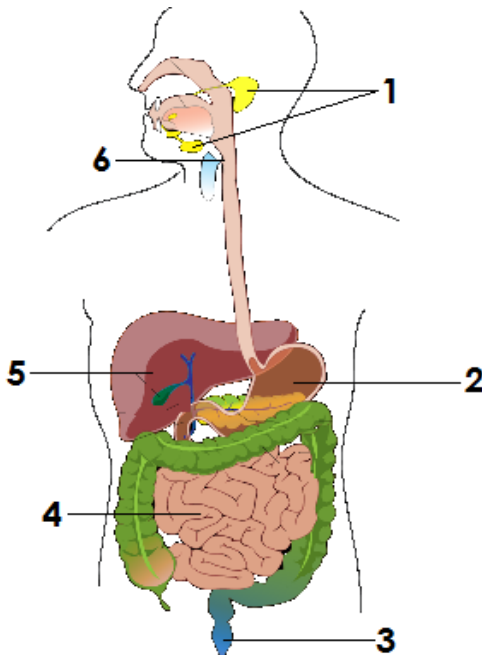
Πίνακας 3

Αντιστοίχιση	
1	
2	
3	
4	

ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από μία (1) ερώτηση των δέκα (10) μονάδων.

Ερώτηση 5

(α) i. Να αναγνωρίσετε τα μέρη του πεπτικού συστήματος 1 μέχρι 8. (8x0.5 =4 μ) μ.....

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....

ii. Να αναφέρετε μία λειτουργία για το καθένα από τα πιο κάτω όργανα: (4x0.5 =2 μ) μ.....

Συκώτι:.....

Πάγκρεας:.....

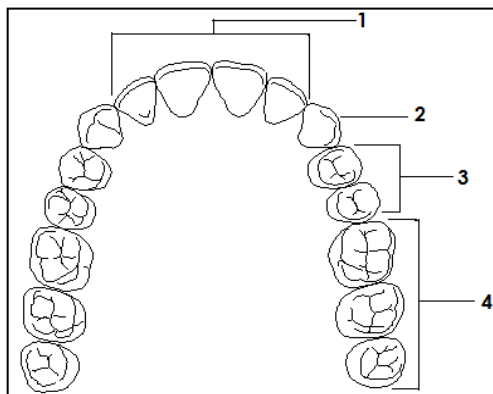
Στομάχι:.....

.....

Λεπτό έντερο:.....

.....

(β) Να αναγνωρίσετε τους τύπους και να γράψετε το ρόλο των δοντιών από 1 μέχρι 4. (8x0.25 =2 μ) μ.....

	Τύπος Δοντιού	Ρόλος Δοντιού
1		
2		
3		
4		

(γ) Να αναφέρετε δύο (2) τρόπους πρόληψης των ασθενειών των δοντιών. (2x0.5 =1 μ) μ.....

.....

.....

.....

.....

(δ) Να γράψετε δύο (2) λειτουργίες του παχέως εντέρου. (2x0.5 =1 μ) μ.....

.....

.....

.....

.....

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ- ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ - ΧΗΜΕΙΑ / ΒΙΟΛΟΓΙΑ)

ΤΑΞΗ: Β΄ Γυμνασίου

Ημερομηνία: 8/06/2018

ΧΡΟΝΟΣ: 1,5 ΩΡΕΣ

Ώρα: 08:00 – 9:30

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: _____

ΤΜΗΜΑ: _____

ΒΑΘΜΟΣ:

Αριθμητικά: _____

Ολογράφως: _____

Υπογραφή: _____

ΟΔΗΓΙΕΣ:

- Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **δέκα(10) σελίδες**.
- Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **τρία (3) μέρη**.
- **Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.**
- **Απαγορεύεται** η χρήση διορθωτικού υγρού (Tirrex) και/ή ταινίας.
- Να χρησιμοποιήσετε στυλό χρώματος μπλε ή μαύρου.
- **ΧΡΗΣΗ ΚΙΝΗΤΟΥ – ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ = ΔΟΛΙΕΥΣΗ**

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις. Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες. Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

1. α. i) Να συμπληρώσετε το πιο κάτω πίνακα που αφορά στο πείραμα ανίχνευσης απλών σακχάρων. (2 X 0.25=0,5 μονάδες)

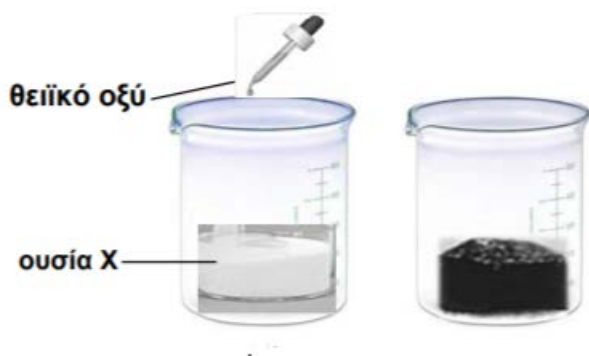
ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ	ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΙΟ (για την ανίχνευση απλών σακχάρων)	ΑΡΧΙΚΟ ΧΡΩΜΑ	ΤΕΛΙΚΟ ΧΡΩΜΑ
ΓΛΥΚΟΖΗ (απλό σάκχαρο)		ΓΑΛΑΖΙΟ	

- ii) Ποια είναι η σημασία της χρήσης θετικού μάρτυρα στην πιο πάνω πειραματική διαδικασία; (0,5 μονάδα)

.....

.....

- β. Το άσπρο χρώμα της ουσίας Χ που φαίνεται στην πιο κάτω εικόνα, μετά την επαφή με πυκνό θειικό οξύ έγινε μαύρο. Να εξηγήσετε εάν η ουσία Χ μπορεί να είναι αλάτι ή ζάχαρη. (0,5 μονάδα)

.....

.....

.....

.....

γ. i) Σύμφωνα με την πυραμίδα υγιεινής διατροφής οι φυτικές ίνες θεωρούνται ιδιαίτερα σημαντικές για την διατήρηση της υγείας του ανθρώπου. Ποιες είναι οι κύριες πηγές φυτικών ινών στη διατροφή μας; Να γράψετε **δύο (2) τροφές που περιέχουν φυτικές ίνες.** **(2 X 0.25=0,5 μονάδα)**

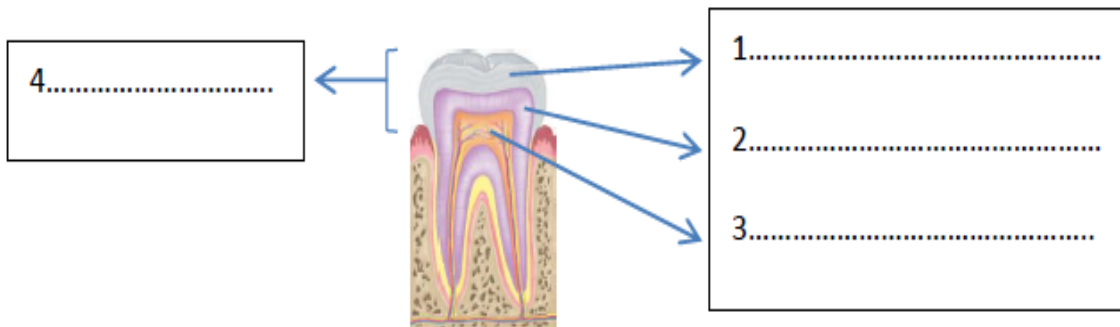
..... και

ii) Σύμφωνα με την πυραμίδα υγιεινής διατροφής, να ονομάσετε **δύο(2) τροφές** που θα πρέπει να καταναλώνονται μόνο λίγες φορές το μήνα.

..... και

(2 X 0.25=0,5 μονάδα)

2. α. Το πιο κάτω σχήμα παρουσιάζει την τομή δοντιού. Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις 1-4 στο πιο κάτω σχήμα. **(4X 0.25 =1 μονάδες)**

β. Να ονομάσετε **δύο(2) παθήσεις** των δοντιών που οφείλονται στη μικροβιακή πλάκα.

(2 X 0.25=0,5 μονάδα)

..... και

γ. Να αναφέρετε τέσσερις(4) τρόπους φροντίδας των δοντιών. (4 X 0.25 = 1 μονάδα)

1.....

2.....

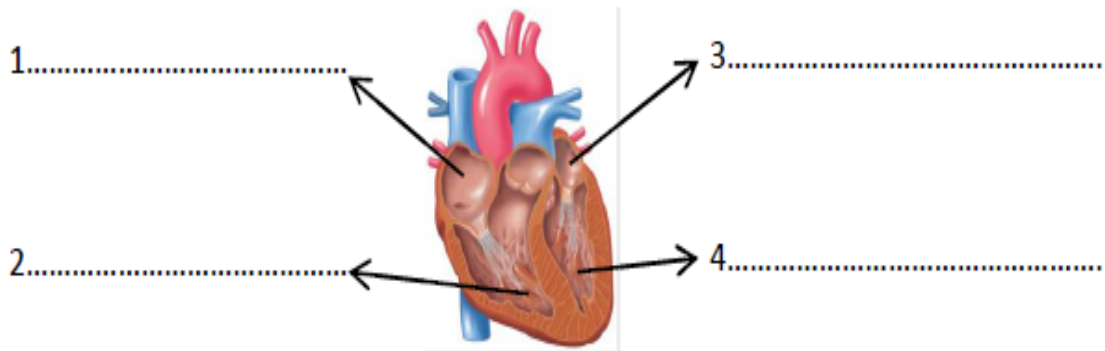
3.....

4.

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις. Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες. Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

3. α. Να συμπληρώσετε τα μέρη της καρδιάς 1-4.

(4 X 0.25 = 1 μονάδα)

β. Να γράψετε ποιο μέρος της καρδιάς έχει παχύτερο τοίχωμα και γιατί. (1 μονάδα)

.....
.....
.....

γ. Στο πιο κάτω πίνακα να αναφέρετε τέσσερεις(4) διαφορές μεταξύ φλεβών και αρτηριών. (8 X 0.25 = 2 μονάδες)

ΦΛΕΒΕΣ	ΑΡΤΗΡΙΕΣ
1.	1.....
2.	2.....
3.	3.....
4.	4.....

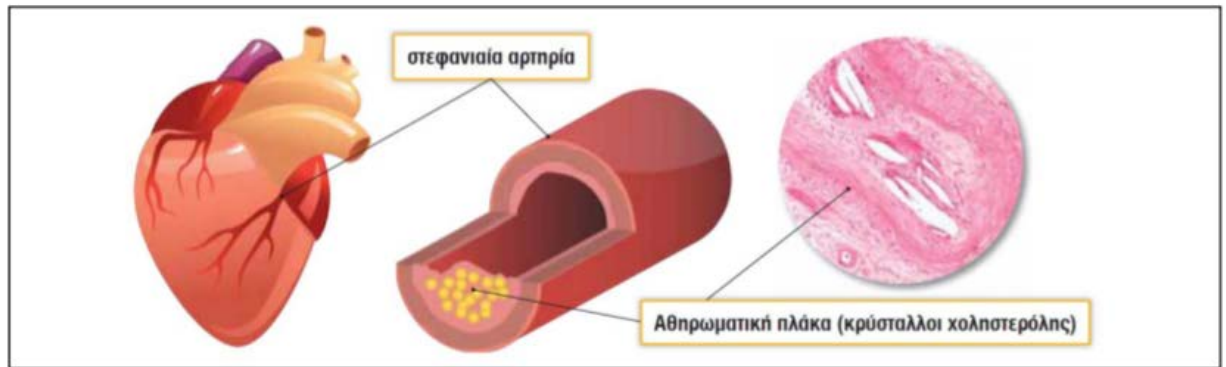
δ. Να συμπληρώσετε τις πιο κάτω προτάσεις. (4 X 0.25 = 1 μονάδα)

- Η κοιλότητα του σώματος στην οποία βρίσκεται η καρδιά ονομάζεται
- Για τη μεταφορά αίματος στον ανθρώπινο οργανισμό, εκτός από τις αρτηρίες και τις φλέβες, υπάρχουν και τα αγγεία.
- Εξασφαλίζουν τη μονόδρομη ροή του αίματος.
- Κυκλοφορία αίματος που τροφοδοτεί το μυοκάρδιο

4. α. Οι ημερήσιες ενεργειακές ανάγκες δεν είναι οι ίδιες για όλους τους ανθρώπους. Να εξηγήσετε ποιοι είναι οι τρεις(3) παράγοντες που επηρεάζουν τις ημερήσιες ενεργειακές ανάγκες των ανθρώπων. (3 X 0.25=0,75 μονάδες)

1.
2.
3.

β. Η πιο κάτω εικόνα παρουσιάζει μια πάθηση του κυκλοφορικού συστήματος.

i) Να αναφέρετε την πάθηση που παρουσιάζεται στο πιο πάνω σχήμα.

.....

(0,25 μονάδες)

ii) Να γράψετε πώς δημιουργείται η στένωση στα αγγεία.

1.

2.

(0,5 μονάδα)

iii) Να γράψετε δύο (2) τρόπους αντιμετώπισης της πιο πάνω πάθησης.

1.

2.

(0,5 μονάδα)

iv) Να γράψετε δύο (2) τρόπους πρόληψης της πιο πάνω πάθησης.

1.

2.

(0,5 μονάδα)

γ. Ο κύριος Μάριος έκανε γενικές εξετάσεις στο γιατρό του. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων έδειξαν πως ο κ. Μάριος έχει υπέρταση. Να εξηγήσετε στον κ. Μάριο τι σημαίνει ο όρος υπέρταση. **(0,5 μονάδα)**

.....
.....

δ. Η καρδιά είναι ένα όργανο στο ανθρώπινο σώμα. Τα όργανα είναι μέρος της οργάνωσης του ανθρώπινου οργανισμού. Να βάλετε σε σειρά τα πιο κάτω, αρχίζοντας από το μικρότερο, έτσι ώστε να φαίνεται ο τρόπος οργάνωσης του ανθρώπινου οργανισμού. **(1 μονάδα)**

Ιστός, κύτταρο, οργανικό σύστημα, οργανισμός, όργανο

.....

ε. i) Από πού βρίσκει τα απαραίτητα μόρια ο ανθρώπινος οργανισμός για τη δόμηση των κυττάρων του; **(0,5 μονάδα)**

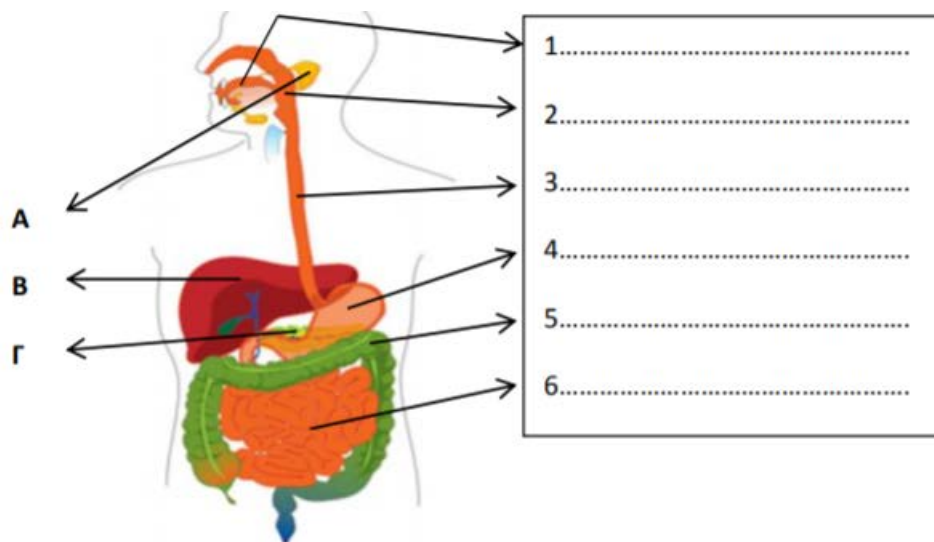
.....

ii) Πώς ονομάζεται το σύνολο των βιοχημικών αντιδράσεων που γίνονται στον ανθρώπινο οργανισμό; **(0,5 μονάδα)**

.....

ΜΕΡΟΣ Γ΄: Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των δέκα (10) μονάδων.

5. α. Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις 1-6 του πιο κάτω σχήματος που δείχνουν την πορεία της τροφής στο πεπτικό σύστημα. Επίσης να ονομάσετε τα όργανα Α,Β,Γ που ανήκουν στο πεπτικό σύστημα. **(9 X 0.25 = 2.25 μονάδες)**

όργανο Α όργανο Β
 όργανο Γ

- β. Το σάλιο περιέχει δύο(2) ένζυμα. Να εξηγήσετε τον ρόλο τους στο πεπτικό σύστημα. **(2 X 1 = 2 μονάδες)**

Ένζυμο 1 ρόλος

Ένζυμο 2 ρόλος

γ. Να επιλέξετε από τα πιο κάτω όργανα (Α – Ε) του πεπτικού συστήματος για αντιστοίχιση με την κατάλληλη λειτουργία (1-5). **(5 X 0.25 = 1.25 μονάδες)**

ΟΡΓΑΝΑ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
Α. Παχύ έντερο	1. Προσωρινή αποθήκευση τροφής
Β. Σιελογόνοι αδένες	2. Σχηματισμός κοπράνων
Γ. Συκώτι	3. Παράγουν σάλιο
Δ. Λεπτό έντερο	4. Απορρόφηση θρεπτικών ουσιών
Ε. Στομάχι	5. Έκκριση χολής

δ. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα έτσι ώστε να φαίνονται τα μακρομόρια και οι απλές ουσίες στις οποίες διασπώνται μέσα στον πεπτικό σωλήνα.

(2 X 0.25 = 0.5 μονάδες)

ΜΑΚΡΟΜΟΡΙΑ	ΑΠΛΕΣ ΟΥΣΙΕΣ
ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ	
ΥΔΑΤΑΝΘΡΑΚΕΣ	

ε. Σε τι εξυπηρετεί το λεπτό τοίχωμα των τριχοειδών αγγείων; **.(0,5 μονάδα)**

.....

στ. Ποιος είναι ο σκοπός της συστηματικής κυκλοφορίας; **(1 μονάδες)**

.....

ζ. Από τους πιο κάτω όρους να επιλέξετε αυτόν που αντιστοιχεί στην καθεμιά από τις προτάσεις που ακολουθούν: **(6 X 0.25 = 1.5 μονάδες)**

απορρόφηση, αφόδευση, αφομοίωση, γαλακτοματοποίηση, κατάποση, πέψη

Μεταφορά απλών ουσιών από το λεπτό έντερο στην κυκλοφορία του αίματος.....

Αποβολή άχρηστων ουσιών από τον πρωκτό

Διάσπαση μακρομορίων σε απλούστερες ουσίες

Μεταφορά του βλωμού από το στόμα στο στομάχι

Η χρήση απλών ουσιών για να φτιάξει ο οργανισμός τις δικές του ουσίες

Μετατροπή μεγάλης μάζας λίπους της τροφής σε μικρά σφαιρίδια

η. Η περίσταση είναι μια διαδικασία που γίνεται στο πεπτικό σύστημα.

i) Να ονομάσετε ένα (1) όργανο του πεπτικού συστήματος που κάνει περισταλτική κίνηση. **(0.5 μονάδα)**

ii) Να εξηγήσετε ποιος είναι ο ρόλος των περισταλτικών κινήσεων. **(0,5 μονάδα)**

.....

Η Διευθύντρια

Ο Συντονιστής

Η Εισηγήτρια

Μαρία Μιχαηλίδου

Ανδρέας Σιάκκας, Β.Δ.

Ασπασία Κωνσταντίνου

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΜΙΤΣΗ ΛΕΜΥΘΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017 - 2018

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΜΑΪΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΤΑΞΗ : Β΄ Γυμνασίου

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ : 4/06/18

ΜΑΘΗΜΑ : Βιολογία

ΩΡΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ : 07:45-09:15

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: **ΤΜΗΜΑ:**.....

ΒΑΘΜΟΣ: **ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ:**

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΔΙΟΡΘΩΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ:.....

Επιτρεπόμενη διάρκεια γραπτού 1 ώρα και 30 λεπτά

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία (3) μέρη (Α,Β και Γ), στα οποία αντιστοιχούν συνολικά **25 μονάδες**. Το εξεταστικό δοκίμιο είναι επτά (7) σελίδες.

ΟΔΗΓΙΕΣ

1. Να συμπληρώσετε το ονοματεπώνυμό σας, με την έναρξη της εξέτασης.
2. Οι απαντήσεις να δοθούν στο εξεταστικό δοκίμιο.
3. Να απαντήσετε **σε όλα** τα θέματα.
4. Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.
5. Να χρησιμοποιήσετε μόνο μπλε μελάνι για τα κείμενα των απαντήσεών σας και μολύβι για τα σχέδια.

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμισι (2.5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

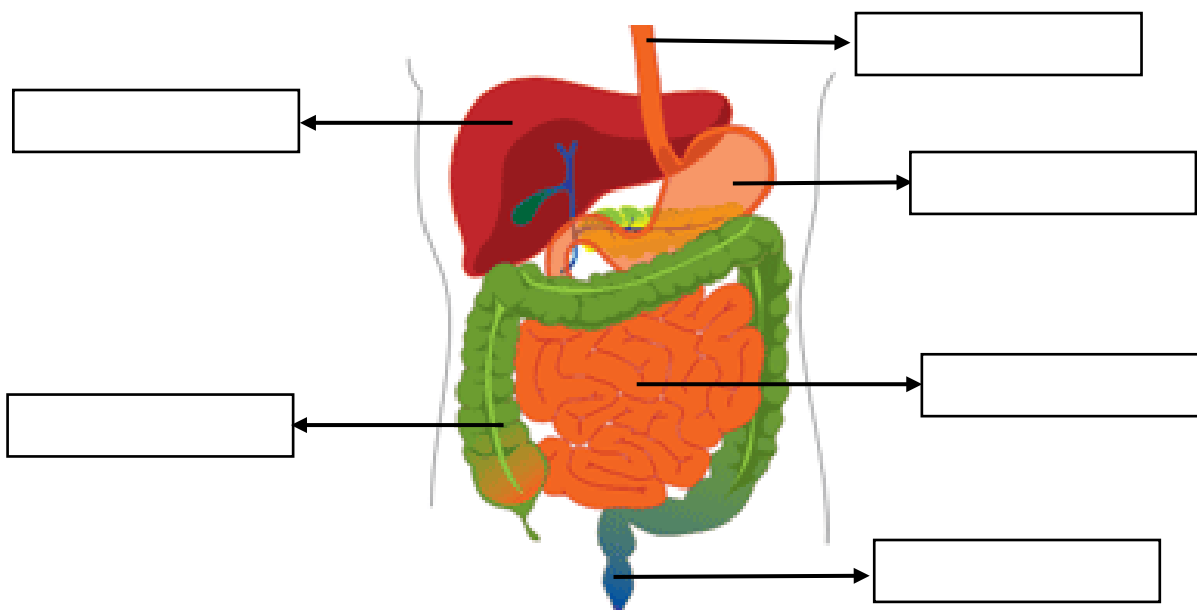
Να διαχωρίσετε τις ακόλουθες ουσίες που παρατίθενται σε οργανικές ουσίες και ανόργανες ουσίες.
(2.5 μονάδες)

Ουσίες: Άλατα, υδατάνθρακες, νερό, νουκλεϊνικά οξέα, πρωτεΐνες.

Οργανικές ουσίες	Ανόργανες ουσίες

Ερώτηση 2

(α) Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα, που αφορά τα διάφορα όργανα του πεπτικού συστήματος του ανθρώπινου οργανισμού.
(1.5 Μονάδες)

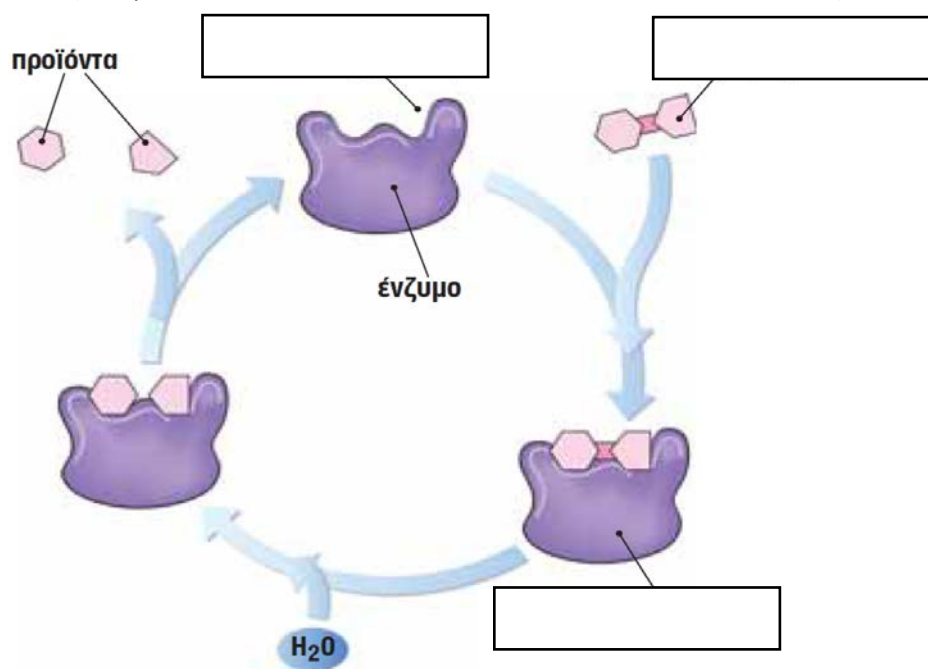

(β) Να γράψετε ποιος είναι ο ρόλος του υδροχλωρικού οξέος που παράγεται από τους γαστρικούς αδένες του βλεννογόνου του στομαχίου.
(1 μονάδα)

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

(α) Η διάσπαση των μακρομορίων σε μικρομόρια, μέσα στον γαστρεντερικό σωλήνα, ονομάζεται χημική πέψη και γίνεται με τη βοήθεια ειδικών πρωτεϊνών, των πεπτικών ενζύμων, που παράγονται από ειδικά κύτταρα οργάνων του πεπτικού συστήματος. Να συμπληρώσετε τα κύρια μέρη του ενζύμου στην παρακάτω εικόνα. (1.5 Μονάδες)

(β) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αναφέρεται σε πληροφορίες που αφορούν μερικά από τα κυριότερα πεπτικά ένζυμα, που παράγονται και δρουν στον γαστρεντερικό μας σωλήνα.

(2 Μονάδες)

Πεπτικό ένζυμο	Όργανο παραγωγής ενζύμου	Όργανο που γίνεται η διάσπαση
Αμυλάση του σάλιου	Σιελογόνοι αδένες	
	Στομάχι	Στομάχι
Παγκρεατική λιπάση	Πάγκρεας	
Νουκλεάση	Πάγκρεας	

(γ) Να αντιστοιχίσετε, στον πιο κάτω πίνακα, τα μακρομόρια της στήλης Α με τα μικρομόρια της στήλης Β (τα μικρομόρια προκύπτουν από τη διάσπαση των αντίστοιχων μακρομορίων).

(1.5 Μονάδες)

ΣΤΗΛΗ Α - Μακρομόρια
Υδατάνθρακες
Πρωτεΐνες
Λιπίδια

ΣΤΗΛΗ Β - Μικρομόρια
Γλυκερόλη + 3 Λιπαρά οξέα
Γλυκόζες
Αμινοξέα

Ερώτηση 4

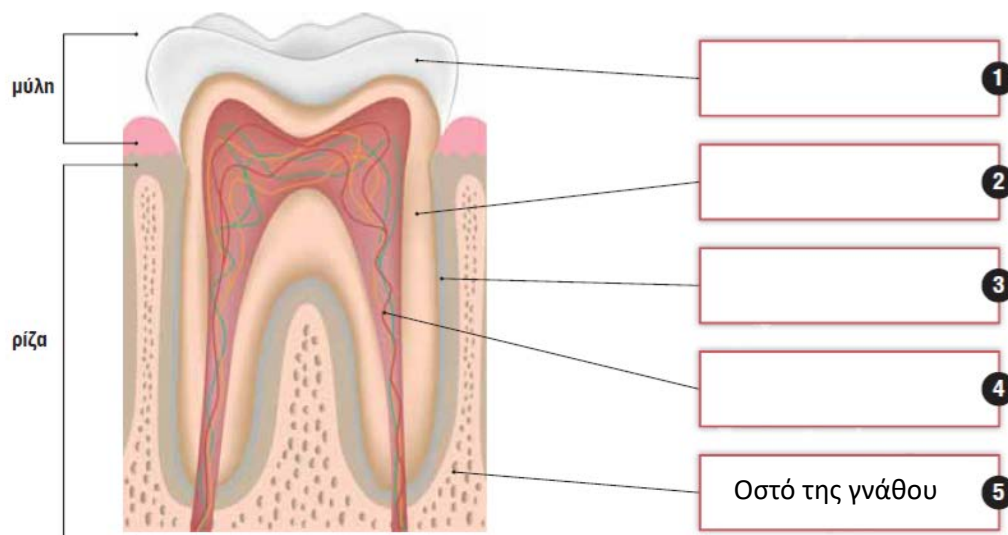
(α) Να συμπληρώσετε τον πίνακα που ακολουθεί και αφορά τα είδη των μόνιμων δοντιών στον άνθρωπο.

(2 μονάδες)

A/A	Είδη δοντιών	Συνολικός αριθμός μόνιμων	Λειτουργία / Χρησιμότητα
1.			
2.		4	Σχίσσιμο τροφής
3.	Προγόμφιοι		
4.			Άλεσμα τροφής

(β) Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις του πίνακα που αφορούν τη δομή των δοντιών.

(1 μονάδα)

(γ) Να γράψετε μια πάθηση των δοντιών και να εξηγήσετε πού οφείλεται.

(1 μονάδα)

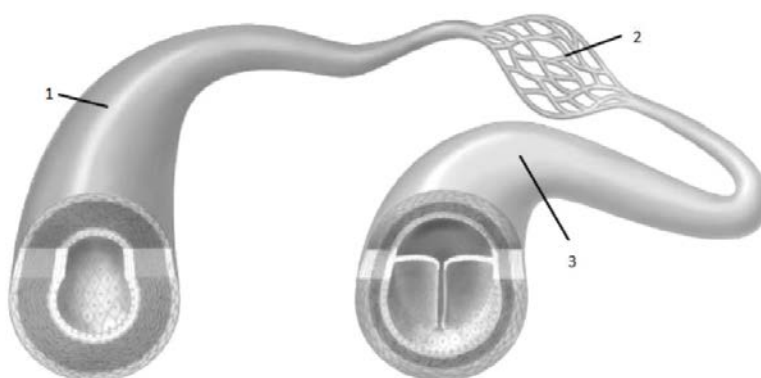
(δ) Να γράψετε δυο τρόπους πρόληψης των ασθενειών των δοντιών.

(1 μονάδα)

ΜΕΡΟΣ Γ': Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των δέκα (10) μονάδων.

Ερώτηση 5

(α) Η πιο κάτω εικόνα παρουσιάζει τα τρία είδη αιμοφόρων αγγείων του ανθρώπου. Να γράψετε ποιο είδος αιμοφόρου αγγείου δείχνουν οι αριθμοί 1, 2, και 3. (1.5 μονάδες)

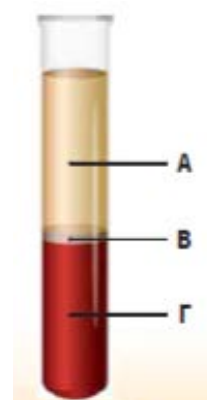
A/A	Είδος αιμοφόρων αγγείων
1	
2	
3	

(β) Να γράψετε δυο διαφορές μεταξύ των αιμοφόρων αγγείων με αριθμό 1 και 3.

(1 μονάδα)

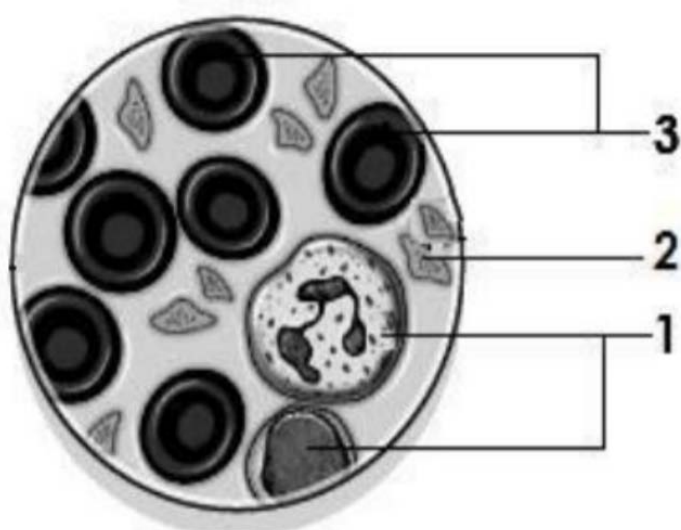
(γ) Μετά από φυγοκέντρηση (μέθοδος διαχωρισμού υγρών μειγμάτων) το αίμα διαχωρίστηκε σε τρία (3) διακριτά μέρη. Να γράψετε ποια είναι τα μέρη αυτά; (1.5 Μονάδες)

A	
B	
Γ	

(δ) Να γράψετε τα συστατικά του αίματος στη παρακάτω εικόνα.

(1.5 Μονάδες)

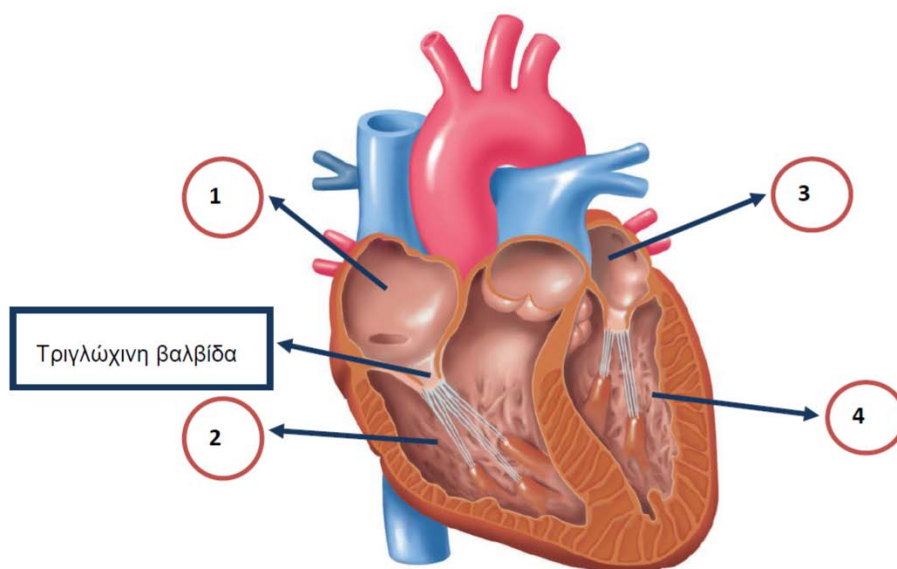
1	
2	
3	

(ε) Να γράψετε μια λειτουργία του συστατικού του αίματος με αριθμο 3 από το προηγούμενο σχήμα (ερωτημα δ).

(0.5 μονάδα)

(ζ) Να συμπληρώσετε στο σχήμα τα μέρη της καρδιάς που αφορούν τις ενδείξεις 1 μέχρι 4.

(2 Μονάδες)

1	
2	
3	
4	

(ι) Να γράψετε από ποια ομάδα/ες αίματος μπορεί να δεχτεί/ούν αίμα ένα άτομο με ομάδα αίματος όπως αυτή που φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα. (2 μονάδες)

Ομάδα αίματος	Ομάδες αίματος που δέχεται αίμα
A	
B	
AB	
O	

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Ο Εισηγητής

Ο Συντονιστής

Η Διευθύντρια

Χριστοδούλου Γιώργος

Γιάννης Νικολαΐδης

Όλγα Λοϊζιά

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017 - 2018

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΜΑΪΟΥ – ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΒΑΘ.: / 25

ΟΛΟΓΡ.:

ΥΠΟΓΡ.:

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 01/06/2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ

(ΦΥΣΙΚΗ – ΧΗΜΕΙΑ / ΒΙΟΛΟΓΙΑ)

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ:

1,5 ΩΡΑ (90΄ Λεπτά)

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

.....

ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας

και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο που δε σβήνεται.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού (Tipp-Ex) και διορθωτικής ταινίας.

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από οκτώ **(8)** σελίδες.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !

ΜΕΡΟΣ Α΄: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1^α

Να **απαντήσετε** στις πολλαπλές ερωτήσεις που αφορούν τις **θρεπτικές ουσίες**, βάζοντας σε κύκλο **ΕΝΑ** μόνο γράμμα Α, Β, Γ, Δ ή Ε που αντιστοιχεί στη **σωστή** απάντηση.

α) Ποια από τις παρακάτω ομάδες τροφών, Α-Δ, είναι η πιο πλούσια σε **πρωτεΐνες**;

- A.** Γάλα, αυγά, νερό, τυρί
- B.** Γιαούρτι, κρέας, μακαρόνια, αυγά
- Γ.** Ψάρι, τυρί, αυγά, κοτόπουλο
- Δ.** Κρέας, αλάτι, αυγά, ψάρι
- E.** Όλες οι παραπάνω ομάδες Α-Δ είναι το ίδιο πλούσιες σε πρωτεΐνες

β) Τα αντιδραστήρια **Αιθανόλη**, **Βενεδικτίνη** και **Υπερμαγγανικό κάλιο** ανιχνεύουν **αντίστοιχα** τις πιο κάτω χημικές θρεπτικές ουσίες:

- A.** Λιπαρές ουσίες, Απλά σάκχαρα, Βιταμίνη C
- B.** Υδατάνθρακες, Βιταμίνη C, Λιπαρές ουσίες
- Γ.** Άλατα, Βιταμίνη C, Λιπαρές ουσίες
- Δ.** Πρωτεΐνες, Λιπαρές ουσίες, Βιταμίνη C
- E.** Νουκλεϊνικά οξέα, Απλά σάκχαρα, Βιταμίνη C

γ) Ποια από τις παρακάτω δηλώσεις Α-Ε, για την **αξιοποίηση** των **υδατανθράκων** στον οργανισμό είναι **ΟΡΘΗ**;

- A.** Αποτελούν δομικά συστατικά των κυττάρων του ανθρώπινου οργανισμού
- B.** Οι υδατάνθρακες αποτελούν αποθηκευτικά υλικά του οργανισμού μας
- Γ.** Οι υδατάνθρακες χαρακτηρίζονται ως καύσιμα πρώτης επιλογής του οργανισμού
- Δ.** Ένα γραμμάριο υδατανθράκων απελευθερώνει 9 Kcal
- E.** Όλες οι πιο πάνω δηλώσεις είναι ορθές

δ) Οι πιο κάτω χημικές θρεπτικές ουσίες είναι **όλες ανόργανες**:

- A.** Βιταμίνες, Άλατα, Νερό
- B.** Νουκλεϊνικά οξέα, Βιταμίνες, Νερό
- Γ.** Λιπαρές ουσίες, Άλατα, υδατάνθρακες
- Δ.** Νερό, Άλατα
- E.** Νερό, Βιταμίνες

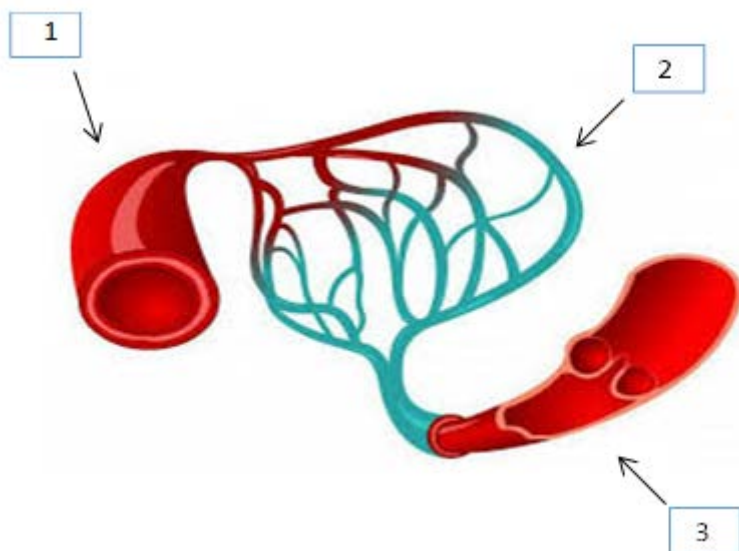
ε) Ποια από τις παρακάτω δηλώσεις Α-Ε, για το **ρόλο των φυτικών ινών** στον οργανισμό είναι **ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΗ**;

- Α.** Βοηθούν στην ελάττωση της απορρόφησης των λιπιδίων και στη μείωση της χοληστερόλης
- Β.** Βοηθούν στην καταπολέμηση της δυσκοιλιότητας
- Γ.** Προέρχονται, κυρίως, από τα κυτταρικά τοιχώματα φυτικών κυττάρων
- Δ.** Αποικοδομούνται από τη μικροβιακή χλωρίδα του χοντρού εντέρου
- Ε.** Αποτελούν αποταμιευτικές ενεργειακές ουσίες

(5X0.5μ=2.5μ) μ:

Ερώτηση 2^η

(α) Το πιο κάτω σχεδιάγραμμα παρουσιάζει τα **τρία (3) αιμοφόρα αγγεία** του κυκλοφορικού συστήματος. Να **ονομάσετε** τα αιμοφόρα αγγεία **συμπληρώνοντας** τις ενδείξεις 1-3.

1.	
2.	
3.	

(3X0.5μ=1.5μ) μ:

(β) Ποιο από τα πιο πάνω αιμοφόρα αγγεία:

- Έχει σφυγμό;
- Έχει βαλβίδες στο εσωτερικό του;
- Έχει παχύτερο τοίχωμα και μικρή διάμετρο;
- Έχει λεπτό τοίχωμα που εξυπηρετεί στην ανταλλαγή θρεπτικών ουσιών;

(4X0.25μ=1μ) μ:

ΜΕΡΟΣ Β΄: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3^η

(α) Να **αντιστοιχίσετε** τις βασικές κυκλοφορίες (πορείες) του αίματος με τον σκοπό που επιτελούν.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΕΣ	ΣΚΟΠΟΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ
A. Πνευμονική ή μικρή κυκλοφορία	1. Η μεταφορά οξυγόνου και θρεπτικών ουσιών σε όλα τα κύτταρα του σώματος, καθώς και η απομάκρυνση διοξειδίου του άνθρακα και άλλων άχρηστων ουσιών.	A.
B. Συστηματική ή μεγάλη κυκλοφορία	2. Ανταλλαγή αερίων ούτως ώστε το αίμα να δώσει διοξείδιο του άνθρακα και να εμπλουτιστεί με οξυγόνο. 3. Τροφοδότηση του καρδιακού μυ (μυοκάρδιο - τοίχωμα καρδιάς) με αίμα.	B.

(2Χ0.25μ=0.5μ) μ:

(β) Να αναφέρετε **μία (1) δομική** διαφορά μεταξύ των λευκών και των ερυθρών αιμοσφαιρίων.

ΛΕΥΚΑ ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΑ	ΕΡΥΘΡΑ ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΑ
.....	

(2Χ0.5μ=1μ) μ:

(γ) Να γράψετε την **κυριότερη λειτουργία** των πιο κάτω κυττάρων στον ανθρώπινο οργανισμό.

- **ΛΕΥΚΑ ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΑ:**
-
- **ΕΡΥΘΡΑ ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΑ:**
-
- **ΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΑ:**
-

(3Χ0.5μ=1.5μ) μ:

(δ) Ο Κύριος Μιχάλης ανήκει στην **ομάδα αίματος Α**. Να βρείτε:

- Από ποιες ομάδες αίματος μπορεί να **δεχτεί αίμα**; (2X0.25μ=0.5μ) μ:
- Ποια ομάδα αίματος λέγεται **πανδέκτης**; (1X0.25μ=0.25μ) μ:
- Ποια ομάδα αίματος λέγεται **πανδότης**; (1X0.25μ=0.25μ) μ:

(ε) Να παρατηρήσετε την εικόνα στην οποία φαίνεται ο τρόπος με τον οποίο ο βιολόγος παίρνει αίμα από τον Κύριο Μιχάλη. Να **γράψετε ένα (1) λόγο** για τον οποίο πιστεύετε ότι ο βιολόγος πρέπει να φοράει γάντια.

.....
.....
.....

(1X0.25μ=0.25μ) μ:

(στ) Στην πιο πάνω εικόνα φαίνεται ότι ο βιολόγος παίρνει αίμα από μία φλέβα του ασθενή. Γνωρίζοντας τη δομή αρτηριών και φλεβών να αναφέρετε **τρεις (3) λόγους** για τους οποίους η **αιμοληψία γίνεται από φλέβα και όχι αρτηρία**.

- i.
- ii.
- iii.

(3X0.25μ=0.75μ) μ:

Ερώτηση 4^η

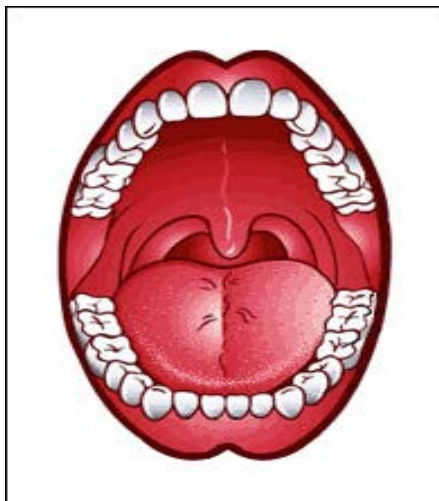
(α) Να **αντιστοιχίσετε** τους όρους της στήλης **A** με τις προτάσεις της στήλης **B** στον παρακάτω πίνακα.

A/A	ΣΤΗΛΗ A	ΣΤΗΛΗ B	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ
1.	Πέψη	α. Χρήση των απλών ουσιών για να φτιάξει ο οργανισμός τις δικές του ουσίες	1.
2.	Απορρόφηση	β. Διάσπαση των μακρομορίων σε απλούστερες ουσίες	2.
3.	Αφομοίωση	γ. Αποβολή των άχρηστων ουσιών από τον πρωκτό	3.
4.	Αφόδευση	δ. Μεταφορά των απλών υλικών από το έντερο στην κυκλοφορία του αίματος	4.

(4X0.25μ=1μ) μ:

(β) Στο στόμα ξεκινά η μηχανική διάσπαση της τροφής με τη βοήθεια των δοντιών.

Να παρατηρήσετε προσεκτικά το πιο κάτω μοντέλο **ανθρώπινων δοντιών** και να **συμπληρώσετε** τον πιο κάτω πίνακα που αφορά στα είδη των **μονίμων δοντιών** στον άνθρωπο.

Α/Α	ΕΙΔΗ ΔΟΝΤΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΝΤΙΩΝ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ / ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ
1.			
2.			
3.			
4.			

(12X0.25μ=3μ) μ:

(γ) Κατά τη χημική πέψη, τα **μακρομόρια διασπώνται σε μικρομόρια**. Να **συμπληρώσετε** τον πίνακα γράφοντας τα μικρομόρια που προκύπτουν από τη χημική πέψη των θρεπτικών ουσιών.

ΜΑΚΡΟΜΟΡΙΑ	ΜΙΚΡΟΜΟΡΙΑ
Υδατάνθρακες	
Πρωτεΐνες	
Λιπίδια	
Νουκλεϊνικά οξέα	

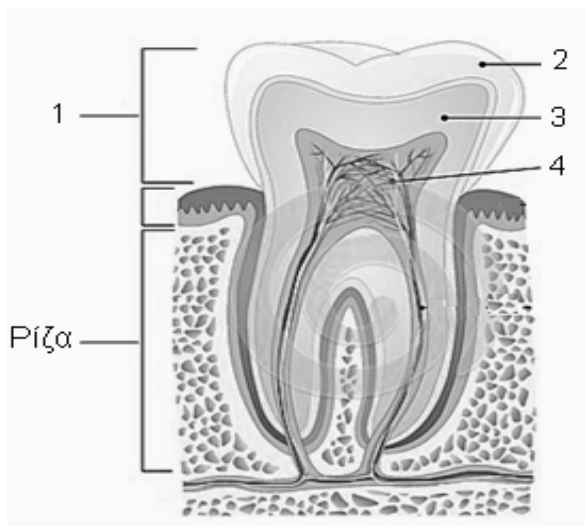
(4X0.25μ=1μ) μ:

ΜΕΡΟΣ Γ': Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των δέκα (10) μονάδων.

Να το απαντήσετε.

Ερώτηση 5^η

(α) Στην **τομή του δοντιού**, που παρουσιάζεται στο πιο κάτω σχήμα, να **ονομάσετε** τα μέρη που σημειώνονται με τους αριθμούς 1 - 4.

A/A	Μέρος ή Συστατικό Δοντιού
1	
2	
3	
4	

(4X0.5μ=2μ) μ:

(β) Να **συμπληρώσετε** τα **κενά** στις πιο κάτω προτάσεις.

- Το ψωμί, μετά τον κατατεμαχισμό του με τα, αναμειγνύεται με το το οποίο παράγεται από τους αδένες για τη δημιουργία του βλωμού.
- Στη στοματική κοιλότητα επιδρά ένα ένζυμο που ονομάζεται, το οποίο διασπά τα μακρομόρια του ψωμιού σε απλούστερα σάκχαρα με γλυκιά γεύση.

(4X0.5μ=2μ) μ:

(γ) Να **συμπληρώσετε** τον ακόλουθο πίνακα που αφορά τα πειράματα **ανίχνευσης** θρεπτικών ουσιών.

Θρεπτική ουσία που ανιχνεύσαμε	Αντιδραστήριο / α	<u>Χρώμα</u> <u>αντιδραστηρίου</u> πριν την επαφή με την τροφή	<u>Χρώμα</u> <u>αντιδραστηρίου</u> μετά την επαφή με τον <u>θετικό μάρτυρα</u>
i. Πρωτεΐνες			
ii.	Βενεδικτίνη (Benedict)		

(6X0.25μ=1.5μ) μ:

(δ) Να **αντιστοιχίσετε** τα πεπτικά ένζυμα της στήλης **A**, με τα μακρομόρια που διασπούν, της στήλης **B**.

ΠΕΠΤΙΚΑ ΕΝΖΥΜΑ	ΜΑΚΡΟΜΟΡΙΑ ΠΟΥ ΔΙΑΣΠΟΥΝ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ
A. Νουκλεάση	1. Λιπίδια	A.
B. Παγκρεατική αμυλάση	2. Πρωτεΐνες	B.
Γ. Πεψίνη	3. Άμυλο	Γ.
Δ. Παγκρεατική λιπάση	4. DNA-RNA	Δ.

(4X0.5μ=2μ) μ:

(ε) Να **συμπληρώσετε** τον παρακάτω πίνακα που αφορά τα **εκκρίματα που αφορούν το πεπτικό σύστημα**, τη δράση και τα όργανα παραγωγής τους.

ΟΝΟΜΑ ΕΚΚΡΙΜΑΤΟΣ	ΟΡΓΑΝΟ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ ΤΟ ΕΚΚΡΙΜΑ	ΔΡΑΣΗ ΕΚΚΡΙΜΑΤΟΣ
1.	ΗΠΑΡ	
2. Παγκρεατικό υγρό		Ρυθμίζει την οξύτητα του εντερικού χυλού και περιέχει ένζυμα για τη διάσπαση θρεπτικών ουσιών
3. Εντερικό υγρό	Λεπτό έντερο	

(4X0.5μ=2μ) μ:

(στ) Να γράψετε **δύο (2) λειτουργίες** του παχέος (χοντρού) εντέρου.

-
-

(2X0.25μ=0.5μ) μ:

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Ο Διευθυντής

Παρασκευάς Σαμάρας

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ- ΙΟΥΝΙΟΥ 2018		ΒΑΘΜΟΣ : / 25 ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ: ΥΠΟΓΡΑΦΗ:
ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 04/06/2018	
ΜΑΘΗΜΑ: <u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u> / ΧΗΜΕΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1 ΩΡΑ ΚΑΙ 30 ΛΕΠΤΑ	
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:	ΤΜΗΜΑ: ΑΡΙΘΜΟΣ :	

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε μόνο με μπλε πένα.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις του εξεταστικού δοκιμίου.
Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή ταινίας (Tipp-Ex).
Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 8 σελίδες.

Κ Α Λ Η Ε Π Ι Τ Υ Χ Ι Α

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

A. (α) Στον πιο κάτω πίνακα να αντιστοιχίσετε καθεμιά από τις θρεπτικές ουσίες με τη λειτουργία της.

Θρεπτικές ουσίες	Λειτουργίες Θρεπτικών ουσιών	Αντιστοίχιση
1. Άλατα	α. Αποταμιευτικές ενεργειακές ουσίες στα ζώα.	1. →
2. Πρωτεΐνες	β. Αποταμιευτικές ενεργειακές ουσίες στα φυτά.	2. →
3. Λιπαρές ουσίες	γ. Εξυπηρετούν δομικές ανάγκες του οργανισμού.	3. →
4. Νουκλεϊνικά οξέα	δ. Βασικά δομικά υλικά των δοντιών και των οστών.	4. →
	ε. Καθορίζουν και ελέγχουν την παραγωγή των πρωτεϊνών.	

(4 X 0.25 μ = 1. μ) μ: ...

B. (α) Δύο (2) παράγοντες που επηρεάζουν τις ημερήσιες ενεργειακές ανάγκες του ανθρώπου είναι:

1: , 2:

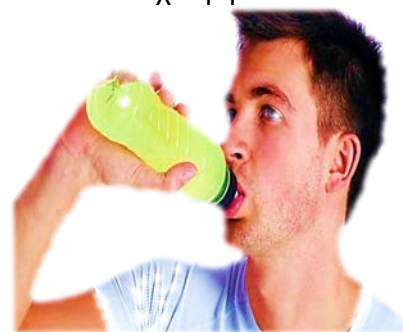
(1X 0.5μ = 0.5 μ) μ: ...

(β) Ο Κώστας ,επειδή έχει ανάγκη ενέργειας, πίνει ένα ενεργειακό ποτό το οποίο έχει ψηλά ποσοστά καφεΐνης και πολλή ζάχαρη, κάτι που είναι κακό για την υγεία.

Να αναφέρετε δύο(2) ροφήματα που θα μπορούσε να πιεί ο Κώστας ,αντί του ενεργειακού ποτού, ώστε να παίρνει ενέργεια αλλά και πολλές βιταμίνες.

1: , 2:

(2X 0.25μ = 0.5 μ) μ: ...

(γ) Να υπολογίσετε τις θερμίδες(Kcal) που έχει το φαγητό στο πιο κάτω πιάτο, το οποίο περιέχει :
10g λιπαρές ουσίες , 100g πρωτεΐνες, 50g υδατάνθρακες, 15g νερό.

.....
.....
.....
.....

(1X 0.5μ = 0.5 μ) μ: ...

Ερώτηση 2

(α) Η Μαίρη και ο Πέτρος είναι ένα ζευγάρι που συχνά βγαίνουν για τρέξιμο γιατί τους αρέσει πολύ. Ο Πέτρος όμως, ο οποίος είναι φανατικός καπνιστής, κουράζεται εύκολα και έτσι αναγκάζονται να τρέχουν μικρές αποστάσεις.

Να εξηγήσετε γιατί ένας καπνιστής κουράζεται εύκολα.

(1 X 1.μ = 1.μ) μ: ...

(β)

i) Να αναφέρετε δύο (2) λόγους για τους οποίους μια έγκυος γυναίκα πρέπει να αποφεύγει αυστηρά το κάπνισμα.

1:

.....

2:

.....

ii) Να συμπληρώσετε τα κενά στις πιο κάτω προτάσεις:

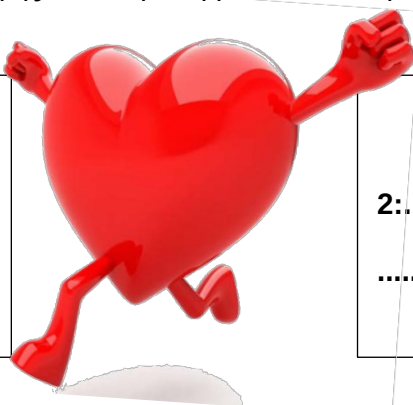
Τα παιδιά της διπλανής εικόνας, παρόλο που δεν καπνίζουν, είναι καπνιστές. Ένα σοβαρό πρόβλημα υγείας, που μπορεί να προκαλέσει ο καπνός που παράγεται από την καύση του τσιγάρου, στο αναπνευστικό σύστημα των καπνιστών είναι:

iii. Να γράψετε δύο (2) τρόπους πρόληψης των καρδιαγγειακών παθήσεων.

1:

.....

2:

.....

(3X 0.5μ = 1.5 μ) μ: ...

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις .

Ερώτηση 3

(α) Ποια όργανα του πεπτικού συστήματος δείχνουν οι αριθμοί 1- 4 στο διπλανό σχεδιάγραμμα;

1: , 3:

2: , 4:

(4X 0.25 μ = 1.μ) μ: ...

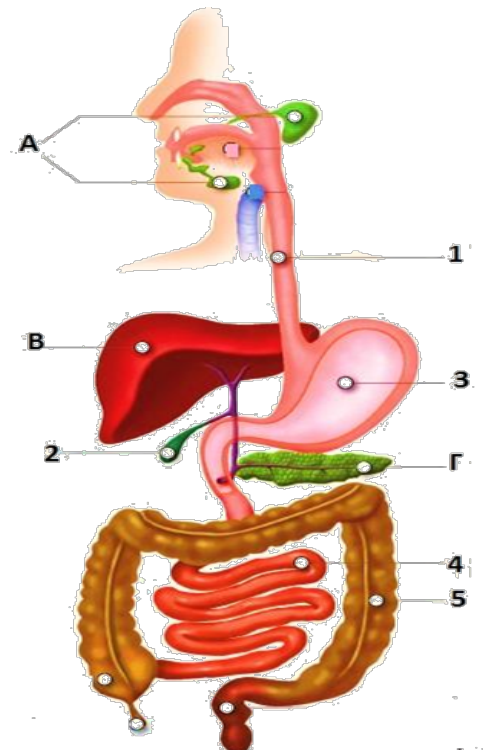
(β) Να αναφέρετε δύο (2) λειτουργίες του οργάνου με ένδειξη 5:

➤

➤

(2X 0.25 μ = 0.5μ) μ: ...

(γ) Να συμπληρώσετε , τον πιο κάτω πίνακα, που αφορά στους αδένες που είναι προσαρτημένοι στο πεπτικό σύστημα και φαίνονται στο σχήμα με τις ενδείξεις Α,Β και Γ.

Αδένας	Ουσία που παράγει ο αδένας	Ρόλος της ουσίας στην πέψη της τροφής
Α:Σιελογόνο	Αμυλάση	
Β:.....		
Γ:.....		Ολοκλήρωση της πέψης των πρωτεϊνών , λιπών, υδατανθράκων και νουκλεϊνικών οξέων

(6X 0.25 μ = 1.5μ) μ: ...

(δ) Να αντιστοιχίσετε τους όρους της στήλης Α με τις προτάσεις της στήλης Β.

Στήλη Α	Στήλη Β	Αντιστοίχιση
1.Πέψη	Α.Αποβολή των άχρηστων ουσιών από τον πρωκτό.	1. →
2.Αφόδευση	Β.Διάσπαση των μακρομορίων σε απλούστερες ουσίες.	2. →
3.Αφομοίωση	Γ.Μεταφορά των προϊόντων της πέψης στην κυκλοφορία του αίματος.	3. →
4.Απορρόφηση	Δ.Χρήση των απλών ουσιών για να φτιάξει ο οργανισμός τις δικές του ουσίες.	4. →

(4X 0.25 μ = 1μ) μ: ...

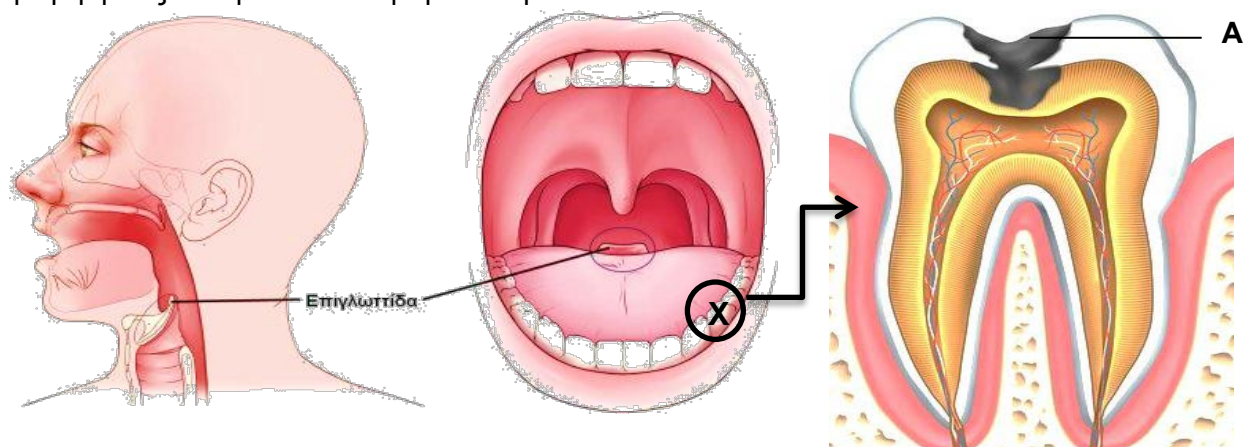
(ε) Να γράψετε μίαν(1) αιτία που προκαλεί καθεμιά από τις πιο κάτω παθήσεις :

Κίρρωση ήπατος	Δυσκοιλιότητα	Γαστρίτιδα	Σακχαρώδης διαβήτης

(4X 0.25 μ = 1μ) μ: ...

Ερώτηση 4

A. Οι πιο κάτω εικόνες δείχνουν την επιγλωττίδα και το ανθρώπινο δόντι X , που ανήκει στους προγόμφιους και φαίνεται σε μεγέθυνση.

(α) Ποιος είναι ο ρόλος της επιγλωττίδας στον ανθρώπινο οργανισμό;

.....

.....

(1 X 0.5 μ = 0.5 μ) μ: ...

(β) Οι πιο κάτω ερωτήσεις αφορούν στον **προγόμφιο X**.

1. Ποια είναι η χρησιμότητά του;	
2. Ποιο είναι το σκληρότερο συστατικό του ;	
3. Πώς ονομάζεται ο ιστός που περιέχει τα αγγεία και τα νεύρα;	
4. Πώς ονομάζεται η πάθησή που φαίνεται στο σχήμα με ένδειξη A ;	

(4 X 0.25 μ = 1.μ) μ: ...

B. Στα πλαίσια του μαθήματος της Βιολογίας , οι μαθητές ενός τμήματος της Β΄ τάξης χωρίστηκαν σε ομάδες και έκαναν πειράματα για ανιχνεύσεις διαφόρων ουσιών, με τη χρήση των πιο κάτω αντιδραστηρίων. Να χρησιμοποιήσετε τα αντιδραστήρια αυτά για να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις.

Παγωμένη αιθανόλη	Πυκνόθειικό οξύ	Διάλυμα ιωδίου
Διάλυμα θειικού χαλκού και Διάλυμα υδροξειδίου του νατρίου	Διάλυμα βενεδικτίνης	Διάλυμα υπερμαγγανικού καλίου

(α) Οι μαθητές της 1ης ομάδας έριξαν πάνω σε μερικούς κύβους ζάχαρης 10ml του αντιδραστηρίου X και παρατήρησαν ότι η ζάχαρη έγινε μαύρη.

i. Ποιο χημικό στοιχείο περιέχει η ζάχαρη με βάση την παρατήρηση των μαθητών στο πιο πάνω πείραμα;

ii. Ποιο είναι το υγρό αντιδραστήριο X και ποια ιδιότητα έχει που το καθιστά χρήσιμο στο πείραμα;

Υγρό αντιδραστήριο X:, Ιδιότητα:

(3 X 0.25 μ = 0.75μ) μ: ...

(β) Οι μαθητές της 2ης ομάδας έβαλαν στο δοχείο Α δείγμα από ένα υγρό μαζί με 10ml παγωμένης αιθανόλης. Το δείγμα υγρού στο δοχείο Α έδωσε θετικό αποτέλεσμα.

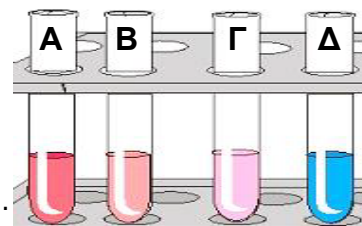
i. Ποια θρεπτική ουσία ανιχνεύεται με την αιθανόλη;

ii. Με ποια παρατήρηση έγινε αντιληπτό (από τους μαθητές) το θετικό αποτέλεσμα;

(2 X 0.25 μ = 0.5μ) μ: ...

(γ) Οι μαθητές της 3ης ομάδας πήραν τέσσερις (4) δοκιμαστικούς σωλήνες και έβαλαν στον καθένα 10 ml από διαφορετικά δείγματα τροφής, στα οποία ήθελαν να ανιχνεύσουν πρωτεΐνες.

i. Ποιο ή ποια αντιδραστήρια χρησιμοποίησαν οι μαθητές στο πείραμα αυτό;

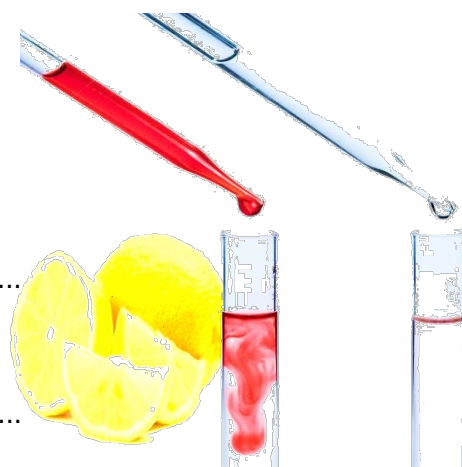
ii. Αν το αποτέλεσμα στους σωλήνες Α και Δ ήταν θετικό, ποια χρωματική αλλαγή οδήγησε σε αυτό το συμπέρασμα:

(3 X 0.25 μ = 0.75μ) μ: ...

(δ) Οι μαθητές της 4ης ομάδας έβαλαν σε ένα δοκιμαστικό σωλήνα 5 ml χυμό λεμονιού. Πρόσθεσαν 10 ml από κάποιο αντιδραστήριο, το οποίο αρχικά είχε χρώμα ιώδες και μετά την επαφή του με το χυμό λεμονιού έγινε άχρωμο.

i. Ποια αντιδραστήριο χρησιμοποίησαν οι μαθητές στο πείραμα αυτό;

ii. Ποια θρεπτική ουσία ανίχνευσαν οι μαθητές στο χυμό λεμονιού ;

(2 X 0.25 μ = 0.5μ) μ: ...

(ε) Οι μαθητές της 5ης ομάδας θέλουν να διαπιστώσουν αν κάποια δείγματα τροφών περιέχουν άμυλο ή γλυκόζη.

Ποια αντιδραστήρια θα χρησιμοποιήσουν οι μαθητές για να ανιχνεύσουν καθεμιά από τις ουσίες αυτές και ποιες παρατηρήσεις θα επιβεβαιώσουν την ύπαρξή τους στα δείγματα τροφών;

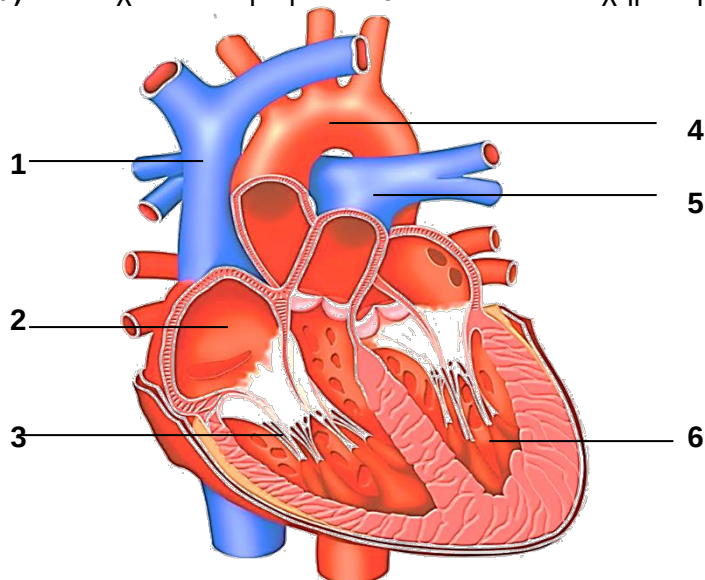
ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ	ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΙΟ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (Χρωματική αλλαγή)
Άμυλο		
Γλυκόζη		

(4 X 0.25 μ = 1.μ) μ:

**ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από μία (1) ερώτηση των δέκα (10) μονάδων .
Να την απαντήσετε .**

Ερώτηση 5

(α) i. Τι δείχνουν οι αριθμοί 1 - 6 στο πιο κάτω σχήμα της καρδιάς;

1:

2:

3:

4:

5:

6:

(6 X 0.25 μ = 1.5 μ) μ: ...

ii. Ποιος χώρος της καρδιάς έχει παχύτερο τοίχωμα και γιατί;

(2X 0.25 μ = 0.5 μ) μ: ...

(β)i. Ποιος είναι ο ρόλος των αγγείων με ενδείξεις τους αριθμούς **4 και 5**;

Αγγείο 4:

Αγγείο 5:

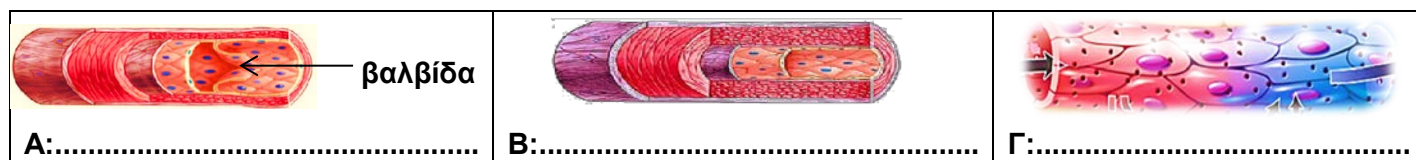
ii. Στο τέλος κάθε πρότασης να γράψετε ποια **προσαγωγά αγγεία** έχουν τον αντίστοιχο ρόλο:

1. Μεταφέρουν στην καρδιά αίμα πλούσιο σε οξυγόνο :

2. Μεταφέρουν στην καρδιά αίμα πλούσιο σε διοξείδιο του άνθρακα:

(4 X 0.5 μ = 2. μ) μ: ...

(γ)i. Να ονομάσετε τα τρία είδη αιμοφόρων αγγείων Α, Β και Γ που φαίνονται πιο κάτω:

A:.....

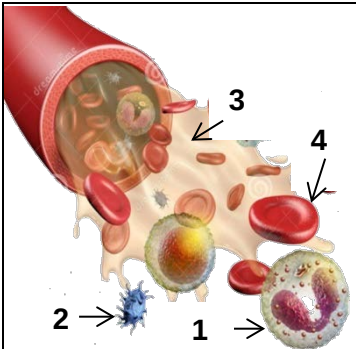
B:.....

Γ:.....

ii. Σε τι εξυπηρετούν οι βαλβίδες που υπάρχουν στο αγγείο **A**;.....

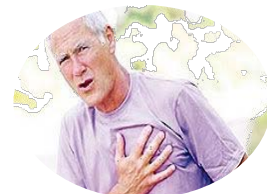
(4 X 0.25 μ = 1. μ) μ: ...

(δ) Να ονομάσετε τα συστατικά του αίματος 1 – 4 και να αντιστοιχίσετε το καθένα με το ρόλο του .

	Συστατικό του αίματος	Ρόλος	Αντιστοίχιση
	1:	A. Πήξη του αίματος.	1. →
	2:	B. Μεταφορά οξυγόνου.	2. →
	3:	Γ. Καταπολέμηση μικροβίων.	3. →
	4:	Δ. Μεταφορά θρεπτικών ουσιών.	4. →

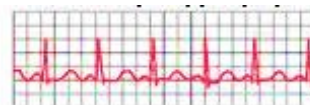
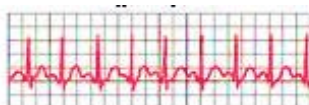
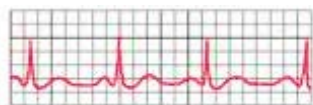
(4 X 0.5 μ = 2 μ) μ: ...

(ε) Ο κύριος Γιάννης, ο οποίος είναι 65 ετών ,είναι καπνιστής ,λάτρης των πολύ λιπαρών φαγητών , του κόκκινου κρέατος ,του αλατιού, των γλυκών και των αλκοολούχων ποτών. Αντίθετα αποφεύγει τα φρούτα και τα λαχανικά και κάθε είδος σωματικής άσκησης. Χθες, ο κ. Γιάννης είχε ένα σοβαρό ατύχημα και μεταφέρθηκε σε ένα ιατρικό κέντρο, όπου του έκαναν μετάγγιση αίματος και διάφορες ιατρικές εξετάσεις.

i. Ποιας ομάδας ήταν το αίμα που δόθηκε στον κ. Γιάννη, αν ο ίδιος ανήκει στην ομάδα αίματος O⁺ ;.....

ii. Ο κ. Γιάννης παρουσίασε ταχυκαρδία. Να υπογραμμίσετε το ηλεκτροκαρδιογράφημά του.

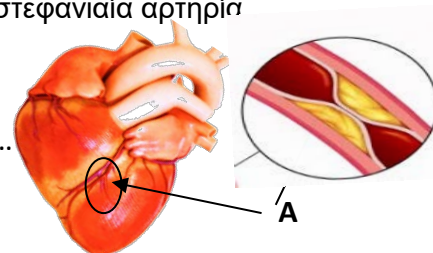
iii. Το στεφανιογράφημα έδειξε ότι ο κ. Γιάννης , υπάρχει στένωση σε μια στεφανιαία αρτηρία

- Πώς ονομάζεται η παθολογική κατάσταση A που προκάλεσε τη στένωση της στεφανιαίας αρτηρίας του κ. Γιάννη;

.....

- Μια (1) αιτία που προκάλεσε την πιο πάνω πάθηση είναι:

..... (4 X 0.25 μ = 1 μ) μ: ...

iv. Στο ιατρικό κέντρο, προσφέρθηκε στον κ. Γιάννη ένα σάντουιτς με ψωμί που περιείχε : βούτυρο, τυρί, μπούτι κοτόπουλου ,ντομάτα και μαρούλι .Να συμπληρώσετε στον πιο κάτω πίνακα τα μικρομόρια των αντίστοιχων θρεπτικών ουσιών , που θα υπάρχουν στο αίμα του κ. Γιάννη , μετά την πέψη του σάντουιτς που κατανάλωσε.

Θρεπτικές ουσίες	Μικρομόρια
Πρωτεΐνες	
Υδατάνθρακες	
Λιπαρές ουσίες	 + 3 λιπαρά οξέα
Νουκλεϊνικά οξέα	

ΤΕΛΟΣ

(4 X 0.5 μ = 2.μ) μ: ...

Οι Εισηγήτριες:

Ο Διευθυντής

Χρυσοστόμου Μαρία Β.Δ
Όλγα Γιαννικούρη

.....
Πέτρος Μιχαήλ

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΙΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΜΑΘΗΜΑ: Βιολογία

ΤΑΞΗ: Β΄ Γυμνασίου

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29 Μαΐου 2018

ΒΑΘΜΟΣ:

ΧΡΟΝΟΣ: 1,5 ώρα

.....
ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: ΤΜΗΜΑ: ΑΡΙΘΜΟΣ:

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ: α) Να γράψετε με μπλε ή μαύρο μελάνι.
β) Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού.

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από έξι (6) σελίδες

ΜΕΡΟΣ Α:

Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις. Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με **δυόμιση (2.5) μονάδες**. **Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.**

Ερώτηση 1.

α. Να γράψετε δύο (2) τρόπους με τους οποίους μπορούμε να προλάβουμε τις ασθένειες στο παχύ έντερο. (2 x 0,5) μ.1

i.

.....

ii.

.....

β. Να γράψετε τρεις (3) καλές συνήθειες που μπορείτε να εφαρμόσετε στην καθημερινή σας ζωή για να έχετε υγιή και γερά δόντια. (3 x 0,5) μ.1,5

i.

ii.

iii.

Ερώτηση 2.

α. Να γράψετε δύο (2) βασικούς κανόνες υγιεινής διατροφής, όπως προκύπτουν από την Πυραμίδα Διατροφής.

(2 x 0,5) μ. 1

i. =

.....

ii. =

.....

β. Να γράψετε τρεις (3) λόγους για τους οποίους είναι απαραίτητη η πρόσληψη της τροφής.

(3 x 0,5) μ. 1,5

i.

ii.

iii.

ΜΕΡΟΣ Β:

Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις. Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

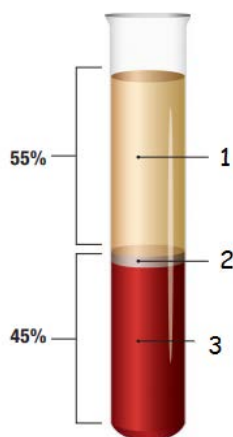
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3.

α. i. Ο βιολόγος πήρε αίμα από τον κ. Ευριπίδη και το έβαλε μέσα σ' έναν δοκιμαστικό σωλήνα. Μετά από φυγοκέντριση το αίμα διαχωρίστηκε σε τρία (3) διακριτά μέρη, όπως φαίνονται και στην πιο κάτω εικόνα.

Να ονομάσετε τα μέρη αυτά που φαίνονται με τις ενδείξεις 1 μέχρι 3.

(3 x 0,5) μ. 1,5

1 =

2 =

3 =

ii. Να εξηγήσετε για ποιο λόγο πιστεύετε ότι ο βιολόγος φοράει γάντια κατά την αιμοληψία.

(1 x 0,5) μ. 0,5

.....
.....

β. Να γράψετε δύο (2) διαφορές μεταξύ των αρτηριών και των φλεβών.

(2 x 0,5) μ. 1

i. Οι αρτηρίες

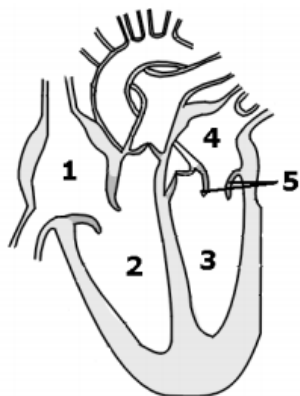
ενώ οι φλέβες

ii. Οι αρτηρίες

ενώ οι φλέβες

γ. i. Στη πιο κάτω εικόνα να ονομάσετε τα μέρη της καρδιάς με τις ενδείξεις 1-5.

(5 x 0,25) μ. 1,25

1 =

2 =

3 =

4 =

5 =

ii. Μεταξύ των κόλπων και των κοιλιών της καρδιάς υπάρχουν βαλβίδες, όπως και στα ελαστικά των αυτοκινήτων σας. Ποιος πιστεύετε ότι είναι ο ρόλος των βαλβίδων;

(1 x 0,75) μ. 0,75

.....
.....

Ερώτηση 4.

α. Να γράψετε δύο λειτουργίες του ήπατος (συκώτι).

(2 x 0,5) μ. 1

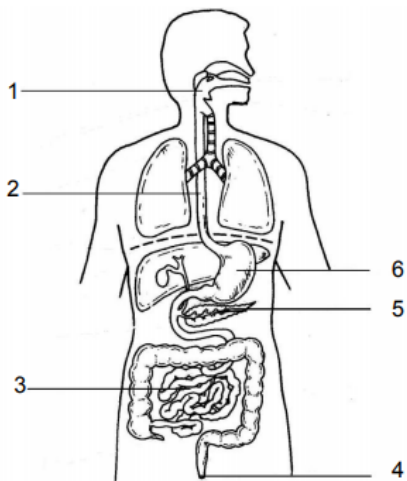
i.

.....

ii.

.....

β. i. Να ονομάσετε τα όργανα του πεπτικού συστήματος του ανθρώπινου σώματος που δείχνουν οι ενδείξεις 1 μέχρι 6 όπως φαίνονται στην πιο κάτω εικόνα: (6 x 0,25) μ. 1,5

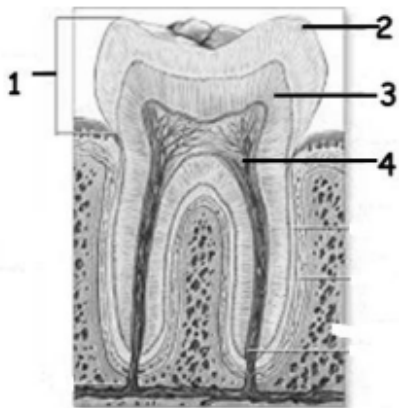

1 =
 2 =
 3 =
 4 =
 5 =
 6 =

ii. Να γράψετε μια λειτουργία του οργάνου με την ένδειξη 6. (1 x 0,5) μ.0,5

.....

γ. i. Να ονομάσετε τα μέρη του δοντιού που δείχνουν οι ενδείξεις 1 μέχρι 4 όπως φαίνονται στην πιο κάτω εικόνα. (4 x 0,25) μ.1

1 =
 2 =
 3 =
 4 =

ii. Ποια είδη δοντιών είναι υπεύθυνα για τον τεμαχισμό της τροφής και ποια για το άλεσμα της τροφής;

(2 x 0,5) μ.1

Τεμαχισμός της τροφής: Άλεσμα της τροφής:

ΜΕΡΟΣ Γ:**Αποτελείται από μία (1) ερώτηση.****Η ορθή απάντηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες. Να απαντήσετε στην ερώτηση.****Ερώτηση 5.**

α. Να συμπληρώσετε κατάλληλα τον πιο κάτω πίνακα γράφοντας για κάθε θρεπτική ουσία, το αντιδραστήριο που χρησιμοποιείται για την ανίχνευσή της, το χρώμα αντιδραστηρίου πριν την χημική αντίδραση και το χρώμα αντιδραστηρίου μετά την χημική αντίδραση. (4 x 0,5) μ. 2

Θρεπτική ουσία	Αντιδραστήριο για την ανίχνευση της θρεπτικής ουσίας	Χρώμα αντιδραστηρίου <u>πριν</u> τη χημική αντίδραση	Χρώμα αντιδραστηρίου <u>μετά</u> τη χημική αντίδραση
.....	Διάλυμα Βενεδικτίνης	Γαλάζιο	
Βιταμίνη Γ			Άχρωμο

β. Να γράψετε δύο (2) χρησιμότητες των πιο κάτω θρεπτικών ουσιών των τροφών:

Λιπαρές ουσίες (2x 0,5) μ. 1

- i.
ii.

Πρωτεΐνες (2x 0,5) μ. 1

- i.
ii.

γ. i. Οι γιατροί συμβουλεύουν τα άτομα, που έχουν δυσκοιλιότητα, να καταναλώνουν τροφές με φυτικές ίνες. Να εξηγήσετε πώς οι φυτικές ίνες συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της δυσκοιλιότητας.

(1 x 0,5) μ.0,5

.....
.....
.....
.....

ii. Να γράψετε μια τροφή που περιέχει φυτικές ίνες. (1 x 0,5) μ.0,5

.....

δ. i. Να γράψετε πού χρησιμεύει η λυσοζύμη που περιέχεται στο σάλιο. (1 x 0,5) μ.0,5

.....

ii. Η αμυλάση του σάλιου είναι ένα ένζυμο το οποίο παράγεται από τους σιελογόνους αδένες στη στοματική μας κοιλότητα και χρησιμεύει για τη χημική πέψη των υδατανθράκων. Γιατί πιστεύετε ότι χρειάζεται και η δράση ενός δεύτερου ενζύμου, της παγκρεατικής αμυλάσης, για τη διάσπαση των υδατανθράκων, στον δωδεκαδάκτυλο; (1 x 0,5) μ.0,5

.....

.....

ε. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αφορά τα διάφορα εκκρίματα που δρουν στο λεπτό έντερο. (4 x 0,5) μ.2

Όνομα εκκρίματος που δρα στο λεπτό έντερο	Όργανο στο οποίο παράγεται το έκκριμα	Δράση εκκρίματος στο λεπτό έντερο
Παγκρεατικό υγρό		
Εντερικό υγρό		

ζ. Να δώσετε τους ορισμούς για την «Πέψη» και την «Απορρόφηση».

Πέψη (1 x 1) μ.1

.....

.....

Απορρόφηση (1 x 1) μ.1

.....

.....

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ANNA ΠΡΟΞΕΝΟΥ

δ. i. Να γράψετε πού χρησιμεύει η λυσοζύμη που περιέχεται στο σάλιο. (1 x 0,5) μ.0,5

.....

ii. Η αμυλάση του σάλιου είναι ένα ένζυμο το οποίο παράγεται από τους σιελογόνους αδένες στη στοματική μας κοιλότητα και χρησιμεύει για τη χημική πέψη των υδατανθράκων. Γιατί πιστεύετε ότι χρειάζεται και η δράση ενός δεύτερου ενζύμου, της παγκρεατικής αμυλάσης, για τη διάσπαση των υδατανθράκων, στον δωδεκαδάκτυλο; (1 x 0,5) μ.0,5

.....

.....

ε. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αφορά τα διάφορα εκκρίματα που δρουν στο λεπτό έντερο. (4 x 0,5) μ.2

Όνομα εκκρίματος που δρα στο λεπτό έντερο	Όργανο στο οποίο παράγεται το έκκριμα	Δράση εκκρίματος στο λεπτό έντερο
Παγκρεατικό υγρό		
Εντερικό υγρό		

ζ. Να δώσετε τους ορισμούς για την «Πέψη» και την «Απορρόφηση».

Πέψη (1 x 1) μ.1

.....

.....

Απορρόφηση (1 x 1) μ.1

.....

.....

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Οι εισηγήτριες:
Μαρία Χατζησάββα
Νεκταρία Χειμωνίδου

ANNA ΠΡΟΞΕΝΟΥ

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ 2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΒΙΟΛΟΓΙΑ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ημερομηνία: Πέμπτη 31/05/2018

Διάρκεια: 1 ώρα και 30 λεπτά

Ονοματεπώνυμο: Τμήμα: Αρ:

ΟΔΗΓΙΕΣ: Να γράφετε μόνο με μπλε ή μαύρη πένα.

Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

Να γράψετε τις απαντήσεις σας στο εξεταστικό δοκίμιο.

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από έξι (6) σελίδες.

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμισι (2,5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, βάζοντας σε **κύκλο ένα** μόνο γράμμα Α, Β, Γ ή Δ που αντιστοιχεί στην σωστή απάντηση.

α. Οι υδατάνθρακες αποτελούν:

- A. αποταμιευτικές ενεργειακές ουσίες για τους φυτικούς οργανισμούς
- B. καύσιμα πρώτης επιλογής
- Γ. δομικές ουσίες
- Δ. όλα τα πιο πάνω

β. Οι πιο κάτω χημικές ουσίες είναι όλες οργανικές θρεπτικές ουσίες:

- A. άλατα, βιταμίνες, πρωτεΐνες, λιπαρές ουσίες
- B. νερό, βιταμίνες, υδατάνθρακες, λιπαρές ουσίες
- Γ. πρωτεΐνες, λιπαρές ουσίες, υδατάνθρακες, βιταμίνες
- Δ. νερό, λιπαρές ουσίες, πρωτεΐνες, υδατάνθρακες

γ. Ποιο από τα πιο κάτω ισχύει για τις φλέβες:

- A. εμφανίζουν σφυγμό
- B. διαθέτουν βαλβίδες
- Γ. έχουν μικρότερη διάμετρο αυλού σε σχέση με τις αρτηρίες
- Δ. απαγωγά αγγεία

δ. Ποιο από τα πιο κάτω ισχύει για το αίμα:

- A. αποτελείται μόνο από έμμορφα συστατικά
- B. αποτελείται μόνο από άμορφα συστατικά
- Γ. αποτελείται μόνο από το πλάσμα
- Δ. αποτελείται από τα έμμορφα συστατικά και το πλάσμα

ε. Οι κατηγορίες των κυττάρων του αίματος είναι:

- A. τα λευκά αιμοσφαίρια και τα αιμοπετάλια
- B. τα ερυθρά αιμοσφαίρια και τα αιμοπετάλια
- Γ. μόνο τα αιμοπετάλια
- Δ. τα λευκά αιμοσφαίρια, τα ερυθρά αιμοσφαίρια και τα αιμοπετάλια

(5 X 0,5 μ. = 2,5 μ.) μ.:

Ερώτηση 2

Να γράψετε τη λειτουργία της κάθε ουσίας που σας δίνεται στον παρακάτω πίνακα και που αφορά το πεπτικό σύστημα του ανθρώπινου οργανισμού.

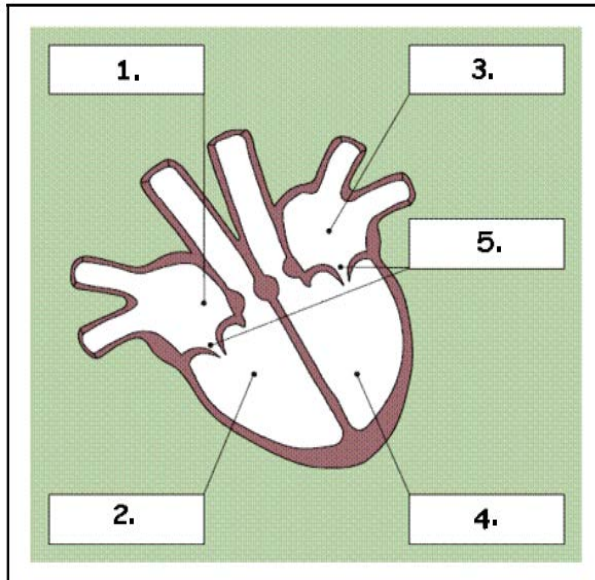
A/A	Ουσία	Λειτουργία
1.	Υδροχλωρικό οξύ	
2.	Λυσοζύμη	
3.	Αμυλάση	
4.	Παγκρεατικό υγρό	
5.	Χολή	

(5 X 0,5 μ. = 2,5 μ.) μ.:

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

α. Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα της καρδιάς.

1.
2.
3.
4.
5.

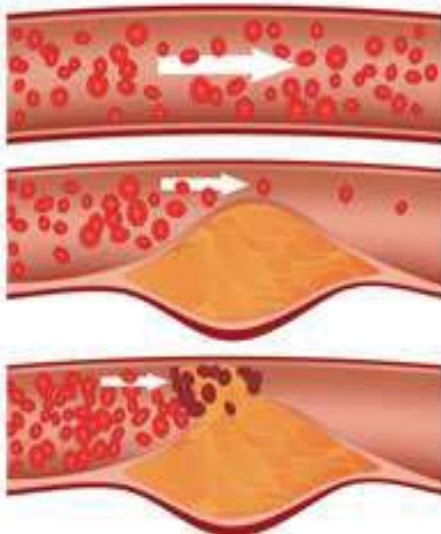
(5 X 0,5 μ. = 2,5 μ.) μ.:

β. Να γράψετε ποιος είναι ο ρόλος των βαλβίδων της καρδιάς.

.....
.....

(1 X 0,5 μ. = 0,5 μ.) μ.:

γ. Στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα φαίνεται ένα αιμοφόρο αγγείο στο οποίο η ροή του αίματος παρεμποδίζεται, λόγω κάποιας παθολογικής κατάστασης που έχει δημιουργηθεί.

i. Να ονομάσετε την παθολογική κατάσταση που φαίνεται στο διπλανό σχεδιάγραμμα.

.....

ii. Να γράψετε έναν τρόπο πρόληψης της πιο πάνω παθολογικής κατάστασης.

.....

.....

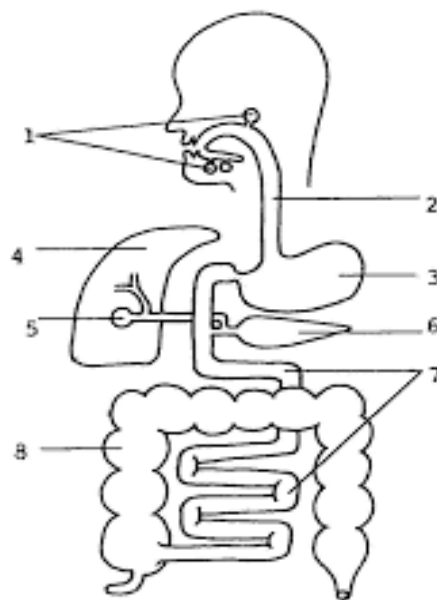
(2 X 1μ. = 2 μ.) μ.:

Ερώτηση 4

α. Στο παρακάτω σχεδιάγραμμα φαίνονται τα όργανα του πεπτικού συστήματος στον άνθρωπο. Ποιες από τις παρακάτω ενδείξεις 1-8, αφορούν τους σιελογόνους αδένες, το στομάχι, το λεπτό έντερο και τον οισοφάγο;

(4 X 0,5μ.= 2μ.) μ.:

Όργανο	Αριθμός ένδειξης
Σιελογόνοι αδένες	
Στομάχι	
Λεπτό έντερο	
Οισοφάγος	

β. Να συμπληρώσετε τα κενά στις πιο κάτω προτάσεις με τις κατάλληλες έννοιες:

- i. Η προσωρινή αποθήκευση της τροφής γίνεται στο
- ii. Η απορρόφηση των θρεπτικών ουσιών γίνεται στο
- iii. Ο σχηματισμός των κοπράνων γίνεται στο
- iv. Το σάλιο παράγεται από τους

(4 X 0,5 μ.= 2 μ.) μ.:

γ. Να συμπληρώσετε τον πίνακα που ακολουθεί και αφορά τα είδη των μόνιμων δοντιών στον άνθρωπο.

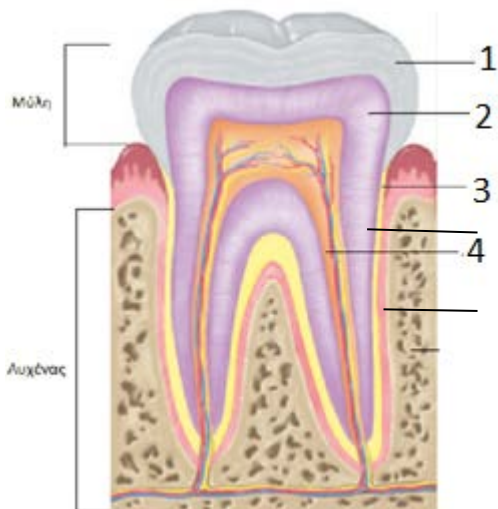
(4 X 0,25 μ.= 1 μ.) μ.:

Είδη δοντιών	Λειτουργία/ Χρησιμότητα
Τομείς	
	Σχίσσιμο τροφής
Προγόμφιοι	
Γομφίοι	

ΜΕΡΟΣ Γ΄: Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των 10 μονάδων.

Ερώτηση 5

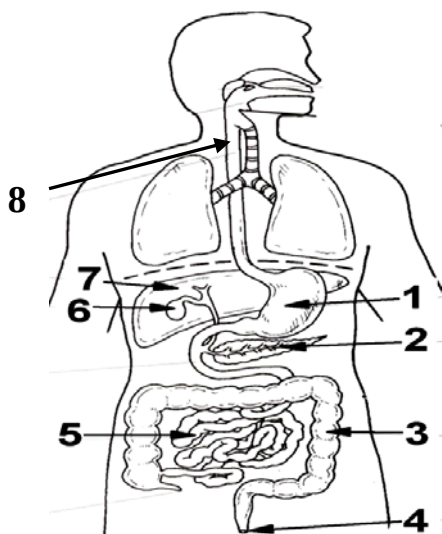
α. Να συμπληρώσετε στο πιο κάτω σχήμα τα μέρη της δομής του δοντιού :

(4 X 0,5μ.= 2μ.) μ.:

- 1:.....
2:.....
3:.....
4:.....

β. Να ονομάσετε τα μέρη του πεπτικού συστήματος που παρουσιάζουν οι ενδείξεις 1-8.

- 1:.....
2:.....
3:.....
4:
5:.....
6:.....
7:.....
8:

(8x 0,5μ.= 4μ.) μ.:

γ. Να αναφέρετε αν υπάρχει ή όχι συνεργασία μεταξύ της χολής και της παγκρεατικής λιπάσης. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

.....
.....

(2x 0,5μ.= 1μ.) μ. :

δ. Εκτός από την αμυλάση, το σάλιο περιέχει ακόμα ένα σημαντικό **ένζυμο**. Να ονομάσετε αυτό το ένζυμο και να εξηγήσετε τον **ρόλο** του.

.....
.....

(2× 0,5μ.= 1μ.) μ. :....

ε. Να ονομάσετε

i) το όργανο που παράγει τη χολή:

.....

ii) το όργανο στο οποίο αποθηκεύεται η χολή:

.....

(2× 0,5μ.= 1μ.) μ. :....

στ. Σε ποιο όργανο του πεπτικού σωλήνα γίνεται η απορρόφηση των απλών υλικών της πέψης;

.....

(1× 0,5μ.= 0,5μ.) μ. :...

ζ. Να ονομάσετε **ένα (1)** πεπτικό ένζυμο το οποίο συμμετέχει στην πέψη των πρωτεϊνών.

.....

(1× 0,5μ.=0,5μ.) μ. :....

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Οι εισηγητές

Έλενα Καρεφυλλίδου

Στέλιος Μεταξάς

Ο Διευθυντής

Κυριάκος Κωστέας

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ – ΧΗΜΕΙΑ/ ΒΙΟΛΟΓΙΑ)

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 06 / 06 / 2018

**ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1 ώρα και 30 λεπτά
(90΄ λεπτά)**

Βαθμός/Αριθμητικώς:/25

Βαθμός/Ολογράφως:

Υπογραφή Καθηγητή/τριας:

Ονοματεπώνυμο:

Τμήμα: Αρ:

ΠΡΟΣΟΧΗ - ΟΔΗΓΙΕΣ

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία (3) μέρη **Α΄**, **Β΄** και **Γ΄**.

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι **μπλε ή μαύρο**.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-Ex)

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **οκτώ (8)** σελίδες.

Να απαντήσετε σε **ΟΛΑ** τα μέρη και σε **ΟΛΑ** τα ερωτήματα

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις

ΕΡΩΤΗΣΗ 1

A. Να βάλετε σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Ποια από τις παρακάτω δηλώσεις , αφορά μόνο σε θρεπτικές ουσίες που απελευθερώνουν ενέργεια στον οργανισμό; [μ. 0,25]

- A. Πρωτεΐνες, λιπαρές ουσίες και υδατάνθρακες.
B. Πρωτεΐνες και βιταμίνες
Γ. Πρωτεΐνες, λιπαρές ουσίες και βιταμίνες
Δ. Πρωτεΐνες, λιπαρές ουσίες , υδατάνθρακες και νερό

Το μέλι δεν αρκεί για την αποτροπή της δυσκοιλιότητας γιατί δεν περιέχει: [μ. 0,25]

- A. λιπαρές ουσίες
B. φυτικές πρωτεΐνες
Γ. διαλυτές φυτικές ίνες
Δ. αδιάλυτες φυτικές ίνες

Ποια από τις παρακάτω δηλώσεις , δεν ισχύει για το νερό; [μ. 0,25]

- A. Το νερό είναι συνδεδεμένο με το φαινόμενο της ζωής
B. Το νερό είναι απαραίτητο για τη μεταφορά ουσιών σε όλα τα μέρη του ανθρώπινου οργανισμού
Γ. Το νερό βοηθά στο να διατηρούν οι οργανισμοί σταθερή τη θερμοκρασία του σώματός τους
Δ. Το νερό παρέχει σημαντικά ποσά ενέργειας στον ανθρώπινο οργανισμό

Ο σακχαρώδης διαβήτης σχετίζεται με την ουσία: [μ. 0,25]

- A. Ινσουλίνη
B. Γαστρίνη
Γ. Λυσοζύμη
Δ. Πεψίνη

B. Να αντιστοιχήσετε τους όρους της στήλης I, με τις προτάσεις της στήλης II. [μ. 1]

I		II
1. Πρωτεΐνες	1.....	A. Βοηθούν κυρίως στη δόμηση νέων κυττάρων
2. Νερό	2.....	B. Προσφέρουν ενέργεια
3. Βιταμίνες	3.....	Γ. Είναι συμπληρωματικές θρεπτικές ουσίες
4. Υδατάνθρακες	4.....	Δ. Χρησιμοποιούνται ως αποθήκες ενέργειας
		E. Πολλές χημικές ουσίες μπορούν να διαλυθούν σε αυτό

Γ. Να αναφέρετε δύο (2) καλές συνήθειες που μπορεί να υιοθετήσει κάποιος στην καθημερινή του ζωή για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της παχυσαρκίας. [μ.0,5]

I.

II.

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

A. Να αναφέρετε τα μικρομόρια των:

[μ 0.75]

Πρωτεϊνών:

Υδατανθράκων:

Λιπιδίων:

B. Να γράψετε τη σωστή σειρά των οργάνων που περιγράφει την πορεία του μήλου στο πεπτικό σύστημα του ανθρώπου. [μ 0.75]

Στόμα → → οισοφάγος → → λεπτό έντερο
→ → πρωκτός

Γ. Να τοποθετήσετε τις πιο κάτω έννοιες στην κατάλληλη στήλη.
αβγό, μήλο, νερό , άλατα σιδήρου,

[μ.1]

Οργανικές ουσίες	Ανόργανες ουσίες

ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄

Σύνολο βαθμολογίας Μέρους Α΄:/5

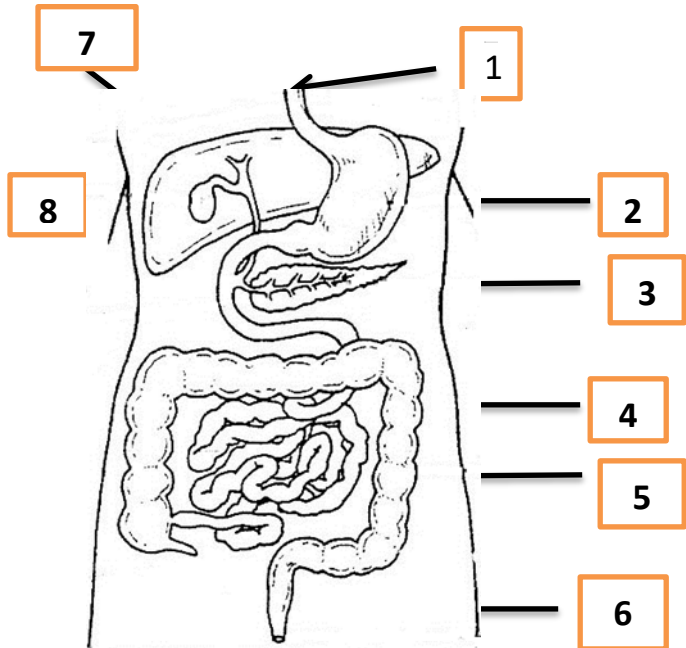
ΜΕΡΟΣ Β΄: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

Α. Να συμπληρώσετε τέσσερα (4) από τα οκτώ (8) όργανα του Πεπτικού συστήματος στο πιο κάτω σχήμα.
[μ. 2]

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....

Β. Να γράψετε:

Πώς λέγονται οι αδένες που εκκρίνουν υγρό στη στοματική κοιλότητα;

[μ.0.25]

.....
Να γράψετε τα **δύο** σημαντικά **ένζυμα** που περιέχονται μέσα σε αυτό το υγρό και να **αναφέρετε τον ρόλο τους**.
[μ.1]

ένζυμο 1:.....

ρόλος:.....

ένζυμο 2:.....

ρόλος:.....

Γ. Να γράψετε σε ποιο όργανο:

[μ.0.75]

Παράγεται η χολή:

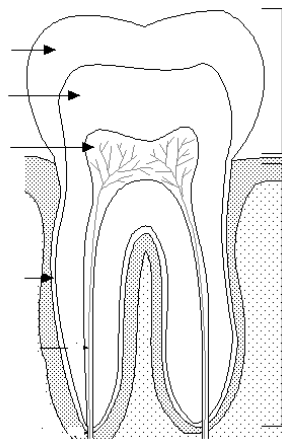
Αποθηκεύεται η χολή:

Να αναφέρετε το ρόλο της χολής:

.....

Δ. Να συμπληρώσετε στο πιο κάτω σχήμα τα μέρη του δοντιού 1 μέχρι 4.

[μ. 1]

Μύλη

Ρίζα

1.
2.
3.
4.

ΕΡΩΤΗΣΗ 4

Ο Πέτρος έχει στη διάθεση του τα πιο κάτω διαλύματα (αντιδραστήρια) :

Διάλ. Benedict, Διάλ. Θεικού χαλκού, Διάλ. Υδροξειδίου νατρίου, Διάλ. Αιθανόλης,

Διάλ. Υπερμαγγανικού καλίου

Βοηθήστε τον να κάνει τις σωστές επιλογές που θα το βοηθήσουν στις ανιχνεύσεις του.

A. Ο Πέτρος θέλει να διερευνήσει αν κάποιος χυμός που αγόρασε περιέχει (όπως αναφέρεται στο χάρτινο κουτί συσκευασίας) απλά σάκχαρα και βιταμίνη C . Να αναφέρετε ποιο αντιδραστήριο πρέπει να χρησιμοποιήσει για κάθε ουσία και ποια χρωματική αλλαγή θα επιβεβαιώσει την ύπαρξη της ουσίας αυτής στο χυμό.

i. Απλά σάκχαρα

Διάλυμα (αντιδραστήριο) :

[μ.0.5]

Το θετικό αποτέλεσμα της αντίδρασης με το πιο πάνω διάλυμα γίνεται αντιληπτό από την αλλαγή του χρώματος από σε.....

[μ.0.5]

ii. Βιταμίνη C

Διάλυμα (αντιδραστήριο) :

[μ.0.5]

Το θετικό αποτέλεσμα της αντίδρασης με το πιο πάνω διάλυμα γίνεται αντιληπτό από την αλλαγή του χρώματος από σε.....

[μ.0.5]

Ο Πέτρος γνωρίζει ότι το μέλι περιέχει πολύ μικρές ποσότητες σε πρωτεΐνες. Με βάση τις γνώσεις σας για την ανίχνευση των πρωτεϊνών να βοηθήσετε τον Πέτρο να επιλέξει τα σωστά διαλύματα (αντιδραστήρια) για να σχεδιάσει το πείραμα.

iii. Πρωτεΐνες

[μ.0.5]

Διάλυμα 1(αντιδραστήριο) :

Διάλυμα 2 (αντιδραστήριο).....

Το θετικό αποτέλεσμα της αντίδρασης με τα πιο πάνω διαλύματα γίνεται αντιληπτό από την αλλαγή του χρώματος από σε.....

[μ.0.5]

B. Να διαβάσετε τις πιο κάτω προτάσεις που αφορούν σε διάφορες τροφές που καταναλώνουμε και να γράψετε δίπλα στην κάθε πρόταση κατά πόσο είναι ορθή ή λανθασμένη, χρησιμοποιώντας ανάλογα τις λέξεις: **Σωστό ή Λάθος** [μ.1.25]

α. Ο χυμός σταφυλιού είναι πλούσιος σε σάκχαρα:

β. Το ασπράδι του αυγού είναι πλούσιο σε λιπαρές ουσίες:

γ. Το βούτυρο είναι φτωχό σε λιπαρές ουσίες:

δ. Ο χυμός λεμονιού είναι πλούσιος σε Βιταμίνη C:

ε. Το γάλα περιέχει διάφορες οργανικές ουσίες:

Γ. Να γράψετε τρεις (3) τρόπους πρόληψης των ασθενειών των δοντιών. [μ.0.75]

1.....

2.....

3.....

ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄

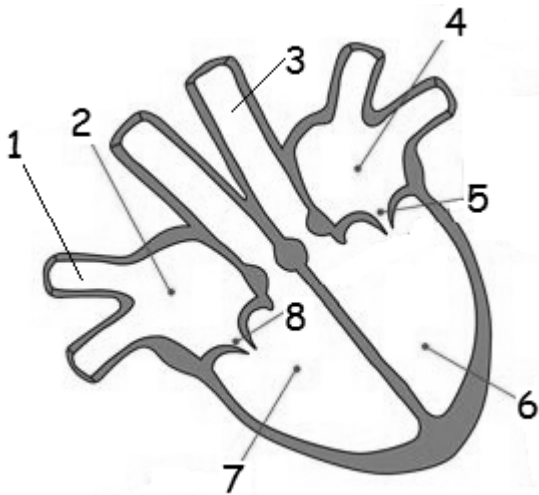
Σύνολο βαθμολογίας Μέρους Β΄:/10

ΜΕΡΟΣ Γ': Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των δέκα (10) μονάδων

ΕΡΩΤΗΣΗ 5

A. Στο παρακάτω διάγραμμα να ονομάσετε τα μέρη της καρδιάς με τις ενδείξεις 1-8.

[μ. 2]

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

B. Στον πιο κάτω πίνακα να γράψετε τέσσερεις (4) διαφορές μεταξύ των αρτηριών και των φλεβών. [μ. 2]

	Αρτηρίες	Φλέβες
1.		
2.		
3.		
4.		

Γ. Να συμπληρώσετε τα πιο κάτω κενά στην ακολουθία που περιγράφει την πορεία του αίματος στη μικρή ή πνευμονική κυκλοφορία : [μ. 1.5]

Δεξιός κόλπος $\Rightarrow$ $\Rightarrow$
..... $\Rightarrow$ (πνευμόνων) $\Rightarrow$
πνευμονικές φλέβες $\Rightarrow$ αριστερός κόλπος.

Να αναφέρετε το σκοπό της μεγάλης κυκλοφορίας.

[μ. 0.5]

Δ. Να αναφέρετε ένα ρόλο:

[μ. 1.5]

των ερυθρών αιμοσφαιρίων:

των λευκών αιμοσφαιρίων:

των αιμοπεταλίων:

Ε. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα.

[μ.2.5]

Όνομα οργάνου	Λειτουργία
.....	- Αποθήκευση: Υδατανθράκων, λιπών, βιταμινών (Α, D, B12, K), σιδήρου. - Σύνθεση: πρωτεϊνών, παραγόντων για την πήξη του αίματος κ.λπ. - Αποτοξίνωση του οργανισμού από τοξικές ουσίες (π.χ. φάρμακα, αλκοόλ, αμμωνία).
.....	Κατάποση της τροφής
.....	- Προσωρινή αποθήκευση των άπεπτων υλικών των τροφών. - Κάποια βακτήρια που συμβιώνουν μαζί μας παράγουν βιταμίνες. Σημαντικότερη είναι η βιταμίνη K, η οποία απορροφάται από τον οργανισμό μας και η οποία συμβάλλει στην πήξη του αίματος.
.....	- Προσωρινή αποθήκευση τροφής. - Έκκριση γαστρικού υγρού και δημιουργία χυλού. - Συσπάσεις για προώθηση του χυλού στο δωδεκαδάκτυλο
.....	Η απορροφητική ικανότητα του διευκολύνεται από τις κινήσεις προώθησης και ανάμειξης του χυλού, αλλά και από τη μεγάλη απορροφητική επιφάνεια του.

ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Γ΄

Σύνολο βαθμολογίας Μέρους Γ΄:/10

Τ Ε Λ Ο Σ Ε Ξ Ε Τ Α Σ Τ Ι Κ Ο Υ Δ Ο Κ Ι Μ Ι Ο Υ

Ο Διευθυντής

Παναγιώτης Αβραάμ

Περιφερειακό Γυμνάσιο και Λύκειο Λευκάρων Σχολική Χρονιά 2017-2018

Γραφείο Διευθυντή

Τηλ: 24342754 -
24342421

Φαξ: 24342768

Δανάκη Χριστοδουλίδη 3,

7700 Πάνω Λεύκαρα

e-mail: gym-lefkara-
lar@schools.ac.cy

ΒΑΘΜΟΣ: _____

ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ: _____

ΥΠΟΓΡΑΦΗ: _____

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΧΗΜΕΙΑ-ΒΙΟΛΟΓΙΑ Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ημερομηνία: Παρασκευή, 08.6.2018

Ώρα: 8 π.μ.

Διάρκεια: 90 λεπτά

Ονοματεπώνυμο: _____

Τμήμα: ____ Αρ: ____

ΟΔΗΓΙΕΣ: Να γράφετε μόνο με μπλε πένα.

Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή ταινίας.

Το γραπτό αποτελείται από 7 (επτά) σελίδες.

Κάθε Επιτυχία

Μέρος Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθά απαντημένη ερώτηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες.

Να απαντήσετε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, βάζοντας σε κύκλο **ΕΝΑ** μόνο γράμμα Α, Β, Γ ή Δ που αντιστοιχεί στην πιο σωστή απάντηση. **(5x0,5μ=2,5μ)**

i. Ποια από τις παρακάτω επιλογές Α μέχρι Ε, αφορά μόνο σε θρεπτικές ουσίες που απελευθερώνουν ενέργεια;

- A.** Πρωτεΐνες, λιπαρές ουσίες και βιταμίνες
- B.** Πρωτεΐνες και βιταμίνες
- Γ.** Πρωτεΐνες, λιπαρές ουσίες και υδατάνθρακες
- Δ.** Πρωτεΐνες, λιπαρές ουσίες, υδατάνθρακες, νερό και βιταμίνες
- Ε.** Πρωτεΐνες, λιπαρές ουσίες, υδατάνθρακες και νερό

ii. Τα αμινοξέα αποτελούν μικρομόρια των μακρομορίων που ονομάζονται:

- A.** Λιπαρές ουσίες
- B.** Υδατάνθρακες
- Γ.** Πρωτεΐνες
- Δ.** Νουκλεϊνικά οξέα
- Ε.** Κανένα από τα πιο πάνω

iii. Οι πιο κάτω χημικές θρεπτικές ουσίες είναι όλες ανόργανες:

- A.** Βιταμίνες, Άλατα, Νερό
- B.** Νουκλεϊνικά οξέα, Βιταμίνες, Νερό
- Γ.** Λιπαρές ουσίες, άλατα, υδατάνθρακες
- Δ.** Νερό, Άλατα
- Ε.** Νερό, Βιταμίνες

iv. Το άμυλο είναι ένας υδατάνθρακας, ο οποίος διασπάται αρχικά:

- A.** Από την αμυλάση του σάλιου στη στοματική κοιλότητα
- B.** Από το παγκρεατικό υγρό στον δωδεκαδάκτυλο
- Γ.** Από τη χολή στον δωδεκαδάκτυλο
- Δ.** Από το υδροχλωρικό οξύ στο στομάχι
- Ε.** Από το νερό στο λεπτό έντερο

ν. Τα άλατα είναι συμπληρωματικές θρεπτικές ουσίες οι οποίες:

- Α. Προέρχονται από φυτικές τροφές μόνο
- Β. Αποτελούν βασικά δομικά υλικά πολλών βιολογικών δομών όπως τα δόντια και τα οστά
- Γ. Είναι κύρια ενεργειακά υλικά για τον οργανισμό
- Δ. Αποτελούν θερμομονωτικό υλικό
- Ε. Είναι πάντα απαραίτητες σε μεγάλες ποσότητες για τον οργανισμό

Ερώτηση 2

Να αντιστοιχίσετε τα αντιδραστήρια της **Στήλης Α** με τις θρεπτικές ουσίες που ανιχνεύουν στη **Στήλη Β**.
(5x0,5μ=2,5μ)

ΣΤΗΛΗ Α
1. Διάλυμα Benedict
2. Ιώδιο
3. Υπερμαγγανικό κάλιο
4. Αιθανόλη
5. Θειικός χαλκός/υδροξείδιο του νατρίου

Αντιστοίχιση

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

ΣΤΗΛΗ Β
Α. Πρωτεΐνες
Β. Βιταμίνη C
Γ. Άμυλο
Δ. Γλυκόζη
Ε. Λιπίδια

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθά απαντημένη ερώτηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

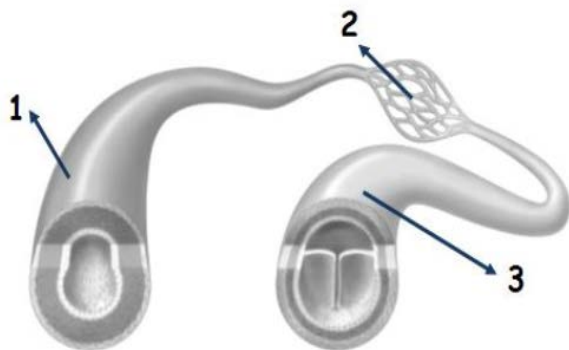
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

Το πιο κάτω σχεδιάγραμμα παρουσιάζει τα τρία αιμοφόρα αγγεία του κυκλοφορικού συστήματος.

α) i. Να ονομάσετε τα αιμοφόρα αγγεία που δείχνουν οι αριθμοί **1, 2 και 3**.

(3x0,25μ=0,75 μ)

Αιμοφόρο αγγείο
1.
2.
3.

ii. Ποιο από τα παραπάνω αιμοφόρα αγγεία:

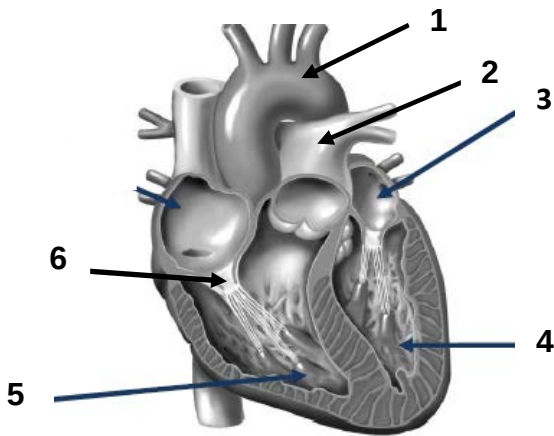
(4x0,25μ=1μ)

- Έχει σφυγμό;
- Έχει βαλβίδες στο εσωτερικό του;
- Έχει το παχύτερο τοίχωμα και μικρή διάμετρο;
- Απομακρύνει το αίμα από την καρδιά;

β) Πιο κάτω δίνεται η εικόνα της ανθρώπινης καρδιάς.

i. Να ονομάσετε τα μέρη που δείχνουν οι αριθμοί 1 μέχρι 6.

(6x0,25μ=1,5μ)

1.
2.
3.
4.
5.
6.

ii. Ποιος είναι ο ρόλος της δομής της καρδιάς που υποδεικνύεται με τον αριθμό 6; (1x0,25μ=0,25μ)

.....
.....

iii. Ποιο από τα δύο αγγεία που φαίνονται με τους αριθμούς 1 και 2 περιέχει αίμα με μεγαλύτερη συγκέντρωση σε οξυγόνο; Να διακαιολογήσετε την απάντησή σας. (2x0,25μ= 0,5μ)

.....
.....

iv. Να συμπληρώσετε το πιο κάτω σχεδιάγραμμα το οποίο δείχνει την **μικρή κυκλοφορία**.

(4x0,25μ=1μ)

Δεξιός κόλπος → →
..... → (πνευμόνων) →
..... → Αριστερός κόλπος

Ερώτηση 4

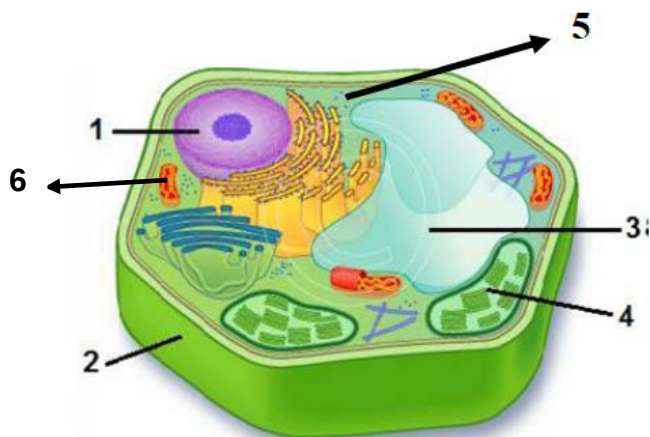
Πιο κάτω δίνεται η εικόνα ενός κυττάρου.

α) Να διακρίνετε εάν είναι φυτικό ή ζωικό.

(1x0,25μ=0,25μ)

.....

β) Να ονομάσετε τις δομές του κυττάρου που δείχνουν οι αριθμοί 1 μέχρι 6. (6x0,25μ=1,5μ)

1.
2.
3.
4.
5.
6.

γ) Πιο κάτω δίνονται διάφορες λειτουργίες που γίνονται σε ένα κύτταρο. Να συμπληρώσετε στη στήλη Β του πιο κάτω πίνακα το όνομα του οργανιδίου που αντιστοιχεί στην κατάλληλη λειτουργία του κυττάρου που δίνεται στη στήλη Α. (5x0,5μ= 2,5μ)

Στήλη Α-Λειτουργία κυττάρου	Στήλη Β-Όνομα Οργανιδίου
Προσφέρει στήριξη και προστασία στο φυτικό κύτταρο και του δίνει άκαμπτο σχήμα	
Κατευθύνει τη διαίρεση του κυττάρου σε 2 θυγατρικά κύτταρα	
Γίνεται καύση θρεπτικών ουσιών και απελευθερώνεται ενέργεια	
Περιέχει το γενετικό υλικό και ελέγχει τη δομή, ανάπτυξη και λειτουργία του κυττάρου	
Υπεύθυνο για τη σύνθεση πρωτεϊνών	

δ) Να αναφέρετε 3 (τρεις) δομές του φυτικού κυττάρου που **δεν** συναντούμε στο ζωικό κύτταρο.

(3x0,25μ= 0,75μ)

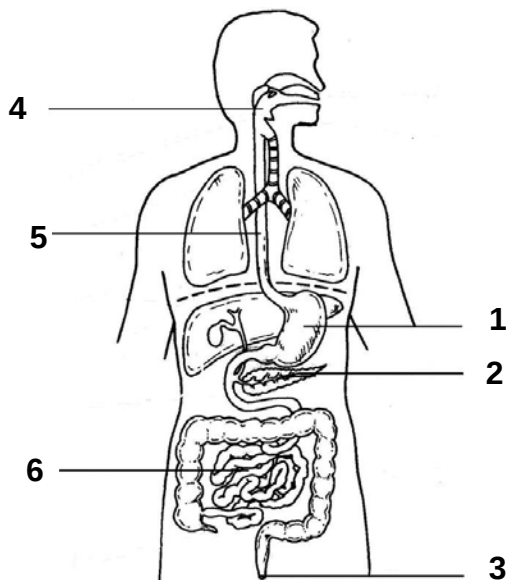
i. ii. iii.

Μέρος Γ: Αποτελείται από μία ερώτηση των δέκα (10) μονάδων.

Ερώτηση 5

Ι. α) Να ονομάσετε τα μέρη του πεπτικού συστήματος που φαίνονται στο πιο κάτω σχήμα.

(6x0,25μ=1,5μ)

1.
2.
3.
4.
5.
6.

β) Να αναφέρετε δύο(2) λειτουργίες του οργάνου με αριθμό 2 που φαίνεται στο πιο πάνω σχεδιάγραμμα.

(2x0,25μ= 0,5μ)

- i.
- ii.

γ) Να ονομάσετε τα όργανα του ανθρωπίνου σώματος που επηρεάζονται από τις πιο κάτω παθήσεις.

(3x0,25μ= 0,75μ)

Παθήσεις	Όργανο που επηρεάζεται
Γαστρίτιδα	
Δυσκοιλιότητα	
Τερηδόνα	

δ) Να αναφέρετε ποιο όργανο του πεπτικού συστήματος είναι υπεύθυνο για τις πιο κάτω λειτουργίες.

(5x0,25μ=1,25μ)

- i. Παραγωγή γαστρικού υγρού:
- ii. Τεμαχισμός τροφής:
- iii. Παραγωγή αμυλάσης:
- iv. Απορρόφηση γλυκόζης:
- v. Παραγωγή γαστρίνης:

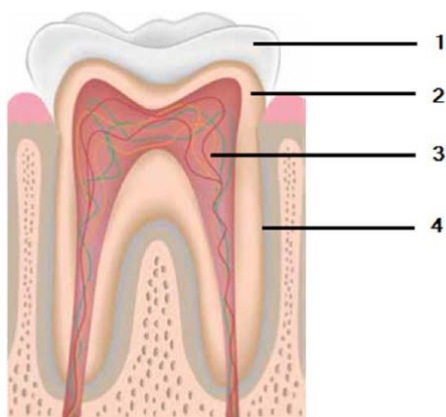
ε) Σε ποιο όργανο του γαστρεντερικού σωλήνα συναντούμε τις λάχνες και τις μικρολάχνες και ποιος είναι ο ρόλος τους; (2x0,5μ=1μ)

Όργανο:

Ρόλος:

στ) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αφορά τη δράση των ουσιών στον ανθρώπινο οργανισμό. (12x0,25μ=3μ)

Ουσία	Τόπος παραγωγής	Τόπος δράσης της ουσίας	Δράση της ουσίας
1. Λυσοζύμη			
2. Υδροχλωρικό οξύ			
3. Πepsίνη			
4. Χολή			

II. Το πιο κάτω σχεδιάγραμμα δείχνει τα μέρη ενός δοντιού σε πλάγια τομή.

α) Να συμπληρώσετε τα μέρη 1 μέχρι 4. (4x0,25μ=1μ)

1.
2.
3.
4.

β) Ποιος είναι ο ρόλος του μέρους τρία (3);

(1x0,5μ=0,5μ)

.....

γ) Τι είναι μικροβιακή πλάκα; Να εξηγήσετε τι προκαλεί στα δόντια.

(2x0,25μ=0,5μ)

.....

.....

Γιάννης Γεωργίου

Διευθυντής

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ- ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΒΑΘ.:

ΟΛΟΓΡ.:

ΥΠΟΓΡ.:

ΤΑΞΗ: Β΄

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 01 -06-2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ:
1.30΄ ΩΡΕΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΞΙ (6) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

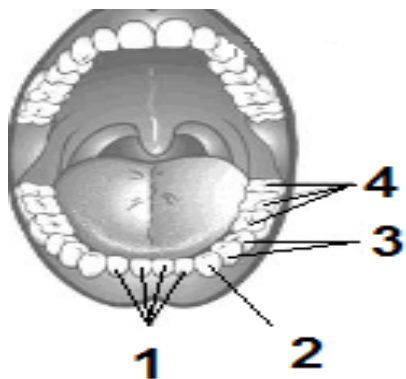
Να αντιστοιχίσετε τους όρους της **Στήλης Α** με τις προτάσεις της **Στήλης Β**.

Στήλη Α	Στήλη Β	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ
1. Πρωτεΐνες	Α. Καύσιμα υλικά πρώτης επιλογής	1
2. Λίπη	Β. Απαραίτητες σε μικρές ποσότητες, για τη λειτουργία του οργανισμού	2
3. Βιταμίνες	Γ. Θερμομονωτικό υλικό για το σώμα των ζώων	3
4. Υδατάνθρακες	Δ. Βασικά δομικά υλικά στα δόντια και στα οστά	4
5. Άλατα	Ε. Κύριες πηγές προέλευσης το κρέας, ψάρι, γάλα, ξηροί καρποί	5

(5 X 0.5 μ = 2.5 μ) μ:

Ερώτηση 2

α. Να ονομάσετε τα είδη των δοντιών του ανθρώπου από το **1-4** όπως φαίνονται στην πιο κάτω εικόνα.

1.
2.
3.
4.

(4 X 0,5μ. = 2μ.) μ.:

β. Να ονομάσετε μία πάθηση των δοντιών.

.....
(1 X 0,5 μ. = 0,5 μ.) μ.:

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

α. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αφορά διάφορες πειραματικές διεργασίες για την ανίχνευση διάφορων οργανικών ουσιών.

Ανίχνευση Ουσίας	Αντιδραστήριο	Αλλαγή χρώματος
Απλά Σάκχαρα		Από..... σε
		Σχηματισμός λευκού ιζήματος
	Υπερμαγγανικό κάλιο	Από..... σε

(6 X 0,5μ. = 3μ.) μ.:

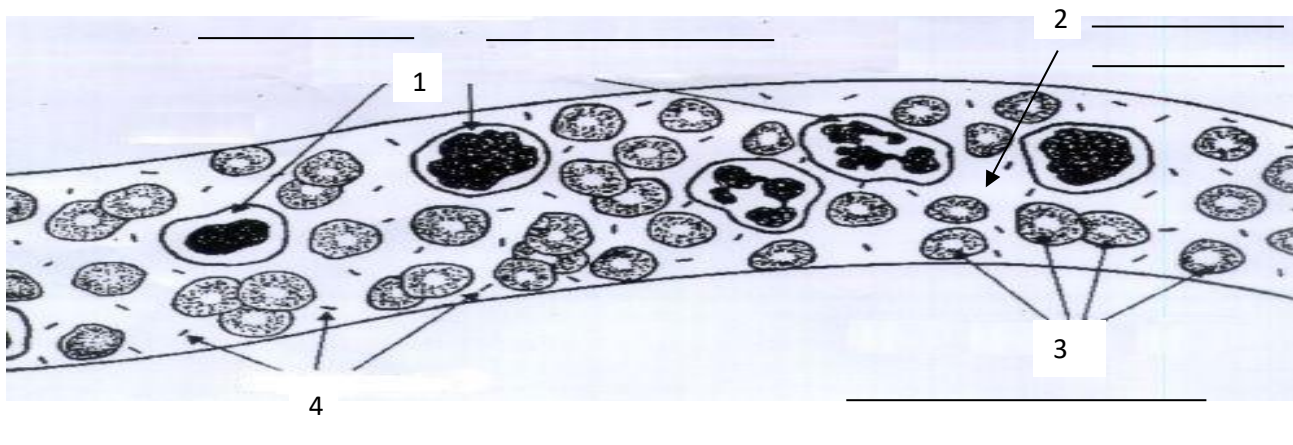
β. Να αντιστοιχίσετε τα μακρομόρια με τα μικρομόρια που προκύπτουν από τη διάσπασή τους.

Μακρομόρια	Μικρομόρια	Αντιστοίχιση (Αριθμός --- Γράμμα)
1. Πρωτεΐνες	A. Γλυκόζες	1----
2. Υδατάνθρακες (Άμυλο)	B. Αμινοξέα	2----
3. Λιπίδια (Λιπαρές ουσίες)	Γ. Νουκλεοτίδια	3----
4. Νουκλεϊνικά οξέα (DNA, RNA)	Δ. Γλυκερόλη και λιπαρά οξέα	4----

(4 X 0,5 μ. = 2 μ.) μ.:

Ερώτηση 4

α. Να παρατηρήσετε προσεκτικά το σχήμα και να γράψετε στον κενό χώρο δίπλα από κάθε αριθμό τι αντιπροσωπεύει.

(4 X 0,5 μ. = 2 μ.) μ.:

β. Ποιος είναι ο ρόλος των κυττάρων με τον αριθμό 1 στο πιο πάνω σχήμα;

.....
.....

(1× 1μ.= 1μ.) μ. :.....

γ. Να γράψετε δίπλα από κάθε δήλωση τη λέξη **Ορθή** ή **Λανθασμένη** ανάλογα με το περιεχόμενο τους.

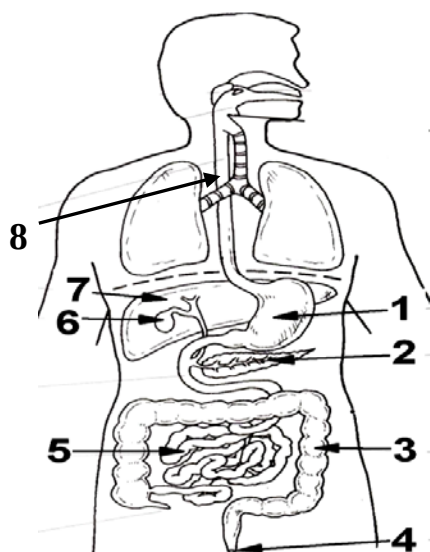
1. Η αιμοσφαιρίνη βρίσκεται στα λευκά αιμοσφαίρια	
2. Οι αρτηρίες έχουν βαλβίδες ενώ οι φλέβες δεν έχουν	
3. Τα αιμοπετάλια παίζουν σημαντικό ρόλο στη λειτουργία πήξης του αίματος	
4. Η καρδιά αποτελείται από δύο κόλπους και δύο κοιλίες	

(4 x 0,5 = 2μ) μ:.....

ΜΕΡΟΣ Γ΄: Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των 10 μονάδων.

Ερώτηση 5

A. i. Να ονομάσετε τα μέρη του πεπτικού συστήματος που παρουσιάζουν οι ενδείξεις 1-8.

- 1:.....
 2:.....
 3:.....
 4:
 5:.....
 6:.....
 7:.....
 8:

(8 x 0,25μ.= 2μ.) μ. :....

ii. Να εξηγήσετε τον ρόλο της επιγλωττίδας κατά την κατάποση.

.....

(1 x 1μ.= 1μ.) μ. :....

iii. Εκτός από την αμυλάση, το σάλιο περιέχει ακόμα ένα σημαντικό ένζυμο. Να ονομάσετε αυτό το ένζυμο και να εξηγήσετε τον **ρόλο** του.

.....
.....
.....
(2× 0,5μ.= 1μ.) μ. :....

iv. Να ονομάσετε

i) το όργανο που παράγει τη χολή:

.....
ii) το όργανο στο οποίο αποθηκεύεται η χολή

.....
(2× 0,5μ.= 1μ.) μ. :....

v. Σε ποιο όργανο του πεπτικού σωλήνα γίνεται η απορρόφηση των απλών υλικών της πέψης;

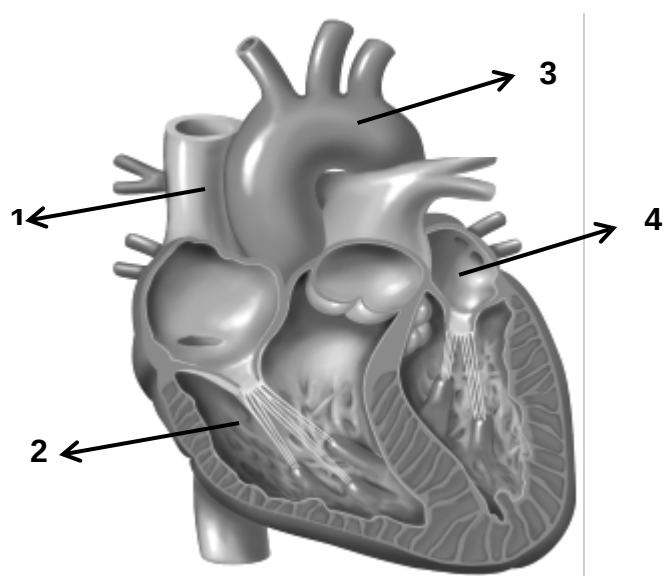
.....
(1× 0,5μ.= 0,5μ.) μ. :....

vi. Να ονομάσετε **ένα (1)** πεπτικό ένζυμο το οποίο συμμετέχει στην πέψη των πρωτεϊνών.

.....
(1× 0,5μ.=0,5μ.) μ. :....

B. i. Στην πιο κάτω εικόνα φαίνεται η εσωτερική κατασκευή της καρδιάς, μετά από επιμήκη τομή.

Να ονομάσετε τα μέρη της καρδιάς ή τα αιμοφόρα αγγεία με αριθμό 1 - 4.

1.

2.

3.

4.

(4 x 0,25 = 1μ) μ:.....

ii. Να συμπληρώσετε τα πιο κάτω κενά, ώστε να περιγράψουν τη διαδρομή (πορεία) του αίματος κατά τη **Μικρή ή Πνευμονική κυκλοφορία**:

Δεξιός κόλπος → → →
 → (πνευμόνων) → → Αριστερός κόλπος

(4 x 0,25 = 1μ) μ:.....

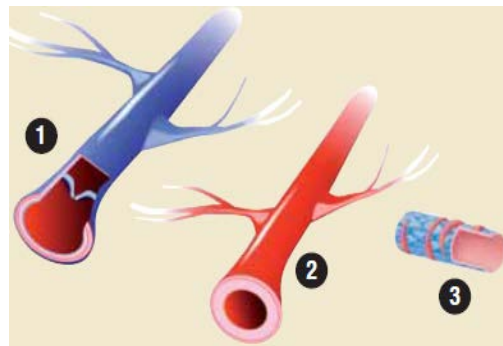
iii. α. Στην πιο κάτω εικόνα φαίνονται τα τρία είδη αιμοφόρων αγγείων του ανθρώπινου οργανισμού.

Να ονομάσετε τα αιμοφόρα αγγεία.

1:

2:

3:

(3 x 0,25 = 0,75μ) μ:.....

β. Ποιο από τα πιο πάνω αιμοφόρα αγγεία διαθέτει βαλβίδες και σε τι εξυπηρετεί η παρουσία τους;

.....

(1 x 0,25 + 1 x 0,5 = 0,75μ) μ:.....

iv. Σε ένα αυτοκινητιστικό δυστύχημα τραυματίστηκε σοβαρά ο οδηγός. Όταν μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο, οι γιατροί αποφάσισαν ότι θα πρέπει αμέσως να γίνει σε αυτόν μετάγγιση αίματος. Η ομάδα αίματος του οδηγού είναι η **A**.

i. Από ποιες δύο ομάδες αίματος μπορεί να δεχθεί αίμα ο οδηγός;

.....

(2 x 0,25 = 0,5μ) μ:.....

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Ο Διευθυντής

Φίλιππος Κουμίδης

Ο Διευθυντής
Φίλιππος Κουμίδης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΙΤΙΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ: 2017/2018

ΒΑΘ.:/ 25

ΟΛΟΓΡ.:

ΥΠΟΓΡ.:

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ 2018

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 31-05-2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ-ΧΗΜΕΙΑ/ΒΙΟΛΟΓΙΑ)

**ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ:
1 ΩΡΑ και 30 ΛΕΠΤΑ
(90΄ λεπτά)**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μπλε μελάνι.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή ταινίας (Tipp-Ex).

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 10 σελίδες.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, κυκλώνοντας **μόνο το γράμμα** Α,Β,Γ ή Δ που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση, π.χ. .

(α) Ο Αντρέας σε δύο (2) ώρες θα τρέξει σε αγώνα δρόμου στους σχολικούς αγώνες. Για να μπορέσει ο οργανισμός του να εξασφαλίσει άμεσα την απαιτούμενη ενέργεια για τον αγώνα με ποια ομάδα θρεπτικών ουσιών, από τις παρακάτω, πρέπει να είναι πλούσιες οι τροφές που θα επιλέξει ο Αντρέας για πρόγευμα;

A. Υδατάνθρακες

B. Βιταμίνες

Γ. Πρωτεΐνες

Δ. Άλατα

(β) Πόσα δόντια από κάθε είδος έχει ένας ενήλικας;

A. 8 τομείς, 4 κυνόδοντες, 12 προγόμφιοι, 8 γομφίοι

B. 4 τομείς, 8 κυνόδοντες, 8 προγόμφιοι, 12 γομφίοι

Γ. 8 τομείς, 4 κυνόδοντες, 8 προγόμφιοι, 12 γομφίοι

Δ. 4 τομείς, 8 κυνόδοντες, 12 προγόμφιοι, 8 γομφίοι

(γ) Ποια από τις παρακάτω λειτουργίες, **δεν** επιτελείται από τη γλώσσα;

A. Αφή

B. Γεύση

Γ. Ομιλία

Δ. Παραγωγή σάλιου

(δ) Ποια από τις παρακάτω δηλώσεις που αφορούν στις διαφορές αρτηριών-φλεβών είναι λανθασμένη;

- A. Οι αρτηρίες έχουν παχύτερα τοιχώματα από τις φλέβες.
- B. Οι αρτηρίες έχουν μεγαλύτερη διάμετρο από τις φλέβες.
- Γ. Οι αρτηρίες δεν έχουν βαλβίδες, ενώ οι φλέβες έχουν.
- Δ. Οι αρτηρίες εμφανίζουν σφυγμό, ενώ οι φλέβες δεν εμφανίζουν.

(ε) Η ομάδα αίματος ενός ατόμου προσδιορίζεται από:

- A. Την παρουσία ή απουσία, ειδικών λιπιδίων που βρίσκονται στην επιφάνεια της κυτταρικής μεμβράνης των ερυθρών αιμοσφαιρίων.
- B. Την παρουσία ή απουσία ειδικών αντισωμάτων που βρίσκονται στην επιφάνεια της κυτταρικής μεμβράνης των ερυθρών αιμοσφαιρίων.
- Γ. Την παρουσία, ή απουσία, ειδικών πρωτεϊνών που βρίσκονται στην επιφάνεια της κυτταρικής μεμβράνης των ερυθρών αιμοσφαιρίων.
- Δ. Το μέγεθος των ερυθρών αιμοσφαιρίων.

(5x0.5μ.=2.5μ.) μ:

Ερώτηση 2

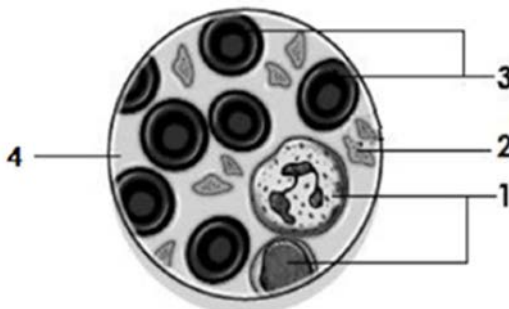
(α) Η πιο κάτω εικόνα απεικονίζει μια σταγόνα αίματος όπως αυτή φαίνεται στο μικροσκόπιο. Να γράψετε τα συστατικά του αίματος με τους αριθμούς 1-4.

1:

2:

3:

4:

(4x0.25μ.=1μ.) μ:

(β) Ο Κύριος Μιλτιάδης, οδηγός φορτηγού, τραυματίστηκε κρίσιμα σε ένα δυστύχημα και χρειάστηκε επείγοντως μετάγγιση αίματος. Η ομάδα αίματος του είναι **B ρέζους αρνητικό**. Το ραδιόφωνο με συνεχείς ανακοινώσεις καλούσε για αιμοδοσία. Σε ποιες από τις πιο κάτω ομάδες αίματος απευθυνόταν η ανακοίνωση; Να σημειώσετε με ✓ τους πιθανούς αιμοδότες του Κύριου Μιλτιάδη.

AB ρέζους θετικό Ο ρέζους αρνητικό ... Β ρέζους θετικό Α ρέζους αρνητικό

Ο ρέζους θετικό AB ρέζους αρνητικό Α ρέζους θετικό ... Β ρέζους αρνητικό

(1μ.) μ:

(γ) Ο Κύριος Μιλτιάδης μετά την πλήρη ανάρρωσή του, συνειδητοποίησε τη σημασία της αιμοδοσίας και αποφάσισε να γίνει και ο ίδιος αιμοδότης. Να γράψετε τις **δύο (2)** ομάδες αίματος στις οποίες μπορεί να δοθεί το αίμα του.

.....

(2x0.25μ.=0.5μ.) μ:

ΜΕΡΟΣ Β΄: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

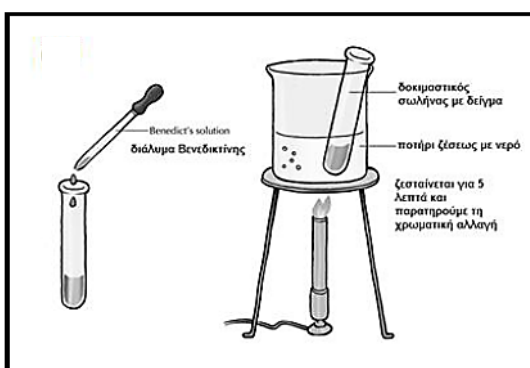
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

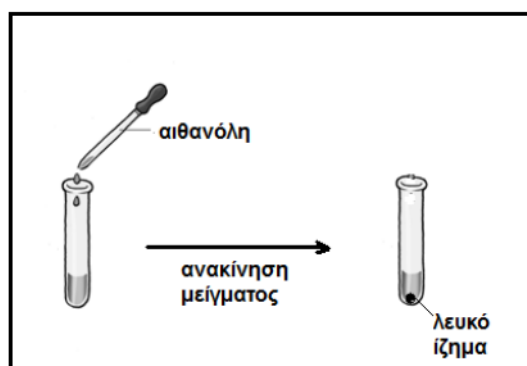
Ερώτηση 3

Στο μάθημα της βιολογίας, ο καθηγητής ζήτησε από τους μαθητές να χρησιμοποιήσουν τα κατάλληλα αντιδραστήρια για να ανιχνεύσουν **λίπη, απλά σάκχαρα** και **βιταμίνη C**.

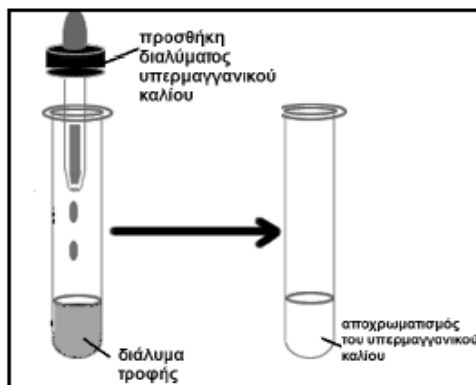
Τα παιδιά χωρίστηκαν σε τρεις ομάδες και κάθε ομάδα ανέλαβε την εκτέλεση ενός πειράματος.

Πείραμα (Α)

Πείραμα (Β)

Πείραμα (Γ)

(α) Ποια θρεπτική ουσία ανίχνευσαν οι μαθητές στο κάθε πείραμα;

(3x0.5μ.=1.5μ.) μ:

Πείραμα (Α) :

Πείραμα (Β) :

Πείραμα (Γ) :

(β) Να συμπληρώσετε τις προτάσεις:

(i) Το θετικό αποτέλεσμα της αντίδρασης με το διάλυμα Βενεδικτίνης (Benedict) στο Πείραμα Α, έγινε αντιληπτό από την αλλαγή χρώματος του διαλύματος Βενεδικτίνης από γαλάζιο σε

(ii) Αν στους μαθητές είχε ζητηθεί να ανιχνεύσουν και διάλυμα πρωτεΐνης, θα χρησιμοποιούσαν καυστικό νάτριο με και θα παρατηρούσαν αλλαγή του χρώματος του απόσε

(4x0.25μ.=1μ.) μ:

(γ) Να αντιστοιχίσετε τις θρεπτικές ουσίες της στήλης Α με την κατάλληλη δήλωση από τη στήλη Β.

Θρεπτική ουσία	Λειτουργία/Χαρακτηριστικό	Αντιστοίχιση
1. Πρωτεΐνες	α) Χρειάζονται σε πολύ μικρές ποσότητες στον οργανισμό μας.	1:
2. Βιταμίνες	β) Αποτελούν βασικά δομικά συστατικά πολλών βιολογικών δομών όπως τα δόντια και τα οστά.	2:
3. Λιπαρές ουσίες	γ) Εξυπηρετούν κυρίως δομικές ανάγκες του οργανισμού.	3:
4. Άλατα	δ) Αποτελούν σπουδαίες αποταμιευτικές ενεργειακές ουσίες για τους ζωικούς οργανισμούς.	4:

(4x0.25μ.=1μ.) μ:

(δ) Κατά τη χημική πέψη των τροφών, τα μακρομόρια διασπώνται σε μικρομόρια.

Να συμπληρώσετε τον πίνακα γράφοντας τα μικρομόρια που προκύπτουν.

Μακρομόρια	Μικρομόρια
Υδατάνθρακες	
Πρωτεΐνες	
Λιπίδια	
Νουκλεϊνικά οξέα	

(4x0.25μ.=1μ.) μ:

(ε) Να συμπληρώσετε τις προτάσεις:

(i) Η μεταφορά των μικρομορίων από το έντερο στην κυκλοφορία του αίματος ονομάζεται

(ii) Η χρήση των μικρομορίων από τον οργανισμό για σύνθεση δικών του δομών ονομάζεται

(2x0.25μ.=0.5μ.) μ:

Ερώτηση 4

(α) Να συμπληρώσετε τα μέρη του πεπτικού συστήματος με τους αριθμούς 1-6 όπως φαίνονται στο σχήμα.

1:

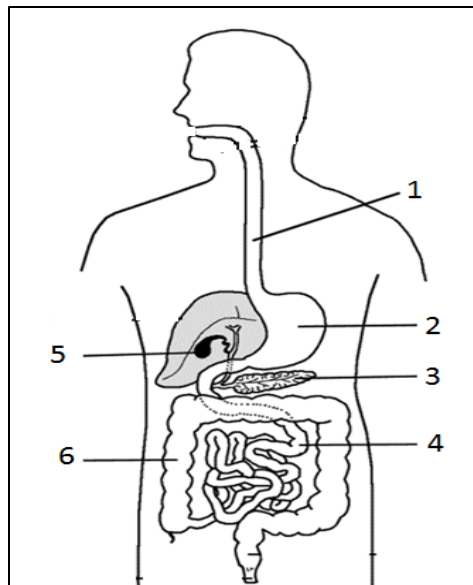
2:

3:

4:

5:

6:

(6x0.5μ.=3μ.) μ:

(β) Να γράψετε **δύο (2)** λειτουργίες του ήπατος.

(i)

(ii)

(2x0.5μ.=1μ.) μ:

(γ) Να γράψετε **δύο (2)** λειτουργίες του παχέος εντέρου.

(i)

(ii)

(2x0.5μ.=1μ.) μ:

ΜΕΡΟΣ Γ' : Αποτελείται από μια (1) ερώτηση των δέκα (10) μονάδων.

Ερώτηση 5

(α) Να γράψετε τα μέρη της καρδιάς με τους αριθμούς 1-6.

(6x0.5μ.=3μ.)μ:

1:

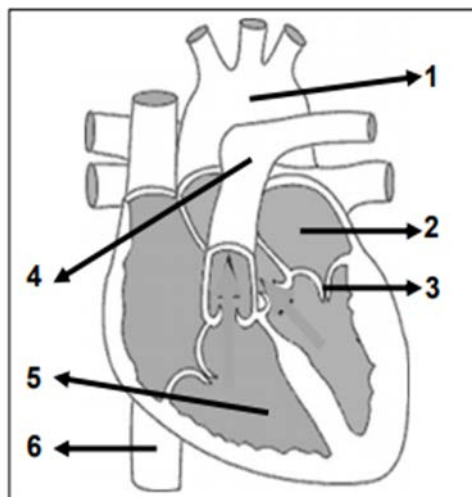
2:

3:

4:

5:

6:

(β) Να απαντήσετε τις ερωτήσεις που ακολουθούν και αναφέρονται στην καρδιά.

(i) Ποιο δομικό χαρακτηριστικό της καρδιάς αναγκάζει το αίμα σε μονόδρομη πορεία;

.....

(ii) Ποια κοιλότητα της καρδιάς διοχετεύει το αίμα στην αορτή;

.....

(iii) Ποιες κοιλότητες της καρδιάς διακινούν αίμα πλούσιο σε Διοξείδιο του άνθρακα;

.....

(iv) Ποιο αγγείο μεταφέρει αίμα από την καρδιά προς τους πνεύμονες;

.....

(v) Σε ποια κοιλότητα της καρδιάς διοχετεύεται το αίμα που επιστρέφει από τους πνεύμονες;

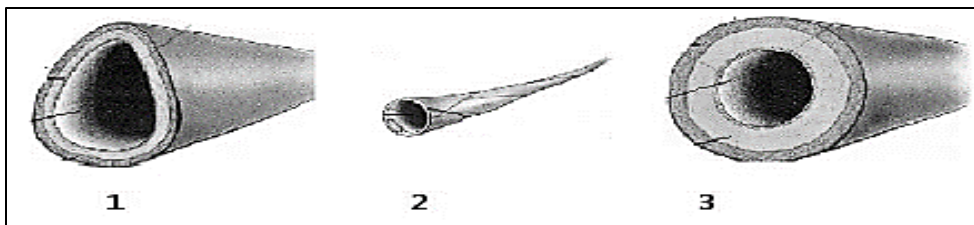
.....

(vi) Ποιο είναι το αγγείο με το οποίο διοχετεύεται το αίμα από την καρδιά σε ολόκληρο το σώμα;

.....

(6x0.5μ.=3μ.)μ:

(γ) Να ονομάσετε τα αιμοφόρα αγγεία με τους αριθμούς 1-3. (3x0.5μ.=1.5μ.) μ:....

1: 2: 3:

(δ) Με ποιο από τα τρία αγγεία πραγματοποιείται η ανταλλαγή ουσιών μεταξύ αίματος και ιστού; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. (1μ.) μ:.....

.....
.....

(ε) Η αρτηριοσκλήρυνση είναι μια πάθηση που επηρεάζει τις αρτηρίες και εξελίσσεται αργά κατά τη διάρκεια της ζωής ενός ατόμου. Να γράψετε δύο τρόπους με τους οποίους μπορεί κάποιος να μειώσει τον κίνδυνο δημιουργίας της.

(i) (ii)

(2x0.5μ.=1μ.) μ:....

(στ) Η ψηλή πίεση (υπέρταση) είναι η κατάσταση κατά την οποία η πίεση είναι πιο ψηλή από τη φυσιολογική και αποτελεί κίνδυνο για την υγεία. Ποιες είναι οι φυσιολογικές τιμές της αρτηριακής πίεσης για έναν υγιή ενήλικα;

Συστολική πίεση : mmHg

Διαστολική πίεση:mmHg

(2x0.25μ.=0.5μ.) μ:....

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Εισηγήτριες:

Κλαίρη Δημητροπούλου

Μαργαρίτα Χατζηκυριάκου

Διευθυντής

Γιώργος Πασχαλής

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΘΗΝΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ: 2017- 2018

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2018		ΒΑΘ.:/ 25 ΟΛΟΓΡ.: ΥΠΟΓΡ.:
ΤΑΞΗ:	Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29/05/2018
ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ(ΦΥΣΙΚΗ- ΧΗΜΕΙΑ/<u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)		ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1 ΩΡΑ και 30 ΛΕΠΤΑ (90΄ λεπτά)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:		ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε **με μελάνι μπλε**.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή ταινίας. (Tipp-Ex)

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **εννέα (9) σελίδες**.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄

Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2,5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

ΕΡΩΤΗΣΗ 1:

(α) **Να ονομάσετε** τα αντιγόνα που καθορίζουν τις ομάδες αίματος που διακρίνουμε στον άνθρωπο.

(1 μ.) μ.

.....

(β) **Ποια** ομάδα αίματος μπορεί να ονομαστεί πανδέκτης;

(0,5 μ.) μ.

.....

(γ) Ο κ. Αναξαγόρας είναι ομάδας A⁺.

Από ποια ή ποιες ομάδες αίματος μπορεί να δεχτεί αίμα;

(1 μ.) μ.

.....

ΕΡΩΤΗΣΗ 2:

Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αφορά στη χημική πέψη των τροφών.

(5 x 0,5 μ. = 2,5 μ.) μ.

ΠΕΠΤΙΚΟ ΕΝΖΥΜΟ	ΟΡΓΑΝΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΖΥΜΟΥ	ΜΑΚΡΟΜΟΡΙΑ ΟΠΟΥ ΔΡΑ (ΥΠΟΣΤΡΩΜΑ)
.....	Στομάχι	
.....	Πάγκρεας	Άμυλο
Παγκρεατική λιπάση		

ΜΕΡΟΣ Β΄

Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

ΕΡΩΤΗΣΗ 3:

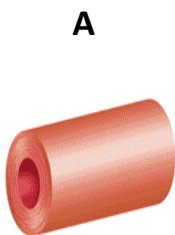
(α) Να συμπληρώσετε στον πίνακα που ακολουθεί, τη λειτουργία των ερυθρών αιμοσφαιρίων και των αιμοπεταλίων:

(2 x 0,5 μ. = 1μ.) μ.

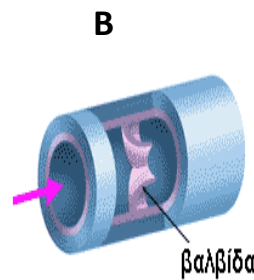
Κύτταρα του αίματος	Λειτουργία
A. Ερυθρά αιμοσφαίρια	
B. Αιμοπετάλια	

(β) i. Να γράψετε ποιο από τα αγγεία A και B παριστάνει αρτηρία και ποιο φλέβα.

(2 x 0,25 μ. = 0,5 μ.) μ.

A:

B:

ii. **Να αναφέρετε** τρεις (3) διαφορές μεταξύ αρτηριών και φλεβών. (3 x 0,5 μ. = 1,5 μ.) μ.

A.

.....

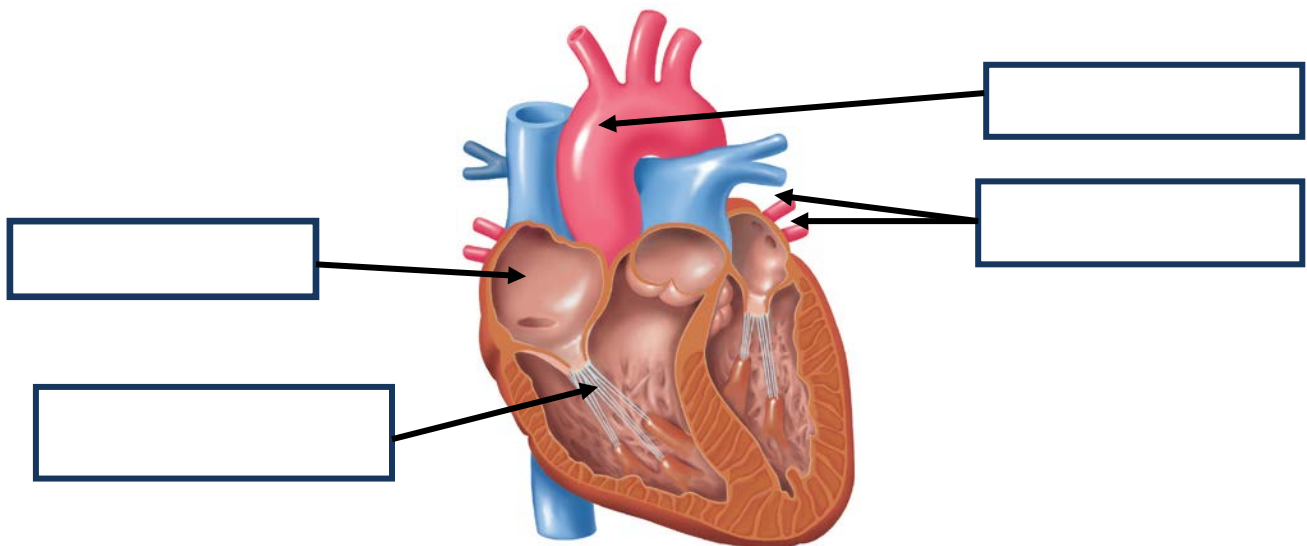
B.

.....

Γ.

.....

(γ) i. **Να συμπληρώσετε** τις ενδείξεις στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα, που αφορά στην εσωτερική κατασκευή της καρδιάς. (4 x 0,25 μ. = 1μ.) μ.

ii. **Να συμπληρώσετε** τα πιο κάτω κενά, ώστε να περιγράψουν τη διαδρομή του αίματος κατά τη μικρή ή πνευμονική κυκλοφορία. (4 x 0,25 μ. = 1 μ.)

Δεξιός κόλπος → → →
 (πνευμόνων) → → αριστερός κόλπος

ΕΡΩΤΗΣΗ 4:

(α) Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής βάζοντας σε κύκλο ένα μόνο γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

(4 x 0,25 μ. = 1 μ.) μ

i. Ο ρόλος της επιγλωττίδας είναι να

- A. κλείνει την είσοδο του οισοφάγου κατά την κατάποση.
- B. κλείνει την είσοδο του λάρυγγα κατά την κατάποση.
- Γ. κλείνει την είσοδο του στομάχου όταν δεν υπάρχει φαγητό.
- Δ. κατεβαίνει προς τα κάτω όταν μιλάμε.

ii. Το σάλιο περιέχει ένα σημαντικό ένζυμο που συμβάλλει στην περιορισμένη διάσπαση

- A. των βιταμινών.
- B. των λιπαρών ουσιών.
- Γ. του αμύλου.
- Δ. των πρωτεϊνών.

iii. Το πεπτικό σύστημα είναι υπεύθυνο για την πέψη αλλά και για την

- A. επίτευξη των κινήσεων του σώματος.
- B. ισορροπία του σώματος.
- Γ. απορρόφηση των μικρομορίων που προέρχονται από τις τροφές.
- Δ. παραγωγή συστατικών του αίματος.

iv. Ποια από τις παρακάτω λειτουργίες δεν επιτελείται από το συκώτι;

- A. Σύνθεση πρωτεϊνών.
- B. Αποτοξίνωση του οργανισμού.
- Γ. Αποθήκευση υδατανθράκων.
- Δ. Παραγωγή βιταμίνης Κ.

(β) Να συμπληρώσετε τα κενά στην πρόταση που ακολουθεί:

(4 x 0,25 μ. = 1 μ.) μ.

Ο οργανισμός μας διαθέτει τρία είδη αδένων:

(α) τους εξωκρινείς π.χ.

(β) τους π.χ. ο θυρεοειδής αδένας

και (γ) τους π.χ.

(γ) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αφορά τις θρεπτικές ουσίες των τροφών και τη λειτουργία τους. (3 x 0,5 μ. = 1,5 μ.) μ.

Θρεπτικές ουσίες των τροφών	Λειτουργία/ Ρόλος τους στον οργανισμό
Πρωτεΐνες	
Λιπαρές ουσίες (Λιπίδια)	
.....	Απαραίτητες σε μικρές ποσότητες για τη λειτουργία του οργανισμού.

(δ) Πού οφείλεται η αρτηριοσκλήρυνση; (1 μ.) μ.

.....
.....
.....
.....

(ε) Να ονομάσετε δύο (2) παθήσεις οργάνων του πεπτικού συστήματος:

(2 x 0,25 μ. = 0,5 μ.) μ.

i. ii.

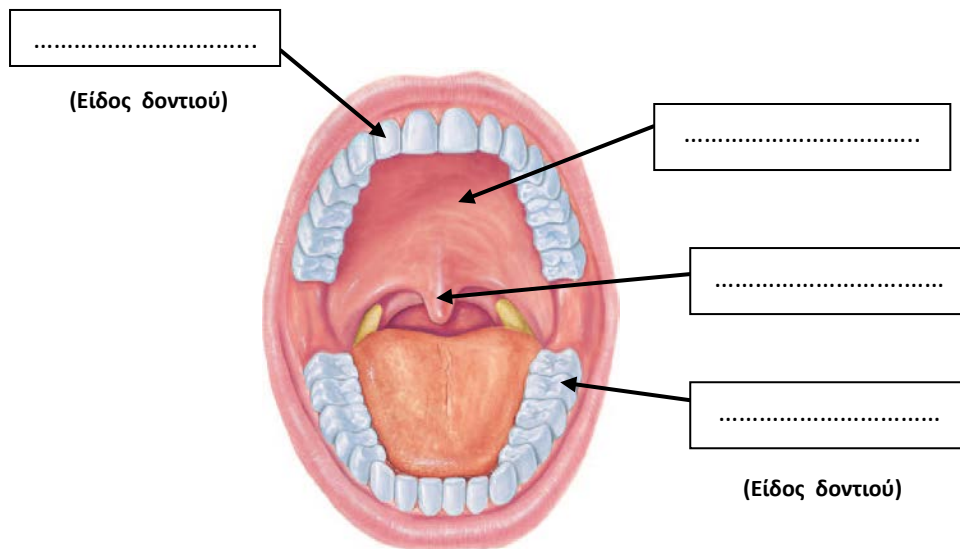
ΜΕΡΟΣ Γ'

Αποτελείται από μία (1) ερώτηση των δέκα (10) μονάδων.

ΕΡΩΤΗΣΗ 5:

(α) Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις του σχήματος.

(4 x 0,5 = 2 μ.) μ.

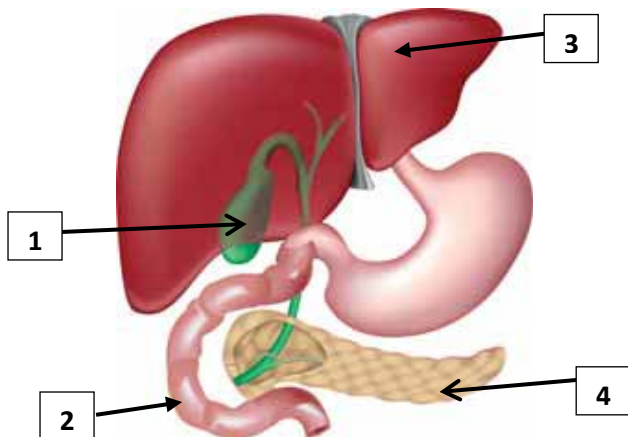

(β) Πώς ονομάζονται τα πρώτα δόντια στον άνθρωπο και ποιος ο αριθμός τους; (2 x 0,25 μ. = 0,5 μ.) μ.

.....

(γ) Να ονομάσετε τις ενδείξεις 1-4 στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα, που αφορά στα διάφορα όργανα του πεπτικού συστήματος του ανθρώπινου οργανισμού.

(4 x 0,5 μ. = 2 μ.) μ.

1.

2.

3.

4.

(δ) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με το γράμμα **(Σ)** αν είναι σωστές ή με το γράμμα **(Λ)** αν είναι λανθασμένες. (4 x 0,25 = 1 μ.) μ.

- i. Κάποια βακτήρια που συμβιώνουν μαζί μας στο παχύ μας έντερο παράγουν κύτταρα του αίματος.
- ii. Οι ορμόνες είναι ειδικές ουσίες οι οποίες απομακρύνονται με το αίμα.
- iii. Η διαδικασία με την οποία η τροφή διασπάται σε μακρομόρια μέσω των κινήσεων που γίνονται από τον γαστρεντερικό σωλήνα, ονομάζεται μηχανική πέψη.
- iv. Το υδροχλωρικό οξύ καταστρέφει τα περισσότερα μικρόβια που εισέρχονται στο στόμα με την τροφή.

(ε) Πού αποθηκεύεται η χολή και **ποιος** είναι ο ρόλος της; (2 x 0,5 μ. = 1 μ.) μ.

.....

(στ) Να συμπληρώσετε τον πίνακα αναφέροντας δύο (2) λειτουργίες των οργάνων του πεπτικού συστήματος που αναγράφονται στον πίνακα. (4 x 0,5 μ. = 2 μ.) μ.

A.	Παχύ έντερο	1. 2.
B.	Στομάχι	1. 2.

(ζ) Πού οφείλεται η μεγάλη απορροφητική επιφάνεια του λεπτού εντέρου; (1,5 μ.) μ.

.....

.....

.....

Τ Ε Λ Ο Σ

Ο Διευθυντής

Αλέξανδρος Αλεξίου

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2018ΜΑΘΗΜΑ: **ΒΙΟΛΟΓΙΑ****ΒΑΘΜΟΣ**

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Αριθμητικώς: /25

Αριθμητικώς: /20

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 04/06/2018

Ολογράφως:

ΧΡΟΝΟΣ: 90 ΛΕΠΤΑ (ΒΙΟΛΟΓΙΑ/ΧΗΜΕΙΑ)

Υπογραφή:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: ΑΡΙΘΜΟΣ: ΤΜΗΜΑ:

Οδηγίες

- Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από οκτώ (8) σελίδες.
- Να απαντηθούν και τα τρία μέρη Α , Β και Γ του εξεταστικού δοκιμίου.
- Το εξεταστικό δοκίμιο βαθμολογείται με 25 μονάδες.
- Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.
- Να γράψετε μόνο με μπλε μελάνι.
- Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας.

Κ Α Λ Η Ε Π Ι Τ Υ Χ Ι Α !

ΜΕΡΟΣ Α : Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2,5) μονάδες.

Ερώτηση 1^η

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, βάζοντας σε κύκλο **ένα μόνο γράμμα** Α, Β, Γ, ή Δ που αντιστοιχεί στην **πιο σωστή και ολοκληρωμένη απάντηση** (π.χ. (Α)).

(α) Η τροφή χρησιμοποιείται από τους οργανισμούς:

(5Χ0,5μ=2,5μ) μ:

- A.** για τη δόμηση νέων κυττάρων
- B.** για να επιδιορθωθούν οι φθορές
- Γ.** για την εξασφάλιση ενέργειας
- Δ.** για όλα τα παραπάνω

(β) Τα παιδιά και οι έφηβοι, σε αναλογική σχέση με τους ενήλικες, έχουν μεγαλύτερες ημερήσιες διατροφικές ανάγκες κυρίως σε:

- A.** βιταμίνες, γιατί χρειάζονται περισσότερη ενέργεια
- B.** πρωτεΐνες, γιατί χρειάζονται περισσότερη ενέργεια
- Γ.** πρωτεΐνες, γιατί αναπτύσσονται με μεγαλύτερο ρυθμό
- Δ.** βιταμίνες, γιατί αναπτύσσονται με μεγαλύτερο ρυθμό

(γ) Οι πατάτες (άψητες), είναι πολύ πλούσιες κυρίως σε:

- A.** πρωτεΐνες
- B.** υδατάνθρακες
- Γ.** άλατα
- Δ.** λιπαρές ουσίες

(δ) Οργανικές ουσίες είναι:

- A.** οι πρωτεΐνες
- B.** οι λιπαρές ουσίες
- Γ.** οι υδατάνθρακες
- Δ.** όλα τα πιο πάνω

(ε) Ανόργανες ουσίες είναι:

- A.** το νερό και οι βιταμίνες
- B.** το νερό και τα άλατα
- Γ.** το νερό, τα άλατα και οι βιταμίνες
- Δ.** τα άλατα και οι βιταμίνες

Ερώτηση 2^η

(α) Αφού μελετήσετε το ακόλουθο σχεδιάγραμμα της πυραμίδας διατροφής, να γράψετε τέσσερις (4) βασικούς κανόνες υγιεινής διατροφής.

(4X0,5μ=2μ) μ:

- i.
- ii.
- iii.
- iv.

(β) Να γράψετε δύο (2) σημαντικούς παράγοντες που επηρεάζουν τις ημερήσιες ενεργειακές ανάγκες των ανθρώπων σε τροφή.

(2X0,25μ=0,5μ) μ:

- i.
- ii.

ΜΕΡΟΣ Β : Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Ερώτηση 3^η

(α) Να συμπληρώσετε τον ακόλουθο πίνακα, ο οποίος αναφέρεται στα πειράματα **ανίχνευσης** θρεπτικών ουσιών.

(6Χ0,25μ=1,5μ) μ:

Θρεπτική ουσία που ανιχνεύσαμε	Αντιδραστήριο/α	<u>Χρώμα</u> <u>αντιδραστηρίου</u> πριν την επαφή με την τροφή	<u>Χρώμα</u> <u>αντιδραστηρίου</u> μετά την επαφή με τον <u>θετικό μάρτυρα</u>
i. Βιταμίνη C			
ii.	Βενεδικτίνη (Benedict)		

(β) Να αντιστοιχίσετε τους όρους της στήλης Α με τις προτάσεις της στήλης Β.

Προσοχή: Στη στήλη Β περισσεύουν δύο στοιχεία.

(4Χ 0,25μ=1μ) μ:

Στήλη Α	Στήλη Β	Απαντήσεις
1. Πρωτεΐνες	A. Βοηθούν κυρίως στη δόμηση νέων κυττάρων	1 -
2. Βιταμίνες	B. Καθορίζουν και ελέγχουν την παραγωγή των πρωτεϊνών	2 -
3. Υδατάνθρακες	Γ. Απαραίτητες σε μικρές ποσότητες για τη λειτουργία του οργανισμού	3 -
4. Λίπη	Δ. Χρησιμοποιούνται ως αποθήκες ενέργειας και ως θερμομονωτικό υλικό για το σώμα των ζωικών οργανισμών	4 -
	Ε. Ανήκουν στις ανόργανες ουσίες	
	ΣΤ. Αποτελούν βιολογικά καύσιμα πρώτης επιλογής	

(γ) Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα που αναφέρεται στα **εκκρίματα του πεπτικού συστήματος**, αναφέροντας τα όργανα παραγωγής τους και από μία δράση τους.

(4Χ0,5μ=2μ) μ:.....

ΟΝΟΜΑ ΕΚΚΡΙΜΑΤΟΣ	ΟΡΓΑΝΟ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ ΤΟ ΕΚΚΡΙΜΑ	ΜΙΑ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΕΚΚΡΙΜΑΤΟΣ
1. Εντερικό υγρό	Λεπτό έντερο	
2. Παγκρεατικό υγρό		Ρυθμίζει την οξύτητα του εντερικού χυλού και περιέχει ένζυμα για τη διάσπαση θρεπτικών ουσιών.
3.	Ήπαρ (Συκώτι)	

(δ) Να αναφέρετε **δύο (2)** παραδείγματα φαγητών που πρέπει να αποφεύγει ένα άτομο, το οποίο έχει υποβληθεί σε χειρουργική επέμβαση **αφαίρεσης της χοληδόχου κύστης (χολοκυστεκτομή)**.

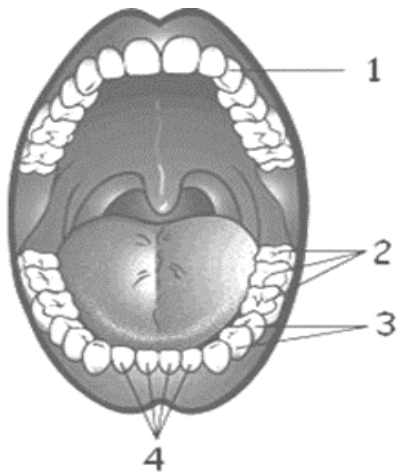
(2Χ0,25μ=0,5μ) μ:.....

..... και

Ερώτηση 4^η

(α) Να ονομάσετε τους διάφορους **τύπους δοντιών** που παρουσιάζονται στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα.

(4X0,5μ=2μ) μ:

A/A	Είδη δοντιών
1	
2	
3	
4	

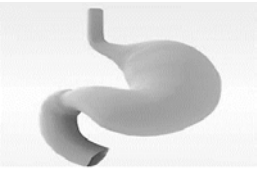
(β) Να **συμπληρώσετε** τα κενά στις πιο κάτω προτάσεις.

(3X0,5μ=1,5μ) μ:

- i. Το ψωμί, μετά τον κατατεμαχισμό του με τα δόντια, αναμειγνύεται με το το οποίο παράγεται από τους αδένες, για τη δημιουργία του βλωμού.
- ii. Στη στοματική κοιλότητα επιδρά ένα ένζυμο που ονομάζεται , το οποίο διασπά τα μακρομόρια του ψωμιού σε απλούστερα σάκχαρα με γλυκιά γεύση.

(γ) Να γράψετε **μία (1) λειτουργία σχετική με τη λειτουργία της πέψης**, δίπλα από κάθε όργανο που φαίνεται στην πρώτη στήλη.

(3X0,5μ=1,5μ) μ:

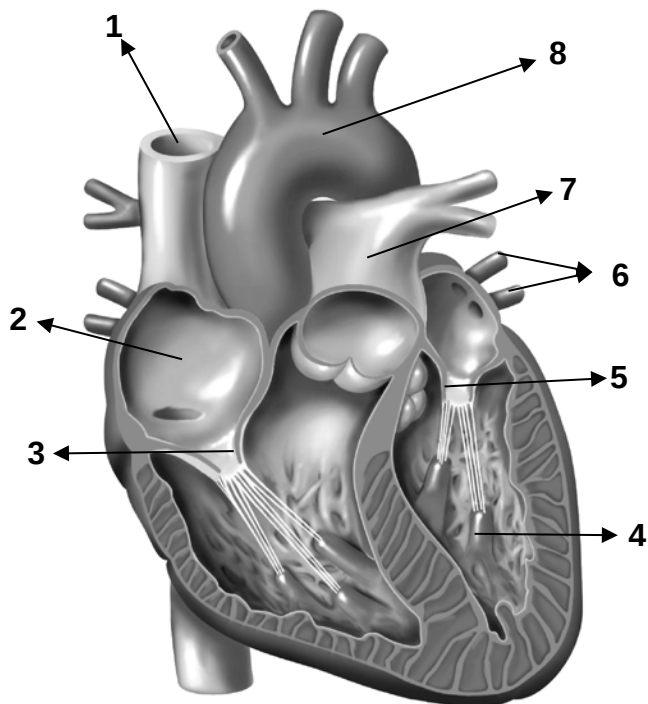
 Παχύ έντερο	
 Στομάχι	
 Δόντι	

ΜΕΡΟΣ Γ : Αποτελείται από μία (1) ερώτηση των δέκα (10) μονάδων.

Ερώτηση 5^η

(α) Στο παρακάτω διάγραμμα να ονομάσετε τα μέρη της καρδιάς με τις ενδείξεις 1 - 8.

(8X0,25μ=2μ) μ:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

(β) Να συμπληρώσετε στα αντίστοιχα κενά τα στάδια της **μικρής ή πνευμονικής** κυκλοφορίας του αίματος.

(6X0,25μ=1,5μ) μ:

Δεξιός κόλπος $\Rightarrow$ $\Rightarrow$
..... (πνευμόνων) $\Rightarrow$ πνευμονικές φλέβες $\Rightarrow$
αριστερός κόλπος.

(γ) Να αναφέρετε για ποιο **σκοπό** γίνεται η μικρή ή πνευμονική κυκλοφορία.

(1X1μ=1μ) μ:

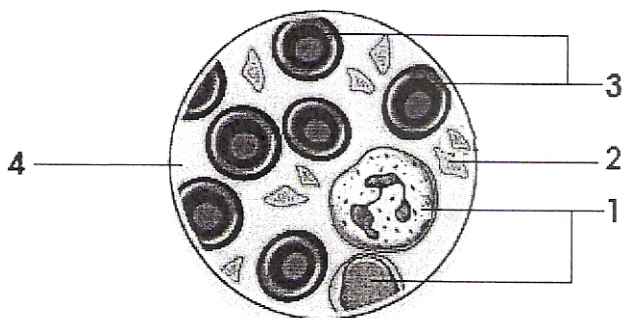
.....
.....
.....

(δ) Στον παρακάτω πίνακα να γράψετε **δύο (2)** οποιεσδήποτε (δομικές ή και λειτουργικές), διαφορές μεταξύ των αρτηριών και των φλεβών.

(4X0,5μ=2μ) μ:

A/A	Αρτηρίες	Φλέβες
1.		
2.		

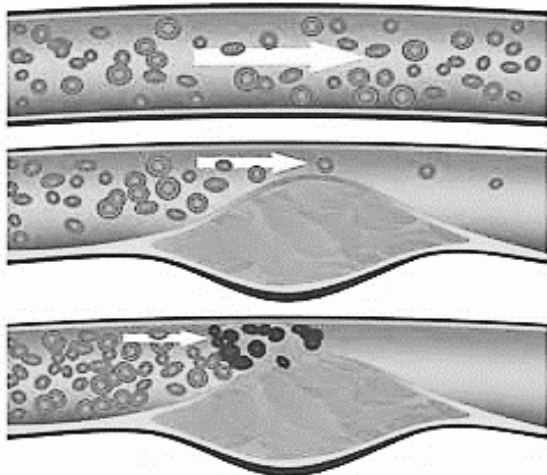
(Ε) Να μελετήσετε την πιο κάτω εικόνα και να ονομάσετε τα συστατικά του αίματος με τους αριθμούς 1 – 4.

(4X0,5μ=2μ) μ:

1.
2.
3.
4.

(στ) Στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα φαίνεται ένα αιμοφόρο αγγείο στο οποίο η ροή του αίματος παρεμποδίζεται, λόγω κάποιας **παθολογικής κατάστασης** που έχει δημιουργηθεί.

- i. Να **ονομάσετε** την παθολογική κατάσταση που φαίνεται.

(1X0,5μ=0,5μ) μ:

- ii. Να **εξηγήσετε τις δύο (2) διαδικασίες** με τις οποίες δημιουργείται (και στις οποίες οφείλεται), μια τέτοια παθολογική κατάσταση.
Προσοχή: να μην αναφέρετε διατροφικές ή άλλες συνήθειες.

(2X0,5μ=1μ) μ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Αντρέας Ματσάγκος

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΞΥΛΟΦΑΓΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017- 2018 ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ 2018	ΒΑΘ.: / 25 ΟΛΟΓΡ.: ΥΠΟΓΡ.:
ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29/05 / 2018
ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ – ΧΗΜΕΙΑ / <u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1,5 ΩΡΑ (90΄ Λεπτά)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: 	ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας
και να γράψετε μόνο με μπλε μελάνι που δε σβήνεται.
Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού (Tipp-Ex) και διορθωτικής ταινίας.
Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από επτά **(7)** σελίδες.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !

ΜΕΡΟΣ Α΄: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2,5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Να **απαντήσετε** στις πολλαπλές ερωτήσεις που αφορούν τις **θρεπτικές ουσίες**, βάζοντας σε κύκλο **ΕΝΑ** μόνο γράμμα Α,Β,Γ,Δ ή Ε που αντιστοιχεί στη **σωστή** απάντηση.

(5 X 0,5μ=2.5μ) μ

α. Ποια ένζυμα διασπούν το άμυλο;

- A.** Παγκρεατική λιπάση
- B.** Χολή και αμυλάση
- Γ.** Πτυαλίνη
- Δ.** Πεψίνη και θρυψίνη
- Ε.** Πτυαλίνη και παγκρεατική αμυλάση

β. Ποια ένζυμα διασπούν τις πρωτεΐνες;

- A.** Η πεψίνη μόνο
- B.** Η θρυψίνη μόνο
- Γ.** Η παγκρεατική λιπάση
- Δ.** Η πεψίνη και η θρυψίνη
- Ε.** Η πτυαλίνη και η παγκρεατική αμυλάση

γ. Οι πρωτεΐνες

- A.** Εξυπηρετούν ενεργειακές και λιγότερο δομικές ανάγκες του οργανισμού
- B.** Εξυπηρετούν δομικές και λιγότερο ενεργειακές ανάγκες του οργανισμού
- Γ.** Χαρακτηρίζονται ως καύσιμα πρώτης επιλογής του οργανισμού
- Δ.** Εκτελούν λειτουργίες όπως η μεταφορά ουσιών και η άμυνα του οργανισμού
- Ε.** Το Β και το Δ είναι σωστές απαντήσεις

δ. Οι πιο κάτω χημικές θρεπτικές ουσίες είναι **όλες οργανικές**:

- A.** Βιταμίνες, νουκλεϊνικά οξέα, Νερό
- B.** Νουκλεϊνικά οξέα, πρωτεΐνες, υδατάνθρακες
- Γ.** Λιπαρές ουσίες, νερό, υδατάνθρακες, βιταμίνες
- Δ.** Υδατάνθρακες, λίπη, πρωτεΐνες, βιταμίνες
- Ε.** Υδατάνθρακες, λίπη, πρωτεΐνες, βιταμίνες, νουκλεϊνικά οξέα

ε. Τα άλατα είναι:

- A. Ανόργανες συμπληρωματικές ουσίες
- B. Αποτελούν βασικά δομικά υλικά πολλών βιολογικών δομών(οστά, δόντια)
- Γ. Προέρχονται από φυτικές και ζωικές τροφές, καθώς και από το νερό
- Δ. Εμπλέκονται σε σημαντικές λειτουργίες στον οργανισμό
- Ε. Όλα τα πιο πάνω

Ερώτηση 2

α. Μετά από εργαστηριακό έλεγχο στο αίμα του κ. Ανδρέα ανιχνεύτηκαν χαμηλά επίπεδα (χαμηλές ποσότητες) βιταμίνης D και βιταμίνης K. (2 x 0.75μ=1,5μ) μ.....

Τι θα μπορούσε να προκαλέσει:

- A. Η έλλειψη βιταμίνης D;
- B. Η έλλειψη βιταμίνης K;

β. Η γυναίκα του κ. Ανδρέα εδώ και ένα μήνα έχει πόνο στο έντερο και υποφέρει από δυσκοιλιότητα. Ο γιατρός τη συμβούλευσε να τρώει όσπρια, φρούτα και λαχανικά, διότι περιέχουν φυτικές ίνες. (1 x 1μ= 1μ) μ.....

Να εξηγήσετε πώς οι φυτικές ίνες συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της δυσκοιλιότητας;

.....
.....
.....

ΜΕΡΟΣ Β΄: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

Στο εργαστήριο Βιολογίας οι μαθητές χωρίστηκαν σε 3 ομάδες.

Η κάθε ομάδα είχε τις ίδιες τροφές σε ίδιες ποσότητες.

Ο καθηγητής έδωσε ξεχωριστό αντιδραστήριο στην κάθε ομάδα ζητώντας να ανιχνεύσουν στις τροφές που τους δόθηκαν οργανικές ουσίες όπως απλά σάκχαρα, βιταμίνη C και πρωτεΐνες.

α. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα ώστε να φαίνονται τα αποτελέσματα των τριών ομάδων (θετικό ή αρνητικό/ + ή -), να γράψετε την οργανική ουσία που χρησιμοποίησε η κάθε ομάδα για θετικό μάρτυρα καθώς και την ουσία που ανίχνευσαν. (15 x 0,2=3μ) μ....

Ομάδα μαθητών	Χημικό Αντιδραστήριο	Φρέσκος χυμός λεμονιού	Χυμός μήλου	Ασπράδι Αυγού	Θετικός μάρτυρας	Ουσία που θα ανιχνεύσουν
A	Βενεδικτίνη					
B	Θειϊκός χαλκός και διάλυμα υδροξειδίου του νατρίου					
Γ	Υπερμαγγανικό κάλλιο					

β. Κατά τη διεξαγωγή του πειράματος όλες οι ομάδες χρησιμοποίησαν θετικό μάρτυρα. Να εξηγήσετε ποιος είναι ο ρόλος του θετικού μάρτυρα στο πείραμα. (1 x 1μ=1μ) μ....

.....

γ. Ποια αλλαγή παρατηρήθηκε στο χρώμα της Βενεδικτίνης (Benedict); (2 x 0,5μ=1μ) μ....

.....

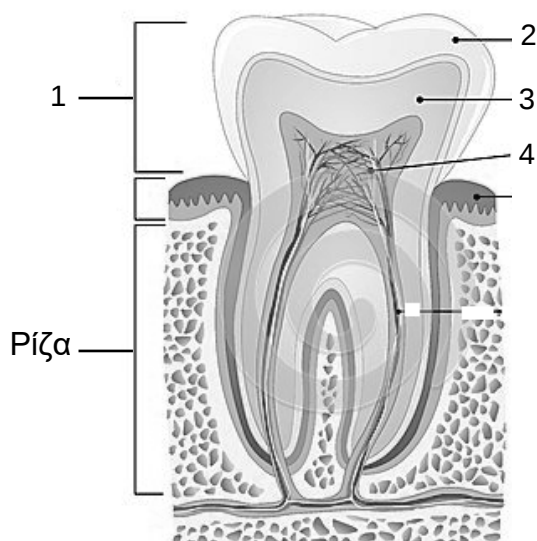
Ερώτηση 4

α. Να αντιστοιχίσετε τα όργανα του πεπτικού συστήματος στη στήλη A με τη λειτουργία τους στη στήλη B. Να γράψετε το αποτέλεσμα στη στήλη Γ (4 x 0,5μ=2μ) μ....

Στήλη A	Στήλη B	Στήλη Γ
1. Συκώτι	A. Χημική πέψη λιπών, πρωτεϊνών, υδατανθράκων. Απορρόφηση θρεπτικών ουσιών.	1.....
2. Πάγκρεας	B. Προσωρινή αποθήκευση άπεπτων υλικών. Απορρόφηση βιταμινών και νερού.	2.....
3. Παχύ έντερο	Γ. Έκκριση χολής.	3.....
4. Λεπτό έντερο	Δ. Έκκριση παγκρεατικού υγρού.	4.....

β. Τα δόντια διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη της τροφής. Τα βρέφη γεννιούνται χωρίς δόντια. Περίπου στον έκτο μήνα αρχίζουν να εκφύονται τα δόντια που είναι Τα μόνιμα δόντια είναι (αριθμός). (4 x 0,25μ=1μ) μ

γ. Στο πιο κάτω σχήμα που αφορά στη δομή του δοντιού, να ονομάσετε τα μέρη που σημειώνονται με τους αριθμούς 1 - 4. (4 X 0,5μ=2μ) μ

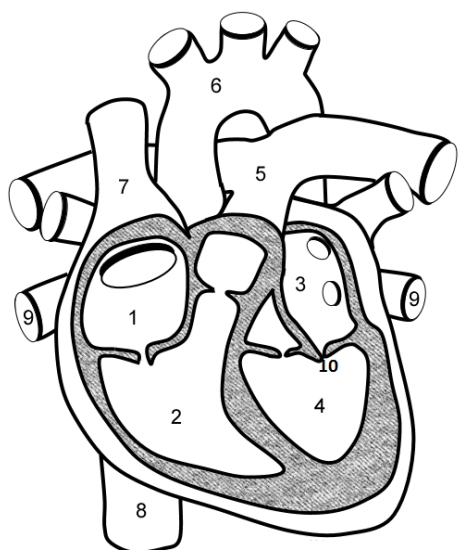

A/A	Μέρος ή Συστατικό Δοντιού
1	
2	
3	
4	

ΜΕΡΟΣ Γ΄: Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των δέκα (10) μονάδων.

Ερώτηση 5

α. Να ονομάσετε τα μέρη που δείχνουν οι ενδείξεις στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα της καρδιάς. (10×0.25μ=2,5μ)μ...

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

β. Να γράψετε 4 διαφορές μεταξύ αρτηριών και φλεβών.

(4X0,5μ=2μ) μ.....

Αρτηρίες	Φλέβες

γ. Το αίμα ρέει μονόδρομα προς την καρδιά. Πώς επιτυγχάνεται αυτό;

(1X0,5μ=0,5) μ.....

δ. Ο καρδιολόγος με μια σειρά εξετάσεων έλεγξε τα αιμοφόρα αγγεία της γυναίκας του κ. Ανδρέα και διαπίστωσε ότι υπήρχε στένωση σε μια αρτηρία λόγω αρτηριοσκλήρυνσης.

1. Εξηγήστε πού οφείλεται η αρτηριοσκλήρυνση.

(2 x 0,5μ=1μ) 1μ....

2. Πού μπορεί να οδηγήσει η αρτηριοσκλήρυνση;

(2 x 0,5μ=1μ) 1μ....

ε. Οι ομάδες αίματος καθορίζονται από την παρουσία, ή μη ειδικών πρωτεϊνών τα που βρίσκονται στην επιφάνεια των αιμοσφαιρίων.

(2 x 0,5μ=1μ) 1μ....

ζ. Μετά από τροχαίο δυστύχημα ζευγάρι μεταφέρθηκε επείγον στις πρώτες βοήθειες. Στο ζευγάρι κρίθηκε αναγκαία η μετάγγιση αίματος λόγω ακατάσχετης αιμορραγίας. Στην τράπεζα αίματος υπήρχε αίμα της ομάδας A αρνητικό (2 μπουκάλες) και O θετικό (1 μπουκάλα) μόνο.

Το ζευγάρι είχε ομάδα αίματος AB αρνητικό και A αρνητικό.

Ποια ομάδα αίματος θα παραμείνει στην τράπεζα αίματος, μετά από την μετάγγιση; Εξηγήστε.

(2 x 0,5μ=1μ) μ....

.....
.....
.....

η. Ποια ομάδα μπορεί να δώσει αίμα σε όλες τις άλλες ομάδες (πανδότης); (2 x 0,5μ=1μ) μ....

Ποια ομάδα μπορεί να δεχτεί αίμα από όλες τις άλλες ομάδες αίματος (πανδέκτης);.....

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΕΣ

Παναγή Άννα

Βαρνάβα Έλενα

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Λυσάνδρου Μάριος

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017-2018

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2018		ΒΑΘ.: / 25 ΟΛΟΓΡ.: ΥΠΟΓΡ.:
ΤΑΞΗ : Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 04/06/2018	
ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ – ΧΗΜΕΙΑ/ <u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1 ΩΡΑ και 30 ´ (90´ λεπτά)	
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:	ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:	

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-Ex)

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από οκτώ (8) σελίδες.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

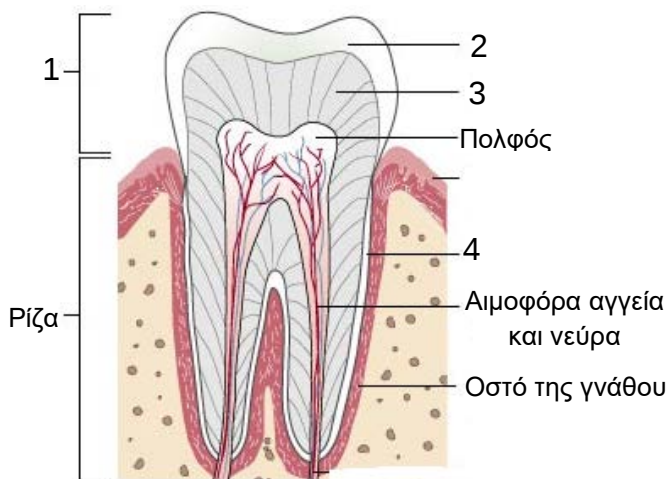
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

A) Να ονομάσετε τα μέρη του δοντιού 1 μέχρι 4.

(4 X 0.25 = 1 μ) μ:

1.

2.

3.

4.

B) Να γράψετε πώς ονομάζεται η ουσία του δοντιού που αποτελεί το σκληρότερο συστατικό του ανθρωπίνου σώματος και είναι το πλουσιότερο σε ασβέστιο (95%).

(0.25 μ) μ:

.....

Γ) Να εξηγήσετε ποιος είναι ο ρόλος του πολφού.

(0.75 μ) μ:

.....

.....

Δ) i) Πώς ονομάζονται οι αδένες που βρίσκονται στη στοματική κοιλότητα και

απελευθερώνουν το σάλιο;

(0.25 μ) μ:

.....

ii) Ποιο είναι το ένζυμο που περιέχεται στο σάλιο για να καταπολεμά τα μικρόβια που εισέρχονται στο στόμα;

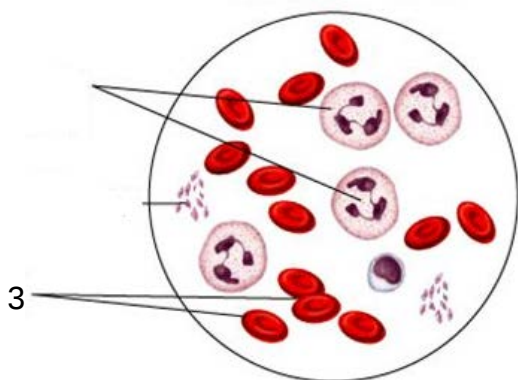
(0.25 μ) μ:

.....

Ερώτηση 2

A) Να ονομάσετε τα συστατικά του αίματος που παρουσιάζουν οι αριθμοί 1 μέχρι 4 στο πιο κάτω σχήμα.

(4 X 0.25 = 1 μ) μ:

1.

2.

3.

4.

B) Να εξηγήσετε τη λειτουργία των μερών με τους αριθμούς 1, 2 και 3.

(3 X 0.5 = 1.5 μ) μ:

Μέρος 1:

.....

Μέρος 2:

.....

Μέρος 3:

.....

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

A) Να εξηγήσετε πότε οι θρεπτικές ουσίες ονομάζονται συμπληρωματικές. (0.5 μ) μ:

.....

B) i) Ποιες από τις οργανικές θρεπτικές ουσίες των τροφών είναι τα πλουσιότερα ενεργειακά υλικά;

(0.25 μ) μ:

.....

ii) Πόση ενέργεια (σε Kcal) παρέχει ένα γραμμάριο (1g) αυτών των ουσιών;

(0.25 μ) μ:

Γ) i) Να γράψετε ποιες είναι οι θρεπτικές ουσίες που συμμετέχουν στη δημιουργία του γενετικού υλικού και καθορίζουν την παραγωγή των πρωτεϊνών μέσω των οποίων ελέγχουν όλες τις λειτουργίες και τα κληρονομικά χαρακτηριστικά των οργανισμών.

..... (0.25 μ) μ:

ii) Να γράψετε ποιες θρεπτικές ουσίες αποτελούν βασικά δομικά υλικά πολλών βιολογικών δομών (οστά, δόντια) και εμπλέκονται σε σημαντικές λειτουργίες στον οργανισμό.

(0.25 μ) μ:

iii) Οι υδατάνθρακες ή σάκχαρα αποτελούν θρεπτικές ουσίες που προέρχονται κυρίως από φυτικές τροφές. Να εξηγήσετε τον ρόλο τους (λειτουργία) ως ενεργειακές ουσίες στον οργανισμό.

(0.5 μ) μ:

Δ) Με βάση τους κανόνες της υγιεινής διατροφής και την Πυραμίδα Διατροφής να γράψετε ποιες από τις πιο κάτω προτάσεις είναι ΣΩΣΤΕΣ και ποιες ΛΑΘΟΣ. (4 X 0.25 = 1 μ) μ:

- i) Πρέπει να τρώμε καθημερινά κόκκινο κρέας
- ii) Μπορούμε να τρώμε κοτόπουλο, ψάρι, αυγά λίγες φορές τη βδομάδα
- iii) Τα πλούσια σε υδατάνθρακες φαγητά πρέπει να τα τρώμε λίγες φορές το μήνα (π.χ. μια φορά τη βδομάδα)
- iv) Δεν πρέπει να τρώμε καθημερινά φρούτα και λαχανικά

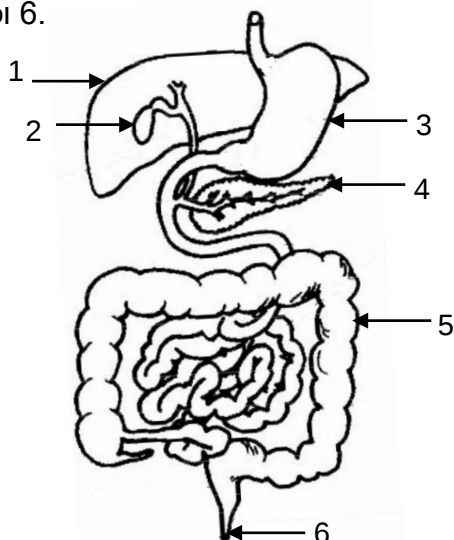
Ε) Στο μάθημα της Βιολογίας κάναμε πειράματα για να ανιχνεύσουμε διάφορες θρεπτικές ουσίες σε τρόφιμα. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα με τους κατάλληλους όρους σύμφωνα με τα αποτελέσματα των πειραμάτων.

(8 X 0.25 = 2 μ) μ:

Θρεπτική ουσία	Αντιδραστήριο για ανίχνευση της θρεπτικής ουσίας	Χρώμα αντιδραστηρίου πριν την επαφή με την θρεπτική ουσία	Χρώμα αντιδραστηρίου μετά την επαφή με την θρεπτική ουσία
Απλά σάκχαρα			
Πρωτεΐνες	Διάλυμα θειικού χαλκού και υδροξειδίου του νατρίου		
Βιταμίνη C			

Ερώτηση 4

A) Να συμπληρώσετε τα μέρη του πεπτικού συστήματος που αντιπροσωπεύουν οι αριθμοί 1 μέχρι 6. (6 X 0.25 = 1.5 μ) μ:

1.
2.
3.
4.
5.
6.

B) i) Σε ποιο από τα όργανα του πεπτικού συστήματος συναντούμε τις προεκβολές που ονομάζονται πτυχές, λάχνες και μικρολάχνες; (0.25 μ) μ:

.....

ii) Σε τι χρησιμεύουν οι πιο πάνω προεκβολές; (0.25 μ) μ:

.....

Γ) Να εξηγήσετε δυο λειτουργίες που γίνονται στο στομάχι. (2 X 0.25 = 0.5 μ) μ:

.....

.....

Δ) Να συμπληρώσετε την πρόταση (3 X 0.25 = 0.75 μ) μ:

Το παγκρεατικό υγρό ρυθμίζει

και περιέχει ένζυμα το οποί χρειάζονται για:

α)

.....

β)

.....

Ε) Να εξηγήσετε τι είναι: (2 X 0.25 = 0.5 μ) μ:

i) η αφόδευση:

.....

.....

ii) η αφομοίωση:

.....

.....

ΣΤ) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα.

(4 X 0.25 = 1 μ) μ:

Μακρομόρια Θρεπτικών ουσιών	Μικρομόρια που προκύπτουν από τη διάσπαση των μακρομορίων
Πρωτεΐνες	
Υδατάνθρακες	
Λιπίδια	
Νουκλεϊνικά οξέα	

Ζ) Ο Βασίλης επισκέφτηκε πριν λίγες μέρες τον οδοντίατρό του γιατί τον πονούσε ένας από τους γομφίους του. Ο γιατρός του σφράγισε το χαλασμένο δόντι και του σύστησε να βουρτσίζει συχνά τα δόντια του και να σταματήσει να τρώει γλυκά αν θέλει να προστατεύσει τα δόντια του. Να εξηγήσετε με ποιο τρόπο η κατανάλωση γλυκών σε συνάρτηση με την έλλειψη βουρτσίσματος μπορούν να προκαλέσουν τερηδόνα.

(0.25 μ) μ:

.....

.....

.....

.....

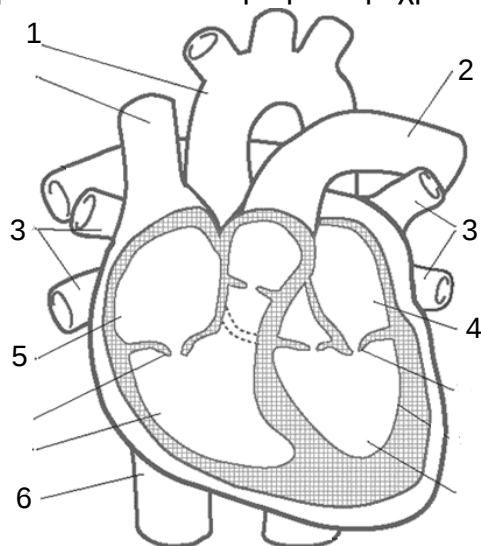
.....

ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των δέκα (10) μονάδων.

Ερώτηση 5

Α) Να συμπληρώσετε τα μέρη της καρδιάς και τα ονόματα των αγγείων που αντιπροσωπεύουν οι αριθμοί 1 μέχρι 6.

(6 X 0.25 = 1.5 μ) μ:

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Β) Πώς ονομάζεται η βαλβίδα που βρίσκεται ανάμεσα στον αριστερό κόλπο και την αριστερή κοιλία; (0.5 μ) μ:

Γ) Να εξηγήσετε ποιος είναι ο ρόλος των βαλβίδων. (0.5 μ) μ:

Δ) Να γράψετε το όνομα της κυκλοφορίας του αίματος που τροφοδοτεί τον καρδιακό μυ (μυοκάρδιο) με αίμα. (0.5 μ) μ:

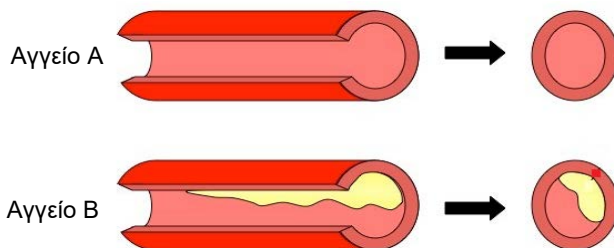
Ε) Ένα ερυθρό αιμοσφαίριο βρίσκεται στον δεξιό κόλπο. Να γράψετε τα μέρη της καρδιάς και τα αγγεία από τα οποία πρέπει να περάσει για να βρεθεί στον αριστερό κόλπο. (4 X 0.5 = 2 μ) μ:

Δεξιός κόλπος → →
→ →
Αριστερός κόλπος.

Στ) Να γράψετε ποιες από τις πιο κάτω προτάσεις είναι ΣΩΣΤΕΣ και ποιες ΛΑΘΟΣ. (4 X 0.25 = 1 μ) μ:

- Οι αρτηρίες είναι προσαγωγά αγγεία
- Οι αρτηρίες έχουν πιο παχιά τοιχώματα από τις φλέβες
- Οι φλέβες έχουν μικρή διάμετρο αυλού
- Οι αρτηρίες παρουσιάζουν σφυγμό

Ζ) i) Πώς ονομάζεται η πάθηση που παρουσιάζει το αγγείο Β; (0.5 μ) μ:

ii) Να γράψετε δυο (2) τρόπους με τους οποίους μπορούμε να προλάβουμε την πιο πάνω πάθηση. (2 X 0.5 = 1 μ) μ:

Η) i) Να συμπληρώσετε τα κενά στον πιο κάτω πίνακα που αναφέρεται στις τέσσερις ομάδες αίματος και τα αντιγόνα τους.

(6 X 0.25 = 1.5 μ) μ:

Ομάδα αίματος		Είδος αντιγόνου κάθε ομάδας αίματος
		Αντιγόνο Α
B		
		
		

ii) Στις Πρώτες Βοήθειες του νοσοκομείου έφεραν ένα τραυματία από αυτοκινητιστικό δυστύχημα στον οποίο έπρεπε να γίνει μετάγγιση αίματος. Ο τραυματίας ανήκει στην ομάδα αίματος Α.

α) Από ποιες ομάδες αίματος μπορεί να δεχτεί αίμα ο τραυματίας; (0.5 μ) μ:

(Να μην λάβετε υπ όψιν τον παράγοντα Ρέζους)

.....

β) Ποια ομάδα αίματος ονομάζεται πανδέκτης; (0.25 μ) μ:

γ) Γιατί; (0.25 μ) μ:

.....

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ

Α. Θωμά

Π. Καλλής

Ο ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ

Αδάμος Αδάμου Β.Δ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δρ Σιμάκης Συμεού

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2018	ΒΑΘΜΟΣ: /25 ΟΛΟΓΡ.: ΥΠΟΓΡ.:
ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29/05/2018
ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ-ΧΗΜΕΙΑ/<u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1 ΩΡΑ ΚΑΙ 30 ΛΕΠΤΑ (90 λεπτά)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:	ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας.
Να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.
Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-Ex).
Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 10 σελίδες.

ΚΑΘΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δύομισι (2,5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, που αναφέρονται στις θρεπτικές ουσίες, βάζοντας σε κύκλο ένα μόνο γράμμα Α, Β, Γ, Δ ή Ε, που αντιστοιχεί στην πιο σωστή απάντηση (π.χ. **(Α)**).

i. Οι θρεπτικές ουσίες ανάλογα με τη χρησιμότητά τους στον οργανισμό διακρίνονται σε:

- A. δομικές και ενεργειακές
- B. οργανικές και ανόργανες
- Γ. δομικές, ενεργειακές και συμπληρωματικές
- Δ. ενεργειακές και συμπληρωματικές
- E. οργανικές και ενεργειακές

ii. Τα πλουσιότερα ενεργειακά υλικά είναι:

- A. τα λιπίδια
- B. οι υδατάνθρακες
- Γ. τα άλατα
- Δ. τα νουκλεϊνικά οξέα
- E. οι βιταμίνες

iii. Ποια από τις ακόλουθες ουσίες βοηθούν στην καταπολέμηση της δυσκοιλιότητας;

- A. Οι βιταμίνες
- B. Οι πρωτεΐνες
- Γ. Τα άλατα
- Δ. Οι αδιάλυτες φυτικές ίνες
- E. Οι ευδιάλυτες φυτικές ίνες

iv. Ποια από τις πιο κάτω θρεπτικές ουσίες είναι ανόργανη;

- A. Λιπίδια
- B. Υδατάνθρακες
- Γ. Νερό
- Δ. Βιταμίνες
- E. Πρωτεΐνες

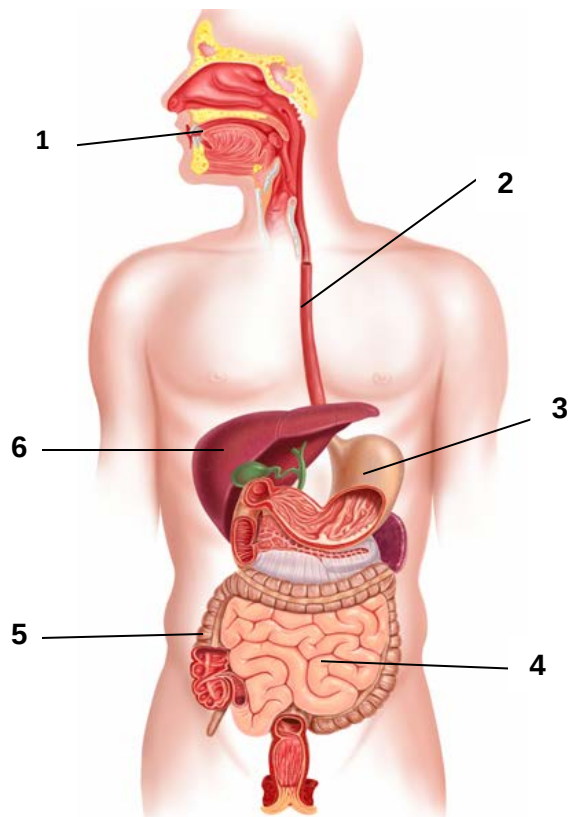
v. Σπουδαίες αποταμιευτικές ενεργειακές ουσίες για τους φυτικούς οργανισμούς είναι:

- A. οι πρωτεΐνες
- B. τα λιπίδια
- Γ. οι υδατάνθρακες
- Δ. οι βιταμίνες
- E. τα άλατα

(5x0,5=2,5μ) μ.....

Ερώτηση 2

α) Να ονομάσετε τα μέρη του πεπτικού συστήματος που παρουσιάζονται με τους αριθμούς 1-6.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

(6X0,25=1,5μ)μ...

β) Να γράψετε δίπλα από κάθε πρόταση την έννοια με την οποία αντιστοιχεί, χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες έννοιες:

χημική πέψη, απορρόφηση, αφόδευση, αφομοίωση

- Η χρήση των απλών ουσιών για να φτιάξει ο οργανισμός τις δικές του ουσίες.
.....
- Η αποβολή των άχρηστων ουσιών από τον πρωκτό.
- Η μεταφορά των απλών ουσιών από το έντερο στην κυκλοφορία του αίματος.
.....
- Η διάσπαση των μακρομορίων σε απλούστερες ουσίες (μικρομόρια).

(4X0,25=1μ) μ.....

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2)ερωτήσεις.

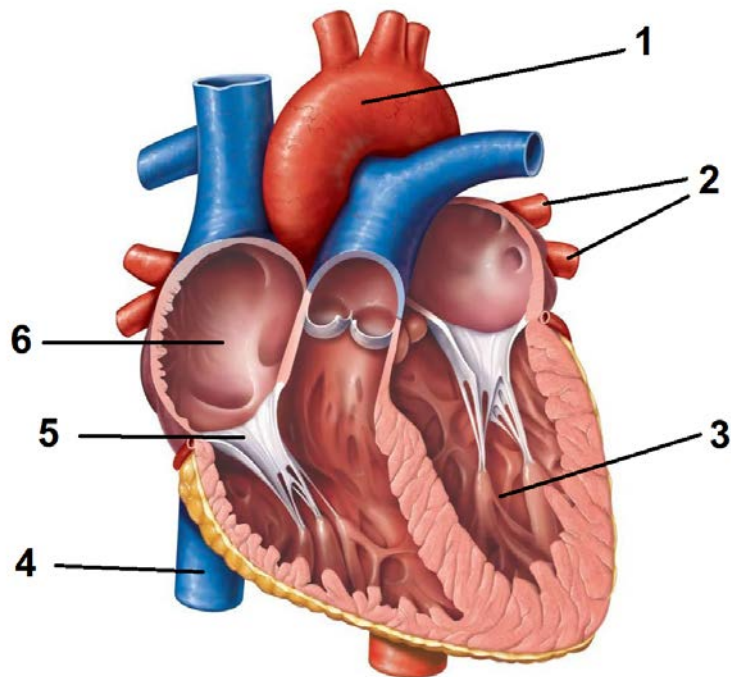
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

α) i. Να γράψετε τι παρουσιάζουν οι ενδείξεις 1-6 στο πιο κάτω σχήμα της καρδιάς.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

(6X0,25=1,5μ) μ....

ii. Να συμπληρώστε τα κενά στις προτάσεις που ακολουθούν:

- Με τη σύσπαση των κόλπων το αίμα μεταφέρεται στις
- Με τη σύσπαση των κοιλιών το αίμα μεταφέρεται στις

(2X0,25=0,5μ) μ....

iii. Ποιος είναι ο ρόλος της αριστερής αντλίας της καρδιάς;

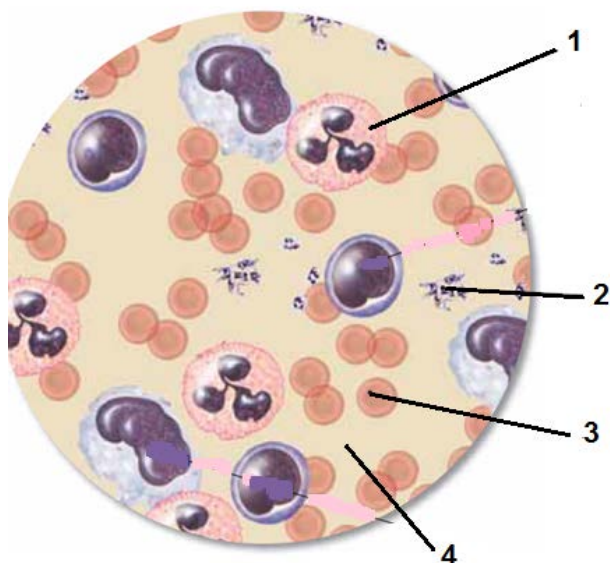
.....

.....

.....

(1X0,5=0,5μ) μ....

β) i. Να ονομάσετε τα συστατικά του αίματος που παρουσιάζονται στην πιο κάτω εικόνα με τους αριθμούς 1 - 4.

1.
2.
3.
4.

(4X0,25=1μ) μ....

ii. Να γράψετε δίπλα από τις προτάσεις που ακολουθούν το συστατικό του αίματος με το οποίο αντιστοιχεί η καθεμιά.

- Μεταφέρουν οξυγόνο προς τους ιστούς
- Συμβάλλουν στη πήξη του αίματος
- Καταπολεμούν μικρόβια
- Περιέχει διαλυμένες θρεπτικές ουσίες

(4X0,25=1μ) μ....

γ) Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα που αναφέρεται στα αιμοφόρα αγγεία.

Αιμοφόρα αγγεία	Λειτουργία
	Ανταλλαγή ουσιών ανάμεσα στο αίμα και στα κύτταρα των ιστών
Φλέβες	

(2X0,25=0,5μ) μ....

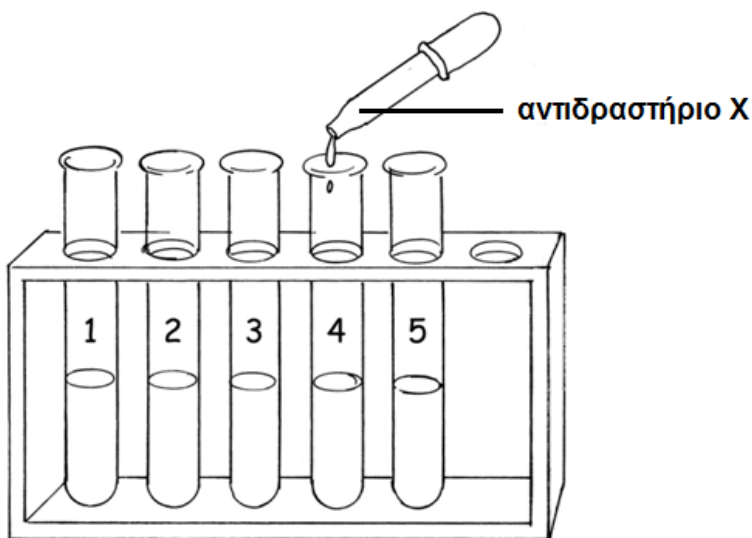
Ερώτηση 4

Η Χριστίνα, στο εργαστήριο της Βιολογίας, εκτέλεσε πειράματα για την ανίχνευση θρεπτικών ουσιών στις τροφές.

α) Αρχικά εκτέλεσε ένα πείραμα για την **ανίχνευση απλών σακχάρων** σε ορισμένες τροφές. Για τον σκοπό αυτό χρησιμοποίησε πέντε δοκιμαστικούς σωλήνες στους οποίους έβαλε 2 ml από τα ακόλουθα δείγματα τροφής:

στον **σωλήνα 1** έβαλε **ασπράδι αυγού**, στον **σωλήνα 2** **χυμό σταφυλιού**, στο **σωλήνα 3** **γάλα**, στον **σωλήνα 4** έβαλε 2ml **θετικού μάρτυρα** και στον **σωλήνα 5** έβαλε 2 ml **αρνητικού μάρτυρα**.

Στη συνέχεια έβαλε σε κάθε σωλήνα 2ml **αντιδραστήριου X** και τοποθέτησε τους σωλήνες σε ζεστό νερό για 2 λεπτά.

i. Να ονομάσετε:

Το αντιδραστήριο X

Τον θετικό μάρτυρα

Τον αρνητικό μάρτυρα

(3X0,5=1,5μ) μ....

ii. Να γράψετε ένα λόγο για τον οποίο είναι απαραίτητη η χρήση του θετικού μάρτυρα στο πιο πάνω πείραμα.

.....
.....

(1X0,5=0,5μ) μ....

iii. Το θετικό αποτέλεσμα της αντίδρασης με το αντιδραστήριο X γίνεται αντιληπτό από την αλλαγή του χρώματος από σε

(2X0,25=0,5μ) μ....

iv. Σε ποιο/ους σωλήνες ήταν θετικό το αποτέλεσμα με το αντιδραστήριο X και περιέχουν απλά σάκχαρα;

.....

(3X0,25=0,75μ) μ....

β) Στη συνέχεια η Χριστίνα εκτέλεσε ένα δεύτερο πείραμα για να διερευνήσει την παρουσία λιπαρών ουσιών στις πιο πάνω τροφές.

i. Ποιο αντιδραστήριο θα της προτείνατε να χρησιμοποιήσει για την ανίχνευση λιπαρών ουσιών και ποια ουσία θα χρησιμοποιήσει ως θετικό μάρτυρα;

Αντιδραστήριο για την ανίχνευση λιπαρών ουσιών:

Θετικός μάρτυρας:

(2X0,5=1μ) μ....

ii. Ποια αλλαγή θα παρατηρήσει στον θετικό μάρτυρα μετά την προσθήκη του αντιδραστηρίου;

(1X0,25=0,25μ) μ....

γ) Λαμβάνοντας υπόψη τη σύσταση των τροφών, να εξηγήσετε, γιατί πρέπει να καταναλώνουμε συνδυασμό τροφών καθημερινά και όχι μόνο ένα είδος;

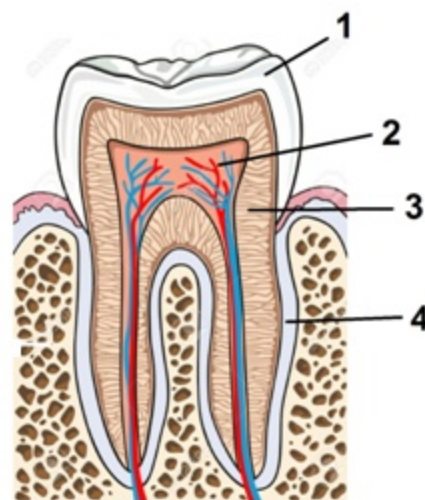
(1X0,5=0,5μ) μ....

ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των δέκα (10) μονάδων.

Ερώτηση 5

α) i. Το σχήμα παρουσιάζει ένα δόντι σε τομή. Να γράψετε τα μέρη του 1 – 4.

1.....
2.....
3.....
4.....

(4X0,25=1μ) μ....

ii. Τι είναι η οδοντική μικροβιακή πλάκα και με ποιο τρόπο καταστρέφει τα δόντια;

.....

.....

.....

(1X1=1μ) μ....

iii. Να ονομάσετε τις δύο παθήσεις των δοντιών Α και Β που φαίνονται στις εικόνες που ακολουθούν και προκαλούνται από την οδοντική μικροβιακή πλάκα και την κατάχρηση ζάχαρης.

Πάθηση Α

Ύλεγμονή των ούλων
α ούλα κοκκινίζουν και
ουσκώνουν)

Πάθηση Β

Δημιουργία κοιλότητας
(τρύπας) στο δόντι

.....

.....

(2X0,25=0,5μ) μ....

iv. Να γράψετε δύο (2) τρόπους πρόληψης των ασθενειών των δοντιών.

-
-

(2X0,25=0,5μ) μ....

β) Να γράψετε το όργανο/μέρος του πεπτικού συστήματος στο οποίο επιτελείται η κάθε λειτουργία.

Όργανο/μέρος πεπτικού συστήματος	Λειτουργία
	Απορρόφηση νερού, αλάτων και βιταμινών
	Ολοκλήρωση της πέψης και απορρόφηση θρεπτικών ουσιών
	Παραγωγή χολής
	Παραγωγή ινσουλίνης και γλυκαγόνης
	Παραγωγή γαστρικού υγρού

(5X0,5=2,5μ) μ....

γ) Η Σοφία έφαγε για μεσημεριανό στήθος κοτόπουλο, μαζί με μια φέτα ψωμί και σαλάτα που περιείχε μαρούλι, ντομάτα και ελαιόλαδο.

Να συμπληρώσετε τον πίνακα που ακολουθεί και αναφέρεται στη χημική πέψη του μεσημεριανού της Σοφίας στο πεπτικό της σύστημα.

Υλικό του μεσημεριανού	Πεπτικό ένζυμο	Όργανο παραγωγής του ενζύμου	Αρχικό μακρομόριο	Τελικά μικρομόρια
ελαιόλαδο		πάγκρεας		Γλυκερόλη και λιπαρά οξέα
	θρυψίνη		πρωτεΐνες	
		Σιελογόνοι αδένες (στόμα)		Μικρότερα μόρια (από γλυκόζες)
ντομάτα	νουκλεάση		Νουκλεϊνικά οξέα (DNA, RNA)	

(10X0,25=2,5μ) μ....

δ) Στην εικόνα που ακολουθεί παρουσιάζεται ένα κύτταρο του μαρουλιού. Να γράψετε τα μέρη του κυττάρου που παρουσιάζονται με τους αριθμούς 1-4.

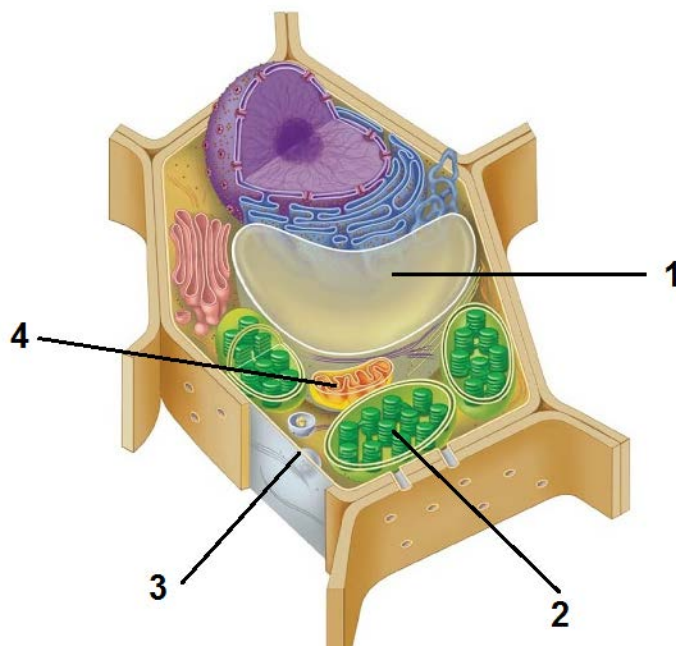
1.

2.

3.

4.

(4X0,25=1μ) μ....

ε) Να γράψετε δίπλα από κάθε πρόταση που ακολουθεί την αντίστοιχη δομή/οργανίδιο του κυττάρου.

- Οργανίδιο στο οποίο γίνεται η παραγωγή ενέργειας.....
- Ισχυρό περίβλημα του φυτικού κυττάρου φτιαγμένο κυρίως από ίνες κυτταρίνης.....
- Κατευθύνει τη διαίρεση του ζωικού κυττάρου σε δύο θυγατρικά κύτταρα.
- Οργανίδια του κυττάρου στα οποία γίνεται η σύνθεση πρωτεϊνών.

(4X0,25=1μ) μ....

-ΤΕΛΟΣ-

Διευθυντής

Χαράλαμπος Χριστοδούλου

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΤΑΞΗ: Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 01/06/2018

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 1,5 ώρες

Αριθμός Σελίδων: 7

Τμήμα: Β

Ονοματεπώνυμο μαθητή/τριας:

ΒΑΘΜΟΣ ΟΛΟΓΡ.:

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

ΜΕΡΟΣ Α': Ερωτήσεις 1-2. Να απαντήσετε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις. Κάθε σωστή απάντηση βαθμολογείται με ΔΥΟΜΙΣΗ(2,5) μονάδες.

1. Από τους πιο κάτω όρους **να επιλέξετε** αυτόν που αντιστοιχεί στην καθεμιά από τις προτάσεις που ακολουθούν. (2,5μ)

ομάδα αίματος Α, ομάδα αίματος Β, ομάδα αίματος ΑΒ, ομάδα αίματος Ο,

Ρέζους Θετικά (Rh+), Ρέζους Αρνητικά (Rh-), Αντιγόνα Α και Β

- Χαρακτηρίζεται ως πανδέκτης
- Δεν περιέχει κανένα αντιγόνο
- Άτομα που έχουν τον παράγοντα Ρέζους στον οργανισμό τους
.....
- Ειδικές Πρωτεΐνες που καθορίζουν τις τέσσερις ομάδες αίματος
.....
- Περιέχει το Αντιγόνο Α

2. α) Να ονομάσετε δύο παθήσεις των δοντιών που οφείλονται στη μικροβιακή πλάκα: (0,5μ)

ι)

ιι)

β) Να γράψετε δύο τρόπους που συστήνουν οι οδοντίατροι για την αντιμετώπιση πιο πάνω ασθενειών. (0,5μ)

ι)

ιι)

γ) Πώς ονομάζεται το σκληρό εξωτερικό περίβλημα του δοντιού που είναι πλούσιο σε ασβέστιο; (0,5μ)

δ) Να εξηγήσετε γιατί η κατανάλωση σε γλυκά σε συνάρτηση με την έλλειψη βουρτσίσματος των δοντιών μπορούν να επιδεινώσουν την υγεία του στόματός μας. (1μ)

.....

.....

.....

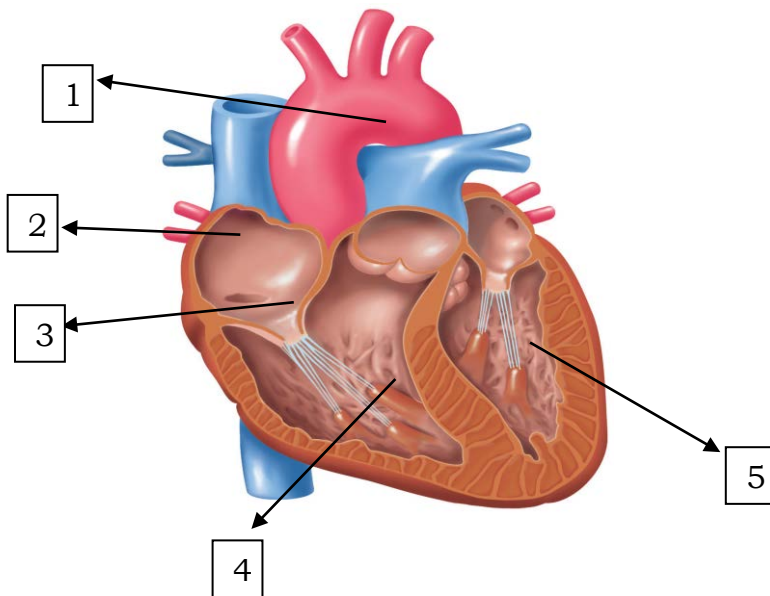
.....

.....

.....

ΜΕΡΟΣ Β΄: Ερωτήσεις 3-4. Να απαντήσετε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις. Κάθε σωστή απάντηση βαθμολογείται με ΠΕΝΤΕ (5) μονάδες.

3. α) Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις 1-5 στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα της καρδιάς. (2,5μ)

1.
2.
3.
4.
5.

β) Σε ποια από τις δύο (2) κοιλίες της καρδιάς, το τοίχωμα είναι παχύτερο και γιατί; (1.5μ)

.....

.....

.....

γ) Ποιος είναι ο ρόλος των βαλβίδων της καρδιάς; (1μ)

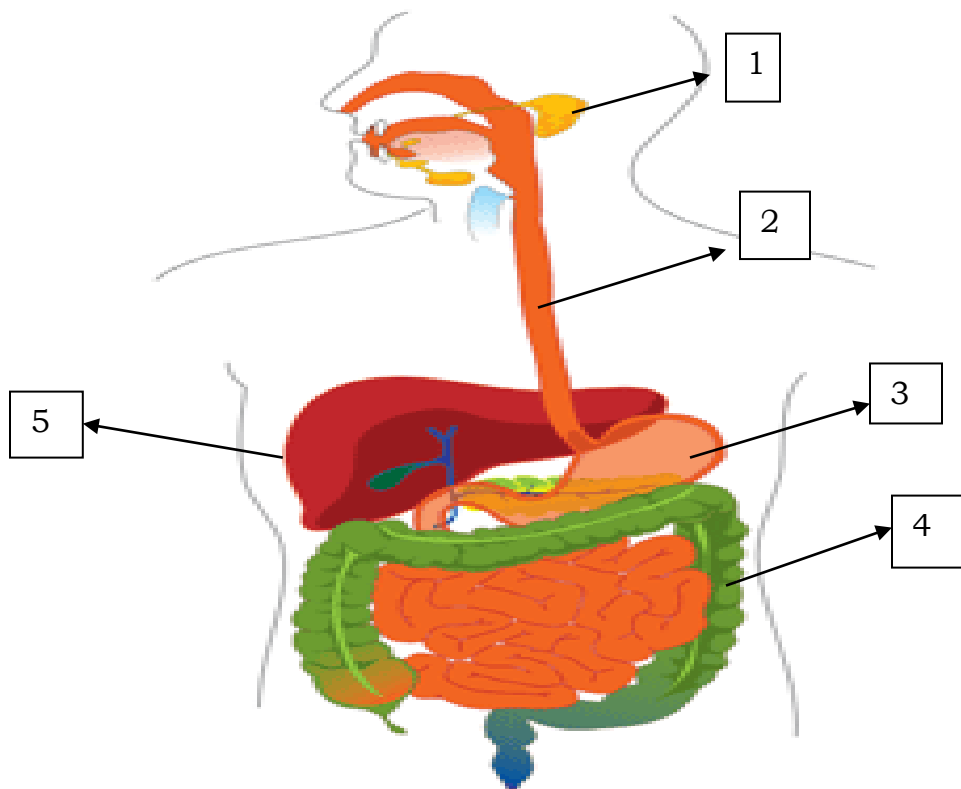
.....

.....

.....

4. α) Να ονομάσετε τα όργανα του πεπτικού συστήματος του ανθρώπου που δείχνουν οι αριθμοί 1 -5 στο πιο κάτω σχήμα. (2,5μ)

1.
2.
3.
4.
5.

- β) Στο στόμα υπάρχουν οι σιελογόνοι αδένες που παράγουν το σάλιο και το διοχετεύουν στη στοματική κοιλότητα. Ποιά είναι τα δύο σημαντικά ένζυμα που περιέχει το σάλιο και ποιος είναι ο ρόλος τους; (2μ)

	όνομα	ρόλος
Ένζυμο 1		
Ένζυμο 2		

γ) Ποιος είναι ο ρόλος της επιγλωττίδας κατά την κατάποση; (0,5μ)

.....

.....

.....

ΜΕΡΟΣ Γ': Ερώτηση 5. Η σωστή απάντηση βαθμολογείται με ΔΕΚΑ(10) μονάδες.

α) Στον πιο κάτω πίνακα φαίνεται μια πειραματική διαδικασία.

Αριθμός ογκομετρικού σωλήνα	Υλικά που περιέχει
1	Νερό και λάδι
2	Νερό και λάδι και υγρό πιάτων

i) Ποια ουσία στο πείραμα προσομοιάζει με τη χολή που δρα στο λεπτό έντερο;

..... (1μ)

ii) Πως ονομάζεται αυτή η παχύρρευστη λευκή ουσία που σχηματίστηκε στον

σωλήνα 2; (1μ)

iii) Ποιο είναι το συμπέρασμα του πιο πάνω πειράματος; (1μ)

.....

.....

.....

iv) Ποιο όργανο του πεπτικού συστήματος εκκρίνει τη χολή; (1μ)

.....

β) Οι ημερήσιες ανάγκες των ανθρώπων διαφέρουν από άτομο σε άτομο.

Να γράψετε τρεις(3) παράγοντες που επηρεάζουν τις ημερήσιες ενεργειακές ανάγκες των ανθρώπων. (1,5μ)

-
-
-

γ) ι) Με ποια αιμοφόρα αγγεία γίνεται η ανταλλαγή ουσιών στα κύτταρα; (0,5μ)

.....

ιι) Να ονομάσετε δύο(2) μικρομοριακές ουσίες με τις οποίες τροφοδοτούνται τα κύτταρα. (0,5μ)

-
-

δ) Ποιος είναι ο σκοπός της στεφανιαίας κυκλοφορίας του αίματος; (1,5μ)

.....
.....
.....

ε) Η αρτηριοσκλήρυνση είναι μια πάθηση της καρδιάς που οδηγεί σε έμφραγμα του μυοκαρδίου ή ακόμη και στο θάνατο.

ι) Εσείς τι θα κάνατε για να προλάβετε την αρτηριοσκλήρυνση; (1μ)
Να γράψετε 2 τρόπους πρόληψης της αρτηριοσκλήρυνσης.

-
-

ιι) Εάν η αρτηριοσκλήρυνση προχωρήσει εμφανίζονται στενώσεις των αρτηριών.

Ο κ. Ευριπίδης μόλις έχει διαγνωστεί με την πιο πάνω πάθηση.

Να εξηγήσετε στον κ. Ευριπίδη την κατάστασή του χρησιμοποιώντας τις πιο κάτω

έννοιες: **ισχαιμία, στηθάγχη, έμφραγμα, παρακαμπτήρια επέμβαση.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(1μ)

Η Διευθύντρια

Σύλβια Οικονομίδου

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΠ. ΑΝΔΡΕΑ ΕΜΠΑΣ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017-2018

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΙΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2018	ΒΑΘ.: / 25 ΟΛΟΓΡ.: ΥΠΟΓΡ.:
ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29 /05/ 2018
ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ -ΧΗΜΕΙΑ-<u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1 ΩΡΑ και 30 λεπτά (90΄ λεπτά)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:	ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-Ex)

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **εννέα (9)** σελίδες.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

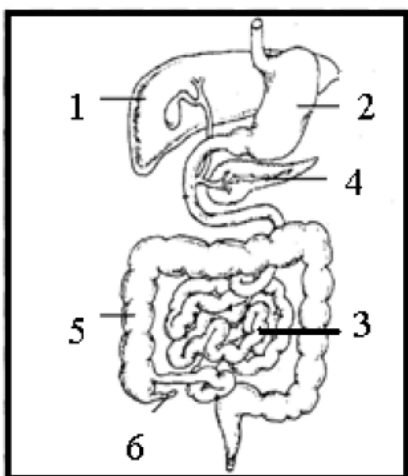
ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμισι (2,5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

α) Να συμπληρώσετε τις πιο κάτω ενδείξεις (1 -4), που αφορούν τα διάφορα όργανα του πεπτικού συστήματος .

1	
2	
3	
4	

(4 X 0,25 μ = 1 μ) μ: __

β) Να γράψετε δύο (2) λειτουργίες του οργάνου με την ένδειξη 5 από το πιο πάνω σχήμα.

- _____
- _____

(2 X 0,5 μ = 1 μ) μ: __

γ) Κυκλώστε Σωστό ή Λάθος.

Οι Συμπληρωματικές θρεπτικές ουσίες παρέχουν ενέργεια στον οργανισμό μας.

Σωστό / Λάθος

(1x0,5μ=0,5μ) μ: __

Ερώτηση 2

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής βάζοντας σε κύκλο ένα **μόνο** γράμμα Α, Β, Γ ή Δ που αντιστοιχεί στην σωστή απάντηση (π.χ. Α).

α) Τι ισχύει για τις οργανικές ουσίες;

Α. Είναι ενώσεις που περιέχουν άνθρακα.

Β. Περιλαμβάνουν τις βιταμίνες, τις πρωτεΐνες, τους υδατάνθρακες, τα λιπαρά οξέα και τα νουκλεϊνικά οξέα.

Γ. Είναι δομικές και ενεργειακές μόνο.

Δ. Το Α και το Β.

β) Ποια από τις παρακάτω δηλώσεις, Α- Δ, για τα άλατα είναι ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΗ;

Α. Αποτελούν ομάδα ανόργανων θρεπτικών ουσιών.

Β. Βοηθούν στο σχηματισμό και την ανάπτυξη των οστών .

Γ. Οι οργανισμοί μπορούν να συνθέσουν τα άλατα που χρειάζονται.

Δ. Προέρχονται από φυτικές και ζωικές τροφές.

γ) Το σάλιο περιέχει ένα σημαντικό ένζυμο που συμβάλλει στην περιορισμένη διάσπαση:

Α. Πρωτεϊνών;

Β. Λιπαρών ουσιών;

Γ. Αμύλου ;

Δ. Αμύλου και πρωτεϊνών;

δ) Αφού το αίμα περάσει μέσα από την κοίλη φλέβα, το επόμενο κύριο αιμοφόρο αγγείο μέσα από το οποίο θα ρέει το αίμα είναι η:

Α. Πυλαία φλέβα

Β. Αορτή

Γ. Πνευμονική αρτηρία

Δ. Πνευμονική φλέβα.

ε) Τα έμμορφα συστατικά του αίματος παράγονται από:

Α. Τον ερυθρό μυελό των οστών.

Β. Την καρδιά.

Γ. Το σπυκώτι.

Δ. Τους πνεύμονες.

(5 X 0,5 μ = 2,5 μ) μ: __

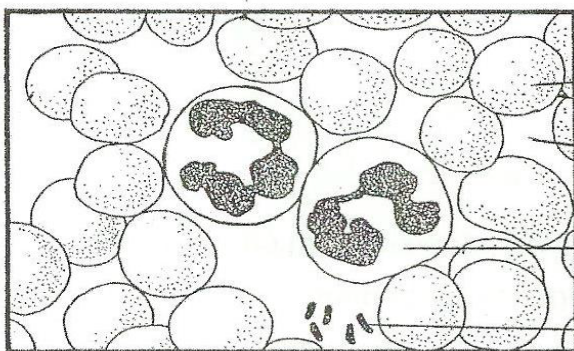
Μέρος Β': Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

α) Η πιο κάτω εικόνα παρουσιάζει τα συστατικά του αίματος. Να ονομάσετε τις ενδείξεις που δείχνουν οι αριθμοί 1 έως 4.

- 1:
2:
3:
4:

(4x0,5μ=2μ) μ: __

β) Να συμπληρώσετε τις πιο κάτω δηλώσεις που αφορούν τα συστατικά του αίματος:

II) Καταπολεμούν τα μικρόβια

II) Έχουν σχήμα αμφίκυκλου δίσκου, χωρίς πυρήνα

III) Είναι τα μικρότερα σε μέγεθος συστατικά του αίματος

IV) Αποτελείται από 90% νερό, μέσα στο οποίο είναι διαλυμένα μεταξύ άλλων ανόργανα άλατα και διοξείδιο του άνθρακα

(4x0,5μ=2μ) μ: __

γ) Να χαρακτηρίσετε τις πιο κάτω προτάσεις με **Σ** τις σωστές και με **Λ** τις λανθασμένες προτάσεις.

I) Το αίμα περνά από το δεξιό κόλπο στον αριστερό κόλπο της καρδιάς.

II) Η αριστερή κοιλία έχει παχύτερο μυϊκό τοίχωμα από όλους τους υπόλοιπους χώρους της καρδιάς.

III) Οι φλέβες έχουν σφυγμό.

IV) Οι πνευμονικές φλέβες περιέχουν αίμα πλούσιο σε οξυγόνο

(4x0,25μ=1μ) μ: __

Ερώτηση 4

α) Να αντιστοιχίσετε στον πιο κάτω πίνακα τους όρους της Στήλης Α με τη Στήλη Β βάζοντας το σωστό **γράμμα** στη μεσαία στήλη.

Στήλη Α	Αντιστ. Στήλης Α & Β	Στήλη Β
1. Συκώτι		α. Κατάποση της τροφής.
2. Λεπτό έντερο		β. Απορρόφηση των θρεπτικών ουσιών.
3. Στομάχι		γ. Παραγωγή γαστρικού υγρού.
4. Οισοφάγος		δ. Παράγει τη χολή που γαλακτοματοποιεί τα λίπη.
		ε. Αποθηκεύει τη χολή.
		στ. Ρυθμίζει την οξύτητα του εντερικού υγρού.

(4 X 0,25 μ = 1 μ) μ: __

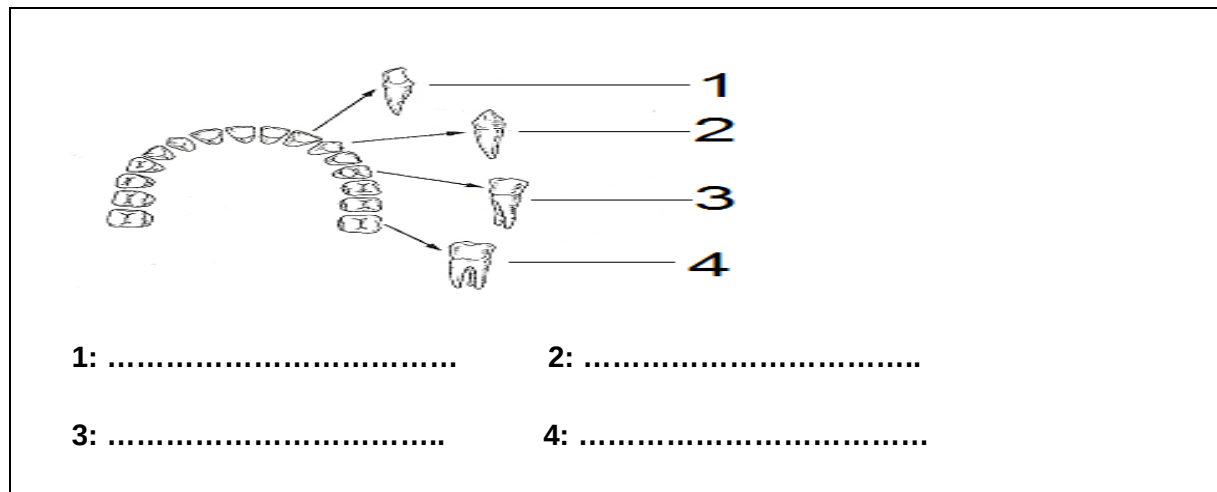
β) Ο κύριος Κώστας μετά από χειρουργική επέμβαση του έχει αφαιρεθεί η χοληδόχος κύστη. Να ονομάσετε ένα είδος θρεπτικών ουσιών που θα πρέπει να αποφεύγει ο κύριος Κώστας μετά την επέμβαση αυτή.

(1 X 0,5 μ = 0,5 μ) μ: __

γ)) Να γράψετε **δύο(2)** αιτίες που προκαλούν την κίρρωση του ήπατος (συκώτι).

(2X0,5=1μ) μ: __

δ) Να ονομάσετε τα είδη των δοντιών που φαίνονται στο πιο κάτω σχήμα.

(4x0,25μ=1μ) μ: __

ε) Ο Βασίλης, μαθητής της Β' Γυμνασίου κάθε μέρα στο σχολείο επιλέγει να τρώει ένα σάντουιτς το οποίο αποτελείται από δύο φέτες ψωμί και 2 φέτες γαλοπούλα. Να απαντήσετε στα ερωτήματα που ακολουθούν.

I) Να αναφέρετε ποιες **δύο(2) κύριες** θρεπτικές ουσίες λαμβάνει τρώγοντας το πιο πάνω σάντουιτς.

..... και

(2X0,25=0,5μ) μ: __

II) Να αναφέρετε σε ποιο όργανο του πεπτικού συστήματος θα ξεκινήσει και θα ολοκληρωθεί η πέψη του ψωμιού που έχει μέσα το σάντουιτς:

Συστατικό του σάντουιτς	Όργανο που θα ξεκινήσει η πέψη	Όργανο που θα ολοκληρωθεί η πέψη
Ψωμί		

(2X0,25=0,5μ) μ: __

στ) Ο Γιώργος και η Έλενα είναι μαθητές της Β' Γυμνασίου. Στο εργαστήριο της Βιολογίας έκαναν το ακόλουθο πείραμα, σε θερμοκρασία περιβάλλοντος. Πήραν έξι δοκιμαστικούς σωλήνες με 2 ml από τα ακόλουθα δείγματα:

Ασπράδι αυγού, Χυμός λευκού σταφυλιού, Γάλα, Βούτυρο, Φρέσκος χυμός λεμονιού, Θετικός μάρτυρας.

Στη συνέχεια, πρόσθεσαν σε κάθε δοκιμαστικό σωλήνα 3ml ενός αντιδραστηρίου Χ. Ανακίνησαν καλά τον κάθε σωλήνα για να γίνει καλή ανάμιξη και πρόσθεσαν στον καθένα από 3ml νερό.

Ο Γιώργος και η Έλενα ήθελαν να διαπιστώσουν ποια από τα πιο πάνω δείγματα τροφής περιέχουν **λιπαρές ουσίες**.

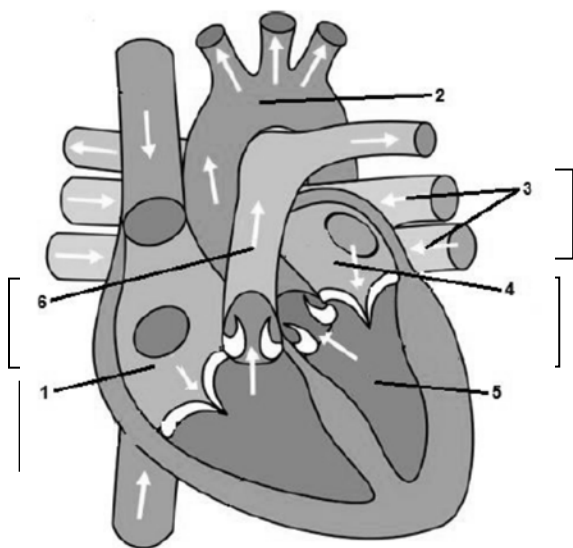
Ι) Να ονομάσετε το αντιδραστήριο Χ που χρησιμοποίησαν.

(1x0,5μ=0,5μ) μ:___

Μέρος Γ': Αποτελείται από μία (1) ερώτηση των 10 μονάδων

Ερώτηση 5

α) Να συμπληρώσετε τι αντιπροσωπεύουν οι ενδείξεις 1 – 6 στο πιο κάτω σχήμα.

1.
2.
3.
4.
5.
6.

(6 X 0,5 μ = 3 μ) μ: __

β) Να συμπληρώσετε τα κενά στο πιο κάτω διάγραμμα που περιγράφει τη μεγάλη ή συστηματική κυκλοφορία του αίματος.

αριστερή κοιλία → αορτή → →(ιστών)
 → → → δεξιός κόλπος.

(4 X 0,25 μ = 1 μ) μ: __

γ) Σε ένα αυτοκινητιστικό δυστύχημα τραυματίστηκε σοβαρά ο οδηγός. Όταν μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο, οι γιατροί αποφάσισαν ότι θα πρέπει άμεσα να γίνει σε αυτόν μετάγγιση αίματος. Η ομάδα αίματος του οδηγού είναι η A+, (A ρέζους θετικό).

A. Από ποιες/α ομάδες /α αίματος και ρέζους μπορεί να δεχθεί αίμα ο οδηγός;

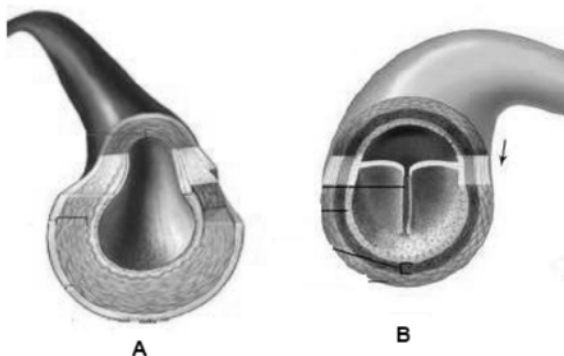
ι. _____, ιι. _____, ιιι. _____, ιiiii. _____ (4 X 0,25 μ = 1 μ) μ: __

B. Από ποια συστατικά του αίματος παράγονται τα αντισώματα; _____

(1 X 0,5 μ = 0,5 μ) μ: __

δ) Στο πιο κάτω σχήμα φαίνονται δύο αιμοφόρα αγγεία.

I. Να γράψετε τι είδους αιμοφόρο αγγείο είναι το A και τι είδους το B.

Αιμοφόρο Αγγείο A: _____

Αιμοφόρο Αγγείο B: _____

(2 X 0,5 μ = 1 μ) μ: __

II. Να γράψετε **τρεις(3)** διαφορές μεταξύ των πιο πάνω αιμοφόρων αγγείων ,όπως παρουσιάζονται μέσα από την πιο πάνω εικόνα.

(3 X 0,5 μ = 1,5 μ) μ: __

γ. Από το σχήμα της προηγούμενης σελίδας απουσιάζει η τρίτη κατηγορία αιμοφόρων αγγείων.

I. Πώς ονομάζονται αυτά; _____

II. Για ποιο λόγο τα τοιχώματα αυτών των αιμοφόρων αγγείων είναι πολύ λεπτά;

(2 X 0,5 μ = 1 μ) μ: __

δ. Ο κύριος Βασιλείου, καρδιολόγος, διαπίστωσε ότι ένας ασθενής του, παρουσίαζε σε μια αρτηρία του, στένωση λόγω αοτηριοσκλήρυνσης. Να αναφέρετε δύο παράγοντες στους οποίους οφείλεται η πιο πάνω πάθηση .

(2 X 0,5 μ = 1 μ) μ: __

Η Διευθύντρια

Γιούλα Κωνσταντινίδου

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ- ΙΟΥΝΙΟΥ 2018	ΒΑΘ.: / 25 ΟΛΟΓΡ. : ΥΠΟΓΡ.:
ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 04/06/2018
ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ – ΧΗΜΕΙΑ/<u>ΒΙΟΛΟΓΙΑ</u>)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ: 1ώρα 30 λεπτά (90΄ λεπτά)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:	ΤΜΗΜΑ: ΑΡ.:

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.

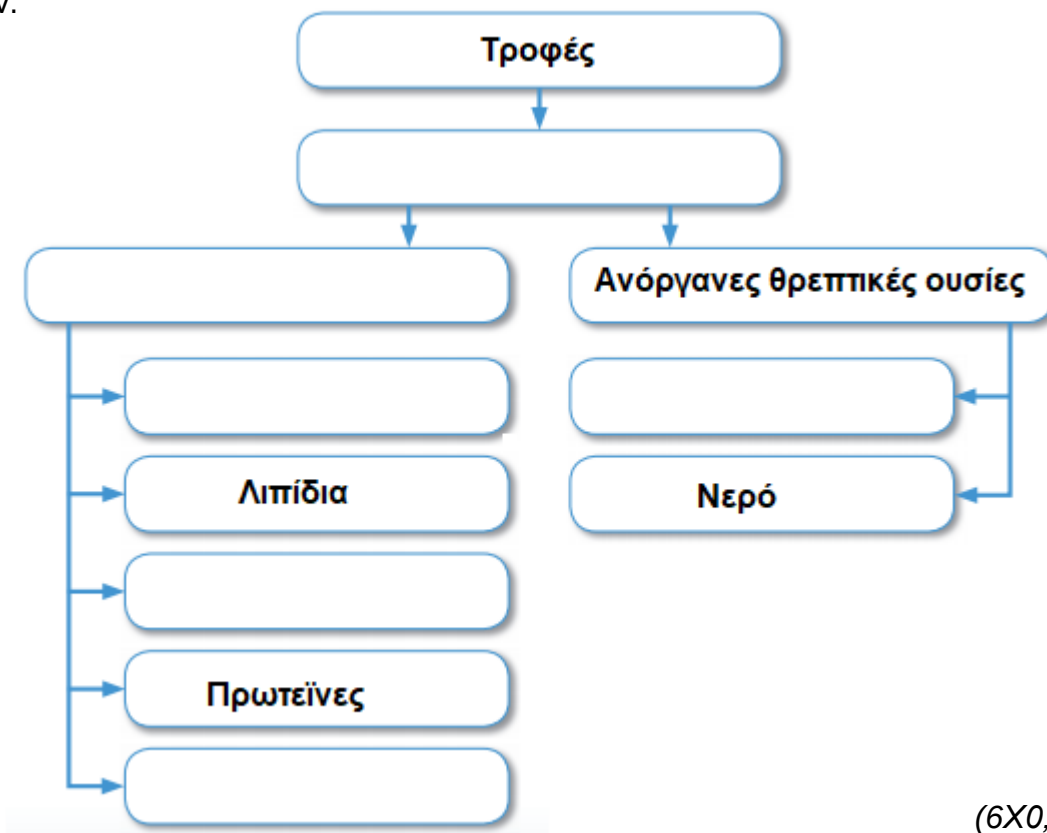
Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-Ex).

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **οκτώ (8)** σελίδες.

ΜΕΡΟΣ Α: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2,5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

α) Να συμπληρώσετε το πιο κάτω εννοιολογικό διάγραμμα, που αναφέρεται στα συστατικά των τροφών.

(6X0,25=1,5)μ

β) Να συμπληρώσετε τον ακόλουθο πίνακα που αναφέρεται στην ανίχνευση θρεπτικών ουσιών στις τροφές.

Θρεπτική ουσία	Αντιδραστήριο	Χρώμα αντιδραστηρίου <u>πριν</u> την επαφή του με την τροφή.	Χρώμα αντιδραστηρίου <u>μετά</u> την επαφή του με την τροφή που περιέχει τη θρεπτική ουσία.
	Διάλυμα υπερμαγγανικού καλίου		αποχρωματίζεται
Πρωτεΐνες		γαλάζιο	

(4X0,25=1)μ

Ερώτηση 2

Να αντιστοιχίσετε κάθε κυτταρική δομή/οργανίδιο της **στήλης Α** με τη δομή/λειτουργία της **στήλης Β**, συμπληρώνοντας τη **στήλη Γ** του πίνακα.

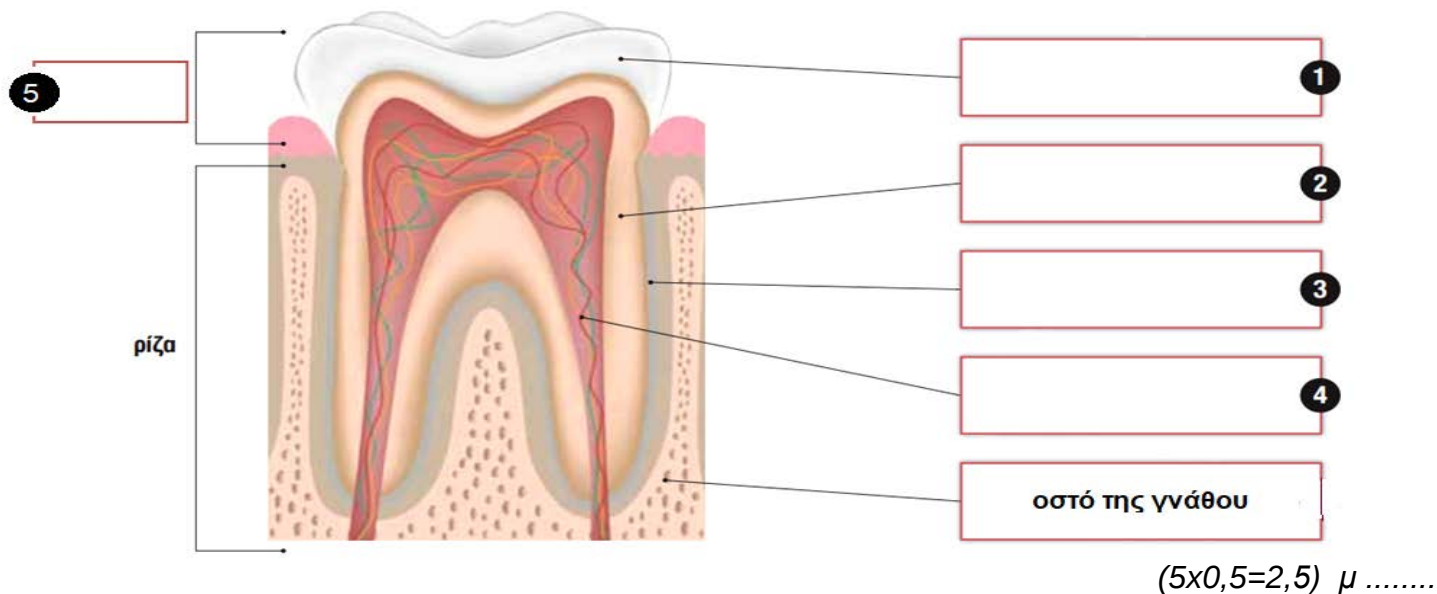
Στήλη Α Δομή/Οργανίδιο	Στήλη Β Δομή και Λειτουργία	Στήλη Γ
Α. Πυρήνας	1. Συναντάται μόνο σε φυτικά κύτταρα, στα πράσινα μέρη των φυτών. Με τη βοήθεια ειδικών χρωστικών (χλωροφύλλης) και ενζύμων, με πρώτες ύλες το διοξείδιο του άνθρακα και το νερό, δεσμεύει μέρος της φωτεινής ενέργειας του ήλιου, τη μετατρέπει σε χημική και την αποθηκεύει σε σάκχαρα γλυκόζης.	Α
Β. Κυτταρικό τοίχωμα	2. Περιβάλλεται από διπλή μεμβράνη, μια εξωτερική με ομαλή επιφάνεια και μια εσωτερική με αναδιπλώσεις. Στο εσωτερικό, που ονομάζεται μήτρα, βρίσκεται το δικό του DNA. Με τη βοήθεια του οξυγόνου και ειδικών ενζύμων, μετά από καύση θρεπτικών ουσιών, προμηθεύει με ενέργεια ολόκληρο το κύτταρο.	Β
Γ. Χλωροπλάστης	3. Ισχυρό περίβλημα που περιβάλλει εξωτερικά τη λεπτή κυτταρική μεμβράνη των φυτικών κυττάρων. Η δομή αυτή, δίνει σταθερό και άκαμπτο σχήμα στο φυτικό κύτταρο και προσφέρει στήριξη και προστασία από τις πιέσεις που ασκεί το νερό.	Γ
Δ. Ριβόσωμα	4. Περιβάλλεται από διπλή μεμβράνη. Περιέχει το γενετικό υλικό (DNA).	Δ
Ε. Μιτοχόνδριο	5. Μη μεμβρανικό οργανίδιο που βρίσκεται είτε προσκολλημένο στις μεμβράνες του ενδοπλασματικού δικτύου (αδρού), είτε ελεύθερο στο κυτταρόπλασμα. Αυτό το οργανίδιο κινείται κατά μήκος του RNA και δημιουργεί αλυσίδα πρωτεΐνης από αμινοξέα (πρωτεϊνοσύνθεση).	Ε

(5x0,5=2,5) μ

ΜΕΡΟΣ Β: Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

α) Να ονομάσετε τα μέρη **1 μέχρι 5**, που αφορούν στο μοντέλο ενός ανθρώπινου δοντιού.

β) Να συμπληρώσετε τον ακόλουθο πίνακα που αναφέρεται στα είδη των δοντιών και τη λειτουργία / χρησιμότητα του κάθε είδους.

A/A	Είδη δοντιών	Λειτουργία / Χρησιμότητα
1.		Τεμαχισμός τροφής
2.		Σχίσσιμο τροφής
3.	Προγόμφιοι	Άλεσμα τροφής
4.		Άλεσμα τροφής

(3x0,5=1,5)μ

γ) Να εξηγήσετε με ποιο τρόπο η κατανάλωση σακχαρούχων τροφών, σε συνάρτηση με την έλλειψη συχνού βουρτσίσματος, μπορούν να επιδεινώσουν την υγιεινή των δοντιών μας.

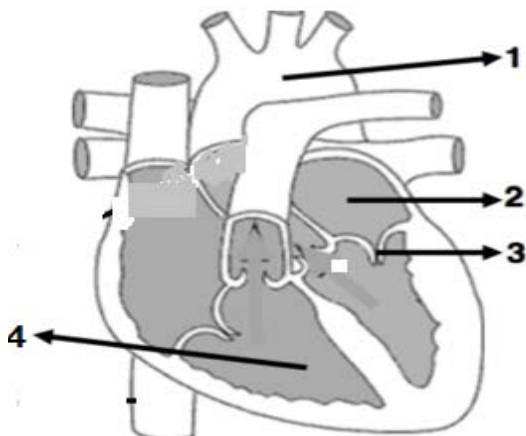
.....
.....
.....

(1x1=1) μ

Ερώτηση 4

α) Στην πιο κάτω εικόνα παριστάνεται το σχεδιάγραμμα της καρδιάς.

Να ονομάσετε τα μέρη **1 μέχρι 4**.

1:

2:

3:

4:

(4x0,5=2) μ

β) i) Ποιες επιμέρους κοιλότητες της καρδιάς επικοινωνούν μεταξύ τους;

.....
(1x 0,25= 0,25) μ

ii) Να εξηγήσετε τον ρόλο του μέρους με την ένδειξη **3** στο πιο πάνω σχήμα.

.....
.....
(1x 0,25= 0,25) μ

γ) Στον πιο κάτω πίνακα να αντιστοιχίσετε τους όρους της στήλης **A** με τις προτάσεις της στήλης **B**, συμπληρώνοντας τη στήλη **Γ**.

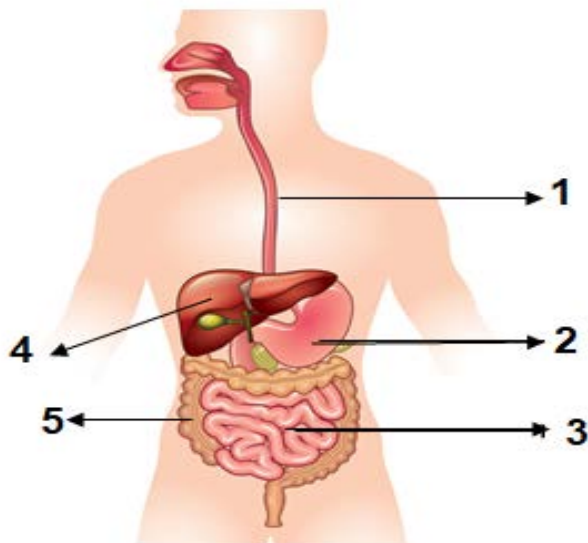
ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β	ΣΤΗΛΗ Γ
1.Καρδιά	Α. Αιμοφόρα αγγεία που εμφανίζουν σφυγμό.	1=
2. Φλέβες	Β. Αποτελείται από το πλάσμα και τα έμμορφα συστατικά.	2=
3. Αίμα	Γ. Μυώδες κοίλο όργανο που λειτουργεί ως αντλία και διαιρείται σε τέσσερις επιμέρους κοιλότητες.	3=
4. Τριχοειδή αγγεία	Δ. Αιμοφόρα αγγεία που διαθέτουν βαλβίδες.	4=
5. Αρτηρίες	Ε.Αιμοφόρα αγγεία με λεπτά τοιχώματα που επιτρέπουν την ανταλλαγή ουσιών μεταξύ αίματος και κυττάρων.	5=

(5x 0,5= 2,5) μ

ΜΕΡΟΣ Γ: Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των 10 μονάδων.
Να απαντήσετε στο ερώτημα.

Ερώτηση 5

α) i) Να ονομάσετε τα μέρη του πεπτικού συστήματος που παριστάνονται με τις ενδείξεις **1- 5**.

A/A	Μέρη πεπτικού συστήματος
1	
2	
3	
4	
5	

(5x0,5=2,5) μ

ii) Να αναφέρετε μία λειτουργία του οργάνου **2** και μία λειτουργία του οργάνου **5**, συμπληρώνοντας τον πίνακα που ακολουθεί.

	Λειτουργία
Όργανο 2	
Όργανο 5	

(2x0,5=1) μ

iii) Να ονομάσετε ένα έκκριμα που παράγεται από το όργανο **3** του πιο πάνω σχήματος, το οποίο δρα στο λεπτό έντερο και να εξηγήσετε τον τρόπο δράσης του.

	Όνομα εκκρίματος που δρα στο λεπτό έντερο	Δράση εκκρίματος στο λεπτό έντερο
Όργανο 3		

(2x0,5=1) μ

β) Να εξηγήσετε τι εννοούμε με τον όρο «χημική πέψη» .

.....
.....

(1x1=1) μ

γ) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα που αναφέρεται σε πληροφορίες που αφορούν σε μερικά από τα κυριότερα πεπτικά ένζυμα, που δρουν στον γαστρεντερικό μας σωλήνα.

Πεπτικό ένζυμο	Όργανο όπου γίνεται η διάσπαση	Όργανο παραγωγής ενζύμου	Αρχικά μακρομόρια	Τελικά μικρομόρια
Πεψίνη		Στομάχι		
		Πάγκρεας	Λιπίδια	

(6x0,25=1,5) μ

δ) Στον πιο κάτω πίνακα που αφορά σε κάποιες παθήσεις του πεπτικού συστήματος, να αντιστοιχίσετε τους όρους της **στήλης Α** με τις προτάσεις της **στήλης Β**, συμπληρώνοντας τη **στήλη Γ**.

ΣΤΗΛΗ Α Πάθηση	ΣΤΗΛΗ Β Περιγραφή	ΣΤΗΛΗ Γ
1. Δυσκοιλιότητα	Α .Διάβρωση του βλεννογόνου του στομάχου είτε λόγω έντονης παραγωγής γαστρικού υγρού, είτε λόγω της δράσης ενός μικροβίου, του βακτηρίου <i>Helicoracter pylori</i> .	1=
2. Σακχαρώδης διαβήτης	Β . Δυσκολία στην αφοδευση (αποβολή κοπράνων). Οφείλεται στη συσσώρευση κοπράνων στο παχύ έντερο εξαιτίας καθυστέρησης στην προώθησή τους.	2=
3. Γαστρικό έλκος	Γ . Χρόνια ασθένεια, κατά την οποία το πάγκρεας ως ενδοκρινής αδένας δεν παράγει ινσουλίνη ή το σώμα δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει την παραγόμενη ινσουλίνη με αποτέλεσμα να αυξάνεται η συγκέντρωση γλυκόζης στο αίμα.	3=

(3x 0,5= 1,5) μ

ε) Στο εργαστήριο Βιολογίας, θέλοντας να επιβεβαιώσουμε ή να απορρίψουμε την αρχική υπόθεση ότι:

« Οι λιπαρές ουσίες στον οργανισμό διαλύονται στο υδάτινο περιβάλλον του εντέρου με τη βοήθεια της χολής », εκτελέσαμε την ακόλουθη πειραματική διαδικασία:

Βήματα πειραματικής διαδικασίας:

- Αριθμήσαμε με μαρκαδόρο δύο ογκομετρικούς σωλήνες 1 και 2.
- Βάλαμε μέσα σε κάθε σωλήνα 30 ml νερό θερμοκρασίας 37°C, περίπου.
- Προσθέσαμε σε κάθε σωλήνα 5 ml λάδι .
- Προσθέσαμε στον σωλήνα με αριθμό 2, υγρό πιάτων (2 ml), ενώ στον σωλήνα με αριθμό 1, προσθέσαμε 2 ml νερό.
- Ανακατέψαμε το περιεχόμενο και των δύο ογκομετρικών σωληνίων και κάναμε τις παρατηρήσεις μας.

i) Ποια ουσία στο πείραμα προσομοιάζει με τη χολή που δρα στο λεπτό έντερο;

.....
(1x0,25=0,25) μ

ii) Με ποια λειτουργία του εντέρου αντιστοιχεί η ανακίνηση του σωλήνα στο πείραμα;

.....
(1x0,25=0,25) μ

iv) Γιατί, κατά τη γνώμη σας, είναι σημαντική η δράση της χολής για την αποτελεσματική δράση των ενζύμων που διασπούν τα λίπη;

.....
(1x1=1) μ

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Ο Διευθυντής

Στυλιανού Στέλιος

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΜΑΪΟΥ- ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

Τάξη: Β' Γυμνασίου

Βαθμός:/25

Μάθημα: ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ – ΧΗΜΕΙΑ/ΒΙΟΛΟΓΙΑ)

...../20

Αριθμητικώς:

Ημερομηνία: 04 / 06 / 2018

Χρόνος εξέτασης: 1 ώρα και 30 λεπτά

Ολογράφως:

Υπογραφή :

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: ΤΜΗΜΑ:

ΟΔΗΓΙΕΣ

- Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 8 σελίδες (συμπεριλαμβανομένης και της 1^{ης} σελίδας)
- Το δοκίμιο βαθμολογείται με σαράντα (25) μονάδες.
- Οι απαντήσεις να γραφούν στα φύλλα εξέτασής σας.
- Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικών υλικών.
- Γράφετε μόνο με μελάνι, μπλε ή μαύρου χρώματος.
- Να απαντήσετε και τα τρία μέρη **Α', Β' και Γ' ΤΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ**

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α : Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμιση (2.5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

α) Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στην σωστή απάντηση.

i. Οι υδατάνθρακες βρίσκονται σε τροφές όπως:

- A. νερό
- B. μαρούλι
- Γ. κρέας
- Δ. μακαρόνια

ii. Δεν είναι οργανική ουσία:

- A. πρωτεΐνες
- B. άνθρακας
- Γ. λιπίδια
- Δ. νουκλεϊνικά οξέα

iii. Ένα διαιτολόγιο πλούσιο σε φυτικές ίνες πρέπει να περιέχει:

- A. κρέας
- B. αλάτι
- Γ. λαχανικά
- Δ. νερό

iv. Το υπερμαγγανικό κάλιο ανιχνεύει:

- A. βιταμίνη K
- B. πρωτεΐνες
- Γ. βιταμίνη C
- Δ. άλατα

v. Το διάλυμα βενεδικτίνης (Benedict) όταν έρθει σε επαφή με απλά σάκχαρα αλλάζει χρώμα από γαλάζιο σε:

- A. μωβ
- B. μαύρο
- Γ. κεραμιδί
- Δ. πράσινο

(5 X 0.25 μ = 1.25 μ) μ:

β) Να χαρακτηρίστε τις πιο κάτω προτάσεις με τον γράμμα (Σ), αν είναι σωστές, ή με το γράμμα (Λ) αν είναι λανθασμένες.

i. Η πέψη των σακχάρων ξεκινά από τη στοματική κοιλότητα.

ii. Η αρτηριακή πίεση, είναι η πίεση που δημιουργεί η καρδιά καθώς προωθεί το αίμα μέσα στις αρτηρίες.

iii. Το ένζυμο πεψίνη ρυθμίζει την έκκριση του γαστρικού υγρού.

iv. Το συκώτι (ήπαρ) βοηθά στην αποτοξίνωση του οργανισμού

v. Από τη διάσπαση των υδατανθράκων (μακρομόρια) προκύπτουν αμινοξέα (μικρομόρια)

(5 X 0.25 μ = 1.25 μ) μ:

Ερώτηση 2

α) Να αντιστοιχίσετε τους όρους της Στήλης Α με τις προτάσεις της στήλης Β.

Στήλη Α	Στήλη Β	Αντιστοίχιση
1. Πρωτεΐνες	Α. Καύσιμα υλικά πρώτης επιλογής	1
2. Λίπη	Β. Απαραίτητες σε μικρές ποσότητες, για τη λειτουργία του οργανισμού	2
3. Βιταμίνες	Γ. Θερμομονωτικό υλικό για το σώμα των ζώων	3
4. Υδατάνθρακες	Δ. Βασικά δομικά υλικά στα δόντια και στα οστά	4
5. Άλατα	Ε. Κύριες πηγές προέλευσης το κρέας, ψάρι, γάλα, ξηροί καρποί	5

(5 X 0.25 μ = 1.25 μ) μ:

β) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα βάζοντας ένα ✓ στο αντίστοιχο κουτί, για να δείξετε που μπορεί να οφείλεται το καθένα από τα πιο κάτω προβλήματα.

Πρόβλημα	Πρόσληψη πάρα πολλης τροφής	Πρόσληψη τροφών πλούσιων σε ζωϊκά λίπη	Πρόσληψη ελάχιστης τροφής	Πρόσληψη τροφών φτωχών σε ασβέστιο
Παχυσαρκία				
Ανορεξία				
Βουλιμία				
Καρδιαγγειακές παθήσεις				
Οστεοπόρωση				

(5 X 0.25 μ = 1.25 μ) μ:

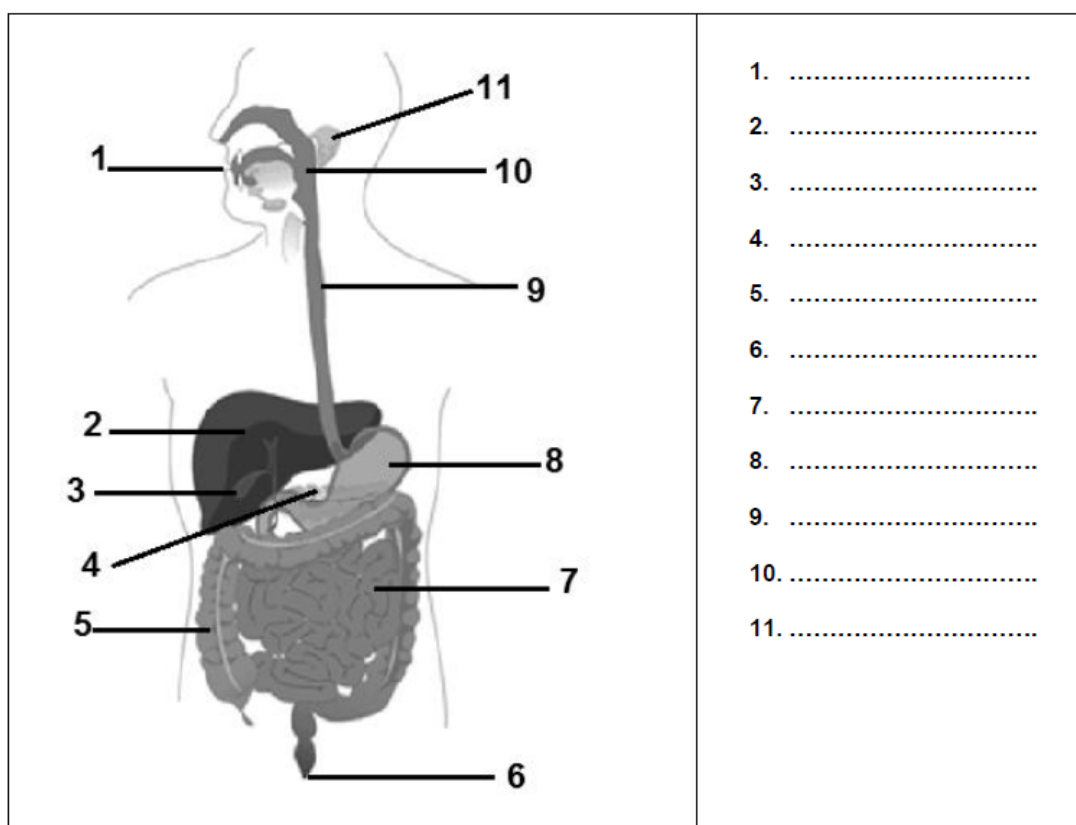
ΜΕΡΟΣ Β : Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

α) Να ονομάσετε τις ενδείξεις 1-11 που δείχνουν τα μέρη του πεπτικού συστήματος του ανθρώπου.

(11 X 0.25 μ = 2.75 μ) μ:

β) Ο πιο κάτω πίνακας αναφέρεται σε δύο εκκρίματα (υγρά) που δρουν στο λεπτό έντερο. Να συμπληρώσετε στον πιο κάτω πίνακα το όργανο στο οποίο παράγεται το κάθε έκκριμα και μια δράση του στο λεπτό έντερο.

Όργανο εκκρίματος	Όργανο στο οποίο παράγεται το έκκριμα	Δράση (ρόλος) εκκρίματος στο λεπτό έντερο
Χολή (Πράσινο υγρό που αποθηκεύεται προσωρινά στη χοληδόχο κύστη)		
Παγκρεατικό υγρό		

(4 X 0.5 μ = 2 μ) μ:

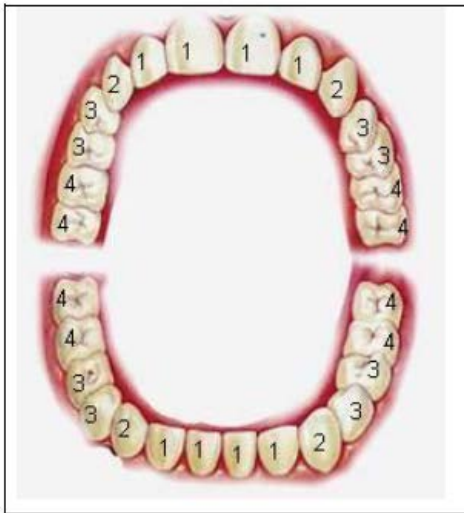
γ) Να γράψετε ένα (1) λόγο για τον οποίο οι φυτικές ίνες είναι απαραίτητες στην καθημερινή μας διατροφή και στη διατήρηση της υγείας.

.....

(0.25 μ) μ:

Ερώτηση 4

α) Να ονομάσετε τα είδη των δοντιών, με βάση τους αριθμούς που φαίνονται στο πιο κάτω μοντέλο.

- 1
- 2
- 3
- 4

(4 X 0.25 μ = 1 μ) μ:

β) Να ονομάσετε μια πάθηση των δοντιών.

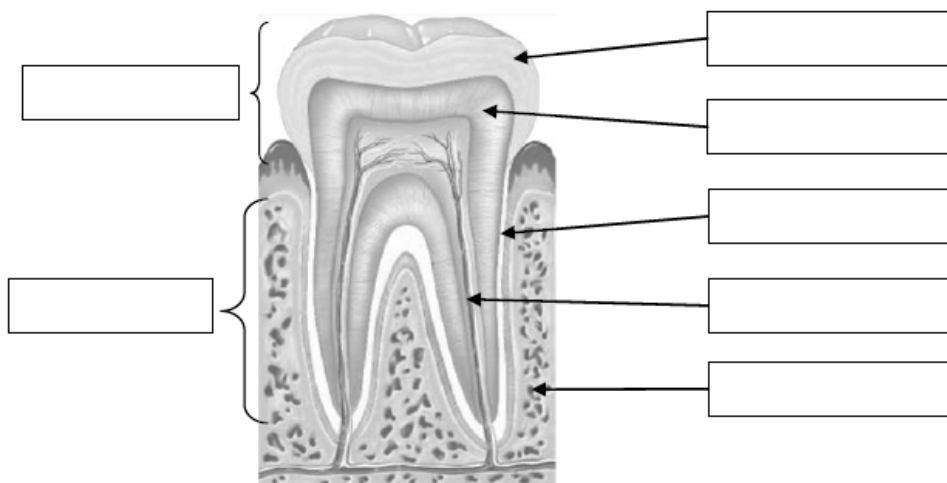
..... (0.25 μ) μ:

γ) Να γράψετε έναν τρόπο πρόληψης των ασθενειών των δοντιών.

.....

(0.25 μ) μ:

δ) Να ονομάσετε τα μέρη του δοντιού που φαίνονται στην πιο κάτω εικόνα.

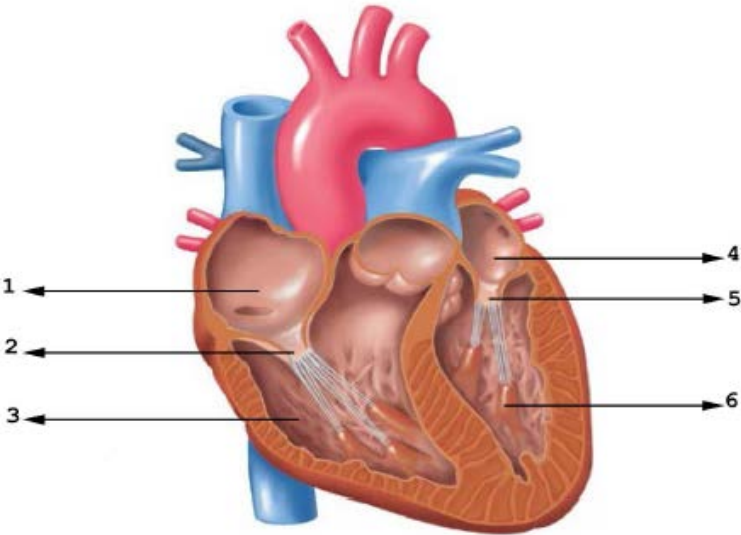
(7 X 0.5 μ = 3.5 μ) μ:

ΜΕΡΟΣ Γ : Αποτελείται από μία (1) ερώτηση των δέκα (10) μονάδων.

Ερώτηση 5

α) Να ονομάσετε τα μέρη της καρδιάς που δείχνουν τα βέλη 1 μέχρι 6.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

(6 X 0.25 μ = 1.5 μ) μ:

β) i. Να γράψετε τον σκοπό για τον οποίο γίνεται η μικρή κυκλοφορία του αίματος.

.....
.....
.....

(1 μ) μ:

ii. Να περιγράψετε τη διαδρομή του αίματος κατά τη μικρή κυκλοφορία.

Δεξιός κόλπος → → →
..... (πνευμόνων) → →

Αριστερός κόλπος

(4 X 0.5 μ = 2 μ) μ:

γ) Ποιος είναι ο ρόλος των βαλβίδων της καρδιάς;

.....

(0.5 μ) μ:

δ) i. Στην πιο κάτω εικόνα φαίνονται τα τρία (3) είδη αιμοφόρων αγγείων του ανθρώπινου οργανισμού. Να τα ονομάσετε .

1

2

3

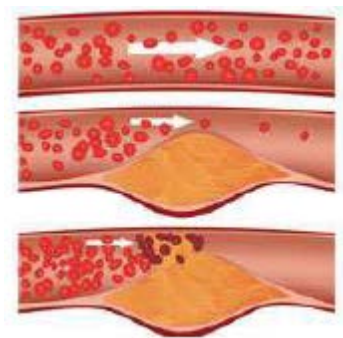
(3 X 0.5 μ = 1.5 μ) μ:

ii. Αφού συμπληρώσετε τα ονόματα των αγγείων 1,2 (όπως αυτά φαίνονται στο πιο πάνω σχήμα), να γράψετε τρεις (3) διαφορές μεταξύ τους.

A/A	ΑΓΓΕΙΟ 1.	ΑΓΓΕΙΟ 2.
1		
2		
3		

(6 X 0.25 μ = 1.5 μ) μ:

ε) Στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα φαίνεται ένα αιμοφόρο αγγείο στο οποίο η ροή του αίματος παρεμποδίζεται, λόγω κάποιας παθολογικής κατάστασης που έχει δημιουργηθεί.

i. Να ονομάσετε την παθολογική κατάσταση που φαίνεται
 (0.5 μ) μ:

ii. Να γράψετε έναν (1) τρόπο πρόληψης της πιο πανω παθολογικής κατάστασης.

 (0.5 μ) μ:

στ) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα σημειώνοντας √ στην περίπτωση που μπορεί να γίνει μετάγγιση αίματος.

		Δ Ο Τ Η Σ			
		A	B	AB	O
Δ Ε Κ Τ Η Σ	O				
	AB				
	B				
	A				

(4 X 0.25 μ = 1 μ) μ:

- ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΕΣ –

ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΜΑΡΙΑ

.....

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΤΑΛΩ

.....

- Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ Β.Δ. -

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΚΟΝΝΑΡΗ ΛΥΔΙΑ

.....

- Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ –

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

.....

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΟΛΕΩΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ : 2017-2018

**ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΜΑΪΟΥ- ΙΟΥΝΙΟΥ 2018**

ΒΑΘ. :/25

ΤΕΛΙΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ : /20

ΟΛΟΓΡ. :

ΥΠΟΓΡ. :

ΤΑΞΗ : Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ : 29/05/2018

ΜΑΘΗΜΑ : ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ- ΧΗΜΕΙΑ/ΒΙΟΛΟΓΙΑ)

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ :

1 ΩΡΑ 30 ΛΕΠΤΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ :

.....

ΤΜΗΜΑ : ΑΡ. :

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε ή μαύρο.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (Tipp-Ex)

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **8** σελίδες.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α : Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμισι (2.5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 1

Το αίμα αποτελείται από δύο κύρια συστατικά, το υγρό μέρος και τα έμμορφα συστατικά.

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής , που αφορούν τα συστατικά του αίματος , βάζοντας σε κύκλο ένα μόνο γράμμα Α , Β , Γ , Δ ή Ε που αντιστοιχεί στην πιο σωστή απάντηση.

(α) Το πλάσμα :

- A.** είναι υγρό με υποκίτρινο χρώμα
- B.** αποτελείται κυρίως από νερό
- Γ.** περιέχει διάφορες χρήσιμες και άχρηστες ουσίες
- Δ.** μέσα σε αυτό αιωρούνται τα κύτταρα του αίματος
- Ε.** συγκεντρώνει όλα τα πιο πάνω χαρακτηριστικά

(β) Τα ερυθρά αιμοσφαίρια :

- A.** καταπολεμούν τα μικρόβια
- B.** είναι τα μικρότερα σε μέγεθος συστατικά του αίματος
- Γ.** μεταφέρουν προς τους ιστούς οξυγόνο και απομακρύνουν από αυτούς διοξείδιο του άνθρακα
- Δ.** παράγουν αντισώματα
- Ε.** είναι κύτταρα με πυρήνα

(γ) Τα λευκά αιμοσφαίρια:

- A.** μεταφέρουν προς τους ιστούς οξυγόνο και απομακρύνουν από αυτούς διοξείδιο του άνθρακα
- B.** καταπολεμούν τα μικρόβια
- Γ.** παίζουν σημαντικό ρόλο στη λειτουργία πήξης του αίματος
- Δ.** κατακρατούν άχρηστες ουσίες και ρυθμίζουν την ποσότητα του νερού στον οργανισμό
- Ε.** είναι τα μικρότερα σε μέγεθος συστατικά του αίματος

(δ) Τα αιμοπετάλια:

- A. καταπολεμούν τα μικρόβια
- B. παίζουν σημαντικό ρόλο στη λειτουργία πήξης του αίματος
- Γ. καταπολεμούν τα μικρόβια
- Δ. είναι τα μεγαλύτερα σε μέγεθος συστατικά του αίματος
- Ε. μεταφέρουν προς τους ιστούς οξυγόνο και απομακρύνουν από αυτούς διοξείδιο του άνθρακα

(ε) Τα συστατικά του αίματος είναι :

- A. τα ερυθρά αιμοσφαίρια , τα λευκά αιμοσφαίρια και το πλάσμα
- B. τα αιμοπετάλια , τα λευκά αιμοσφαίρια και το πλάσμα
- Γ. τα αιμοπετάλια, τα ερυθρά αιμοσφαίρια , τα λευκά αιμοσφαίρια
- Δ. τα αιμοπετάλια, τα ερυθρά αιμοσφαίρια , τα λευκά αιμοσφαίρια και το πλάσμα
- Ε. τα αιμοπετάλια, τα ερυθρά αιμοσφαίρια και το πλάσμα

(5X 0.5μ =2,5μ) μ :

Ερώτηση 2

Στην πιο κάτω εικόνα φαίνεται ένα **μοντέλο ανθρώπινων δοντιών (σιαγόνα ενήλικα)**.

(α) Να ονομάσετε τα είδη των δοντιών , με βάση τους αριθμούς 1 μέχρι 4 που φαίνονται.

A/A	Είδη δοντιών
1.	
2.	
3.	
4.	

(4 × 0,5μ = 2μ) μ :

(β) Να γράψετε ποιος είναι ο ρόλος των δοντιών με τον **αριθμό 3** στο πιο πάνω σχήμα.

.....

(1 × 0,5μ = 0,5 μ) μ : ...

ΜΕΡΟΣ Β : Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

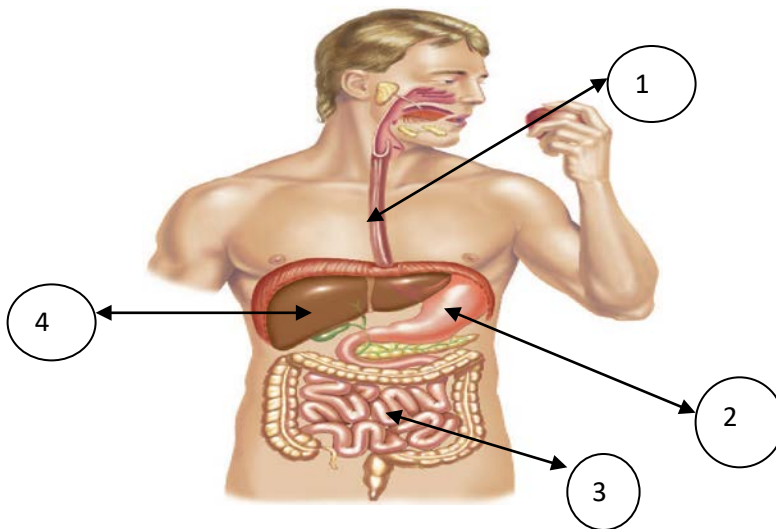
Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Ερώτηση 3

(α) Το πιο κάτω σχήμα δείχνει το πεπτικό σύστημα. Να ονομάσετε τα όργανα 1 μέχρι 4 , συμπληρώνοντας τον σχετικό πίνακα.

Α/Α	ΟΡΓΑΝΟ
1.	
2.	
3.	
4.	

(4 X 0.5 μ = 2 μ) μ :

(β) Να αντιστοιχίσετε τα όργανα του πεπτικού συστήματος που φαίνονται στη στήλη Α με την αντίστοιχη λειτουργία τους που φαίνεται στη στήλη Β.

Στήλη Α	Αντιστοίχιση	Στήλη Β
1. Συκώτι	1 =	Α. Απορρόφηση προϊόντων της πέψης
2. Στομάχι	2 =	Β. Απορρόφηση νερού και σχηματισμός κοπράνων
3. Λεπτό έντερο	3 =	Γ. Έκκριση χολής
4. Παχύ έντερο	4 =	Δ. Πέψη πρωτεϊνών

(4 X 0.5 μ = 2 μ) μ :

(γ) Να αναφέρετε δύο λόγους για τους οποίους είναι απαραίτητο να καταναλώνουμε φυτικές ίνες.

(i).....

(ii).....

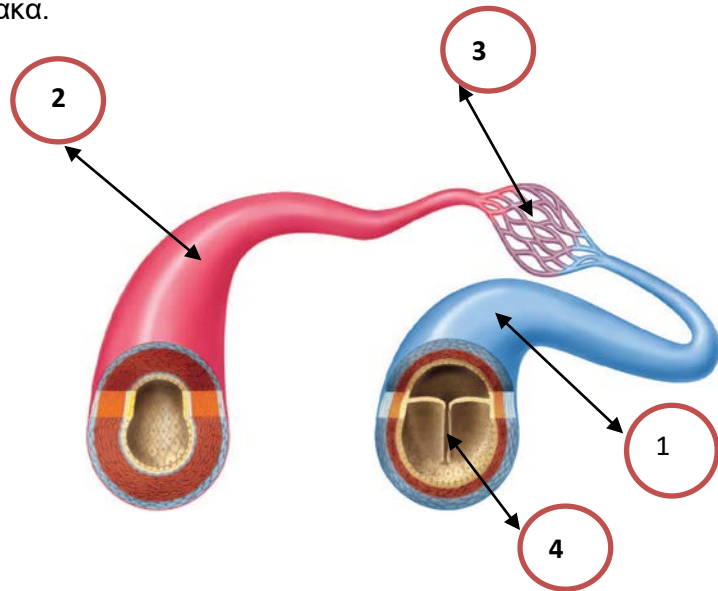
(2 × 0,5μ = 1 μ) μ :

Ερώτηση 4

Να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα που αφορούν τη δομή και τη λειτουργία των αιμοφόρων αγγείων.

(α) Στο παρακάτω σχήμα παρουσιάζονται τα αιμοφόρα αγγεία . Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις 1 μέχρι 4, συμπληρώνοντας τον σχετικό πίνακα.

A/A	Μέρος ή όνομα Αιμοφόρου αγγείου
1	
2	
3	
4	

(4X0.5μ =2μ) μ :

(β) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα γράφοντας δύο διαφορές μεταξύ αρτηριών και φλεβών.

	ΑΡΤΗΡΙΕΣ	ΦΛΕΒΕΣ
1.		
2.		

(2 X 1μ =2μ) μ :

(γ) Τα καρδιαγγειακά νοσήματα (π.χ. Υπέρταση, Καρδιακή ανεπάρκεια) ευθύνονται για 2 εκατομμύρια θανάτους στην Ευρώπη κάθε χρόνο. Προσβάλλουν την καρδιά και τα αιμοφόρα αγγεία. Να γράψετε δύο (2) τρόπους πρόληψης αυτών των νοσημάτων.

.....

(2 X 0.5μ =1μ) μ :

ΜΕΡΟΣ Γ : Αποτελείται από ένα (1) ερώτημα των δέκα μονάδων.

Ερώτηση 5

(α) Ο Πέτρος θέλει να μάθει εάν το βούτυρο περιέχει **λιπαρές ουσίες**. Για το σκοπό αυτό έκανε στο εργαστήριο της Βιολογίας το ακόλουθο πείραμα ως εξής :

1. Σε τρεις (3) δοκιμαστικούς σωλήνες έβαλε **2 ml** από τα ακόλουθα δείγματα :

Δείγμα τροφής	Θετικός μάρτυρας	Αρνητικός μάρτυρας
Δοκιμαστικός σωλήνας 1	Δοκιμαστικός σωλήνας 2	Δοκιμαστικός σωλήνας 3
Βούτυρο	Λάδι	Διάλυμα αλατιού

2. Με το σταγονόμετρο πρόσθεσε σε κάθε δοκιμαστικό σωλήνα **3ml αιθανόλης**. Με ένα άλλο σταγονόμετρο πρόσθεσε **3ml νερό** και ανάδευσε.

I) Να γράψετε στον παρακάτω πίνακα δύο (2) παράγοντες του πειράματος που ο Πέτρος κράτησε σταθερούς, έναν παράγοντα που άλλαξε και έναν παράγοντα που μέτρησε.

Α/Α	ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ		
	Παράγοντες που κράτησε σταθερούς	Παράγοντας που άλλαξε	Παράγοντας που μέτρησε
1.			
2.			

(4 X 0.5μ =2μ) μ

II) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα καταγράφοντας , για κάθε ένα από τα δείγματα τι συμβαίνει στο δοκιμαστικό σωλήνα πριν και μετά την επαφή της αλκοόλης με το κάθε δείγμα.

Υπαρξη ή όχι λευκού ιζήματος	Βούτυρο	Λάδι	Διάλυμα αλατιού
Πριν τη χημική αντίδραση	Χωρίς λευκό ίζημα		
Μετά τη χημική αντίδραση (επαφή αιθανόλης με το δείγμα)			Χωρίς λευκό ίζημα

(4 X 0.5μ =2μ) μ

III) Με βάση τις παρατηρήσεις που έκανε ο Πέτρος στο πείραμα, ποιο είναι το αποτέλεσμα του πειράματος, το βούτυρο περιέχει λιπαρές ουσίες; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

.....
.....
.....

(2 X 0.5μ = 1μ) μ :

(β) (I) Ποιο κάτω δίνονται με αλφαβητική σειρά κάποιες από τις θρεπτικές ουσίες των τροφών :

αμινοξέα , βιταμίνες , γλυκόζη , νουκλεϊνικά οξέα , πρωτεΐνες

Να χρησιμοποιήσετε την καθεμιά θρεπτική ουσία μόνο μία φορά για να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις.

I. Ποια από αυτές έχει μικρά μόρια και δεν χρειάζεται να διασπαστεί στο πεπτικό σύστημα;

.....

II. Ποια από αυτές ανήκει στα μακρομόρια που διασπάται μέσα στο πεπτικό σύστημα;

.....

III. Ποια από αυτές ανήκει στα μικρομόρια και προκύπτει από τη διάσπαση μακρομορίου μέσα στο πεπτικό σύστημα;

.....

IV. Από τις πιο πάνω θρεπτικές ουσίες να επιλέξετε ένα μακρομόριο και το αντίστοιχο μικρομόριο του.

Μακρομόριο :

Μικρομόριο :

(4 X 0.5μ = 2μ) μ

(II) Να συμπληρώσετε τα κενά, με τις κατάλληλες λέξεις που λείπουν, στις πιο κάτω προτάσεις, ώστε να παρουσιαστούν οι λειτουργίες που γίνονται μέσα στο πεπτικό σύστημα.

A. Η αποβολή των άχρηστων ουσιών από τον πρωκτό , ονομάζεται

B. Η διάσπαση των μακρομορίων σε απλούστερες ουσίες , ονομάζεται

.....

Γ. Η χρήση των απλών ουσιών για να φτιάξει ο οργανισμός τις δικές του ουσίες , ονομάζεται

.....

Δ. Η μεταφορά των απλών υλικών από το λεπτό έντερο στην κυκλοφορία του αίματος, ονομάζεται.....

(4 X 0.5μ =2μ) μ

(III) Να γράψετε τη **δράση** των πιο κάτω ουσιών που δρουν μέσα στο πεπτικό σύστημα συμπληρώνοντας τον πιο κάτω πίνακα.

Όνομα ουσίας	Δράση ουσίας
Χολή	
Αμυλάση του σάλιου	

(2 X 0.5 μ =1 μ) μ :

ΤΕΛΟΣ

Ο Διευθυντής

.....

Αντρέας Αλέξη

ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΛΥΚΕΙΟ ΚΑΤΩ ΠΥΡΓΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017– 2018

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΒΑΘΜΟΣ :/25 /20

ΟΛΟΓΡ. :

ΥΠΟΓΡ. :

ΤΑΞΗ : Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ : 06/06/2018

ΜΑΘΗΜΑ : ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ – ΧΗΜΕΙΑ/ΒΙΟΛΟΓΙΑ)

ΧΡΟΝΟΣ : 1 ΩΡΑ και 30 ΛΕΠΤΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ :

.....

ΤΜΗΜΑ :

ΠΡΟΣΟΧΗ

Να προσέξετε την εμφάνιση του γραπτού σας και να γράψετε με μελάνι μπλε.

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού (Tipp-Ex).

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από 7 σελίδες.

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία μέρη. Το μέρος Α περιέχει δύο (2) ερωτήσεις, το μέρος Β δύο (2) ερωτήσεις και το μέρος Γ μία (1) ερώτηση. Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α : Αποτελείται από δύο(2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δυόμισι (2,5) μονάδες.

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

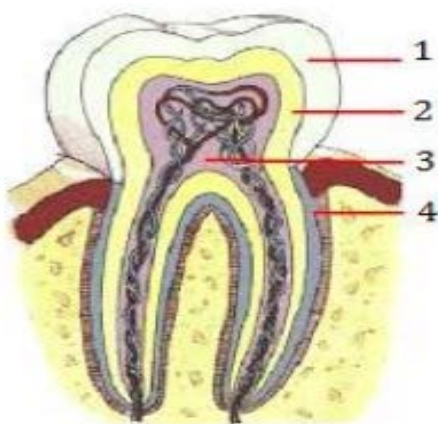
Ερώτηση 1

Να απαντήσετε στις πιο κάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής βάζοντας σε κύκλο την πιο σωστή απάντηση (π.χ. **B**). (μον.2,5)

- I. Για την ανίχνευση απλών σακχάρων χρησιμοποιούμε
 - A. Διάλυμμα θειϊκού χαλκού με διάλυμα υδροξειδίου του νατρίου.
 - B. Αιθανόλη
 - Γ. Διάλυμμα Βενεδικτίνης(Benedict)
 - Δ. Ιώδιο
- II. Στις οργανικές ουσίες ανήκουν
 - A. Πρωτεΐνες, υδατάνθρακες, νερό, λίπη και νουκλεϊνικά οξέα.
 - B. Νερό, άλατα και βιταμίνες.
 - Γ. Βιταμίνες, πρωτεΐνες, λίπη και νουκλεϊνικά οξέα
 - Δ. Υδατάνθρακες, βιταμίνες και άλατα.
- III. Το διάλυμα υπερμαγγανικού καλίου έχει χρώμα και όταν έρθει σε επαφή με την βιταμίνη C
 - A. Γαλάζιο – κεραμιδί
 - B. Κεραμιδί - γαλάζιο
 - Γ. Ιώδες – αποχρωματίζεται
 - Δ. Γαλάζιο- αποχρωματίζεται
- IV. Ο άνθρωπος, όταν βρίσκεται στο στάδιο της ανάπτυξης του (παιδική , εφηβική ηλικία), πρέπει να παίρνει τροφές πλούσιες κυρίως σε ..
 - A. Υδατάνθρακες
 - B. Λίπη
 - Γ. Πρωτεΐνες
 - Δ. Νουκλεϊνικά οξέα
- V. Το ασπράδι αυγού, βούτυρο και ο χυμός λευκού σταφυλιού περιέχουν με τη σειρά που είναι γραμμένα τις πιο κάτω θρεπτικές ουσίες.
 - A. Πρωτεΐνες, λίπη, απλά σάκχαρα.
 - B. Πρωτεΐνες, λίπη, βιταμίνη C.
 - Γ. Λίπη, απλά σάκχαρα, πρωτεΐνες
 - Δ. Βιταμίνες, λίπη, απλά σάκχαρα.

Ερώτηση 2

A. Να συμπληρώσετε τις ενδείξεις 1- 4 στο πιο κάτω σχήμα. (μον.2)

1 =

2 =

3 =

4 =

B. Να συμπληρώσετε τα κενά στο κείμενο που ακολουθεί : (μον.0,5)

Τα βρέφη γεννιούνται χωρίς δόντια. Στον έκτο μήνα αρχίζουν να εκφύονται τα **(α)** (20 δόντια). Τα μόνιμα δόντια, που σταδιακά από το 6^ο μέχρι το 13^ο έτος αντικαθιστούν τα **(α)** , είναι **(β)**.

α=

β=

ΜΕΡΟΣ Β : Αποτελείται από δύο(2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

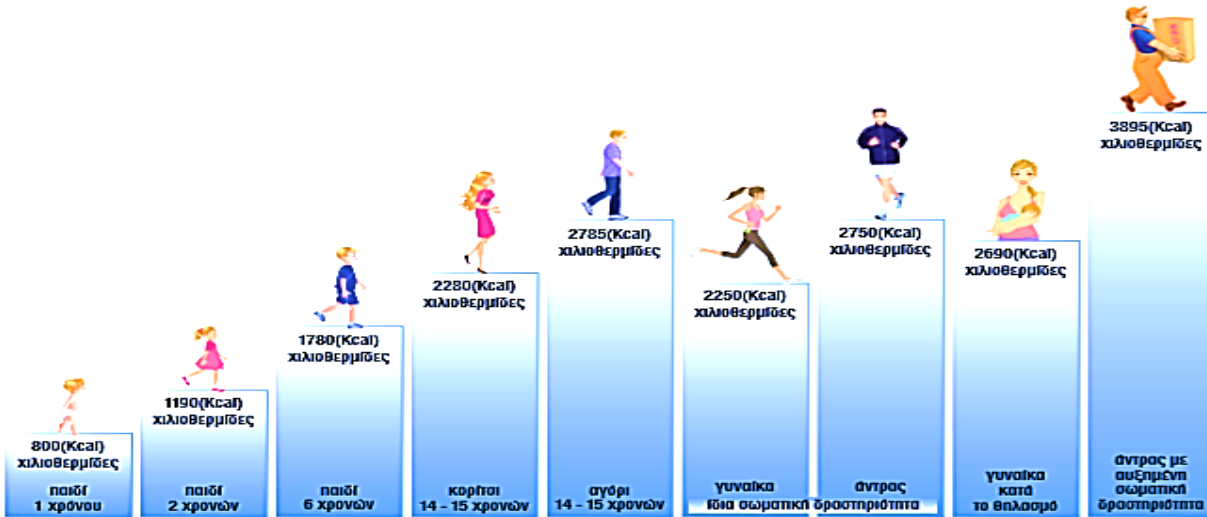
Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις

Ερώτηση 3

A. Να αντιστοιχίσετε τις θρεπτικές ουσίες της στήλης Α με τις πληροφορίες της στήλης Β. (μον.2,5)

Στήλη Α	Στήλη Β	Α=Β
1. Νερό	α) Συμπληρωματικές ουσίες απαραίτητες για τη λειτουργία του οργανισμού	1=
2. Βιταμίνες	β) Καύσιμο υλικό πρώτης επιλογής	2=
3. Υδατάνθρακες	γ) Κυρίως δομικές και λιγότερο ενεργειακές ουσίες	3=
4. Λιπαρές ουσίες	δ) Καλός διαλύτης	4=
5. Πρωτεΐνες	ε) Θερμομονωτικό υλικό για το σώμα των ζώων	5=

Β. Να μελετήσετε το πιο κάτω σχεδιάγραμμα και να γράψετε τρεις (3) παράγοντες που επηρεάζουν τις ημερήσιες ενεργειακές ανάγκες των ανθρώπων. (μον.1,5)

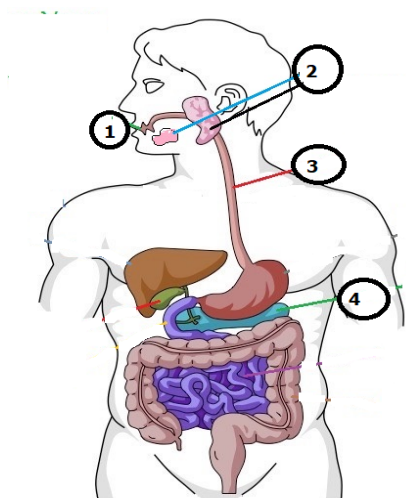
α)
β)
γ)

Γ. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα βάζοντας ✓ στο αντίστοιχο κουτί, για να δείξετε πού μπορεί να οφείλεται το καθένα από τα πιο κάτω προβλήματα. (μον.1)

Πρόβλημα	Πρόσληψη πάρα πολλής τροφής	Πρόσληψη τροφών χωρίς φυτικές ίνες	Πρόσληψη ελάχιστης τροφής	Πρόσληψη τροφών φτωχών σε ασβέστιο
Δυσκοιλιότητα				
Οστεοπόρωση				

Ερώτηση 4

A. Αφού παρατηρήσετε το πιο κάτω σχεδιάγραμμα που απεικονίζει το πεπτικό σύστημα του ανθρώπου να απαντήσετε στα ερωτήματα που ακολουθούν:

i. Να ονομάσετε τα όργανα με τις ενδείξεις 1-4.
(μον.2)

1 =
2 =
3 =
4 =

ii. Να ονομάσετε το **όργανο** του πεπτικού συστήματος όπου γίνονται οι πιο κάτω διεργασίες .
(μον.2)

Ολοκλήρωση της πέψης της τροφής	
Αποτοξίνωση του οργανισμού από τοξικές ουσίες	
Παραγωγή βιταμινών από κάποια βακτήρια που ζουν εκεί	
Έκκριση του ενζύμου πεψίνης για τη πέψη των πρωτεϊνών	

iii. Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις. (μον.1)

Η χημική πέψη είναι η διάσπαση τροφής από μακρομόρια σε μικρομόρια από τη δράση διαφόρων

Μετά τη χημική πέψη οι υδατάνθρακες διασπώνται σε, οι πρωτεΐνες σε, ενώ τα λιπίδια σε και λιπαρά οξέα.

ΜΕΡΟΣ Γ : Αποτελείται από μία (1) ερώτηση των δέκα (10) μονάδων.
 Να την απαντήσετε.

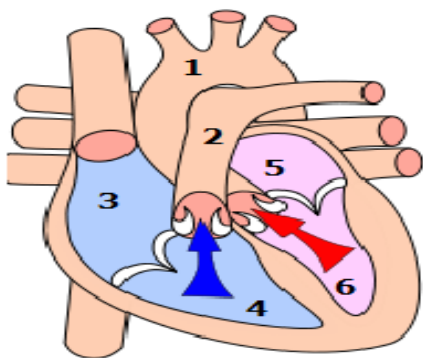
Ερώτηση 5

A. Ο παρακάτω πίνακας αναφέρεται στα συστατικά του αίματος και στις λειτουργίες που επιτελούν. Να συμπληρώσετε τον πίνακα επιλέγοντας την κατάλληλη λέξη/φράση που αναφέρεται στην κάθε στήλη. (μον.2)

Συστατικά του αίματος	Άμορφα / Έμμορφα	Άμυνα οργανισμού / Μεταφορά οξυγόνου/ Πήξη του αίματος/ Μεταφορά χρησιμων και άχρηστων ουσιών
Ερυθρά αιμοσφαίρια		
Πλάσμα		
Αιμοπετάλια		
Λευκά αιμοσφαίρια		

B. Η πιο κάτω εικόνα παρουσιάζει μέρη ανθρώπινης καρδιάς.

i. Τι απεικονίζουν οι αριθμοί από το 1 – 6;
 (μον1,5)

1 =	4 =
2 =	5 =
3 =	6 =

ii. Η κυκλοφορία του αίματος χωρίζεται στην μεγάλη ή συστηματική κυκλοφορία και στη μικρή ή πνευμονική κυκλοφορία. Να γράψετε το σκοπό της κάθε κυκλοφορίας. (μον.2)

Πνευμονική	Μεγάλη ή συστηματική
Σκοπός	Σκοπός

Γ. ι) Να ονομάσετε τα αιμοφόρα αγγεία Α και Β.

(μον.1)

A=

B=

ii) Να γράψετε τρεις διαφορές μεταξύ των αγγείων Α και Β.

(μον.1,5)

.....

.....

.....

.....

Δ. Άτομο με ομάδα αίματος Β και Rhesus αρνητικό (B⁻) εισάγεται εσπευσμένα στο νοσοκομείο με αιμορραγία και χρειάζεται άμεση μετάγγιση αίματος. Να αναφέρετε όλες τις πιθανές ομάδες αίματος που μπορούν να του χορηγηθούν.

(μον.1)

.....

.....

Ε. Σε ποιο όργανο του κυκλοφορικού συστήματος συναντάται η κάθε μια από τις πιο κάτω παθήσεις;

(μον.1)

Πάθηση	Όργανο στο οποίο συναντάται
Αρτηριοσκλήρυνση	
Έμφραγμα του μυοκαρδίου	

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ
ΒΟΗΘΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Χ΄Χαραλάμπους Ευανθία Σωτηριάδης Χαράλαμπος

Ορφανίδης Ιωάννης

